

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

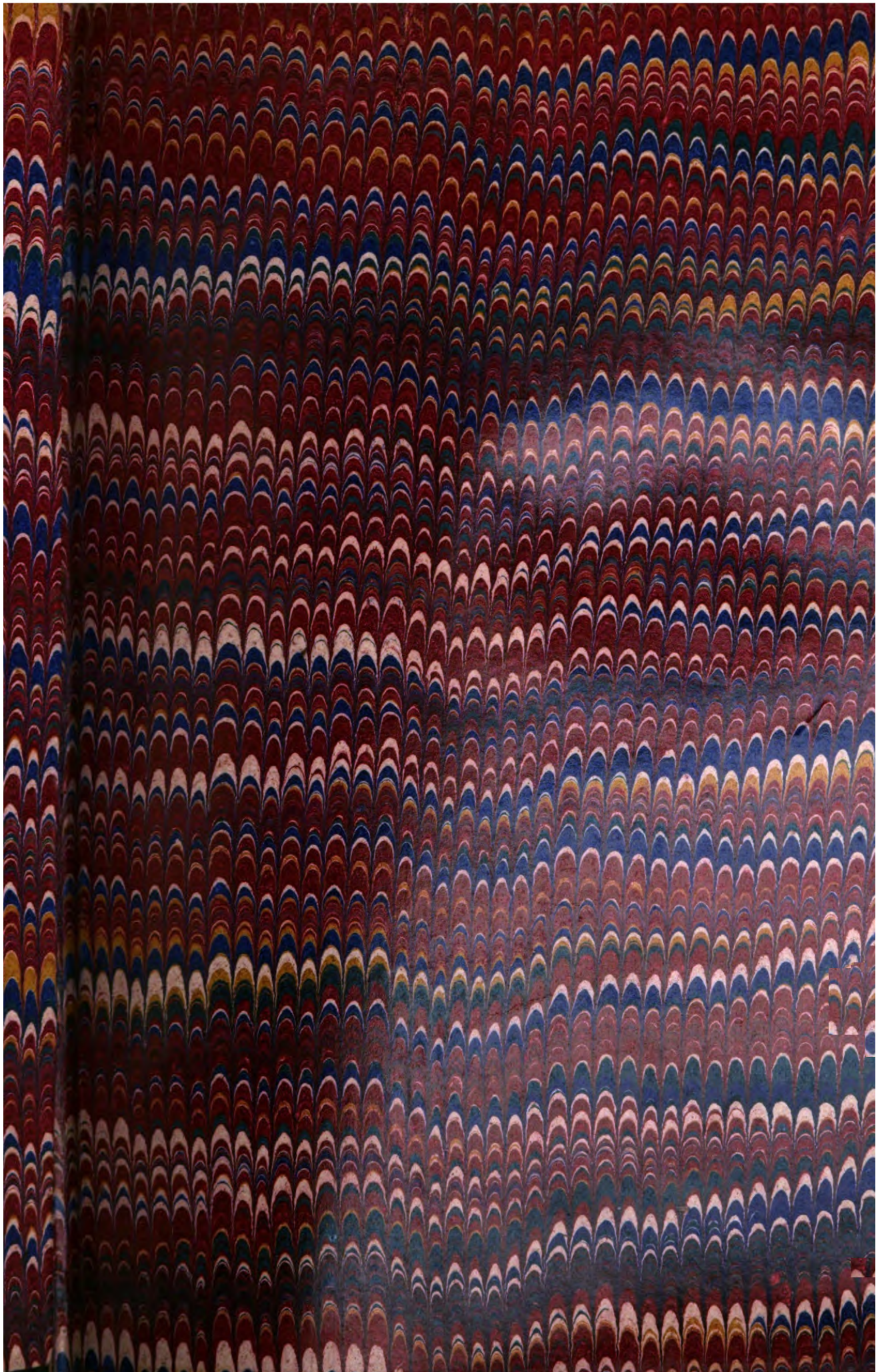

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

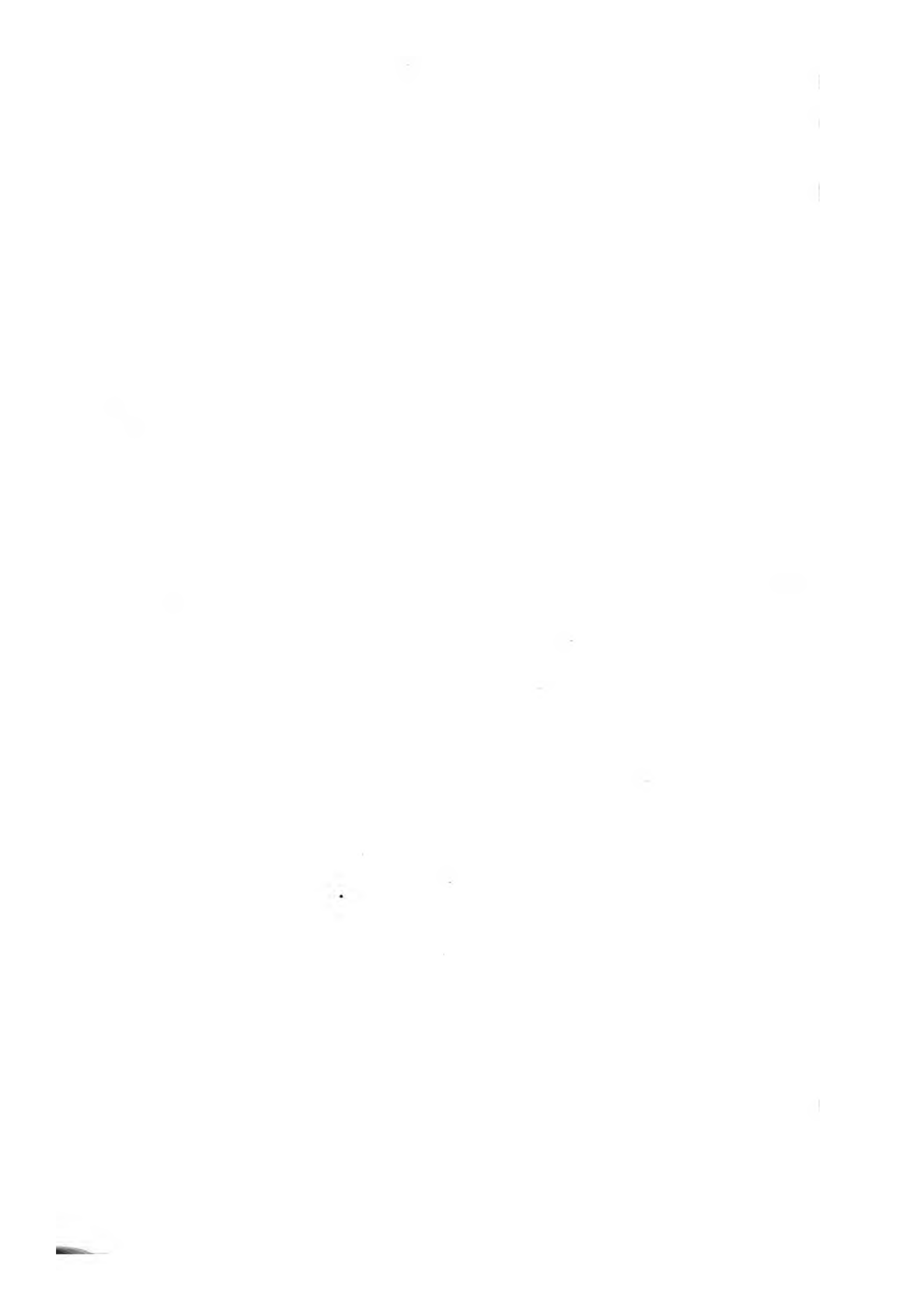
109.c.24

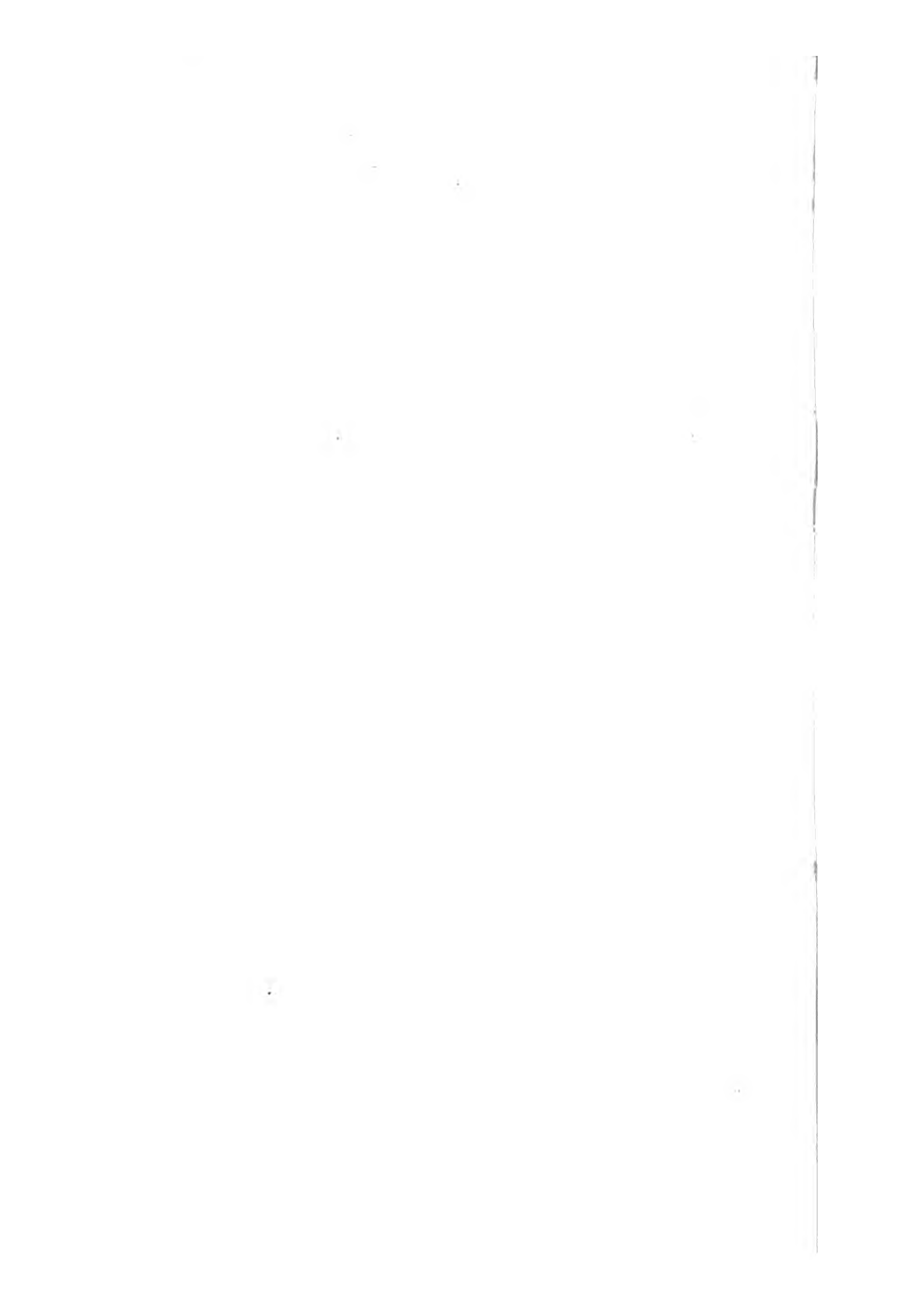

Henrik Hertz's
Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Sextende Bind.

16

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Sjette Bind.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1867.

109 c. 26

Bianco Lunco Bogtrykkeri ved J. S. Mühle.

Indhold.

	Pag.
Suveelstrinet	1.
Svogerens fra Californien	183.
Lordenskjold i Dyrskjolden	271.
Anmærkninger	392.

Bianco Lunco Bogtrykkeri ved F. S. Mühle.

Indhold.

	Pag.
Suveelstrinet	1.
Svogeren fra Californien.	183.
Lordenskjold i Dynetilen.	271.
Anmærkninger	392.

Juvelskrinet,

Drama i fem Acter.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 9de December 1866.

Personerne.

Hertugen.

Amadeo Spina, Juveler og Bygmester.

Beatrice, hans Hustru.

Luciano, hendes Broder.

Isotta, et gammelt Tvende hos Amadeo.

Giuseppe, hans Lærling.

Maddalena, en ung Enke.

Mina, hendes ældre Ledsageresse.

Silverio, }
Pamfilo, } Raadherrer.

Lamberto, }
Gregorio, } Udelsmænd.

Anio Martello, Juvelhandler.

Pisardo.

En Cavalier hos Hertugen.

To Øvrigheds-Betjente.

En Slutter.

Anføreren for Vagten.

Sellebarbarer, Retspersonale, Hertugens Folge o. s. v.

Handlingen foregaaer i Middelalderen, i en af de større Byer i Nord-Italien.

Første Act.

En stor, offentlig Plads. Ved den ene Side Amadeo Spinass uanseelige Bolig, der er forsynet med aabne Vindues-
Stobder.

Første Scene.

Beatrice og Luciano sidde paa en Bænk udenfor Huset, men
reise sig strax ved Scenens Begyndelse og træde frem. —

Siden Amadeo.

Beatrice.

At, Luciano, du vil have ondt ved
At kjende ham igjen. Han er forandret.
Da du tog bort herfra, hvor var han munter
Og fuld af Haab og Tillid til sig selv!
Men nu er Modet brudt, hans Arbeidslyst
Har næsten heelt forladt ham, og, desværre,
Det Arbeid, de Bestillinger, der fordum
Kom af sig selv og søgte ham, de komme
Nu ikke meer, selv om han søger dem.

Luciano.

Hvad er da hændet Amadeo? Hvad
Er Grund til denne Modløshed? Hvorledes
Skal jeg forstaae, at han, en Mand som han,
Af en saa sjelden Dygtighed, er kommen
Saa brat tilbage fra en sorgfri Stilling?

Beatrice.

Af, det er en bedrøvelig Grindring,
Dg itkun nødig dvæler jeg derved.
Der kommer Amadeo. Han vil sikkert,
Dg uden at du spørger ham, fortælle
Hvad vi har lidt og Grunden til vor Modgang.
Tidt har han talt om dig. Da denne Sag
Just ikke taaler godt at bredes ud,
Saa har han savnet dig, din gode Bistand.

(Amadeo Spina kommer ud fra Huset.)

Amadeo.

Velkommen, kjære Svoger! vær velkommen!
Jeg hilser Eders Ankomst ret med Glæde.
Vi har i lang Tid daglig ventet Eder.

Luciano.

J kan vel vide, at jeg selv har lidt
Af Længsel efter Hjemmet.

Amadeo.

J har været

J Genua, ei sandt?

Luciano.

Der var jeg sidst.

Amadeo.

Og I har talt med . . . eller seet min Broder?
 Her veed man Intet om ham, ei engang,
 Om han er blandt de Levende; og dog,
 Jeg gab nu vidst det — men, saa selsomt er det,
 Urolig for at høre, han er død,
 Og heller ikke glad ved, at han lever.

Luciano.

Nei, han er ikke død; endnu han lever,
 Endstjøndt et usfelt Liv. Jeg traf hans Læge
 Engang, da han gik fra ham. „Han kan leve
 Paa denne Viis i lang Tid. Men hans Liv
 Kan ogsaa hurtigt slukkes som et Lys.“
 Det var hans Læges Ord.

Amadeo.

Gud er mit Vidne,
 Jeg ønsker, han maa leve. Men et Liv,
 Saa hjemføgt af Glendighed som hans,
 Er Ingen ønskeligt. Hans store Rigdom,
 Hvoraf en ringe Deel for mig og Mine
 Var en Betsignelse, hvad gavner den ham?

Luciano.

I har vel aldrig søgt hos ham om Hjælp?

Amadeo.

Engang ifjor — det kostede mig nok,
 Før jeg bestemte mig. Men jeg fik Afslag.
 „Jeg var hans Arving, skrev han; dermed skulde
 Jeg nøies. Mens han leved' gav han Intet.“
 Vi Brødre er af haard og stridig Art,
 Kun lidet skikket' til at give efter.
 — Men, hvad jeg vilde sagt — (til Beatrice.) Hvis
 du vil gaae
 Hen til min Søster . . . (til Luciano.) Hendes Barn
 er sygt,
 Og Beatrice bliver der inat.

(Til Beatrice.)

Giuseppe kan gaae med.

Beatrice.

Nei, Luciano

Vil følge mig.

Amadeo.

Saa meget bestobedre.

Beatrice (til Luciano).

Vent her. Nu gaaer jeg ind og gjør mig færdig.

(Gaaer ind.)

Amadeo.

Det smerter mig, at jeg er ei istand til
 At hyde Jer mit Huus til Ophold.

Luciano.

Kjære,

Tael ei om dette. Jeg er velfornøiet
Dér, hvor jeg er.

Amadeo.

Det Huus, jeg nu beboer,
Er lille, Pladsen er os tilmaalt knapt.
Jeg maa indskrænke mig paa alle Kanter.

Luciano.

J har havt Modgang i den sidste Tid.

Amadeo.

Hvad, Modgang? Ja, hvad stort vil Modgang sige?
Naar man har stærke Been og Skuldre, kan man
Nok stemme sig imod og slaae den fra sig.
Men at en Ufselrhg, en lumpen Hund,
Saa skrøbelig, at naar man blæser paa ham,
Saa falder han, — at han har turdet knække
Mig i mit Underste, har turdet stjæle
Min Virksomhed, min Eiendom ved den,
Min Tillid til mig selv og til min Kunst,
Og uden at jeg tør til Jorden slaae ham,
Ja, ei engang tør knye, o, det er Mere!
Det er Tilintetgjørelse, er værre
End Drab og Mord!

Luciano.

Fat Eder, kjære Ven!

Hvad er det, J har fristet?

Amadeo.

Nu, saa hør!

J mindes vel, hvor høit jeg, før J reiste,
 Var anseet hos vor naadige Hertug. Dengang
 Blev intet Arbeid af Værdie betroet
 Til Andre end til mig. Hans ældste Datters
 Bilager med Prinds Cosmo forberedtes
 Paa den Tid, og en Dag han lod mig kalde.
 Han viste mig et saare rigt Juveelsfriin
 Med Diadem og Drenringe, Armbaand,
 Kort, Alt hvad der behøvedes til Smykker.
 Men det var fattet i forældet Stiil,
 Og Diamanterne just ikke alle
 Af reneft Vand, endeel var lidt for smaa
 Og andre, efter Tegningen, jeg siden
 Leveerte ham, uforholdsmæssig store.
 Det Hele skulde fattes om, og dette
 Blev overdraget mig. Jeg skulde bytte
 Juvelerne hos Unio Martello.
 Thi han er Den, der har den største Handel
 Med ædle Stene og — det maa man tilstaae —
 Har meest Forstand derpaa.

Luciano.

Ja, det er sandt.

Jeg har i ældre Tider handlet med ham.
 Men han er farlig. — Nu?

Amadeo.

Tre Uger efter

Blev hiint Juveelskriin overgivet til mig,
 Mens jeg var indbudt til et Middags-Taffel
 Med Hoffets Cavallerer. Jeg gif hjem
 Med Skrinet i min Rappes Sidelomme,
 Desværre lidt vel ør og varm af Vinen.
 Paa Veien saae jeg Anio Martello
 Ved Kirken hist. Han var bekjendt med Sagen;
 Jeg kaldte derfor paa ham, gav ham Skrinet,
 Og loved' ham at komme næste Dag,
 For at erfare, om han kunde bytte.

Luciano (forundret).

J gav ham Skrinet?

Amadeo.

Ja, saa daarlig var jeg!

En Samling Smykker, 30,000 Scudi
 Imellem Brødre værd! — Dog var jeg undskyldt
 For saa vidt, at Martello her i Byen
 Har Rhygte for at være vel en gjerrig,
 Men from, gudsfrygtig Mand.

Luciano.

Gud hjælpe os

For hans Gudsfrygtighed! — Men nu, hvad Mere?

Amadeo.

Hvad Mere? Er Historien ei ude?

Jeg Daare! o, jeg redningsløse Daare!
 Uden Beviis og uden Vidner gav jeg
 Min Kostbarhed til ham —! o, jeg fortjente —!

Luciano.

Jeg beder Jer, fortæl!

Amadeo.

J vedt alt Resten.

Da jeg kom hen til ham den næste Dag,
 Da spurgte han, „om nu jeg efter Løfte
 Kom med Juvelerne. Han fik dem ikke.
 Jeg vilde give dem, men jeg slog om
 Og gav dem ikke.“ J mit Raseri
 Greb jeg ham fat i Struben, svor ham Døden,
 Ifald han ikke rykked' ud med Skrinet —

Luciano.

Og han blev ved at nægte?

Amadeo.

Ja, han nægted,

Med Dødens Blegghed paa de tynde Læber,
 Og han har nægtet indtil denne Dag.
 Han tilbød mig at tage Sacramentet —
 Den Hykler! Ja, det koster ham kun lidt
 At lyve for vor Herre som for Verden.
 Han holder til med Munkene, han knæler
 Hver Dag i Kirken for de Helliges Altre,
 Og pønser al den Stund paa Svig og Uret.

O, vilde Himlen unde mig den Naade,
 At jeg fik Magt at knuse ham, at straffe
 Hans skjændige Bedrag!

Beatrice,

(Der under den sidste Replik er kommen tilbage, paaklædt til at
 gaae ud).

Men, Amadeo,

Du maa dog ikke glemme hvad du selv
 Har sagt saa tidt, at du, dengang du traf ham,
 Endnu var som forstumlet efter Gildet,
 Og ikke mindes klart dit Møde med ham,
 Ei heller, om du ogsaa gav ham Skrinet.

Amadeo.

Ifald jeg havde tabt det, var det fundet;
 Et saadant Smykke skjules ei saa let.
 Heelt som det er, vist Ingen turde vove
 At sælge det; og ifkun Faa forstaae
 At løsne Stenene fra selve Smykket.
 Men han, hvis Videnskab for Diamanter
 Er velbekjendt, han er just rig nok til
 At gemme det saaledes som det er,
 Og see sig møet derpaa med gridste Dine.
 Hos ham er det endnu, det vil jeg gjøre
 Min Ted paa.

Luciano.

Ja, hvordan det saa er gaaet,

Er det et Uheld uden Mage. — Siig mig,
Hvorledes slap I da omsider fra det?

Beatrice

(mens Amadeo i mørk Stemning gaaer op og ned).

Ja, du begriber vel, at Amadeo
Blev nødt til at erstatte hele Tabet.
Alt hvad vi nogenlunde kunde miste
Maatte vi skilles ved, og flere Aars
Fortjeneste gif med. Vi maatte søge
At faae et Laan, og det paa haarde Vilkaar.

Luciano.

Min stakkels Svoger!

Beatrice.

Hele denne Sag

Blev nu omhyggelig holdt skjult. Vor Hertug
Var sikkert bleven vred, hvis han erfoer den,
Og havde taget dette Arbeid fra os.

Amadeo (med Bitterhed).

See nu, hvordan det gif mig! Jeg har opfyldt
Den Fordring, der var stillet mig, har givet
Den sidste Rest af Det, jeg eied', blot for
At slippe hæderligt fra denne Sag;
Og Ingen aner hvad jeg alt har offret.
Det Smykke, jeg fik færdigt, blev beundret,
Jeg overøst med Roes — og dog har Alle
Fra den Tid vendt mig Ryggen. Snart man mærked,

At mine Aaar var ikke nu som før,
 At jeg var ikke nu saa godt forsynet
 Med ædle Stene; og de gode Herrer
 Var nu i Frygt for at betroe mig Arbeid.
 Saaledes blev jeg daglig sat tilbage,
 Indtil jeg — endte her i denne Rønne . . .
 (Peger paa sit Huus.)

Luciano.

Mig smerter, kjære Svoger, Eders Vanheld.
 Men sat dog Mod! Det bliver sikkert bedre.

Amadeo.

Hvad hjælp det at fortvivle? Man maa bære
 Sin bittre Skjebne, om man ogsaa knuges
 Til Jorden af dens Bægt. — — Min Beatrice,
 Hvis du vil gaae, er det den høie Tid.

Beatrice (bekymret).

Ja, bør jeg ogsaa gaae, min Ven? Jeg seer det
 Kun nødig, at du er saa ene hjemme.

Amadeo.

Bær uden Frygt — jeg er just ei alene.
 De Tanker, der forfølge mig, er Selskab.

Beatrice.

At, Amadeo, var det ikke bedre,
 At jeg blev hjemme? Al vor gamle Uret
 Er dukket op, og martrer dig paany.
 Kanstee jeg var dig lidt til Trøst.

Amadeo.

Nei, nei!

Gaae kun! Levvel! — Levvel, min vaktre Svoger!
Vi sees vel snart igjen.

Luciano.

Det vil jeg haabe.

(Han og Beatrice gaae. Amadeo falder ved Indgangen til sit Huus.)

Amadeo.

Giuseppe! jeg gaaer ud, jeg har et Erind.
Pas vel paa Huset.

Giuseppe (indensfor).

Godt; det skal jeg, Herre!

Amadeo

(kommer frem igjen).

Et Erinde! ja, atter et forgjæves.

(Gaaer tilvenstre mod Baggrunden.)

Anden Scene.

Amadeo. — Lamberto og Gregorio (fra hoire Side).

Lamberto.

Hei, Amadeo! vent!

Amadeo (vender om).

J her? Hvad vil J?

Lamberto.

Du er, saavidt jeg husker, lidt paa Kant
Med Anio Martello —

Amadeo.

Nu — hvad saa?

Lamberto.

Han kommer hisset — her er ingen Folk —
Bær med, saa vil vi banke ham.

Amadeo.

Bist ikke!

Det er jo taabeligt. Lad dette fare!

Lamberto.

Men han har godt deraf; han er en Slyngel.

Amadeo.

Maaskee. Men jeg vil ikke være med
I den Justits. Farvel!

(Gaaer.)

Lamberto.

Han er en Krypster,
Er ikke længer hvad han før har været.

Gregorio.

Sandt nok; men var det ikke bedre, om vi
Fik Anio loffet til et lille Laan?
Thi ellers komme vi nok knap iaften
Til Lyftigheden i Mateos Have.

Lamberto.

Vi vil jo prøve Lykken i Roulette
Hos Giacomo derhenne.

Gregorio.

Sligt er uvist.

Prøv først med Anio. Der kommer han.

Tredie Scene.

Lamberto. Gregorio. — Anio Martello.

Gregorio (til Martello).

Signor —

Martello (affides).

Hvad, er de Svirebrødre her!

Lamberto.

Signor Martello, jeg er henrykt over

At træffe Jer.

Martello (affides).

Lidt meer end jeg kan sige.

Gregorio.

Og vi beundre høilig Eders funde

Udseende.

Martello.

Ja, Tak! — jeg har saa travlt . . .

Gregorio.

Et Dieblit! I kunde netop nu

Bevise os en Tjeneste, for Eder

En Bagatel, et Laan af tyve Scudi . . .

Martello.

Nei, undskyld . . .

Lamberto.

Nu, saa laan os femten.

Martello.

Nei.

Gregorio.

Jeg er tilfreds med ti.

Martello.

Ei heller ti.

Lamberto.

For Fanden, fem da.

Martello.

Ei en eneste.

Det er min Christenpligt, til Eders Bedste,
At nægte Jer de Midler, I benytte
Bed Eders vilde, tøilesløse Liv.

Lamberto.

Hvad, præker Munken? Christenpligt! Nei, hør!
Er det da Christenpligt, I øver ud,
Saa tidt I tager ublu' Agerrenter
Af dem, der laane —?

Martello.

Pa' Jer begge!

Lamberto.

Stop!

I er for hastig. (Gaaer ham ind paa Livet.) Huff, at
Folk som vi

Ei taale, man fornærmer os.

Martello.

J truer?

Saa glemmer J, at jeg iovermorgen,
 Ifald J ei betaler Ebers Gjæld,
 Kan sætte Jer ved Bingebenet.

Lamberto.

Saa?

(Tager en Stilet frem.)

Man sættes ei saa let ved Bingebenet,
 Naar man har dette lille Bærktøi — see fun! —
 Til at forsvare sig. Husk vel paa dette!

(Affides til Gregorio.)

Kom, lad os prøve Lykken i Roulette!

(Han og Gregorio gaar.)

Martello

(seer efter dem).

Ja, gaae fun! Ebers ørkesløse Tale
 Kan blive Jer en farlig Spøg. Vent fun!
 Nu har jeg andre Ting at tage vare.
 — Det var nok Amadeo, som jeg saae
 Paa Hjørnet hist; han gif i dybe Tanker.
 Den Staffel! Har man taasset om som han,
 Saa faaer man sagtens Nok at tænke paa.

(Tager et Brev frem fra Sidelommen i Rappen.)

Fordømt! Saa er Bisardo sluppen løs!
 Jeg tænkte dog, jeg havde faaet ham sat
 Forsvarlig fast. — Hvad er det da han skriver?

(Seer i Brevet.)

Han vil, at jeg skal dele med ham. Dele?
 Det kan han vente længe paa. Men godt!
 Sin Deel, den skal han faae. Han maa afveien.
 Naar blot jeg vidste, hvor han har sit Ophold.
 Maaskee hos Nicoló — det vil jeg prøve.
 (I det han vender sig for at gaae, farer han tilbage ved at staae
 ligeover for Pisardo. Denne tager ham ved Armen og fører
 ham frem igjen.)

Fjerde Scene.

Martello. — Pisardo.

Pisardo.

For Satan, kjender I mig da ikke? Det Gefjæs
 har I seet før, skulde jeg troe.

Martello.

Ih, er det dig, min kjære Pisardo! Nu seer
 jeg. Men hvor har du været henne i al den Tid?
 Jeg har ret savnet dig.

Pisardo.

Hvor jeg har været? hm — det veed I kanskee
 ligesaa godt som jeg. — Men har I da ikke faaet
 mit Brev?

Martello.

Dit Brev?

Pisardo.

Jeg var hjemme hos Ter for lidt siden, men

Døren var lukket, og da I altid boer alene — I er nok bange for, at man skal lige Jer i Kortene — saa var der Ingen, jeg kunde levere Brevet til. Jeg skjød det derfor ind under Døren.

Martello.

Nei, dit Brev har jeg ikke faaet. Men jeg vil nu strax gaae hjem.

(Bil gaae.)

Bisardo.

Vent! — Da I ikke har læst Brevet, saa er det ligesaa godt, at jeg siger Jer hvad jeg vil. I husker, at jeg for en halvanden Aar siden stod skjult bag en Pille ved Maria-Kirken, og saae Amadeo Spina give Jer et lille Skrin af rødt Læder. Da han var gaaet, tvang jeg Jer til at vise mig det, og saae deri en Mængde funkende Juvelsmykker.

Martello.

Saa? Alt dette husker jeg slet ikke.

Bisardo.

Husker I heller ikke, at jeg Dagen efter netop kom til, da han var hos Eder, og at jeg stod udenfor Døren og holdt den paaklem, da I gjorde Jeres dyre Ted paa, at I ikke havde modtaget Skrinet af ham. Har I ogsaa glemt det?

Martello.

Men du husker vist feil, min kjære Bisardo. Jeg havde jo heller ikke modtaget det.

Visardo.

Ikke? Men I bad mig dog at holde reen Mund, og jeg lovede det paa den Betingelse, at vi skulde være halvt om den Gevinst. Det gav I mig Eders Ord paa, og bestemte mig den næste Dag, da I paa Forhaand vilde udbetale mig 2000 Scudi.

Martello.

Nu, det var jo et smukt Tilbud, som du kunde være godt fornøiet med.

Visardo (opbragt).

Kjeltring som I er! Jeg fik dem jo ikke.

Martello

(forstræffet, tyssende paa ham).

For Himlens Skyld, sfrig ikke saa høit! Her kan jo være Folk i Nærheden. (Indsmigrende.) Lad dig sige, min kjære Visardo. —

Visardo

(vedblivende, men med mere dæmpet Stemme).

I veed jo meget godt, at jeg ikke fik de Penge. Endnu samme Nat blev jeg fanget op af Justitsen for en Historie, der var over et Aar gammel, og lige til nu har jeg siddet i Arrest.

Martello.

Stakkels Menneſke! hvad fortæller du! I Arrest!

Visardo.

Har I ikke havt en Finger med i Spillet ved

den Veilighed? Hvem kjendte den Historie uden I?
Og hvem vidste, hvor jeg opholdt mig?

Martello.

Hvor kan du troe —? Jeg sværger dig til . . .

Visardo.

Nei, band ikke; saa veed jeg, at I lyver.

Martello.

Na, hvad er det for en Snak! — Men hvordan slap du saa løs igjen?

Visardo.

De gjorde alle deres fordsømte Kunstler, for at faae mig til at tilstaae. Men jeg holdt ud; og saa maatte de tilsidst lade mig slippe.

Martello.

Det var da en Guds Lykke! Det fornøier mig ret paa dine Begne. (Affbes.) Na, gid han sad der endnu, og aldrig slap fri!

Visardo.

Svar mig nu reent og tydeligt: vil I bele med mig, eller vil I ikke?

Martello.

Naar jeg har lovet det, som du jo siger, saa maa jeg holde mit Ord.

Visardo.

Hvor Meget kan jeg gjøre Regning paa i det Hele?

Martello.

Nu, de 2000 Scudi . . .

Visardo.

I det Hele? Er I ikke ret flog? Under 5000 indlader jeg mig ikke paa Noget. I tilstod selv, at Juvelerne var en 10,000 værd, og saa kan man nok snarere regne det Dobbelte.

Martello.

Det skal vi nok komme ud af. Men her kan vi ikke tale om den Sag; og du kan heller ikke godt komme hjem til mig; for du seer vist selv, at naar man kommer lige fra en Arrest —

Visardo.

Det er ikke første Gang, der er kommet Folk til Eder lige fra Justitsens Kløer.

Martello.

Men jeg skal ganske bestemt komme til dig imorgen. — Hvor har du Ophold?

Visardo.

I den graa Bjørn.

Martello (affbes).

Godt, at vi fik det at vide. (Hoit.) Præcis Kl. otte er jeg hos dig.

Visardo.

Hold nu Eders Løfte. Hvis ikke, angiver jeg hele denne Sag saa vist som jeg staaer her.

Martello.

Men det er rigtignok ikke saa vist, at man troer din Angivelse.

Visardo.

Jeg kan angive saa mange andre kjønne Historier om Jer, og bevise dem, at man nok vil troe mig.

Martello.

Ei, hvad er det for en Tale! Er vi da ikke gode, gamle Venner? — Gaae du nu hjem; saa kommer jeg imorgen. Du skal nok blive fornøiet med mig.

Visardo.

Nu, saa længe vil jeg give Tid. Men vogt Jer for at skuffe mig. I kjender mig og veed, at jeg er ikke at spøge med. Ved Sanct Onufrio, min Skytspatron, holder I ikke Ord, jeg knuser Jer til Støv!

(Gaaer.)

Martello.

Saa gid det hede Helvede — Nei, tys!
 Man kunde høre mig. — Den skidne Røster,
 Angive vil han mig! Jeg skulde mene,
 Jeg er ham lidt for klog. Han selv har Grund til
 At hytte sig. — Lad see! Dengang jeg sidst
 Angav ham, var det for et Overfald,

Hvori jeg fik ham mistænkt for et Knivstik.
 Det har han snoet sig fra. Men nu det Indbrud,
 Og Tyveriet hos Marchesen — godt!
 Det kan bevises ham. Endnu inat
 Jeg la'er ham sætte fast og, som jeg haaber,
 Befordre videre, maaskee til Galgen.
 — Men jeg maa selv gaae hen, det gjør jeg nødig.
 Og det er mørkt, før jeg er atter hjemme.
 Det duer ikke. Byen er urolig,
 Hver Nat er Raardeflirren, vilde Slagsmaal.
 — Der hjælper Intet for; jeg maa! (Truende.) Pisardo!
 Jeg lover dig, du slipper ikke dengang!
 Mig er det, mig, der knuser dig til Støv!
 (Gaaer, men standses af de Indtrædende.)

Femte Scene.

Martello. — Maddalena. Nina.

Maddalena.

Signor — bliv ikke vred — kan I mig sige,
 Hvor Juveleren Amadeo Spina
 Har Bopæl?

Martello (farer sammen).

Hvem?

Maddalena.

Nu Juveleren . . .

Martello (vegende).

Dér!

(Gaaer hurtig.)

Maddalena.

I dette fattige Huus, er dér hans Bolig?
Hvordan forstaaer jeg det?

Rina.

Ja, boer han dér,
Saa kan han neppe hjælpe dig, saa trænger
Han snarere til os.

Maddalena.

Hvem veed — maaskee
Han har kun dette Huus til sin Bedrift,
Og Bolig paa et andet Sted i Byen.
Som man fortalte mig derhjemme, var han
Ei blot formuende, men holdt for rig.

Rina.

Ja, gid det var saa vel! Mit Haab har været,
At han har Lidt endnu af gammel Godhed
Tilovers for dig. Han har altid viist sig
Gavmild og ædelmodig. Var han rig,
Saa var det let for ham at gjøre Udvei
Til en og anden sorgfri Stilling for os.
Derfor jeg raadede dig til at reise.
Din Mand har ved sin Død kun efterladt dig
En sikker Udsigt til at lide Nød.

Men Amadeo, inden du blev gift,
 Har nok engang saa godt som friet til dig.

Maddalena.

Ja, det er sandt. Men dengang var han Intet.
 Min Fader gav ham Afslag. Og forresten,
 Du veed da, han er gift.

Nina.

Hvad siger det?

Det hedder jo om gammel Kjærlighed,
 Den ruster ikke let.

Maddalena.

Der kommer Nogen.

(De trække sig noget tilbage.)

Sjette Scene.

Maddalena. Nina. — Lamberto. Gregorio.

Lamberto.

Ah — hahaha! Ja, det er sandt, at Lykken
 Er med den Driftige! See, hvad jeg vandt:
 Tolv Scudi!

Gregorio.

Ei!

Lamberto.

Hvor Meget vandt da du?

Gregorio.

Kun sex.

Lamberto.

Det gjør tilsammen atten. Dermed
Kan vi jo leve høit inat. Mateo
Skal mærke, vi har Mønt.

Gregorio.

Hvem er' de Damer?

Lamberto.

Hvor, siger du? (Rørmer sig dem.) Hvad seer jeg!
Maddalena,

Den skønne, den elskværbige Signora,
Er her! Maaskee I tager Ophold her?

Maddalena.

Det har jeg ikke ret bestemt endnu.
— Men I kan sikkert give mig Bæsteb
Om Noget, jeg gad vide. Amadeo —
I kjender ham?

Lamberto.

Ja, Amadeo Spina.

Maddalena.

Hvor boer han?

Lamberto (pegende).

Dér!

Maddalena.

Det Huus er meget simpelt.

Lamberto.

Det passer til hans Raar.

Maddalena.

Hvad mener I?

Lamberto.

Nu ja, det hedder: „Siig mig, hvem du omgaaes, Saa kjender jeg dig selv.“ Men, hvis man sagde: „Siig mig, hvordan og i hvad Huus du boer, Saa veed jeg, om din Pengepung er fyldt“. Det var der ogsaa Mening i.

Maddalena.

Dg altsaa — ?

Lamberto.

Nu, altsaa: som det gamle Huus er raaddent Dg faldefærdigt, er hans Stilling ogsaa. Som Vind og Sol igjennem Murens Sprækker Har Gjennemgang, saaledes har i Huset Hans Creditorer og en daglig Mangel Uhindret Gjennemgang.

Maddalena.

Er han ifandhed Saaledes sat tilbage? Man har sagt mig, Hans Stilling her var hæderlig og anseet.

Lamberto

(trækker paa Skuldrene).

Man er kun anseet, naar man staaer sig godt. — I seer bekymret ud. Maafee I venter Jer Noget af ham?

Maddalena (hurtig).

Ingenlunde — nei!

Det gjør mig ondt for ham, det er det Hele.

Lamberto.

Ja, det er Verdens Gang, snart op, snart ned.
— Men tør jeg spørge, hvor I her i Byen
Er taget ind?

Maddalena.

Hist i det nye Herberg.

Lamberto.

Tillader I, jeg hilser der paa Eder?

Maddalena.

Det maa jo glæde mig.

Lamberto.

Indtil vi sees!

(Han og Gregorio hilse og gaae.)

Nina.

Det seer kun daarligt ud for os.

Maddalena.

Desværre.

Dog kan man ikke stole paa Lamberto.

Nina (peger paa Huset).

Skal vi da banke paa?

Maddalena.

Nei, ikke nu.

Man kan jo forespørge sig hos Andre.

Jeg har Bekjendte nok, af min Familie,
Der her har bosat sig.

Rina.

Nu, lad os prøve.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Raadsherrerne Silverio og Pamfilo komme ind med en fem, sex
Hellebarderer, der forblive i Baggrunden.

Pamfilo.

Det er igrunden stødende, at vi,
Raadsherrer begge, har faaet Ordre til
At gjøre Ratterunde.

Silverio.

Sagen ligger

Hertugen stærkt paa Hjerte. Han vil selv,
Det har man hmytet om, inat besøge
Det Bagtmandskab, der er fordeelt i Byen.

Pamfilo.

Naa ja, kan han, saa kan vi ogsaa. (Seer sig om.) Ei!
Der har vi jo faaet Posto lige ved
Signoren Amadeos Residens.

Ja, ham har Skjebnen spillet med; hans Hovmod,
Hans Indbildskhed er bleven grundig straffet.

Silverio.

Men jeg forstaaer mig ikke paa det Had,
I har til denne Mand og alt saa ofte

Har givet Luft i Ord. Som Kunstner er han
 Udmærket i sit Fag, som Juveleer,
 Som Guldarbeider i den bedste Stil,
 Ja, selv som Architect er Faa hans Lige.

Pamfilo.

Som Architect? Der er han just en Stjumper.
 Han har forblindet Dinene paa Mange,
 Det veed jeg nok. Men er det ikke Hovmod,
 At han vil bilde Folk ind, han forstaaer sig
 Paa Bygningskunst? To Gange har han alt
 Ved Kunstgreb taget Arbeid fra min Broder,
 Hvis Fag det er, hvis Dygtighed erkjendes.

Silverio.

Nu, det er slemt. Men er det Grund til Had?

Pamfilo.

Ja, det er ei alene denne Sag.
 Han har fornærmet mig, saa dybt, saa blodigt,
 At jeg tilgiver ham det aldrig.

Silverio.

Saa?

Hvorned har han fornærmet Jer saa haardt?

Pamfilo.

En Dag var han tilstede hos vor Hertug.
 Der taltes om den nye Aquæduct,
 Som skulde lede Drikkevandet ned
 Fra Nabobjerget til vor Byes Cisterner.

Den Sag, den havde jeg nu flere Gange
 Forhandlet med min Broder, i den Tanke,
 At slikt et Arbeid maatte gives ham.
 Jeg følte mig da forberedt og sagde
 Udførligt hvad jeg tænkte om den Sag,
 Og, som det syntes, med vor Hertugs Bifald.
 Men Amadeo loe mig ud og meente,
 Jeg havde neppe seet en Aquæduct,
 Undtagen Kendeesten. Hvad, den Fusser!
 Undtagen Kendeesten?

Silverio.

Nu, hvad saa?

Pamfilo.

Man loe paa min Beføstning. Jeg blev nødt til
 At gaae min Vej, for ikke at forgribe
 Mig paa den Bøffel i vor Hertugs Paasyn.
 Men nu har Straffen naaet ham, og hans Haand
 Er lammet, Ingen søger nu hans Arbeid,
 De rige Kunder alle har forladt ham —

Silverio.

Ja, hvis jeg ikke tager feil, har I
 Gjort Eders til at drage Næring fra ham.

Pamfilo.

Hvis jeg har gjort det, er det velfortjent.

Silverio.

Vor naadige Hertug kommer.

Ottende Scene.

De Forrige. — Hertugen, ledsaget af et Par Cavallerer.
(I denne Scene begynder det at mørknes.)

Hertugen.

En god Aften,
I ædle Herrer! Alt er bragt i Orden?

Silverio.

Som Eders Høihed har befalet. Bagter
Er stillet ud paa syv forskjellige Punkter,
Og desforuden patrouillere Hobe
Af Raadets Tjenere med Hellebarder
Igjennem Byen.

Hertugen.

Nu, det er mig kjær.
Paa Raadet og dets Tjenere jeg stoler.
Desværre kan jeg ikke ret betro mig
Til Garnisonens Officerer. Flere
Af disse, veed jeg, holde til med dem,
Der sætte Byen i Allarm hver Nat
Med Slagsmaal, ja endog med Drab og Mord.
Og jeg har nu besluttet, denne Banart
Skal standses, og den fredelige Borger
Skal ikke paa sin Vandring sættes ud for
Mishandling eller Overfald. Den Plage,
Den er endnu en Arv fra hine Tider,

Da hele Byen her var fjendtlig deelt i
Partier af forskjellig Art.

Silverio.

Vi haabe,
At Fred og Orden vende vil tilbage,
Naar Urostifterne for Alvor mærke,
At det er Eders Høiheds faste Villie.

Hertugen.

Det Samme haaber jeg. Men man har gjort mig
Opmærksom paa en vis Mateo. Kjender
I noget til ham?

Damfilo.

Ja, han har et Bærtshuus
I Byens Nærhed. Der er Dands hver Aften
Og Spil og Lystighed.

Hertugen.

Ja, man vil vide,
Hans Bærtshuus er den egentlige Nede
For hele dette Bæsen. Jeg har tænkt paa
At lukke det; dog gjør jeg det kun nødigt.
Men han skal høre op med sin Beværtning,
Saa snart det bliver mørkt. Send Folk derhen;
Begyndelsen skal gøres alt i aften.
— Og, hvis I Herrer nu vil følge med,
Saa eftersee vi Bagterne.

Silverio.

Med Glæde.

(Alle gaae.)

Tiende Scene.

Et rummeligt, men simpelt udstyret Værelse hos Amadeo. Til Siden et langligt, med Stuffer forsynet Arbeidsbord med Værktøi paa og forskjellige Redskaber. I Baggrunden en Dør, der gaaer til Torvet; desuden en Sidedør.

Giuseppe. — Siden Amadeo.

Giuseppe

(kommer ind fra Sidedøren, bærende paa nogle Sager, han sætter hen paa Bordet).

Maatte han nu bare være i godt Lune, naar han kommer hjem. Det er han just ikke tidt i den senere Tid, for det er gaaet skjævt med os. Men undertiden er dog hans Humeur værre, undertiden bedre. — Lad mig nu see, om Alting er i Orden herinde, for at han ikke skal brumme, naar han savner Noget. Na, jeg tænker nok — hans Pænestol, det er min Tro sandt. (Rykker den hen til Bordet.) Der kommer han. Nu faae vi see, om han gi'er mig Lov til at være ude inat.

(Amadeo træder ind fra Døren i Baggrunden.)

Amadeo.

Har Ingen været her?

Giuseppe.

Nei, jeg har Ingen seet.

Amadeo.

Tænd Lampen.

Giuseppe.

Paa Diebliffet.

(Gaaer ind og kommer kort efter tilbage med en hoi Messing-
Lampe med to tændte Blus.)

Amadeo (for sig selv).

Været her! Hm! Hvem søger mig nu for
Tiden!

Giuseppe.

Nu er Lampen tændt.

Amadeo.

Saa kan du gaae op.

Giuseppe.

Men jeg har en Bøn til Mester —

Amadeo (barst).

Hvad er det nu, du igjen vil plage mig med?

Giuseppe.

Naa naa! Mester behøver jo ikke at fare saa-
danne op. Jeg har jo Jugenting sagt endnu.

Amadeo.

Fat dig fort. Hvad vil du?

Giuseppe.

Hos min Morbroders har der idag været Solv-
d. Herp: Dram. Værter. XVI.

bryllup, og saa er der iaften Mange af Familien og Andre samlede hos dem, og vil gjøre sig lystige med Dands og Musik til imorgen tidlig. Maa jeg ikke nok være med der?

Amadeo.

Det gaaer ikke an; det kan jeg ikke tillade.

Giuseppe.

Na, hvorfor ikke?

Amadeo.

Som jeg har sagt, du bliver hjemme.

Giuseppe.

Hvorfor skal jeg blive hjemme? Man har hele Ugen igjennem ingen Fornøielse; skal man saa ikke tage imod det, naar det en enkelt Gang tilbyder sig. Det koster Ingenting, Mester.

Amadeo.

Nu er jeg kjed af dig — gaae din Vej!

Giuseppe (glad).

Hvad, tør jeg gaae? Tør jeg?

Amadeo.

Nei, har jeg sagt.

Giuseppe.

Na, Mester er ret saa tvær.

Amadeo.

Hvad siger du, Slyngel?

Giuseppe.

Men hvorfor tør jeg ikke gaae?

Amadeo.

Beed du da ikke, at min Kone og Isotta ere henne hos min Søster og blive der inat og maaskee længere? Gaaer nu du ogsaa, saa er der ikke Een, der kan være mig til Hjælp i paakommende Tilfælde.

Giuseppe.

Naa, nu maa jeg rigtignok lee! Mester er en saa raff og stærk Mand; hvad Hjælp trænger Mester til?

Amadeo (affedes).

I Grunden har han Ret. Hvorfor skal jeg nægte ham den Smule Adspredelse? Enten jeg har ham eller Ingen her, det er lige godt. (Søit.) Nu da, for denne Gang kan du gaae.

Giuseppe.

Tak, tusind Tak! Mester er velsignet, naar han bare faaer Tid til at tænke sig om.

(Gaaer, gjennem Døren i Baggrunden.)

Amadeo

(aabner igjen Døren i Baggrunden og seer ud).

Himlen er mørk; jeg øiner ingen Stjerne,

Og hele Pladsen udenfor er øde.

Det er vel rigtigst, at jeg stænger Døren.

(Lægger en Jernstang for Døren, og kommer frem igjen.)

De Grinder, jeg nylig gif, dem kunde

Jeg gjerne have sparet. Hvor jeg kom,
 Var et og andet Arbeid givet bort.
 „Hvis jeg var kommet blot igaar“ — ja, tomme
 Udflugter har vi nok af. — Alt forgjæves!
 Selv om man ydmygt søger, Intet hjælper.

(Sætter sig ved Bordet.)

Hvad er det for et fælsomt Spil af Skjebnen,
 At Den, der rammes af et Uheld, altid
 Bli'er trykket dybere ned. Har Himlens Guder
 For Skik, som Mennesket, at flyde til
 Naar Bognen helder? Ja det synes næsten.

(Springer op.)

Dog bort med disse Tanker! Til mit Arbeid!
 Et lumpent Arbeid, hver en Smed kan gjøre —
 Paa dette maa jeg spille Tid og Evner!
 (Tager forskjellige Sager ud af en Skuffe og begynder at arbejde,
 da man hører Lummel udenfor og høie Raab.)
 Igjen Urolighed og vilde Slagsmaal!
 I denne Tid er Torvet her affskyeligt.

(Der bankes stærkt paa Døren i Baggrunden.)

Hvad nu? Det banker — nu mod Nattetid?
 Hvem kan det være?

(Gaaer for at lukke op.)

Nei, det er dog bedst,

Jeg ta'er et Baaben.

(Tager et Sværd fra Væggen og lukker op.)

Tiende Scene.

Amadeo. — Anio Martello.

Martello (med vakkende Gang).

Hjælp mig! staae mig bi!

Amadeo.

Hvad, er det Jer?

Martello.

O, jeg er saaret, saaret —!

Amadeo

(kaster Sværdet fra sig paa Gulvet og trækker Rænestolen hen til
Midten af Bærelset).

Kom, sæt Jer! Lad mig understøtte Jer.

Martello.

Jeg Arme!

Amadeo.

Hvor er Saaret?

Martello.

Her i Brystet,

Et Dolkestik —

Amadeo.

Af hvem?

Martello.

Jeg veed det ikke.

Der var Tumult paa Torvet — jeg blev revet
Afsted med Sværmene — Hjælp mig, hvis I kan!

Amadeo

(der imidlertid har hentet et Linflæde).

Vær ikke saa forkynt — det er vel ikke
Saa farligt. Hold det Klæde til —

Martello.

Jeg døer!

Jeg veed, jeg mærker det —

Amadeo (affbes).

Det Saar er slemt.

Han lever ikke ti Minutter.

Martello.

Vee mig!

Amadeo.

Martello! er der Noget, som I ønsker?

Jeg er kun Lægmand — men i Nødsfald kan jeg
Noget absolvere Jer. Hvis I vil skrifte —

Martello.

Hvad, skrifte? (Etirrer sitet paa ham, idet han med Anstrængelse reiser sig i Stolen.) Hvem er I?

Amadeo.

Nu, Amadeo.

I kjender mig.

Martello.

I Amadeo? Bort!

I bilder Eder ind, at jeg vil skrifte?

(Lader Linflædet falde og famler efter den indre Sidelomme
i Rappen.)

Nei, kom mig ikke nær — rør ikke Brevet . . .
 Hvad siger I? Har jeg bedraget Jer?
 Bisardo, tag Juvelerne — nei, jeg vil . . .
 Skynd dig, han kommer efter os — afsted!

Amadeo

(der staaer i nogen Graastand).

Martello, skrift dog Eders Synder!

Martello

(reiser sig heelt fra Stolen).

Frels mig!

Hvem er den sorte Skygge der? Den truer —
 Den griber mig — vee mig, det er forbi!

(Synker tilbage og døer.)

Amadeo.

Død er han, død! O, hvilken hæslig Død!
 Ja, som hans Liv! — Er det en Nemesis?
 Her i mit Huus, i min elendige Baaning,
 Elendig som jeg selv, og kun ved ham,
 Her endte han sit syndefulde Liv!
 — Hvad hjælper mig hans Død? Den Mund er
 lukket,

Der kunde gjort hans Uret god igjen
 Og give mig hvad Mit er, nu, da intet
 Bedrageri ham nytter, ingen Rigdom
 Kan glæde ham.

(Gaaer en Gang op og ned.)

Hvad var det dog for Ord,

Han talte? Hvis jeg ikke feiler, tilstod
 Han selv sin Brøde. Og han holdt jo ikke
 Paa Saaret, der dog vist har smertet meget,
 Men famled om i Kappen efter Lommen.
 For Intet er det ikke skeet. Lad see —

(Efterseer den nedhængende Kappeslig.)

Det er hans Nøglebundt — (kaster det paa Gulvet.)
 og her et gammelt

Brevgjemme — ja, der er et Brev deri —

(luffer det op.)

Og uden Underskrift. Han nævned' nys
 Et Brev — det troer jeg i det Mindste — ikke?
 Jeg vil dog vide hvad det indeholder.

(Læser.)

„J har vel ikke glemt, at jeg stod hos,
 „Mens Amadeo Spina gav Jer Skrinet
 „Med Diamanterne —“

O, naadige Himmel!

Her sender du mig Bished. Tak, vær takket!
 — Det var det altsaa! Derfor holdt han paa det
 Midt under Dødens Skræk. — Men nu, hvad Mere?

(Læser.)

„J har det Skriin endnu. J sagde selv,
 „Det var en farlig Sag, nu strax at sælge
 „Klenodier som disse; jeg forlanger,
 „At J skal dele nu dets Indhold med mig.“
 — Han har det! Ja, det har jeg altid tænkt!

Det er hos ham og i Behold. Velan,
 Saa veed jeg ogsaa hvad jeg har at gjøre.
 Min Eiendom har jeg vel Ret at hente.
 Her er hans Nøglebundt, (tager det op fra Gulvet.) og
 i hans Huus

Boer Ingen uden han.

(Kaster en Kappe om sig og tager en Baret paa.)

Martello! hør mig,

Ifald min Røst endnu kan naae til Eder.
 I har forsyndet Eder haardt imod mig.
 I over eet Aar har I urørt seet mig
 Forarmes Dag for Dag, med steenhaardt Hjerte
 Tilbageviist min Fordring, nægtet, nægtet!
 Nu har den evige Retfærdighed,
 Der aldrig sover, ført Jer til min Tærffel,
 Gjort Eder villieløs til Eders egen
 Anklager. Prøv ei længer paa at nægte!
 Thi Hjertekjenderen, den høieste Dommer,
 Fra nu af skiller mellem mig og Eder.

(Gaaer gennem Døren i Baggrunden.)

Anden Act.

Den offentlige Plads. Paa Amadeos Huus ere Stod-
berne nu luffede.

Første Scene.

En Afdeling af Øvrighedens bevæbnede Folk gaaer over
Scenen i Baggrunden. Strax efter træde Lamberto og Gregorio
ind, ligeledes fra Baggrunden.

Lamberto.

Men hvad betyder al den Dvalm? Martello,
Fortalte man, er uden Spor forsvunden,
Dg savnet flere Dage!

Gregorio.

Nu forstaaer jeg,
At han har ladet os i No. I Tirsdags
Udløb Terminen for vor Gjæld. Han pleier
At være meget accurat.

Lamberto.

Udløb den?

Ja, det er sandt. Men hvor kan han da være?

Gregorio.

Ja, Gud skal vide det. Mig er det eens,
Naar kun jeg slipper fri for at betale.

Lamberto.

Om — ja! Dog gad jeg vide — Tys, der kommer
Et Par af Raadets Herrer. Lad os lytte.
Maaskee man her kan faae lidt Underretning.

(De gaae tilside.)

Anden Scene.

De Forrige. — Pamfilo og Silverio (fra Baggrunden).

Silverio.

Nei, Intet veed jeg. — I fik altsaa Bud?

Pamfilo.

Jafte. Der blev meldt mig, at Martello
Sandshynligviis var død. En gammel Karl,
Der pleiede hver Morgen at forsyne
Ham med Nødvendigheder, Mad og Drikke,
I fire Dage havde banket paa,
Men uden at Martello luffed' op;
Og Ingen havde seet ham al den Tid.
Jeg antog altsaa, han var bleven syg,
Og, blottet for al Hjælp, var han vel død.
Vi brød da Døren op; men der var Ingen
I hele Huset. Og hans Seng var urørt.

Silverio.

Ja, det er selsomt! — Og der mangled' Intet?

Pamfilo.

Det syntes ikke. Men den gamle Karl
Bar af den Mening, Et og Andet viste,
At der har været Fremmede derinde.
En egen Orden, som Martello holdt paa,
I Meget var forandret, og paa Gulvet
Laae henflængt' flere Ting, han satte Priis paa.

Silverio.

Men kan han ikke være bortreist?

Pamfilo.

Nei.

Det pleiede han aldrig. Bar han reist,
Saa havde han vel lagt Bessed etsteds.
Han stod jo i Forbindelse med Mange.
— Man troer, at han er dræbt, og kastet hen
Et eller andet Strø, hvor han er skjult.
Thi han var ilde liidt af Mange, veed I.

Silverio.

Hvad har I da betænkt, at vi kan gjøre?

Pamfilo.

Huset er nu forseglet. Jeg har udsendt
Endeel af vore Folk paa Efterforskning,
Om han er skjult etsteds, om han maaskee
Er falden i Kanalen hist; dens Nærværk

Paa flere Steder er i daarlig Stand.
— Vil I gaae med mig?

Silverio.

Gjerne.

(I det de ville gaae, nærme Lamberto og Gregorio sig.)

Lamberto.

Edle Herrer!

Tilgiver os et Spørgsmaal. Er det Sandhed
Hvad Rygtet siger: Anio Martello,
Den værdige Mand, der var en Trøst for Mange,
En Trøst for os, vi høit bekjende, han,
Der ved sin Fromhed skinnede for Folket,
En sand Gudsmand, der daglig søgte Kirken,
Er han forsvunden som et Meteor,
Der ikkun lysen for igjen at slukkes?

Silverio (streng).

Lamberto, tæm Jer Tunge! I kan trænge
Til den Betsalenhed, I ødsler nu med,
Naar I skal skride til Jert eget Forsvar.
Det er just Folk som I, der bringer Ufred
Og Lovløshed forinden Byens Mure.
Maaskee I selv kan give bedst Bessked
Om ham, I spørger om. Den samme Aften,
Da han forsvandt, var I og Eders Eige
Forsamlet hos Mateo, gjorde Modstand,

Da Huset lukket blev, og spredtes ad
 I Byen under nye Tumulter.

Lamberto.

Herre!

I gjør mig Uret . . .

Silverio.

Tie! I er en Plet
 Paa Eders ædle Slægt! Gaae hjem paa Stedet
 Og hold Jer inde dér en Tid! Vær glad ved,
 At Ingen søger Jer og har Jer mistænkt.

(Pan og Pamfilo gaae.)

Lamberto.

Hvad? hjem jeg skulde gaae og spærres inde?
 Det kan han vente paa!

Gregorio.

Tag dig iagt!

Silverio er flem, naar han begynder.

Lamberto.

Lad ham kun gjøre hvad han vil! Naar ikke
 Jeg har min Frihed, duer jeg til Intet.
 Hør, det er bedst, at vi forlade Byen.
 Her er et Hundehul, hvor ingen brav Karl
 Kan trives længer. Kom!

(De gaae, mens Maddalena og Nina lade sig see i
 Baggrunden.)

Tredie Scene.

Maddalena. Nina.

Nina.

Hvad frygter du?

Hvi blev du staaende?

Maddalena.

Jeg saae Lamberto.

Man har fortalt mig om hans vilde Levnet.

Helst vil jeg undgaae ham.

Nina.

Nu da, saa siig mig,

Hvad har du nu isinde?

Maddalena.

Hvis det Rhygte,

Der blev fortalt mig hvor jeg var, er sandt,

Saa vil jeg nu gaae hen til Amadeo.

Nina.

Men slige Rhygter troer jeg ikke paa.

Du siger, han med Gæt er bleven rig?

Maddalena.

Ja, det fortalte man. Den gamle Bolig

Har han forladt, indrettet sig brillant,

Det vidste man bestemt.

Nina.

Hvor boer han da?

Maddalena.

Det var man uvis om. Men derfor vil jeg
 Forhøre mig hvor han har boet til nu.
 Der maa vel være Nogen, der kan give
 Mig Underretning.

Nina.

Lad os gaae tilside.
 Der kommer Øvrighedens Folk. Med dem
 Er det kun sjelden godt at fløde sammen.
 Her er et Sted, hvor vi kan staae i Fred.

(De gaae ind i en Portal foran til Siden.)

Fjerde Scene.

Maddalena og Nina, skjulte. — Pamfilo og Silverio med et Par
 Bevæbnede. — Siden Giuseppe.

Pamfilo

Ja, vi maae give Tid. Der er jo Intet,
 Som kunde lede vore Folk paa Spor.
 Hvad mener I, om vi lod undersøge
 Øvarteret ved Kasernen? Det er øde;
 Der kunde let en Udaad finde Sted.

Silverio.

Men ogsaa lettelig skjules.

Pamfilo.

Det er sandt.

Men efterhaanden fandt man vel en Traad,
Der ledeb' til det rette Punkt.

Silverio.

Ja, kom!

Pamfilo

(Standfende, idet de ville gaae).

Vent lidt — Hvad seer jeg! Amadeos Huus
Er ubeboet, alle Skodder luffed'.

Med ham er det formodentlig forbi.

Silverio.

Det vil jeg ikke haabe.

Pamfilo.

Men hans Stilling

I lang Tid var fortvivlet.

(Giuseppe kommer ud fra Huset, bærende paa
Abskilligt.)

Lad os spørge

Den Dreng, der kommer ud derfra. (Til Giuseppe.)

Kom hid!

Er du i Tjeneste hos Amadeo?

Giuseppe.

Jo, Herre!

Pamfilo.

Boer han ikke længer der?

Giuseppe.

Han dér? I denne Kragerede? Na,

Hvor kan I troe!

Pamfilo.

Hvor boer han da for Tiden?

Giuseppe

Seer I den store Bygning hist paa Hjørnet,
Med tre forgyldte Kroner over Borten?

Pamfilo.

Der boer han da vel aldrig.

Giuseppe.

Om han gjør?

Jo, vi har leiet den — det hele Huus.

Silverio.

Saa gaaer det ham vel bedre nu end før?

Giuseppe.

Men har da Ingen af de gode Herrer
Hørt, han har arvet en . . . en Broder, troer jeg,
I Pisa, Mailand, eller hvor det er,
Der var forstræffelig rig, saa rig! — Og Mester
Faaer Alt, hver Stump! Saa gaaer det ham nok
bedre.

Men undskyld, jeg har travlt.

(Gaaer.)

Pamfilo (fort, til Silverio).

Kom, lad os gaae.

(De gaae, fulgte af de Bevæbnede. — Maddalena og Nina
træde frem igjen.)

Maddalena (oprømt).

Der kan du see! Behøve vi at tvivle?
O, det var herligt! Vi er ikke reist

Forgjæves. Amadeo kan og vil,
 Det er jeg vis paa, være mig en Guddom.
 Han har igjen, som han fortjente, vundet
 Den tabte Lykke.

Rina.

Ja, det synes næsten.
 En Arv? Det la'er sig høre.

Maddalena.

Amadeo

Har ofte talt om denne rige Broder,
 Og sagt, at han med Tiden blev hans Arving.

Rina.

Vil du da strax gaae hen til ham?

Maddalena.

Nei, først

Vil jeg gaae hjem. Det var dog ganske klogt,
 Om jeg fik ordnet lidt mit Toilette.

Rina.

Det gjør du Ret i.

Maddalena.

Han skal ikke troe,
 Jeg kommer som en Trængende. Et Gjenstik
 Af hiin Tid, da han laae for mine Fødder,
 Skal møde ham, naar vi nu sees igjen.

(De gaae.)

Femte Scene.

Et stort og smukt Værelse i Amadeos nye Bolig. Foruden flere Døre, deriblandt en i Baggrunden, er der noget foran tilvenstre en Dør med Glasruder. Tilhøire et Bord.

Beatrice og Luciano træde ind.

Luciano.

Men det er jo en lykkelig Forandring!
Jeg tør da troe, at Amadeos Kaar
Er mod Forventning bleven meget bedre.

Beatrice.

Jeg troer det Samme. Men forresten kjender
Jeg ikkun lidt til denne Sag. Du veed,
Hans Søsters Barn var sygt og jeg hos hende.
Men Barnet døde, og jeg nænned' ikke,
Mens hun var saa bedrøvet, at gaae bort.
Saa blev jeg der endnu en Nat, og først
Den næste Morgen kom jeg med Isotta
Tilbage til vort Hjem. Her fandt jeg Alle
Ispærd med Flytning til den nye Baaning.
Jeg selv fik nok at gjøre med at bringe
De sidste Sager over. Amadeo
Stod reiseferdig, gav mig i en Hast
Befled om Et og Andet, og tog bort.
For et Par Timer siden kom han hjem,
Men er saa sysselsat, at jeg har neppe
Faaet talt med ham.

Luciano.

Han har alt skrevet til mig.
Der stod i Brevet, det var gaaet ham heldigt
I Pisa og Livorno. Flere gamle
Og udestaaende Fordringer var' blevne
Betalte ham.

Beatrice (forundret).

Det har han skrevet til dig?

Luciano.

Som sagt — men kun berørt med et Par Ord.
I Hovedsagen handlede hans Brev
Om Aquæducten. Han vil gjerne vide,
Om han endnu har Haab at faae det Arbeid.
Du veed, jeg havde dengang lidt at gjøre
Med denne Sag.

Beatrice.

Men troer du, der er Haab?
Det Arbeid ligger altid ham paa Hjertet.

Luciano.

Det er endnu ei givet bort, det veed jeg.
Men nu vil jeg forhøre mig. Siig dette
Til Amadeo. Da han har saa travlt,
Saa vil jeg vente med Besøget, indtil
Jeg har en Underretning, jeg kan bringe.
Jeg vil gaae strax til Overkammerherren.

Bed ham kan man forhandle med vor Hertug.
— Hils Amadeo til vi sees. Farvel!

(Gaaer, ledsaget til Døren af Beatrice.)

Beatrice (ene).

Har han faaet gamle Fordringer betalt?
Ja, det er muligt. Men, da han tog bort,
Lod det jo til, han følte sig betrygget;
Og Huset her blev leiet før han reisste.
Mon da Martello før han døde — Døde?
Javist, han døde jo hos os, det sagde
Mig Amadeo, og Juvelerne,
Dem fik han — nei, det nævnede han ikke.
Hvad var det da? — Ja, Bognen holdt i Gaarden;
Han var i jelsom Uro, vilde bort,
Baabød mig Tausshed — Tausshed? Men hvormed?
Jeg var forstyrret, og forstod ham ikke.

Sjette Scene.

Beatrice. — Amadeo og Giuseppe.

Amadeo

(i en ny, anseelig Klædning; han har en Rulle Papirer i Haanden).

Forstaae mig nu rigtigt: Hver af de fire Arbeidere, jeg har antaget, skal gjøre et mindre Prøvestykke, inden jeg betroer dem Noget af større Betydning.

Giuseppe.

Men de siger, at de har Alle arbeidet hos de første Mestere; saa det behøves ikke.

Amadeo.

Saa lad dem vise mig Noget, de har udført. Kan de ikke det, saa skal det blive som jeg har sagt.

Giuseppe.

Ja, jeg kan nok sige dem det; men saa brummer de.

Amadeo.

Lad dem! For den Betaling, jeg giver, kan jeg faae Arbeidere nok. — Og gaae nu! Jeg er kjed af den Snak.

(Giuseppe gaaer.)

Det var just dig jeg søgte, Beatrice!
Mit Arbeids-Bærelse maa du dog see.

(Åbner Døren med Glasruderne.)

Som det er nu, er jeg fornøiet med det.
Du seer, jeg har alt ordnet mine Sager.
Her agter jeg at tage mod Besøg.
— Hvad synes du nu om det?

Beatrice.

Det er smukt

Og hensigtsmæssigt.

Amadeo

(lukker Døren igjen).

Her har Ingen været?

Beatrice.

Min Broder hilser dig; han var her nylig.

Amadeo (hurtig).

Naa, var han! Har han talt om Aquæducten?

Beatrice.

Jo, han vil lige nu forhandle Sagen
Med Overkammerherren.

Amadeo.

Det var godt,

Det er den rette Wei. — Jeg gad dog vise
Raadsherrens Broder, Pamfilo, at jeg
Forstaaer mig bedre paa Architecturen
End han med samt hans Broder. — See, her har jeg
Den Tegning, jeg fik dengang gjort i Udkaft.
Jeg haaber, den skal komme mig til Nytte.

(I det han ruller Tegningen op.)

Hvis du har Lyst, skal jeg forklare dig . . .

Beatrice.

Ja, vent indtil vi faae en rolig Time.
— Men har du ogsaa tænkt paa, vi skal stille
Betydelig Caution for dette Arbeid?

Amadeo.

Fem Tusind Scudi — jo, det veed jeg godt.

Beatrice.

Men kan du det?

Amadeo.

Naturligviis.

Beatrice (forundret).

Du kan?

Amadeo.

Nu ja, jeg har jo sagt dig, før jeg reiste,
Hvorledes det er gaaet . . .

Beatrice.

Jeg veed dog ei --

Amadeo.

Fortalte jeg da ikke, at Martello
Kom saaret til vort Huus og døde hos os;
Og at et Brev, jeg fandt, mig klarlig viste,
At mit Juveelsfrin var endnu hos ham
I god Behold --?

Beatrice (affides).

Det var det! Nu jeg mindes --!

(Hvit.)

Ja, det fortalte du mig -- ganske rigtigt!
Og lagde til, jeg skulde see det Brev.

Amadeo.

Ja, men hvor er det? Jeg har søgt og søgt
Her og derhenne, men til nu forgjæves.
Jeg har forlagt det, Gud skal vide, hvor.

Beatrice.

Det vigtige Brev! Men skulde Brevet ikke

Os tjene som Beviis, naar vi vil søge
At faae Juvelerne tilbage?

Amadeo.

Troer du,

At dette Brev foruden Underskrift
Kan tjene som Beviis? Hvis man nu paastaer,
Jeg selv har sammensmeddet det? Hvad saa?
Vi har til Ingen talt om, at Martello
Saa skammeligt bedrog os. Nu, med Gæt,
Jeg skulde melde hans Bedrag og fordre
Erstatning?

Beatrice.

Ja, det er vel sandt. — Hvordan
Har du da hjulpet dig?

Amadeo.

Hvordan? Jeg selv
Har taget mig til Kette.

Beatrice.

Du har selv —?
Fortæl, jeg beder dig.

Amadeo.

Jeg tog hans Nøgler
Og gik i Nattens Mørke til hans Bolig
Og lukkede mig ind. Jeg fandt et Fyrtøi
Og tændte Lampen, aabnede hans Skuffer

Dg efterfaae hvert Gjemme — Alt forgjæves!
 Af mit Juveelskrin var der intet Spor!

Beatrice.

Det var der ikke!

Amadeo.

Men der var Juveler
 Af stor Værdi, og Guld og Sølv i Mængde.
 — Jeg gjorde mig betalt. Af hans Juveler
 Tog jeg, saa godt jeg hurtig kunde skjønne,
 Hvad der med Nette tilkom mig —

Beatrice

(der angstelig har hørt efter).

Du tog dem —!

Amadeo (noget haardt).

Jeg tog dem, ja! Afbrød mig ikke. — Dernæst
 Aflaased' jeg omhyggeligt hans Gjemmer
 Og Husets Dør. Men Nøglebundtet kasted'
 Jeg i Kanalen, da jeg nu gik hjemad.
 — Paa den Viis kom jeg til min Ret. Min Reise
 Er falden heldigt ud. Da Lykken sjelden
 Ankommer ene, blev en gammel Forbring,
 Jeg havde paa en fornem Mand i Pisa,
 Nu strax mig udbetalt. De Edelstene,
 Der kunde røbe mig, dem fik jeg solgt til
 En Rjøbmand i Livorno, En, der handler

Paa Østerland; han reiste næste Dag.
Saaledes gif mig Alting efter Duffe.

Beatrice.

Af, Amadeo, var det ikke bedre,
Du havde ved en Domstol søgt din Ret?

Amadeo.

Du taler som du har Forstand. En Domstol,
Hvor Pamfilo, min Avindsmand, mig dømtte;
Hvor jeg sandsynligviis var bleven mistænkt
Som Den, der havde dræbt Martello.

Beatrice (gyfende).

Dræbt ham!

Nei, nei! du har vist Ret. Jeg indseer selv,
Der var ei anden Udvei. -- Men Martello --
Hvad var det nu jeg vilde sagt -- ja, siig mig,
Hvad blev der af hans Lig?

Amadeo.

Siig ei hans Lig,

Men siig hans Aabsel, hans forpestebe Legem.
-- I Kjælderen derhenne, som du veed,
Er en Fordybning, lang og muret, sagtens
Bestemt til Vinterforraad. Den jeg rydded'
Og lagde ham deri, bedækte Stedet
Med Jord og Græs og hvad jeg ellers fandt.

Beatrice.

I Kjælderer! I uindviet Jord!
 Nei, Amadeo! var det Net? Kan vi
 Forsvare det for Gud og for os selv?

Amadeo.

Jeg kan forsvare det. Var han da ikke
 Den skjændige, den hjerteløse Skurk,
 Der nær mig havde bragt til Bettelstaven?
 Han burde kastes hen paa vilden Mark,
 At Ravne kunde synderslide ham,
 Hvis ei de vendte sig med Afsky fra ham.

Beatrice.

Han har forbrudt sig; Gud er nu hans Dommer.
 Men vi, tør vi —

Amadeo.

Nu ja, det var min Hensigt,
 Førend det dagedes, at bære ham
 Paa Torvet ud, det Sted hvor han blev saaret.
 Naar da man fandt ham, blev han vel begravet.
 Men der var Vagt paa Torvet, og Patroniller
 Kom eller gif; det lod sig ikke gjøre.
 Saa slet han var, jeg undte ham en Grav,
 Forsynet vilde, at den blev ham nægtet.

(Efterat have staaet nogle Dieblif med Haanden for Panden.)

Vent her . . . jeg vil gaae ind; jeg — jeg vil lægge
 Den Tegning ind. Jeg kommer strax igjen.

(Gaaer hurtig ind i sit Arbeids-Bærelse.)

Beatrice (efter et Dphold).

Jeg kan ei fatte det. Martello, han,
Der hidtil skede vort Huus, han søgte
En Tilflugt nu hos os? og han var saaret,
Og det til Døden? Men af hvem? af hvem?

(Staaer et Dieblif grundende.)

Dengang jeg sidst var i det gamle Huus,
Saae jeg et Sværd, der laae paa Gulvet, plettet
Af Blod. Jeg viste det til Amadeo.
Af, han blev bleg, og viffed' hurtigt, ivrigt
De dunkle Pletter af, og gjemte Sværdet
Paa Bunden af det gamle Stab derovre.
Det Sværd er hans; mod hvem har han da brugt det?
— O, naadige Himmel! see barmhjertig ned!
Oplys mig! Frels mig for de onde Tanker,
Der pine mig! Min Sjæl er sammenpresset
Og knuget ned af Det, jeg ængstelig aner.

(Giuseppe kommer ind igjen.)

Giuseppe.

Er Mester ikke herinde?

Beatrice.

Hvad vil du ham? I dette Dieblif kan du ikke
faae ham i Tale.

Giuseppe.

Der er En, der spørger om ham. Og saa
vilde jeg fortælle ham — Har I allerede hørt det?
Hele Byen er i Oprør . . .

Beatrice.

Hvorover?

Giuseppe.

J husker jo Anio Martello — eller husker J ham ikke?

Beatrice (urolig).

Jo. Hvad han?

Giuseppe.

Han er slaaet ihjæl — eller er forgiven — jeg veed ikke rigtigt . . .

(Amadeo kommer hurtigt ud fra sit Værelse.)

Amadeo.

Hvad er det du staaer der og prater?

Giuseppe.

Har Mester ikke hørt? Martello —

Amadeo.

Jeg har hørt det. Hvad saa Mere?

Giuseppe.

Nu er alle Øvrighedens Betjente paa Benene. Ethvert Huus skal eftersøges fra Øverst til Nederst — for Ingen veed, hvor han er bleven af. Steenbroen i Gaarden skal brydes op —

Beatrice (affædes til Amadeo).

Gud hjælpe os!

Amadeo (til Giuseppe).

Taabelig Snak! Gaae din Vej!

Giuseppe (idet han vil gaae).

Det er sandt, jeg skulde sagt, der er en Dame
derude, der vil tale med Mester.

Amadeo.

Hvem er det?

Giuseppe.

Det er en fremmed Dame. Men hun seer
godt ud.

Amadeo (til Beatrice).

Det er vel bedst, at du gaaer ud og forhører
dig, hvem det er. Jeg er just ikke oplagt til at tage
mod Alle og Enhver.

(Beatrice og Giuseppe gaae.)

Amadeo

(ene; sætter sig ved Bordet).

Man søger efter ham — og Dyrigheden
Kandsøger hvert et Huus. Det var at vente.
Og naar de komme til min gamle Kønne,
— Og bryde Kjælderen op — og see paa Gulvet,
At Jorden kun er daarlig stampet ned —
Ja ja, saa kan de komme snart paa Spor.

Den Hemmelighed er kun slet forvaret.
Kan ikke Beatrices blege Miner
Og hendes Angst forraade mig? Maaskee
Det havde været bedst, om hun var bleven

Keent udenfor den Sag. Nu er det skeet,
 Og jeg maa tage hvad der følger paa.
 (Bliver siddende med Haanden støttet mod Hovedet.)

Syvende Scene.

Amadeo. — Beatrice. Maddalena (elegant klædt).

Beatrice.

Der er den fremmede Dame.

Amadeo

(reiser sig; overrasket).

Maddalena!

Du her i Byen!

Maddalena.

Ja, hvad synes Eder!

Det er mig selv uventet.

Amadeo.

Kom du nylig?

Maddalena.

For nogle Dage siden.

Amadeo.

Men du bliver

Vel nogen Tid?

Maddalena.

Ja, et Par Uger høiest.

Amadeo.

Kom nu og sæt dig ned. (Til Beatrice.) Lad os alene.

Beatrice.

Du mener — ?

Amadeo.

Nu, der er vel Et og Andet,
Som angaaer Maddalena, jeg kan spørge —

Beatrice.

Ja, som du vil.

(Gaaer ind.)

Amadeo

(mens han og Maddalena tage Plads).

Tilgiv mig, at jeg bruger
Endnu det gamle, det fortrolige Du,
Jeg brugte førend du blev gift, og mens du
Var yngre, næsten ikke voget ud.

Maddalena.

O, siig kun Du! Der er i dette Du
En Gjenlyd af den uforglemmelige,
Mig evig dyrebare Tid, da jeg
Mig følte hædret ved at omgaaes Eder.

Amadeo.

Jeg veed, du havde Lidt tilovers for mig.
— Men nu, fortæl mig Noget om dig selv.
Din Mand er død ifjor, det har jeg hørt.
Hvorledes er da nu din Stilling?

Maddalena.

God,

I al Fald taalelig.

Amadeo.

Det er mig kjært.

Men hvad har da bevæget dig at reise
Til Byen her?

Maddalena.

J glemmer, at jeg her
Har flere Slægtninge.

Amadeo.

Ja, det er sandt.

Maddalena.

Hos dem erfoer jeg til min Sorg, at J
Har paa den sidste Tid havt flere Vanheld,
Var sat tilbage fra en bedre Stilling.
Jeg iulte strax til Eders Huus derhenne.
Hjælp kunde jeg vel ikke bringe. Men
Jeg tænkte dog, at en Venindes Trøst
Og Bistand kunde tjene til Opmuntring.

Amadeo.

Du er en trofast Sjæl! Ja, det var smukt!
Men nu er' mine Raar endeel forbedred'.
Hvor boer du her i Byen?

Maddalena.

J et Herberg

Faa Skridt herfra.

Amadeo.

Der maa du ikke boe.
Her har vi rigelig Plads. Flyt ind til os.

Maddalena.

J frygter ikke for, det vil genere?

Amadeo.

Nei, ingenlunde. Flyt herind idag,
Tag dine Sager med. Kom, naar du vil!
Velkommen er du altid.

Maddalena.

Ja, jeg tilstaaer,
At jeg er meget glad ved Eders Tilbud.
For mig var det just ikke godt at boe
I dette Herberg . . .

Amadeo

(der imidlertid har reist sig tilligemed hende).

Det er just min Mening. —

Men kommer du hos Ingen her i Byen?

Maddalena.

Na ja, jeg har begyndt. Hos Nepoli —
J kjender dem? Der er to vorne Døttre.
Den Ene halter til den venstre Side,
Den Anden til den høire. Gaae de sammen,
Saa maae de sørge for, de halte ud ad,
For ei at støde Hovedet mod hinanden.
Engang spadseerte vi; jeg gif i Midten.
Hvert Dieblif jeg fik et Puf —

Amadeo (leer).

Haha!

Du er den lystige Skjelm, du altid var.
(Lager hendes Haand.)

Min kjære Maddalena! netop dig,
Dig har jeg trængt til. Med dit muntre Sind
Vil du forjage Skyen fra min Pande.

Maddalena.

Hvis I har Sorg, saa kom til Maddalena!
Og er I glad, jeg deler Eders Glæde.
I kaldte mig en trofast Sjæl. Det er jeg,
Det haaber jeg at vise Jer. Farvel!
Altsaa idag jeg flyver ind til Eder.

(Gaaer, Døren i Baggrunden.)

Amadeo.

Hvor hun er uforandret! Vel ei længer
Det ubevidste, unge Barn som dengang,
Men smuk endnu og opvakt — og saa munter!
(Beatrice kommer ind igjen, fra en Sidedør.)

Beatrice.

Den Dame, der var her, er jo et Ungdoms=
Bekjendtskab, som hun sagde til mig.

Amadeo.

Rigtigt,
Og fra en Tid, jeg mindes end med Glæde.
Hun er af god Familie —

Beatrice.

Er gift?

Amadeo.

Nu er hun Enke. Manden, troer jeg, ikke

Var meget værd. Men hendes Raar er' gode;
Hun trænger ikke til os.

Beatrice.

Altsaa blot

Et Høfligheds-Besøg.

Amadeo.

Javist. Men, seer du,

Som eenligt Fruentimmer kan hun ikke
Opholde sig blandt Fremmede. Vi maae
Tilbyde hende Huusly.

Beatrice.

Amadeo,

Gjør ikke det. Det vil vi snart fortryde.

Amadeo.

Ei, hvilken Tale! Huset er jo stort nok.

Beatrice.

Huset er aldrig stort nok for en Fremmed.
Hun griber ind forstyrrende, hun bliver
Et nøie forskende, et dagligt Vidne
Til Meget, der kun lidt er tjent med Vidner.
Let kan det skee, hun jager os fra Huset.

Amadeo.

O, det er Særhed af dig! Kort og godt,
Jeg har alt tilbudt hende Ophold hos os.

Beatrice.

Du har alt tilbudt? Ja, det ændrer Sagen.

Amadeo.

Hun nøies gjerne med de mindre Kamre,
Som vi har ovenpaa.

Beatrice.

Nei, Kjære, hvis hun
Skal boe hos os, saa maa hun boe anstændigt.
Der er hervede tvende Værelser;
Dem kan hun faae. Naar kommer hun?

Amadeo.

Idag.

Beatrice.

Saa skal jeg strax besørge det Fornødne.

Amadeo.

Det kan jeg lide. Troe mig, Maddalena
Vil snart behage dig. Du kan erhverve
3 hende, hvis du vil, en klog Veninde
Og et elskværdigt Bæsen til dit Selskab.
Det er just det, jeg venter for mig selv.
— Saa bliver det derved; jeg maa gaae ind.

(Gaaer ind i sit Arbeids-Værelse.)

Beatrice.

Mig aner intet Godt af det Besøg.
Vi stakkels Menneker! Vi ønske tidt
Forandring i vor Tilstand. Naar den kommer,
Saa gav vi stundom Meget for at sættes
Paany tilbage til den forrige Tilstand.

Mig trykker dette Huus, der er saa stort,
Jeg kunde ønske mig igjen det gamle,
Forsmaaede Huus, jeg tidt har klaget over.

(Ryster paa Hovedet.)

Det gamle Huus? Nei, ikke dér igjen!
Dér kunde jeg dog aldrig være glad.
Jeg vilde troe, at see den Ubegravne
Forvildet vanke om ved Midnatstide.

(Seer sig sky om.)

Stille! Mig griber Rædsel — blot ved Tanken!
En Rædsel for, at man har hørt min Tanke!

(Gaaer ind.)

Tredie Act.

Bærelset i Amadeos nye Bolig.

Første Scene.

Beatrice og Isotta komme ind.

Beatrice.

Hvad er det du fortæller? Maddalena —?

Isotta.

Den hellige Jomfru see til os i Naade!
 Hvad hun gjør Fordringer! Først hendes Seng,
 Den maatte flyttes. Hun er ikke vant til
 At staae saa tidlig op, vil ikke vækkes
 Af Morgenlyset. Lagnerne hun mønstred:
 „Hun pleiede jo rigtignok at ligge
 Paa finere. Men var der ingen bedre,
 Da fik det være.“

Beatrice.

Saa?

Isotta.

Hun spurgte dernæst,
Om vi holdt Hunde. „Jo, en Lænehund.“
Saa sagde hun: „Men den maa strax afveien.
Den vækker mig om Natten.“

Beatrice.

Og du svared'?

Isotta.

Hvis I vil af med den, saa løs den selv;
For den er glubst. Saa slog hun sig til No.

Beatrice.

Nu, og forresten?

Isotta.

Endelig hun bad mig,
At gaae lidt sagte, naar jeg gif paa Gangen;
For hendes Søn var som en lille Fugl.

Beatrice.

Det lader til, hun troer, at hun er hjemme.

Isotta.

Ja, det er ikke blot med Maddalena.
Den Anden, hun har med, er næsten værre.

Beatrice.

Den Anden? Hvilken Anden?

Isotta.

Hun, der fulgte

Tafles hid med hende og hjælp med
At bære hendes Sager.

Beatrice.

Nu, og hun?

Isotta.

Hun har jo ligget her inat.

Beatrice.

Har hun?

Og hvor?

Isotta.

I Bærelset ved Siden. Der blev redt
En Seng paa nogle Stole. Maddalena
Forlangte det udtrykkeligt. Jeg tænkte,
Hun skulde være her.

Beatrice.

Der er hun — stille!

Anden Scene.

De forrige. — Maddalena. Siden Gineppe.

Beatrice.

Min kjære Maddalena! Amadeo
Har tilbudt Eder Ophold i vort Huus —

Maddalena.

Det er jeg vist erkjendtlig for.

Beatrice.

Forstaae mig:

Har tilbudt Eder. Men med Eder fulgte
Et ældre Fruentimmer, og om hende
— I har mig undskyldt — var der ikke Tale.

Maddalena.

I mener Nina. Ja, hun er fulgt med mig
Den lange Vej fra Hjemmet. Hun har været
I Aaringer et trofast Væsen for mig.
Hvor kunde jeg forlade hende her?
Hos hvem i denne fremmede By? Jeg veed,
I er for god, for ædelt Eders Hjerte
Til at I nu kan ønske hende jaget
Fra Huset her og fra min Side.

Beatrice.

Ja,

Hvad hun har været eller er for Eder,
Det veed jeg ikke. Mig behager ikke
Det Udtryk, der er skjult i hendes Ansigt.

Maddalena.

Isald I vidste —

Beatrice.

Nu, lad hende blive —

For Eders Skyld. Iotta, anviiis hende
Et Kammer ovenpaa. (Til Maddalena.) Blandt os, her=
nebe,

Er ikke hendes Plads.

Maddalena.

Ja, som I vil.

(Affides.)

Det skal jeg inden Aften faae gjort om.

Beatrice.

Desuden maa jeg bede Ier erindre,
At jeg som Amadeos Hustru venter,
At Ingen commanderer i mit Huus
Undtagen jeg; og at den Gang og Orden,
Vi nu er' vante til, maa respecteres.

Maddalena.

Det følger af sig selv. (Affides.) Jeg vil dog see,
Hvo af os To skal commandere her.

(Gaaer med Sotta.)

Beatrice.

Den Plage kommer til, at jeg skal trækkes
Med denne Fremmede og hendes Tilhæng.

(Giuseppe kommer ind.)

Hvad vil du?

Giuseppe.

Na, det er Folkene derovre paa Bærkstedet, de nye Svende. De kan ikke komme til at tage sig Noget for. De mangle rigtig Bessed og Anviisning, og kan ikke blive kloge paa den Tegning, de har faaet.

Beatrice.

De maae give Tid, siig dem det.

Giuseppe.

Ja, hvad hjælper det? Mester kommer alligevel ikke over. Han er slet ikke som han var før. Kan I ikke tale til ham? Han sidder derinde, man kan see ham gennem Kuderne. Men han har forbudt mig at rende ind til ham.

Beatrice.

Gaae du kun over igjen. Jeg skal sige ham, du har været her.

(Giuseppe gaaer.)

Beatrice

(seer i nogen Fraastand ind til Amadeos Arbeids-Værelse).

Der sidder han og grubler; og saaledes
 Gad han iastes og i Morgenstunden.
 Og nu inat, hvor var hans Søn urolig!
 Tidt foer han op og stirred vildsom ud,
 Skjøndt sovende, med vidtudspilte Dine.
 Og een Gang raabte han: „Giv mig det strax!
 Du har det, mit Iuveelfriin! Giv det, eller
 Jeg tager flux din usle Kest af Liv!“
 Har disse rædsfulde Ord Betydning?
 Han har fortalt mig selv: da han var yngre,
 Drev hans ubændige Natur ham eengang
 Til et saa voldsomt Angreb paa en Mand,
 Der havde krænket ham, at dennes Liv
 Med Møie kun blev frelst. Var det da muligt,

At Synet af Martello nu betog ham
 Med en retfærdig Harmen, rev ham med sig,
 Og at han . . . at han nu forgreb sig paa ham?
 — Nei, nei! jeg kan, jeg vil ei troe derpaa!
 — — Der kommer han!

(Trækker sig noget tilbage.)

Tredie Scene.

Beatrice. — Amadeo.

Amadeo

(uden at blive Beatrice vaer).

Hvor ofte har jeg meent,
 At Arbeidslysten mangled mig, fordi jeg
 Var sat tilbage, ikke blev betroet
 Et Arbeid, der var værdt at tage fat paa.
 Men nu! Bestillingerne strømmer ind,
 Alt synes at begunstige min Bedrift.
 Men Lysten, Lysten mangler mig; min Tanke
 Geraadet er paa Afvei, og min Haand
 Uvillig til at røre ved et Værktøi.
 Hvad er det da? Er det hiint usle Legem,
 Der ligger hist elendig sammenkrummet?
 Jeg seer det for mig hvor jeg staaer og gaaer.
 Var det da Uret jeg begik? En Stemme
 Herinde siger mig, at det var ikke

Saa ganske som det skulde være. Dog,
 Mon ei Enhver i mit Sted —

Beatrice
 (nærmer sig; med Omhed).

Amadeo,

Hvad er det, der bekymrer dig?

Amadeo.

Du her?

Beatrice.

Betroe dig til mig. Kan din Hustru ikke
 Som ofte forhen være dig til Trøst?
 Er det Martellos Brev, du har forlagt,
 Som gjør dit Sind uroligt? Lad da mig
 Gaae over i det gamle Huus og søge.

Amadeo.

Nei, det behøves ikke.

Beatrice.

Hvis man fandt det,

Det var dog ikke godt.

Amadeo.

Men derfor har jeg
 Aflaaaset Huset. Lad mig slippe fri
 For denne Sag.

Beatrice.

Nu, hvis det er dit Ønske.

— Der var et Bud fra Folkene derovre.

Amadeo.

Godt, godt! jeg kommer. — Men hvorfor er du
Endnu ei omklædt?

Beatrice.

Jeg har ikke tænkt paa,
I dag at gaae med anden Dragt end denne.

Amadeo.

Men husk, at vore Aar er' nu lidt bedre,
At man gjør andre Fordringer til dig,
At du er Husets Frue. Tag Exempel
Af Maddalena. See, hvor smukt og smagsfuldt
Hun fører sig. Mod hende gaaer du klædt
Som om du var et Tjende.

Beatrice.

Lad hende
Gaae klædt som hun har Lyst. Maaskee har hun
Særegne Grunde til at gaae saa pyntet.

Amadeo.

Hun vil behage. Hun vil alt ved Dragten
Erindre Folk om hvad hun er og gjælder.
Det har mit Bifald.

Beatrice.

Man har andre Midler
Og bedre, mener jeg, naar man vil vise
Sit Værd og sin Betydning.

Amadeo (uvillig).

Ja, jeg veed,
Du følger altid helst dit eget Hoved.

Beatrice (bedrovet).

Du gjør mig Uret.

Fjerde Scene.

De Forrige. — Maddalena. — Siden Giuseppe, Isotta og
to Øvrigheds-Betjente.

Maddalena.

Men I veed nok ikke
Hvad her er alt paafærde.

Amadeo.

Nu?

Maddalena.

I har

Huusundersøgelse.

Beatrice (forstræffet).

Har vi?

Maddalena.

Javist.

To Øvrigheds-Betjente søge ivrig
Om En, der hed Martello. Han skal være,
Saavidt som jeg forstod dem, myrdet.

Amadeo.

Saa?

Hvem viser dem omkring?

Maddalena.

Det gjør Giuseppe,

Og troe mig, han er i sit Element.

— Der komme de!

Amadeo.

Hvad, vil de søge her?

Maddalena.

Formodentlig. Naar blot man selv er sikker
For Undersøgelse paa sin Person.

En Mand, der er saa grundigt slaaet ihjæl,
At ingen Stump af ham er lad't tilbage,
Ham kan man søge hvor det saa skal være.

Amadeo

(med tvungen Latter).

Haha — ja, du har Ret.

Beatrice (sagte til ham).

Naar blot Giuseppe —

Amadeo (ligeledes sagte).

Ja, Gud skal vide hvad han gjør for Dumhed!

(Giuseppe, Sfotta og to Dyrigheds-Betjente komme
fra Indgangen i Baggrunden.)

Giuseppe.

Her er Rettens Folk, Mester! Jeg har viist

dem omkring i Gaarden, i Stalden, paa Loftene, og i hvert Hul har de figet.

Amadeo (til Betjentene).

Hvad staaer til Eders Tjeneste?

Første Betjent (i en klynkende Tone).

J har vel allerede hørt, hvorfor Øvrigheden sender os ud paa Undersøgelse —

Amadeo.

Det veed jeg.

Første Betjent.

Ja, det er en skrækkelig Tid vi lever i. En saa udmærket og saa from Mand som Messir Anio Martello, han skulde komme saa jammerlig af Dage!

Anden Betjent.

Na, det er ikke værdt at tage sig den Sag saa nær. Martello skulde dog eengang den Bei, og vi skal Alle den Bei — det vil sige, vi skal just ikke slaaes ihjæl; for man kan jo komme nemmere til det andet Liv. Og naar han var saa from, saa er han vis paa at blive salig. Det kan vi To ikke saa hurtigt gjøre Regning paa.

Første Betjent.

Nu har den unge Person dér (peger paa Giuseppe.) sagt os, at J nylig har beboet et andet Huus —

Giuseppe.

Ja, det har jeg sagt, Mester. Skal jeg følge dem derover?

Amadeo.

Du skal tie, indtil du bliver spurgt.

Beatrice

(affides og ængstlig til Amadeo).

Jeg frygter, at vi er forlorne.

Amadeo (affides til hende).

Stille, du forraader os.

Maddalena

(der lægger Mærke til dem; affides).

Hvad var det?

Amadeo (til Betjentene).

Det Huus, I taler om, er ikke længer beboet.

Isotta.

Det har jeg allerede sagt dem. Alting er flyttet derfra, og der er ikke et Menneſke derhenne.

Førſte Betjent.

Ja, men alligevel — det er dog egentlig vor Pligt . . .

Anden Betjent (affides til ham).

Min Sjæl om det er. Hvad ſkal vi derhenne? Vi har været længe nok her, ſom den Dreng har trukket os omkring! Lad det nu ſaae Ende engang.

Amadeo.

Men, naar I ønske at see det, skal jeg selv gaae med.

Anden Betjent.

Nei, det er vist ikke værdt; vi har endnu Meget at eftersee. Eders Ord er os nok.

Første Betjent.

Ja, det forstaaer sig, Eders Ord er tilstrækkeligt. Men —

Anden Betjent (trækker ham med sig).

Kom nu! — Vi anbefale os, og bede Jer undskylde den Forstyrrelse, vi har voldet Jer.

(De gaae, fulgte af de Personer, de kom med.)

Maddalena (affedes).

Her stikker Noget under, som jeg maa komme efter.

(Følger efter de Andre.)

Beatrice.

Gud være lovet evig!

Amadeo.

Ja, nu kan man
Vel trække Veiret frit. For det Besøg
Var jeg i Frygt. Nu er det overstaet.

Beatrice.

Men, Amadeo, tænk for Alvor paa
At faae Martellos Lig bragt bort, og giv ham
Den Grav, der ei bør nægtes ham som Christen.

Amadeo (heftig).

Men, naar jeg nu har sagt, at for det Første
Er det umuligt . . .

Beatrice.

Men hvorfor umuligt?

Med Penge sætter Meget man igjennem.

Amadeo.

Hvordan da? Siig, hvordan? Hvad jeg gjorde,
Saa var jeg udsat for at gribes i det.

Beatrice.

Men denne Angst, den piner os tildøde.

Amadeo.

Din Angst! ja, den forraader os endnu.
Hvad skal den til? Den hjælper os til Intet.
Tael ikke meer om denne Sag. Lad mig
Run overveie selv, naar Tiden er der.
— Jeg hører Maddalena. Hun har sagt,
At hun vil tale med mig.

Beatrice.

Tør din Hustru

Ei være Bidne —

Amadeo.

Jeg er ubekjendt

Med hvad hun vil mig.

Beatrice (efter et Dophold).

Vel, saa gaaer jeg ind.

(Gaaer langsomt ind.)

Amadeo (ene).

Ja, Kettens Undersøgelse har truet
 Mig hele Dagen som en Uveirs=Sky.
 Nu er den trukken bort. Men er jeg fri?
 De kan betænke dem og komme siden.
 Ja, hvad! Man kan vel stole lidt paa Lykken.

Femte Scene.

Amadeo. — Maddalena. Siden Beatrice.

Maddalena.

Ueiliger jeg ikke?

Amadeo.

Ingenlunde.

Maddalena.

Det var jo et fortræffeligt Besøg,
 I havde dér af Kettens Folk.

Amadeo.

Javist.

Maddalena.

Bemærked' I, at En af disse Mænd
 Saae ud som om han græd, men netop han
 Tog hele Sagen lystigt; mens den Anden,
 Der var saa melancholsk, hans Ansigt stod
 I et bestandigt Griin. Na, jeg var nærved
 At lee dem lige op i deres Dine.

Amadeo (opmuntret).

Ja, det var pudfige Patroner begge.
Du har et godt Humeur; det maa jeg lide.
— Men fiig nu hvad du vil mig.

Maddalena.

Jeg skal strax

Berøre hvad jeg egentlig har tænkt paa.
Men først, da jeg idag maa sfrive hjem,
Jeg vilde hente Raad hos Eder.

Amadeo.

Nu da?

Maddalena

(idet de tage Plads i Nærheden af Bordet, — Amadeo nærmest ved dette).

J var saa god at spørge mig igaar,
Hvordan min Stilling var. Jeg gav til Svar,
Den var kun taalelig. Dog maa jeg tilstaae,
Den kunde let forbedres.

Amadeo.

Og hvorledes?

Maddalena.

Min Ægtefælle var — maaskee J veed det —
Just ingen Deconom. Den Gaard, vi eied,
Behestet er med Gjæld. Var jeg befriet
For denne Byrde, — stod jeg mig langt bedre.

Amadeo.

Hvor Meget skyldes der?

Maddalena.

En tusind Scudi.

Jeg mener nu, at I, der er bevandret
I Verdens Handler og er velerfaren,
Kan sige, om maaskee der var en Udvei.

Amadeo.

Vær du kun ubekymret. Denne Sum
Skal jeg med Glæde forestyde —

Maddalena.

I?

Nei, det er altfor Meget! Tro dog ikke,
At jeg af den Grund . . .

Amadeo.

Nei, det troer jeg ikke.

Men inden du ta'er bort, skal denne Sum
Staae til din Tjeneste.

Maddalena.

Jeg er bestjæmmet.

I er saa god imod mig.

Amadeo.

Jeg er glad ved,

At jeg har dig i denne Tid. Du bringer
Mig en Erindring om en ældre Tid,
Der kan endnu forfriske mig i Sindet.

Maddalena.

Ja, den Grindring har idag bestandigt
Fulgt med mig, hine lykkelige Tider,
Da vi saa tidt kom sammen, og I ofte
Var kjærlig mod mig, og mit Hjerte, ungt
Og uerfarent, banked' Jer imøde.

Amadeo (omfavner hende).

Min kjære Maddalena! Er det sandt?
Du havde Godhed for mig?

Maddalena.

I kan troe mig!

Amadeo

(trykker et Kys paa hendes Pande).

Ja, du var mig i Sandhed dengang kjær.

(Beatrice, der imidlertid er kommen ind med et Brev i Haanden, og har været Vidne til det sidst Foregaaende, slaaer forfærdet Hænderne sammen og gaaer igjen.)

Maddalena.

Som nu, saaledes har jeg eengang før,
Kun eengang hvilet ømt ved Eders Bryst.

Amadeo.

Jeg mindes det.

Maddalena.

I var en Ungersvend;
Nu er I voxet til en mandig Skjønhed.

Amadeo

(idet han slipper hende).

Du smigrer mig; du mærker ei de Træk,
Som Tid og Sorg har efterladt. — Men kom nu,
Vi bør dog ikke glemme hvad du vil mig,
Hvad du har speculeret ud. Det var jo
Dit eget Ord.

Maddalena.

Saa hør da! At min Fader
Var Architect, det veed I.

Amadeo.

Ja, han var

En Tid min Lærer.

Maddalena.

Som en Arv fra ham
Har jeg lidt Sands for Bygningskunst. Hvis I,
Som man fortæller, kjøber Huset her —

Amadeo.

Jeg har alt kjøbt det.

Maddalena.

Godt — mit Forslag angaaer
Den Baaning, I beboer. At den er smuk,
Det vil jeg ikke nægte. Men for Eder,
Med den Betydning, I har nu hos Alle,
Den Agtelse, der vises Jer som Kunstner,
For Eder passer den dog ikke ganske.

Amadeo.

Du troer —?

Maddalena.

Jeg ønsker større Dimensioner,
Der vise hen til hvad I er i Verden.
Men der kan hødes paa det. Over os
Er flere Bærelser. De tre af disse
Kan man forene til en festlig Sal,
Hvor I kan tage mod anseete Gæster.
Til Eders Arbeids-Bærelse maa bygges
Et Indgangs-Rum, at just ei En og Hver
Skal løbe ind til Jer; det er nødvendigt
For Eders Stand og Værdighed. Desuden —
Men jeg maa skamme mig. Jeg sidder her
Og lærer Eder Ting, I veed langt bedre.

Amadeo

(Der, lænet til Bordet, snart har viist sig adspredt og urolig).
Nei, tael kun! Du har god Forstand, har Smag.
Dit Forslag er jo godt; bliv du kun ved.

Maddalena.

Ja, heller ikke Trappegangen her
Er som den burde være. Den er knap
Og smaalig; den maa ganske bygges om.
Og Husets Indgang er ei ret anseelig.
Et Fag af Eders Binduer maa offres;
Saa kan den vides ud med største Lethed.

Amadeo

(reiser sig, fordybet i sin Grublen, og gaaer frem i Forgrunden;
affides).

Det er forunderligt. Før syntes mig,
At jeg var forurettet; og det taaler
Ei nogen Tvivl, at jeg isandhed var det.
Nu troer jeg tidt, al Uret er hos mig;
At Intet kan forsvare hvad jeg gjorde.
— Om jeg lod synge Messer for hans Sjæl?
Hvad hjalp det ham? Han slipper ikke bedre
Fra Skjærilds Pine, om der saa blev sjunget
Af hele Verdens Munke for hans Frelse.

Maddalena

(der bliver siddende; affides).

Det er dog sært! Hvad giver ham den Uro?

(Søit.)

Nu, kjære Ven —

Amadeo.

Tilgiv mig! Jeg har Meget
I denne Tid at tænke paa. Dit Forslag
Er hypperligt — det røber megen Indsigt.
Jeg skal forklare det for Beatrice,
Og vi — ja vi skal overveie Sagen.
(Gaaer igjen som før frem i Forgrunden; affides, efter et Ophold.)
Om jeg lod synge Messer? Ja, maaskee
Mit eget Bryst blev lettet, og min Sjæl

Befriet for den Skjærsild, der mig piner.
 Min Tilstand nu — jeg holder den ei ud!
 (Gaaer, den Dør Beatrice nylig kom ind ad.)

Maddalena

(reiser sig og træder frem).

Han vil forklare det for Beatrice!

(Seende.)

Ja, hun, det er jeg vis paa, finder ikke
 Mit Forslag ypperligt. Men jeg vil haabe,
 At hun alligevel skal nødes til det.

Sjette Scene.

Maddalena. — Nina.

Nina

(lister sig ind fra en Sidedør).

Hør, Maddalena! jeg stod nys paa Luur,
 Da du og Amadeo caresseertes.
 Og i det Samme traadte Beatrice
 Herind, og saae det, og gif bort i Brede.

Maddalena.

Nei, gjorde hun! For min Skyld meget gjerne.
 Saa indbildst og befalende hun teer sig,
 Er det jo godt, hun veed, hvordan jeg staaer mig
 Hos hendes Husbond.

Nina.

Deri har du Ret;

Dg hvis du spiller dine Kort lidt flogt,
Saa kan du vippe hende ud af Huset
Dg tage hendes Blads.

Maddalena.

Ja, næsten troer jeg,
Den Ting var ikke meget svær. — Men sig mig,
Om du har mærket Noget?

Rina.

Nei. Jeg spurgte
Giuseppe, som du veed la'er Munden løbe.
Han bandte paa, det gamle Huus derhenne
Var tomt, og der var Intet meer tilbage.
Saa deri troer jeg ei, at det kan stikke.

Maddalena.

Men Noget er der galt. De er' jo begge
Som reent forstyrrede, og som i Angst.
— Jeg gad nok seet mig om i dette Huus.

Rina.

Men det er lukket, og Han selv har Nøglen.

Maddalena.

Ja, bliv nu ved at passe paa. Naastue
Man kommer efter det.

Rina.

Uds, Beatrice!

Sjvende Scene.

De forrige. — Beatrice. Siden Amadeo.

Beatrice.

Nu, det var godt jeg traf Jer. Amadeo
 Har nylig sagt mig, at I har en Plan for,
 Et Forslag til at rive ned og bygge
 Og vende op og ned paa hele Huset.
 Gengang for alle, hold Jer ganske fra
 De Ting, der ei kan angaae Jer, og husk,
 At vi har taget imod Jer af Godhed
 Og for at tjene Jer, men ingenlunde
 For at belæres hvad der er vort Bedste.

Maddalena.

I misforstaaer mig ganske. Jeg vil ikke
 Belære Nogen. Jeg har villet give
 Jer et Beviis paa min Erkjendtlighed.
 Mit Forslag sigter til at gjøre Huset
 Lidt mere passende, lidt meer beqvemt.
 Det er det Hele.

Beatrice.

Men vi er' tilfredse
 Som det nu eengang er.

Maddalena.

I tager feil.
 Naar Amadeo — og I maa dog tilstaae,

Hans Indsigt er i denne Sag lidt større
 End Eders — naar han selv med smukke Ord
 Netop tilkjendegav mig sin Tilfredshed —

Beatrice.

Det er en Sag, han vist har aldrig tænkt paa.
 Men I vil gjøre Jer saa yndet af ham.
 Troer I, at jeg er blind? I smigrer ham,
 I gaaer ham under Dinene. Vel kan han
 Af Høflighed, maaskee med smukke Ord,
 Men ei af Hjertet komme Jer imøde.

Maddalena.

Var det saa underligt, om han endnu
 Har nogen Godhed for mig? Han var daglig
 En Gæst hos os, og dengang var der Ingen,
 Han satte over mig.

Beatrice.

Hvad I var dengang
 Bedkommer ikke mig. Men I skal mindes,
 Nu er det anderledes. Hverken han
 Og mindre jeg vil vide her af Eders
 Forsøreriske Kunster.

(Amadeo er imidlertid traadt ind og har hørt den
 sidste Replik.)

Amadeo.

Beatrice!

Men hvad bethder dette?

Beatrice

(i den samme irriterede Stemning).

Skal jeg taale,

At vi forstyrres i vor Fred og Ro,

At hun besnærer dig, at denne . . . denne

Landsløberffe —

Amadeo.

Hvorledes!

Maddalena.

Amadeo!

Forsvar mig! Er det Ret, at jeg forhaanes —!

Amadeo.

Nei, Beatrice, det er ikke smukt,

Det er ei ædelt, at du nu vil frænke

Den Gjæst, vi nys har taget i vort Huus.

Bed Himlen! Maddalena er mig kjær.

Det har hun været næsten fra sin Barndom.

Jeg taaler ikke, du fornærmer hende.

Hun skal behandles her som En af os.

Det er min Billie, min bestemte Billie.

Beatrice (affbes).

Det maa jeg høre! Det skal siges til mig!

Amadeo.

Dog nok om dette! — Der blev sagt mig ude,

Et Brev var kommet til mig. Hvor er Brevet?

Beatrice (bortvendt).

Det ligger paa dit Skriverbord derinde.

(Gaaer. Amadeo gaaer ind i sit Arbeids-Værelse.)

Nina (nærmer sig).

Jeg gratulerer dig. Det gaaer jo godt.

Maddalena.

Det gjør det rigtignok. Hun er saa uklog,
Saa ubetænksom, at hun selv fordærver
Sin Sag ved Hidsigthed.

Nina.

Vær dog forsigtig.

Hvis han endnu har Kjærlighed til hende —

Maddalena.

Det har han ikke. Hun er Intet for ham.

Nina.

Nu ja, du veed jo sagtens hvad du gjør.

Maddalena.

Hun skal erfare, at man ei forgjæves
Behandler mig saa haanligt. — Kom nu ind —
Jeg har en Plan . . .

(Idet de vil gaae, træder Amadeo ud igjen med et aabent Brev i
Haanden.)

Amadeo.

Er Beatrice her?

Maddalena.

Nei, hun gif ind.

Amadeo.

Det Brev er fra min Svoger.

Det er en prægtig Karl. Han har bevirket,
At Aquæducten — den har forhen været
Saa godt som overdraget mig — nu bliver
Betroet mig langt om længe.

Maddalena.

Aquæducten?

Ja, jeg har hørt derom. Det er et Arbeid,
Der er særdeles hæderligt.

Amadeo.

Ei sandt?

Og jeg har nu — det vil jeg gjerne tilstaae —
Desuden den Triumph, at Pamfilo,
Der er min Uven, har forgjæves gjort sig
Saa megen Flid tilbedste for sin Broder.

Maddalena.

Hans Broder?

Amadeo.

Na, en Stymper! Han kan mure
Og klistre op en Bæg. Men dette Værk,
Der maa nødvendigst føres over Veie,
Der ere vanskelige og hvor Skjønhed
Og ædel Stil med Nytten maae forbindes —
Thi Pillerne blandt Andet vil jeg smykke

Med mythologiske Figurer — Kom!
Saa skal du see den Tegning, jeg har gjort.

Maddalena.

Med største Glæde.

(De gaae ind i hans Arbeids-Værelse.)

Nina.

Hun har bidt sig fast!

Det lykkes hende!

(Beatrice træder ind igjen.)

Beatrice.

Hvor er Maddalena?

Nina (pegende).

Hun gif derind med Eders Ægtefælle.

Igjennem Vinduet I vist kan see dem.

— Jeg kommer til at tænke paa den Tid,
Da han saa tidt kom til os hjemme. Saa
Man En af dem, da var man ogsaa vis paa
At see den Anden. Dengang paa min Sandt
Jeg tænkte, at de To blev klappet sammen.

Beatrice.

Ja, det er godt. Nu kan I gaae.

(Nina gaaer.)

Med hende

Er han gaaet ind! Hvad skal det føre til?

Han er jo som bedaaret af den Kvinde.

(Nærmer sig Vinduet.)

Jesus Maria! ja, hun er derinde!
 Staaer ved hans Stol og lægger om hans Skulder
 Fortrolig Armen som hun var hans Hustru!
 Og han har lagt sin Arm om hendes Liv!
 Det skal jeg taale! I mit eget Huus!
 Jeg taaler det ei heller — jeg vil ind . . .
 Nei, jeg vil vente, jeg vil have Bished.
 — O, Himlens Magter! staaer mig bi! I veed det,
 At Amadeo hidtil var mig tro,
 Var mig en kjærlig Ægtefælle. Hun,
 Den snedige Kvinde gjør ham ligegyldig
 For mig, der er hans Hustru. Straf da hende!
 Før hende fra mit Afsyn! — Bort! de komme!
 (Her ud.)

Ottende Scene.

Amadeo og Maddalena (der komme ind igjen).

Maddalena (affedes).

Hun var bestemt herinde. (Svit.) Eders Tegning
 Har fyldt mig med Beundring. Dette Bærf
 Vil Eders Navn til fjerne Tider bringe.

Amadeo.

Det er mit Haab, min Stolthed.

Maddalena.

Men tillad nu!

Jo større den Anseelse vil blive,
 Der venter Eder, med desmere Føie
 Kan jeg fornøje mit Forslag. Denne Bolig,
 Som den er nu, er for en anseet Kunstner
 Si passende. Jeg tvivler meget paa,
 Den gamle Michel Angelo i Rom
 Gav sig tilfreds dermed. Som han I trænger
 Til større Rum.

Amadeo.

Bed visse Leiligheder

Har du vel Ret.

Maddalena.

Bed mange, kjære Ven!

Som ved Lykønstninger, Deputationer,
 Naar Byens første Mænd er her i Selskab,
 Og saa fremdeles.

Amadeo.

Kjære Maddalena,

Du veed, jeg lytter gjerne til din Stemme,
 Saavel fordi den udgaaer fra en lys
 Forstand, som ogsaa — nu, vel og af gammel
 Hengivenhed —

Maddalena (griber hans Haand).

Hvor Eders Ord mig glæde!

Amadeo

(trækker hende til sit Bryst)

Troer du, min Ungdoms Indtryk kan saa let

Forlade mig, nu da jeg har i dig
Dem alle levende fornyet hos mig?

Maddalena.

O nei, det troer jeg ikke! — Men saa siig mig,
Hvis da min Mening har lidt Bægt hos Eder,
Om I er nu tilfands — ja, jeg maa lee,
At jeg behandler denne Sag saa ivrig.
Men saadan er nu eengang min Natur —
Nu, om I er tilfands at foretage
De saa Forandringer, i Husets Bygning,
Jeg talte om, og som I ogsaa bifaldd.

Amadeo.

Men Beatrice, veed du, er ei for det.

Maddalena.

Ja, hun er mig i mange Ting en Gaade.
Det er jo næsten latterligt — tilgiv mig —
At Eders Læredreng, at den uborne
Giuseppe skal agere Tjener, melde
Naar Noget kommer, gaae i Byen for Jer —

Amadeo (misfornøiet).

Ja, det er vist og sandt.

Maddalena.

Det har jeg talt om
Til Beatrice. Men hun bad mig skjytte
Mig selv.

Amadeo.

Saa? Hm!

Maddalena.

„Giuseppe, som hun sagde,
 Var Alle her tilfredse med.“ — Hun veed dog,
 Hvad der behøves i et Huus som Eders.
 Forstand, det har hun vist — ja, i det Mindste
 Ret god Forstand. (Provende.) Men hun er sikkert
 stridig —?

Amadeo.

Na ja, maaskee.

Maddalena (som før).

Naar hun har sat sig paa
 En Ting, saa faaer man hende ikke fra det —?

Amadeo.

Tildeels har du vel Ret.

Maddalena.

Ja, derfor troer jeg,
 Vi kommer ingen Bei med Beatrice,
 Naar vi vil tænke paa at redressere
 De Mangler, der er her ved denne Bygning.
 Hun sætter sig imod hvert Skridt, vi gjør,
 Og bli'er fortrekelig. Men at nu I
 Ved en Befaling skulde staae derpaa,
 Er mod min Følelse. Vi kan jo opnaae
 Det Samme mildere, ved bedre Midler.

Hvis for Exempel hun tog bort herfra
En otte Dage —

Amadeo (forundret).

Tog herfra?

Maddalena (hurtig).

Jeg mener,

Til en Bekjendt i Byen, medens vi
Det Børste fik fra Haanden. Kom hun saa
Tilbage — ja, hun kan jo daglig komme,
Hvis hun har Lyst — og saae, hvor smukt og prægtigt
Det Hele tog sig ud, saa er jeg vis paa,
Hun var den Første til at glædes ved det.

Amadeo.

Det troer jeg ogsaa. Men alligevel —
Det gaaer ei an.

Maddalena

(hjarategnende ham).

Na jo! Forund nu Eders
Beninde denne Glæde. Barnet stikker
Endnu i Ermet paa mig. Siig nu smukt:
Ja, Maddalena!

Amadeo.

Ja — men vi maae vente.

Maddalena.

Na nei! Hvor længe kan jeg blive her?
Jeg maa dog see, hvordan vort Arbeid lykkes.
Vi maae begynde strax; ei sandt, det maae vi?

Amadeo (betænkelig).

Jeg veed ei ret — jeg frygter, Maddalena —

Tiende Scene.

De forrige. — Giuseppe. Siden Silverio, Pamfilo og to af Hertugens Cavallerer.

Giuseppe.

Maa, Mester, nu faae vi store Fremmede. Der er to Raadsherrer derude og nogle andre Herrer i et Grinde fra Hertugen.

Amadeo (til Maddalena).

Det er om Aquæducten, at de komme.

Maddalena.

Nei, hvilken Ære!

Amadeo.

Du har Ret. To Herrer

Af Raadet sendes — (til Giuseppe.) Lad dem træde ind.

(Giuseppe gaaer.)

Maddalena.

Nu, kjære Ven, giv mig et Svar.

Amadeo.

Jeg maa vel.

Man kan ei slippe dig. Saa tael da selv

Med Beatrice; hør nu hendes Mening.

Men siig det paa en smuk og skaansom Maade.

Maddalena.

Det skal jeg — stol kun paa mig.

Amadeo.

Ja, der er de!

(Silverio, Pamfilo og to af Hertugens Cavallerer træde ind.)

Silverio.

Hans Høihed sender os, der er af Raadet,
Fordi det Budskab, vi skal overbringe,
Afhænger deels af ham og deels af Byen.

Det er til Eder, Amadeo Spina!

Hans Høihed har betroet det Hverv at bygge
Vandlebningen, der skal forsyne Byen.

Amadeo.

I ædle Herrer, værer mig velkomne!

Jeg beder venligst, træder ind!

(Han aabner Døren til sit Arbeids-Værelse og gaaer ind med dem.)

Maddalena (ene).

Nu har jeg

Hvad just jeg ønsked' mig! Nu faae vi see!

Du kaldte mig, min kjære Beatrice,

Landløberste; det gjør man ei omsonst.

Tag dig iagt! Landløberssken kan være

Dig over Hovedet, før mindst du troer det.

Tiende Scene.

Maddalena. — Beatrice. Isotta.

Beatrice (affbes).

Hun her igjen!

Maddalena.

J søger Amadeo?

Beatrice.

Er han gaaet ind med Herrerne fra Raadet?

Maddalena.

J dette Dieblif.

Beatrice (til Isotta).

Saa kom!

(Vil gaae.)

Maddalena.

Tillad!

Jeg har et Grinde til Jer.

Beatrice.

Har J?

Maddalena.

Ja, Eders Husbond har mig nylig paalagt
At vise Jer, hvor høit det er nødvendigt,
At de Forandringer i Husets Bygning —

Beatrice (afbrydende).

Spar Eders Ord! Jeg trænger ikke til
Oplysninger af Eder.

Maddalena.

Som J vil,

Mig er det uden Forskiel. Men da disse
Ombygninger nu absolut maa skee —

Beatrice.

Hvem siger det?

Mabbalena.

Det siger Amadeo,

Beatrice.

Det har han aldrig sagt.

Mabbalena.

J saaer vel troe mig,

Thi han har bedet mig at søie til:

Da dette Arbeid Eder er imod,

Og J vel knap kan taale Synet af det,

Saa mener han, at det er bedst, J tager

En fjorten Dages Tid fra Eders Hjem.

Beatrice (forbauset).

Jeg tage fra mit Hjem? Det har han sagt?

Mabbalena.

Det kan J stole paa.

Beatrice.

Du lyver, Dvinde!

Det har han ikke tænkt engang.

Mabbalena.

Saa spørg ham,

Og siig til ham saa høfligt som til mig,

At det er usandt.

Beatrice.

Troer J, jeg vil krænte

Min Husbond med at spørge ham, om jeg,

Hans ægteviiede Hustru, skal forjages?

Maddalena.

Forjages! Na, I tager det saa svært.
 I kan jo komme her engang imellem
 Og see, hvad Amadeo og hvad jeg
 Har travlt med.

Beatrice (affbes).

Hun og Amadeo! Hør kun!
 Ja, jeg skal bort, at hun kan leve med ham
 I uforstyrret Lyst.

Maddalena (veblivende).

Hvad vi har bygget
 Og muret, malt og tapetseert.

Beatrice.

Skal jeg
 Som Husets Frue staae med begge Hænder
 I Skjødets, medens I har Lov at skalte
 Og valte her — det bilder I Jer ind?

Maddalena.

Var jeg i Ebers Sted, saa gav jeg efter,
 Og med det Gode. Amadeo, veed I,
 Har han besluttet Noget, saa forstaaer han
 At sætte det igjennem.

Beatrice

(affbes, smertelig).

Han har vendt
 Sit Hjerter fra mig! Han er tabt for mig!

Isotta (til Maddalena).

Men er I vis paa, det er Herrens Mening?

Maddalena.

Isotta gjorde klogest i at gaae.

Naar hendes Herfskab taler, skal hun tie.

Beatrice

(da Isotta vil gaae).

Bliv her! (Til Maddalena.) Vil I erindre, mine Folt
Modtage kun Befalinger af mig.

Maddalena.

Hvis hun skal blive her, naar I ta'er bort,
Saa maa jeg vel befale hende.

Beatrice.

I?

Maddalena.

Jeg bliver her i Eders Sted og paaseer,
At Husets Gang og Orden varetages.

Beatrice (affides).

Hun i mit Sted! O, brist, mit arme Hjerte!

Maddalena.

Ja, jeg maa bede Jer om Svar.

Beatrice.

Jeg skylder

Ei Noget Svar undtagen Amadeo.

Maddalena.

I seer jo, at han har i denne Tid

Fuldtop at sørge for. Er det saa værdt
 At plage ham? Det er hans egen Billie,
 At I skal svare mig. Gjør derfor Anstalt —

Beatrice.

Hvad mener I med Anstalt?

Maddalena.

I maa tage

Herfra endnu idag.

Beatrice (forbauset).

Idag!

Sotta (affides).

Nu har jeg hørt!

Beatrice.

Skal som en Hund jeg kastes ud af Huset?

Maddalena.

I har jo Slægtninge, som I kan tye til. —
 Ja, uden Omsvøb — for min Tid er knap,
 Og min Taalmodighed er ikke stor —
 Jeg maa nu bede Jer om Husets Nøgler.

Beatrice (forbittret).

Nei, siger jeg, nei! om det ogsaa gjaaldt
 Min visse Død. Hvad, Husets Nøgler skal jeg
 Levere fra mig, de, som er betroet
 Min Varetægt? Gaae! det er Gift og Galde,
 Der taler af din Mund. Jeg viger ikke
 Fra Stedet, hører du? Her er min Plads,

Dg om jeg saa skal kalde Folk fra Gaden
Til Hjælp mod dig og dine skjændige Paafund,
Her vil jeg blive som min Herres Hustru.

Isotta

(der har nærmet sig hende).

Min kjære Frue!

Elleve Scene.

De forrige. — Amadeo. Silverio. Pamfilo og Cavallererne,
der træde ud igjen.

Amadeo.

Edle Herrer! hilser

Min høie Hertug, tak ham for hans Naade!

— I, Messer' Pamfilo, maa nu see til

At trøste Jeres Broder. Jeg vil troe,

Han er som Haandværksmand al Værd værd —

Pamfilo (affbes).

Fordømte Hovmod!

Amadeo.

Men et Værk som dette,

Der kræver kunstnerisk Forstand og Indsigt

Og dyb Beregning . . .

Beatrice

(som Isotta vil berolige).

Slip mig!

(Træder i oprørt Stemning hen til de Talende.)

Amadeo!

Jeg fordrer Svar af dig, og et bestemt.
 Er det din Billie, jeg skal tage bort,
 Nei, jages bort fra dette Huus — ?

Amadeo (vred).

Hvordan!

Du falder mig i Talen? Seer du ikke,
 At her er høie Gæster, Mænd, der bringe
 Vor naadige Hertugs Budskab om den Ære —

Beatrice (som før).

Endnu engang, dit Svar! Er det din Billie,
 At jeg skal jages fra dit Huus?

Amadeo (heftig).

Ja! ja!

Og gid du alt var borte! Maddalena
 Vil blive her saa længe.

Beatrice.

Maddalena!

Din Bolerste! Det troer du, jeg vil taale?
 Nei, førend det skal skee —

Amadeo

(til Maddalena og Isotta).

Skaf hende bort!

Maddalena

(nærmer sig hurtigt og vil tage hendes Haand).

Følg ud med mig!

Beatrice (truende).

Glendige! I vover — ?

(Til Amadeo.)

Nei, du skal bort! Ja, du er værd den Naade,
 Vor Hertug viser dig! (Til Raadsherrerne.) I høie
 Herrer!

I søge jo om Unio Martello.
 Søg i vor Kjælder i det gamle Huus,
 Der finder I ham. Han, han dér har dræbt ham!

Amadeo

(Slaer forfærdet Hænderne sammen).

Ulykkelige, tie!

Pamfilo

(til Beatrice, der understøttet af Isotta er sjunken om paa en
 Stol og bedækker Ansigtet med Hænderne).

Hvad siger I?

(Da hun under heftig Graad ikke svarer, vender han sig til
 Amadeo.)

Men det er jo en gruelig Besskyldning!
 Martellos Lig er skjult i Eders Kjælder?

Amadeo.

Søg selv — I finder det.

Pamfilo.

Det er jo uhørt!

Og I har dræbt ham?

Amadeo.

Nei.

Yamfilo.

Lie! J har dræbt ham!

(Lil de Omstaaende.)

Lab Bagten hente! — Amadeo Spina!
J er min Arrestant.

Amadeo (affdoes.)

Ja, Alt er tabt!

Fjerde Act.

Et Audiens-Bærelse hos Hertugen. Han og en af hans
Cavallerer træde ind.

Første Scene.

Hertugen.

Var der et Opløb?

Cavalleren.

Udenfor hans Bopæl,

Af flere Hundred Mennesker. Man raabte
Fra alle Kanter, hele Huset burde
Fra Grunden rives ned; og allerede
Man flæbte Bjælker for at sprænge Porten,
Da Militairet kom og spredte Hoben.

Hertugen.

Saa der er ingen Skade skeet?

Cavalleren.

Ja, nogle

Af Ruderne, dem slog man ind.

Hertugen.

Hans Hustru

Boer hun da dér endnu?

Cavalleren.

Nei, Eders Høihed!

Da han blev fængslet, maatte hun og alle
Beboerne forlade Huset. Dette
Blev nu forseglet. Hende blev det tilladt
At tage Bopæl i det gamle Huus.

Hertugen.

Af hvem bestod da Hoben?

Cavalleren.

Meest af Pøbel,

Men ogsaa Andre, af de bedre Classer.

Hertugen.

Det kan jeg ikke fatte. Amadeo
Har altid været agtet høit i Byen.

Cavalleren.

Jeg frygter for, at vore Munkes Iver
Har virket ind paa Folk.

Hertugen.

Hvorledes det?

Cavalleren.

Martello var en flittig Kirkegjænger.
Uagtet han var gjerrig, har han stundom
Betænkt Maricækklosteret med Gaver.

Nu raabte Munkene, „at en saa from,
Gudfrygtig Mand var bleven dræbt, det burde
Man exemplarist straffe.“

Hertugen.

Nu, jeg tænker,
At vore Dommere vil gjøre fyldest.
I denne Sag er Alting uforklarligt.
— Hvem er derude?

Cavalleren.

Messer' Luciano,
Og han har ventet noget.

Hertugen.

Lad ham komme.

(Cavalleren luffer op for Luciano og gaaer.)

Anden Scene.

Hertugen. Luciano.

Hertugen.

I kommer vist, min kjære Luciano,
For at erfare hvad jeg synes om
De Sager, I har sendt til mig forleden.
Alt har jeg ikke gennemgaaet endnu,
Men dog det Meste, og med stor Tilfredshed.
De stjaarne Stene og den smukke Samling
Cameer, Mosaikerne fra Rom,

Alt er fortræffeligt: De græffe Mønter
 Maae vente noget; men jeg saae alt nu,
 Ved disse vil mit Kabinet beriges.
 Hvad er der nu tilbage?

Luciano.

Mæst Antiker,
 Som ved et sjeldent Held jeg fik i Rom.
 Endeel vil trænge til Restauration,
 Dog kan det skee med Lethed, som jeg troer.

Hertugen.

Lad mig kun faae det Hele, I har indkjøbt;
 Og kom saa til mig i den næste Uge.

(Da Luciano bliver staaende.)

Er der forresten Noget, som I vil mig?

Luciano.

Jeg har en Bøn til Eders Høihed.

Hertugen.

Tael!

Luciano.

Min Ven og Svoger, Amadeo Spina —

Hertugen.

Guds Død! Javist, I er besvogret med ham!
 Ham gaaer det galt.

Luciano.

Hvis Eders Høihed ikke
 Vil stemme Dommerne lidt mere mildt —

Hertugen.

Men Dommerne er undergivet Loven.
 — Alt hvad der kunde gjøres, har vi gjort.
 Da Eders Svoger paastaer, at Martello
 Er bleven saaret under en Tumult
 Paa Torvet, næsten udenfor hans Dør,
 Saa har vi strax bekjendtgjort, at hvis Nogen
 Bar Bidne dertil, eller kan os give
 Oplysninger, der er til Gavn for Sagen,
 Da tør han vente sig en god Belønning,
 Ja, hvis endog han deeltog^s i Tumulten,
 Det skulde mindre lægges ham til Last. —
 Men hidtil, som I veed, har Ingen meldt sig.

Luciano.

Man frygter for at drages ind i Sagen.

Hertugen.

Vel muligt. Men, hvis Dommerne nu mene,
 At den Tumult er Amadeos Opspind,
 Saa er vi nødt' at finde os deri.
 Gud veed, jeg gjorde gjerne Noget for ham,
 Han er i flere Retninger en Kunstner
 Som kun der gives Faa, og nødig saae jeg
 Ham dømt for en Forbrydelse som denne.
 Men Alting taler mod ham.

Luciano.

Allt vel ikke.

Hvad han har anført om sit Forhold til
 Martello, at ved ham han blev bedraget
 For hiint Iuveelsfriin, anseer man for Paafund,
 Som Noget, han først nu er falden paa
 Blot for at frelse sig. Jeg kan bevidne,
 Han har til mig for flere Dage siden
 Fortalt det Samme, og da jeg gik fra ham,
 Saae jeg Martello gaae mig tæt forbi
 Uyslevende. Hvis altsaa Amadeo
 Har dræbt ham, er hiint Factum dog ei rokket.

Hertugen.

Ja, deri har I Ret. Det skal I sige
 Til Dommerne.

Luciano.

Det har jeg gjort; men disse
 Er ikke gunstigt stemte for min Svoger.

Hertugen.

Det kan jeg ikke troe.

Luciano.

Ja, En af dem,
 Anklageren, Raadsherren Pamfilo,
 Har dog indvirket slemt paa Raadets Flertal.
 Han er min Svogers Uven.

Hertugen.

Nu, hans Ven
 Er han vel ikke, men just ei hans Uven.

Luciano.

Hvorledes han er fundet, saae jeg bedst,
 Dengang Martellos Lig blev gravet ud.
 Som Eders Høihed veed, har Amadeo
 Veraabt sig paa et Brev, der klarlig viste
 Martellos Underfundighed. Men Brevet
 Var, som han sagde, kommet bort. Man antog
 Da hele Sagen for en simpel Udflugt.
 Paa Amadeos Vegne jeg forlangte,
 At Liget skulde undersøges. Noget,
 Saaledes tænkte jeg, maaskee man fandt,
 Der vidned' mod Martello. Pamfilo
 Afflog aldeles min Begjæring. Først,
 Da jeg blev ved, og da Silverio
 Kom mig til Hjælp, saa drev jeg det igjennem.
 Og see! da fandt man Brevet. Det var lagt
 Af Amadeo selv i Skappelommen;
 Men i Forvirringen han havde glemt det.

Hertugen.

Ja, men hvad hjælper det? Der staaer i Brevet,
 At Skrinet med Juvelerne beroer
 Hos Anio Martello. Man har søgt
 Med største Flid i alle Kroge hos ham —
 Men Skrinet var der ikke.

Luciano.

Har man søgt

Med største Flid? Jeg tvivler meget paa det.
 Hvis ei det er for dristigt, vil jeg vove
 Den Bøn til Eders Høihed, at det maatte
 Tillades mig at søge. Jeg har staaet
 I flere Handels-Forhold til Martello,
 Kom ofte til ham og er velbekjendt med
 Localiteterne dér hvor han boer.

Hertugen.

Nu, det, jeg tænker, kan tillades Eder,
 Naturligviis med En af Kettens Folk,
 Og — ja, det er vel bedst, jeg giver Eder
 Et Par Ord med, som I fra mig kan bringe
 Silverio — han er en vacker Mand.

Luciano.

Ja, han er Den i Raadet, jeg endnu
 Tør haabe, staaer os virksom bi.

Hertugen

(giver ham et Papir, han imidlertid har skrevet Noget paa).

See der!

Det skulde glæde mig, om Eders Iver
 For Amadeo bragte Lys i Sagen.
 Men glem dog ikke, at sandsynligviis
 Der falder Dom idag.

Luciano.

Hvis det kan lykkes

At samle flere Facta, der formilde,
 Tør Dommen stilles hen til Eders Høiheds
 Benaadning, haaber jeg.

Hertugen.

Vi faae at see.

Luciano.

Jeg anbefaler mig til Eders Høihed,
 Med Tak for den mig viste, store Gunst.

(Gaaer.)

Hertugen

(efter nogen Overtankning)

Nei, Amadeo kan ei være skyldig
 I nogen Handling af en lav Natur.
 Et Indbrud for at tage hvad der ikke
 Med Rette tilkom ham — det er umuligt!
 Men Drabet! Han har heftige Lidenstaber, —
 Det kunde jeg nok tiltroe ham. Ja, her
 Er Anstødsstenen; her besværre peger
 Ethvert Indicium paa ham, og Dommen
 Vil uden Tvivl erklære ham for skyldig:
 — Jeg frygter, her er Lidt at gjøre for ham.

(Gaaer ind.)

Tredie Scene.

Amadeos Bærelse i den gamle Bolig fra første Act
sidste Scene. Det er nu tomt, paa et Par Stole nær.
Isotta forer Beatrice ind fra Sidedøren.

Isotta.

Min kjære Frue! gaae I heller herind!
Her er dog lysere, lidt mere muntert.

Beatrice

(Der ved Indtrædelsen har sat sig paa en Stol ligesom af Træthed).

Du siger muntert. Ja, her sad han inde;
Det var hans Arbeids-Bærelse. Her har jeg
Betragtet tidt hans Aasyns ædle Træk,
Hvorover Trang og Kummer havde kastet
Saa mørke Skygger, uden at de kunde
Formørke Glintet fra hans stærke Sjæl.
Ja, du har Ret, den Tid var munter, skjøndt
Den kuede ham og mig med daglig Mangel.
O, sad han her endnu! Men nu — (reiser sig som i
Angst) Isotta,

Han er i Fængsel, i et mørkt og fugtigt,
Et hæsligt Rum, hans skjønne, ranke Legem
Belagt med Lænker, en elendig Slutten
Er om ham nu, istedenfor hans Hustru . . .
Hans Hustru, af! — Isotta, siig mig, troer du,
At Amadeo tænker paa sin Hustru?

Isotta.

Ja, det kan aldrig feile.

Beatrice.

Ja, men troer du,
At han — at han ei tænker nu med Brede,
Med Had, med Afsky paa sin stakkels Hustru?

Isotta.

Det er jeg vis paa, at han ikke gjør.
Men tael dog ei bestandig om det Samme.
I har kun ondt deraf.

Beatrice.

Hvor kan jeg Andet?

Det er kun denne Tanke jeg kan rumme.
Den følger mig om Dagen og med mine
Søvnløse Nætter. Falder jeg i Blund,
Da stiger den i Drømme frem paany
Med rædsom Tydelighed. — Har jeg sagt dig,
At jeg inat har drømt om Amadeo?
Vi var herinde begge. Mens han hæved
Sin Haand, han sagde strengt: „Det er din Straf,
At du skal boe i dette fattige Huus;
At du ved Nat og Dag skal høre Sukket
Fra Kjælderen, fra ham, den Ubegravne.
Og du skal sidde her til Dommhedag,
Til du befries for din svare Brøde.“
O, hvilken Drøm! Jeg vaagned op med Rædsel,

Dg vred mig som en Drm. Thi Sultet, Sultet,
Det syntes jeg saa tydeligt at høre.

Isotta.

Al, Frue, I forsynder Jer! Tael heller
Om andre Ting.

Beatrice.

Hør, veed du nu bestemt,
At Anio Martello er begravet?

Isotta.

Ja, det er vist og sandt. Mariaeklostret
Har bisat ham med Sang og Klang iforgaars.
Der var saa mange Menneker!

Beatrice.

Dg dog,
Dog sukker han — jeg hører det bestandigt.

Isotta.

Det bilder I Jer ind, det kan I troe mig.

Beatrice.

Nei, nei! det er som Amadeo sagde:
Jeg hører det til Dommédag.

(Der bankes paa Hovedbøren.)

Isotta.

Det banker.

Det er vist Eders Broder.

(Gaaer for at luffe op.)

Beatrice.

At, hvem ellers!

Alverden flyer mig som en Pestbesængt.
Han er den Eneste, der er mig tro.

Fjerde Scene.

De Forrige. — Luciano.

Beatrice (gaaer ham imøde).

Min Luciano!

Luciano.

Kjære Beatrice!
Er du beredt?

Beatrice.
Beredt at følge med dig?

Jeg er vel nødt dertil. Den første Gang,

Da jeg blev taget i Forhør, da var jeg

Fortvivlet over Det, jeg skulde vidne.

Det hjalp mig ei, at jeg tilbagekaldte

Hvert Ord, jeg havde sagt og nu saa bittert,

Saa smerteligt fortrød; jeg skulde blive

Bed min affindige Bestyldning. — Nu,

Hvad fordrer man da nu?

Luciano.

Maaskee det Samme.

Men naar du bliver fast ved din Erklæring,

Saa kan det gavne Sagen.

Beatrice.

Gid det kunde!

— Ja, kom saa, Luciano! lad os gaae,
 Og staae mig hi paa denne tunge Vandring
 Som du saa kjærligt nu har gjort det hidtil.
 — Isotta, bring min Raabe og et Slør.

(Isotta gaaer ind.)

Luciano.

Et Slør?

Beatrice.

At, jeg vil hulle mig i Sløret.
 Jeg ængstes for, man kjender mig paa Beien.
 Maa ikke Hver, der seer mig, vende Diet
 Forfærdet fra mig?

Luciano.

Fat dig, kjære Søster!

Beatrice

(hvem Isotta giver Raabe og Slør om).

Ja, jeg vil fatte mig. Jeg indseer selv,
 Det er nødvendigt. Vær kun lidt taalmodig.
 — Saa kom da! (Standser.) Er der intet Haab?
 Slet intet?

Luciano.

Jeg vilde gjerne trøste dig. Men vi
 Maae være forberedte paa, at Dommen
 Kan gaae imod ham. Dog, selv om det skeer,

Saa tør endnu vi stole paa Benaadning.
 Vor Hertug er ham god; det er jeg vis paa.

Beatrice.

Benaadning! Hvilket herligt Ord! Vi Alle
 Behøve Raadens Mildhed. Vi er' Alle
 I Synd undfangne, og i Synden døe vi.
 Thi løfte vi vor Sjæl til Raadens Himmel,
 I Haab om Synds-Tilgivelse. Og Fyrsten,
 Han, i hvis Haand blev lagt en jordisk Magt,
 Benaadningsretten, o, hvor kan han Andet
 End gjøre Brug af en saa ædel Ret!
 Ja, Lucian, vor Hertug vil benaade.
 Af denne Tro min Angst skal holdes opret,
 Naar Dommen falder. — Kom, lad os kun gaae!
 (Sun, Luciano og Isotta gaae.)

Femte Scene.

Retsalen. I Baggrunden, noget tilhøire, et langt, med
 grønt Klæde belagt Bord for Dommerne. Flere af Rettens
 Betjente, deriblandt abskillige med Hellebarber, træde ind og
 indtage deres Pladser, eller ordne Bordet og Sæderne.

Efterhaanden, som i det Følgende angivet, træde ind: Pam-
 filo, Silverio og flere andre Dommere; Maddalena og Uina;
 Beatrice og Luciano; Amadeo og endel Tilskuere ved Rets-
 handlingen.

Pamfilo

(kommer hurtigt ind og seer sig om).

Det er jo ærgerligt! Hun er her ikke!

Jeg har dog stevnet hende til at komme
 Et godt Qvarteer før Tiden. Hun kan være
 Til største Nytte, hvis hun vidner klogt.
 Men hun maa forberedes. — Naa, der er hun!
 (Gaaer hen til Bordet. Maddalena og Nina træde ind fra
 venstre Side.)

Maddalena.

Jeg er ei veltilmode ved det Hele.

Nina.

Oh nu, hvad kan de gjøre dig? Du siger,
 At du er nylig kommen her til Byen,
 Har Intet med den hele Sag at skaffe.

Maddalena.

Ja, Nina, men desværre, jeg maa tilstaae,
 Jeg har min Deel i denne stygge Sag.

(Pamfilo nærmer sig dem.)

Pamfilo (til Maddalena).

J er den unge, fremmede Signora,
 Der har i nogen Tid havt Ophold hos
 Den Mand, der nu skal dømmes?

Maddalena.

Kun en Dag.

Pamfilo.

J var der Natten over.

Maddalena.

Men kun denne.

Pamfilo.

Nu vel, den Tid I var der, er os vigtig.
 I maa vel have hørt og seet saa Meget,
 At I ved Eders Bidnessbyrd kan gavne
 Retfærdigheden. Lad mig give Jer
 Et velmeent Raad. Bekjend kun uden Dmsvøb
 Alt hvad I veed, selv hvad I blot formoder.
 Thi ellers kan I let indvikles med
 I denne Sag, der er af slem Natur.
 Det er til Eders Bedste, at jeg raader.

(Gaaer igjen hen til Bordet. Lidt efter ankomme de
 andre Dommere og en Skriver, tilfødt Silverio.)

Maddalena.

Der kan du see!

Nina.

Ja, Pokker skulde sætte
 Sig selv i Bove for at frelse Andre.
 Saa siig du kun hvad du har hørt og mærket.

Maddalena.

Men er det rigtigt?

Nina.

Ja, der er saa Meget,
 Som man maa gjøre, skjøndt man nødig vil det.
 Vi To kan ikke være tjente med
 At holdes her tilbage og maaskee
 Mistænkes for at være med i Ledtog;

See til at slippe fri for denne Handel,
 Siig hellere for Meget end for Lidt.
 Der falder let en Skygge paa dig selv,
 Naar du fortier hvad man troer, du veed.

Maddalena.

Lie stille! See, der kommer Beatrice!

(De gaae til Baggrunden af Salen, hvor nogle Tilskuere have samlet sig. — Beatrice og Luciano, som hun støtter sig til, komme fra venstre Side.)

Beatrice.

Men er det vist, jeg faaer ham her at see?

Luciano.

Det er sandsynligt, som jeg alt har sagt dig.

Beatrice.

Skal han da være selv tilstede, medens
 Man læser Dommen op?

Luciano (tøvende).

Nu ja, det skal han.

Beatrice.

Men det er ubarmhjertigt. Skal han høre
 For alle Mennesker den Dom, der fældes?

Luciano.

Ja, denne bitter Kalk maa ogsaa tømmes.

Beatrice

(der har kastet Diet til Baggrunden).

See derhen, dér! Der staaer jo Maddalena!
 Hvad vil hun her? Er det af fræf og skjændig

Nysgjerrighed, og for at triumphere
Bed vor Elendighed?

Luciano.

Det troer jeg ikke.

Man har vel æffet hendes Vidnesbyrd.

Beatrice.

At, hendes Vidnesbyrd! Hvad tør vi vente,
At hun vil vidne! Kæppe til vor Fordeel.

Luciano.

Det faae vi høre nu. — Men ths! Jeg seer,
Silverio har reist sig og vil tale.

Silverio.

Da Retten nu er lovlig sat, begynder
Bort Dommer-Hverv. Lad Inkvisiten komme!

(En af Retsbetjentene med to Bevæbnede gaaer ud tilhøire.)

Saabidt det var os muligt, har vi søgt
At bringe Lys i denne mørke Sag.

Kun et Par Vidnesbyrd endnu maa høres,

Og da kan Sagen tages op til Doms.

(Amadeo kommer ind fra høire Side, ledsaget af Be-
tjenten og de Bevæbnede, der forblive hos ham, Alle
paa høire Side af Dommernes Bord.

Beatrice (i heftig Bevægelse).

Der er han! Det er ham! min Amadeo!

At, han er bleg!

Luciano

(vil føre hende tilfide).

Ifald du vil, da kan vi

Gaae lidt tilbage.

Beatrice.

Nei — her kan jeg see ham.

Silverio

(der igjen har reist sig; til Pamfilo).

Vil I, der er af Retten udvalgt til
 Anklager, lade dem, der er stevnt' ind,
 Besvare nogle Spørgsmaal. — Retten venter
 Af Vidnet Sandhed, Intet uden Sandhed;
 At Intet skjules, som man veed med Visshed,
 Og Intet siges, der er uden Hjemmel
 Og blot en tom Formodning.

Pamfilo.

Maddalena

Af Rimini!

(Maddalena kommer frem fra Baggrunden til hen mod For-
 grunden, men paa den venstre Side af Dommerne.)

Vi tør med Grund formene,

At I kan give nogle Bidrag til
 Oplysning om den Sag, der nu skal dømmes.
 Tael! og forbølg ei Noget, hvis I veed det.

Maddalena.

Det er mig ikke kjært, at jeg skal vidne
 Imod den Mand, der gjæstfri tog imod mig.

Men Retten fordrer det, og jeg maa lyde.
 — Den Handling, han beskyldes for, den var mig
 Saa ubekjendt, at jeg som I blev rystet
 Og næsten sank i Rnæ, dengang hans Hustru
 — Hun maa vel vide selv, af hvilke Grunde —
 Blev hans Angiverffe.

Pamfilo.

Men I har sikkert
 Bemærket Et og Andet, der bestyrker
 Angivelsen.

Maddalena.

Det tør jeg ikke nægte.
 Skjøndt jeg kun var en kort Tid i hans Huus,
 Bemærkede jeg snart, at baade han
 Og ikke mindst hans Hustru leed af Uro,
 Af Angst og af Bevidsthed om en Brøde.
 Om hun har været meddeeltig i
 Forbrydelsen, det maa jeg overlade
 Til Eder at bedømme.

Silverio.

Dette Spørgsmaal
 Har Dyrigheden allerede drøftet.
 Hans Hustru var, paa den Tid, da Martello
 Antages dræbt, fraværende fra Byen.
 Det er om Inquisiten I skal vidne.

Maddalena.

Jeg veed kun hvad der lede kan paa Spor.
 Da jeg engang sad hos ham og fortalte
 Ham om et Mord af Jalousie, der nylig
 Var rygtedes hvor jeg har hjemme, udbrod
 Jeg uvilkaarligt: „Og hvad synes Eder,
 At dræbe ham, det var ham ikke nok;
 Han lod ham ligge som et Dyr, foruden
 Absolution, og kastet i en Grøvt
 I uindviet Jord, var det ei skjændigt?“
 Ved disse Ord foer han af Stolen op
 Og raabte med et vildt, forstyrret Udtryk:
 „Hvad mener du dermed?“ og styrted' ud
 Af Stuen.

Amadeo (bebreidende).

Maddalena!

Maddalena (farer sammen; affides).

O, min Gud!

Pamfilo.

Nu videre! I har da uden Tvivl
 Havt Leilighed til at bemærke Mere.

Maddalena (betaget).

Nei, ikke Meer!

Pamfilo.

Hust Eder om!

Maddalena.

Nei, nei!

Jeg veed ei Meer, kan Intet meer berette.

(Begiver sig hurtig til Baggrunden.)

Silverio.

Lad Inquisitens Hustru træde frem!

(Beatrice nærmer sig, ledsaget af Luciano, ligeledes fra den venstre Side.)

Luciano (sagte til hende).

Jeg kan vist gjerne blive her.

Beatrice (sagte til ham).

Jeg haaber,

At Kræfterne vil staae mig bi, naar nu

Jeg bliver spurgt. Men — bliv dog i min Nærhed.

(Luciano trækker sig noget tilbage.)

Pamfilo,

(der imidlertid har talt med Dommerne, vender sig nu til Beatrice).

Ja, Eder maa jeg strengt paany erindre

Om Eders Skyldighed. Fra Eder kommer

Angivelsen, og I har allerførst

Bragt Eders Husbonds Gjerning frem for Lyset.

I har bekjendt, at han har dræbt Martello.

Men dette vil I nu tilbagekalde.

Beatrice.

Ja, ædle Herre! det er kun min Pligt.

Yamfilo.

Hvor kan vi troe, en Hustru vil beskynde
Sin Egtefælle for en saadan Gjerning,
Naar ei hun veed med Visshed hvad hun figer?

Beatrice

(med opløstede Hænder).

Hør mig, Guds Moder! Moder for os Alle!
Du seer i Hjerterne, dit Mildheds-Die
Kan skjelne Traadene, der krydses dybt i
Bort Inderste, og dér vor Idræt binde; —
Du veed det, at min Sjæl var saa forpiint af
Skinsygens Dvaler, og mit Bryst saa oprørt
Bed Tanken om den Haan, der blev mig viist
Af En, vi havde givet Hjem og Huusly;
Du veed det, at jeg Intet kunde sandse
Og selv ei fattede de Ord, jeg talte; —
Hør mig og vær mit Vidne! Intet vidste
Jeg om den hele Sag undtagen Det,
Som Amadeo selv har sagt og tilstaaet.

(Til Dommerne.)

Ja, ædle Herrer! ikke han, der staaer
— O, smertelige Syn! — belagt med Lænter,
Men jeg bør stevnes ind for Eders Domstol.
Hans Liv var hidtil pletfrit, høi hans Sjæl,
Hans Tale sanddru. Var han skyldig i
Martellos Drab, da nægted' han det ikke.

Men jeg, der blind af Lidenfkab befyldte
 Min Egtefælle for en faadan Gjerning,
 Slut mig i Jern, lad mig i hans Sted fængsles
 Og bøde for min Synd.

Amadeo (udbrydende).

O, Beatrice!

Pamfilo

(da Luciano vil føre Beatrice tilbage).

Nei, vent —

Silverio (til Pamfilo).

Lad hende gaae! Forhøret maa
 Anfees for sluttet.

Pamfilo.

Nu, som Eder synes.

Silverio (reiser sig).

Alt er nu overveiet, og et Fleertal
 Af Dommerne har givet deres Stemmer.
 Men for at Intet skal forsømmes, siig os
 Til Slutning, Amadeo Spina,
 Har I et Ord endnu til Eders Forsvar?

Amadeo (træder frem).

Jeg veed, min Dom er fældet, og jeg kunde
 Da holde mig til Det, jeg alt har anført.
 Saa Meget kun endnu: Den Hovedklage,
 I, ædle Dommere! har reist imod mig,
 Gaaer ud paa, at jeg selv har dræbt Martello.

Men der er Intet anført til Beviis
Mod min Benægtelse.

Pamfilo (farer op).

Hvad? Intet anført?

Har I da ikke, dengang Dyrigheden
Lod søge efter ham i hele Byen,
Har I da ikke skjult hans Død, og handlet
Saaledes med hans Lig, at det alene
Er meer end nok Beviis for Eders Udaad?

Amadeo.

Det er min Brøde, ja, det er min Brøde!
Det tilstaaer jeg. Men dræbt ham har jeg ikke,
Saa sandt jeg stoler paa, at Gud og alle
Hans Helgene vil see til mig i Raade!

Pamfilo.

Men andre Grunde stemple Jer som Drabsmand.
Thi det er tydeligt, at I blev fristet
Til Eders Gjerning af Martellos Rigdom.
I er beskylt for Indbrud i hans Huus,
Og har ulovlig taget af hans Gie.

Amadeo.

I feiler, ædle Herre! jeg er ikke
Beskylt derfor; thi det bør ikke glemmes,
At Ingen vidste, Ingen kunde vide,
Om jeg har været i Martellos Baaning.
Det kan tilvisse lægges mig til Last,

At jeg gif did og tog mig selv tilrette.
 Men jeg har intet Dieblif fortiet
 For Dommerne det Skridt, jeg antog tilladt.
 Og naar jeg uopfordret tilstod dette,
 Da er det skeet, fordi jeg vilde staae
 Saa reen for Eder som jeg staaer for Gud.
 — Jeg bøier hdmhg mig for Eders Dom,
 Men, maa jeg nu elendig lide Døden,
 Da har jeg den Fortrøstning, at min Sjæl,
 Saa syndefuld den ogsaa er, vil ikke
 Fortabes, men af Dommeren histoppe
 Annammes med Barmhertighed.

Silverio (efter et Dphold).

J har

Ei Meer at sige?

Amadeo.

Nei.

Silverio.

Saa hør da Dommen.

(Læser op af et Papir, Skriveren rækker ham.)

„Amadeo Spina! Vi dømme dig for Manddrab
 og Indbrud og for ulovlig Besiddelse af anden
 Mands Eiendele, til offentlig at lide Døden ved
 Sværdet, og skal Dommen exseqveres paa Torvet
 udenfor din Bolig.“

Beatrice

(der har trængt sig noget frem, fulgt af Luciano).

Almægtige Gud! (Falder i Afmagt.)

Amadeo

(strækker i Graastand Armene ud mod hende).

Silverio.

Netten er hævet!

Femte Act.

Hertugens Audiens-Bærelse.

Første Scene.

Hertugen. Pansilo.

Hertugen.

Forstaae mig rigtig: ved hans Broders Død
 Tilfalder ham, som nys er meldt til Retten,
 En Arv, der er betydelig. Hvis nu
 Man endelig vil paaftaae, han har taget
 Juveler hos Martello uden Adkomst,
 Saa kan han give rigelig Erstatning,
 Og desforuden vel en Bod for Selvtægt.
 Vi har dog ikke fuldt Beviis for Drabet;
 Og derfor synes mig, at her var Grund til
 Benaadning, Grund til at forandre Dommen
 Til Landsforviisning.

Damfilo.

Eders Høihed, nei!

Man giver derved kun et slet Exempel.
 I selv har nylig skjærpet vore Love
 For Overfald og Drab —

Hertugen.

Det er vel saa,
 Men denne Sag er altid tvivlsom.

Damfilo.

Tvivlsom?

Den staaer for mig aldeles reen og klar.
 Han har i lang Tid været uden Arbeid,
 Om ved et vildt, ustadigt Levnet, eller
 Ved Ligegyldighed, det veed jeg ikke.
 Det er den yderligste Grad af Armod,
 Der drev ham til Forbrydelsen.

Hertugen.

Nei, nei!

Jeg troer, jeg kjender Amadeo bedre.
 Hvis ei han var retsindig, er jeg vis paa,
 Selvfølelse og Stolthed vilde hindre
 Ham i en lav og smudsig Handling.

Damfilo.

Ja,

Om hans Retsindighed kan der vel tvistes.

Men Stolthed seer man ofte bøie Nafften
For Nød og Trang.

Hertugen.

J er for haard og streng.

Silverio, der leder denne Retsfag,
Er stemt lidt mildere for Amadeo.

Pamfilo.

Silverio har ladet sig bedaare
Af Amadeos Svoger, Luciano.
Tillad, jeg giver herpaa et Exempel.
Man vil med Bold og Magt, at det Juveelsfriin,
Der spørges om, skal findes hos Martello.
Nu har man søgt paany og været nærvæd
At rive Huset ned af lutter Iver.
Men — man har Intet fundet.

Hertugen.

Derfom Strinet

Er af Martello paa ulovlig Viis
Tilbageholdt, saa er det gjemt med Omhu,
Og der maa søges længe før det findes.

Pamfilo.

Det findes aldrig! thi det er der ikke.
Det er sandsynligviis for længe siden
Afhændet og Juvelerne skilt ad.
Den Kunst forstaaer just Amadeo godt.

Hertugen.

Nei, Pamfilo, I er for fjendtlig findet
Mod denne Mand; det billiger jeg ikke.
Det er af Lidenffab I taler mod ham.

Pamfilo.

Jeg taler fom mit Dommer-Embed fordrer.

Anden Scene.

De forrige. — En Hofcavalkeer. Strax efter Silverio
og Luciano.

Cavalleren.

Tillader Eders Høihed —

Hertugen.

Nu?

Cavalleren.

Raadsherren

Silverio og Luciano ønsfe
At ftedes til Audiens.

Hertugen.

Lad dem kun komme!

(Cavalleren gaaer.)

Nu faae vi høre hvad Silverio figer.

(Silverio og Luciano træde ind.)

Jeg kan alt fee, I bringer os en Nyhed.

Silverio.

En Nyhed vift for Mange. Der er indtraadt

En Bending i vor Retsfag om Martello,
Der vel kan overraske.

Hertugen.

Nei, fortæl!

Silverio.

En vis Pisardo, En, der tidt er stevnet
For Ketten ind, og tidt har snoet sig fra os,
Er nu sat fast igjen, og ved Martellos
Angivelse. At det er skeet ved ham,
Har Rægten faaet at vide, men han vidste
Ei Noget om hans Død. Han fik nu skrevet
Et Brev, som En, der samme Dag blev løsladt,
Paatog sig at levere til Martello.
I dennes Huus var jeg med Luciano
Imorges tidlig, dengang Brevet kom.
Jeg brød det, efter Embeds Pligt og Medfør;
Og Luciano saae med øvet Die
Paa Stedet, at dets Haandskrift var den samme
Som i det første Brev.

Hertugen.

I mener Brevet,
Som Amadeo paastod, at han fandt?

Silverio.

Ja, netop.

Hertugen.

Ei, saa har vi Ophavsmanden!

Det er et vigtigt Punkt. — Nu, hvad saa Mere?

Silverio.

Jeg gif nu til Arresten, fik Pisardo
 Bragt i Forhør og tvang ham til at tilstaae,
 Han havde skrevet hiint som dette Brev.
 Da han nu altsaa vedgif, at han vidste,
 Martello var den egentlige Kansmand,
 Saa spurgte jeg tilsidst, om han da ikke
 Formaaede at give os et Bink,
 Hvor Skrinet med Juvelerne var skjult.
 Han meente nok, han kunde, og han blev nu
 Ført med os hen til Huset. Her han peged'
 Paa et i Bæggen anbragt Crucifix.
 „Bag dette“ sagde han. Men hverken han,
 Og mindre vi forstod at finde Gjemmet,
 Den Mechanisme, der gav Afgang til det.
 Først, da en Træbeklædning blev slaaet fra,
 Fandt vi et Skud af Jern, som vi brød op,
 Og bagved dette var et Rum, hvori
 Blandt andre Sager Skrinet her var hensat.
 (Tager et Skrin i rødt Læder frem, og leverer det til Hertugen.)

Hertugen (aabner det).

Det er det samme! Alle Smykker er' der!

Der mangler ei det Mindste. (Til Silverio.) Alt det
har I

Tilendebragt i denne Morgenstund?

Silverio (smilende).

Ja, Tak skee Luciano, Amadeos
Ultrættelige Ven! Han drev mig med sig.

Luciano.

Der var ei heller megen Tid at spille.

Hertugen

(rækker Luciano Haanden).

Ja, deri kjender jeg min Luciano.

Han seer paa Andres Bedste som sit eget.

— Nu, Pamfilo, hvad synes I om dette?

Nu er dog Amadeo fri for denne

Uhyggelige Deel af Klagen.

Pamfilo

(der har hørt til, mørk og bortvendt).

Er han?

Det kan jeg ikke see.

Hertugen.

I hørte jo . . .

Pamfilo.

Tillader Eders Høihed! jeg har hørt,

At dette Skriin er fundet hos Martello.

Der skulde det i Grunden ogsaa være.

Jeg mindes nu, at Eders Høihed selv

Har paalagt Amadeo, hos Martello
 At bytte Smykkerne mod andre, bedre
 Juveler — eller ta'er jeg feil heri?

Hertugen (utilfreds).

Nei, det er rigtigt.

Pamfilo.

Han har altsaa byttet;

Dg Skrinet maa naturligviis just være
 Der, hvor man fandt det.

Silverio (til Pamfilo).

Grede Collega!

Hvis det var saa, hvorfor har da Martello
 Skjult dette Skrin saa ængstligt? og hvorfor
 Blandt lutter Tyvekoster?

Pamfilo (stubsende).

Tyvekoster?

Silverio.

Ja, min Beretning er ei nær til Ende.
 Iblandt de Sager, der i Rummet fandtes,
 Er og det svære Kors af Guld, besat
 Med ædle Stene, der for to Aar siden
 Blev stjaalet fra Mariaeklostrets Alter;
 Desuden andre Ting, hvorom med Visshed
 Jeg sige tør, at det er Tyvekoster.

Hertugen.

Men det er jo forfærdeligt!

Silverio.

Bisardo

Er vel et daarligt Bidne. Men naar han
 Vil skaffe fuldt Beviis for, at Martello
 Var Gæler for de fleste og de største
 Forbrydere, der færdes her i Byen,
 Da er det Noget, han ret godt kan vide.
 Jeg mener nu, at Inqvisitens Paastand,
 At han har mistet Skrinet ved Martellos
 Bedrageri, fortjener Medhold.

Hertugen.

Ja,

Hvo kan betvivle det!

Silverio.

Og at der altsaa

Kan være Grund til at formilde Dommen
 Ved en Benaadning, Eders Høihed selv
 Maa nærmere bestemme.

Pamfilo (til Silverio).

Nei, tillad!

J glemmer, han er lovlig dømt for Manddrab.
 Viis mig den Skyldige, naar han ei er det;
 Og da først kan der tales om Benaadning.

Hertugen.

Ei, ei, min kjære Pamfilo! jeg tænkte,
 Benaadning hørte med til Fyrstens gamle

Prærogativer. Skal jeg nu belæres,
At jeg har taget fejl?

Pamfilo.

Nei, Eders Høihed,

Det var min Hensigt ei. Jeg er vel undskyldt,
Isald min Iver fører mig for vidt.

Thi Mange, der er stillet hen som Lovens
Haandhævere, har indført, som mig synes,
En slap Lemfældighed, der baader Lidet.

Hvis jeg er streng, saa er jeg kun Organet
For Lovens strenge Bud. — Men Eders Høihed
Tillader vel, jeg anbefaler mig. (Gaaer.)

Silverio.

Den Snert om slap Lemfældighed gjaldt mig.

Hertugen (leende).

Maafsee mig med. — Men siig nu, om I troer
For Alvor, der kan tænkes paa Benaadning.

Silverio.

Hvis Pamfilo er mod det, faae vi neppe
De andre Dommere paa Raadens Side.

Hertugen.

Ja, det er slemt. Jeg mener vel endnu,
Benaadning er den skjønne Ret, en Fyrste
Ei gjerne giver Slip paa. Men hans Hænder
Er dog kun bundne.

Silverio.

Bundne, Eders Høihed?

Hertugen.

Ja, visseelig. Saa tidt man taler til mig
Om Fyrstens Raade, føler jeg mig aldrig
Ret vel tilmode. Thi det veed vi Alle,
At Raaden strømmer ned til os fraoven.
Men nu er Lov og Ret en Røst, der kommer
Paa samme Viis som Raaden ned fra Gud,
En Røst, kun Dommerne kan ret fortolke.
De veie Pro og Contra mod hinanden,
Kun de bør gjøre Forslag til Benaadning.
— Lad os da oppebie hvad de raade.

Luciano.

Men naar det nu er tydeligt desværre,
At Dommerne, af Pamfilo besnærte,
Forvirres i en forubfattet Mening —

Hertugen.

Hidtil maaskee. Men nu, ved disse nye
Oplysninger i Eders Svogers Sag,
Vil uden Tvivl Enhver af dem betænke,
Hvorledes Retfærds Bud og Fyrstens Mildhed
Begge paa lige Maade kan skee fyldest.
Den Tillid til min Domstol vil jeg nødig

Gaae fra. — Og hav mig saa, I Herrer, undskyldt!
Man venter mig.

(Gaaer tilhoire. De Andre tilvenstre.)

Tredie Scene.

Den offentlige Plads. — Maddalena og Nina træde ind.

Maddalena.

Ja, nu er' vi nok færdige med vore
Afskeds=Visiter.

Nina.

Jeg veed ikke flere.

Maddalena.

Naa, Gudskelov! thi jeg er kjed af dem,
Af Byen, af mit Ophold her, af Alting,
Og glad ved, at vi reise nu herfra.
— Der er jo Leilighed at komme bort?

Nina.

En ret god Bogn; den gaaer om tvende Timer.

Maddalena.

Saa tage vi tilbage til vort Hjem.
Maaskee det gaaer os bedre nu end forhen.
Var jeg kun aldrig reist til dette Sted!

Nina.

Ja, vi har rigtignok haft Uheld med os.
Hvor vi os vendte hen, gif det os galt.

Maddalena.

Naar vi blot ikke selv var Skyld deri!
Jeg kunde havt det godt, jeg kunde vente
At blive hjulpen, understøttet. Men —
Vi gif for vidt.

Rina.

Det kan jeg ikke see.

Hvor kunde det vel falde Nogen ind,
At Amadeos Hustru vilde gaae
Til en saa uhørt Uderlighed.

Maddalena.

Ikke?

I hendes Sted jeg havde gjort det Samme.

Rina.

Og hun i dit Sted havde gjort som du.
Mig synes ikke, du har nogen Grund til
Fortrydelse.

Maddalena.

Nei, ikke dette, Rina!

Men det Forhør igaar — jeg taaler ikke
At tænke ret derpaa. Det gjøs i mig,
Dengang jeg havde talt, og Amadeo
Bebreidende kun nævne mit Navn.
Mit Døie faldt just hen paa ham; du skulde seet
Det smertelige Udtryk i hans Ansigt!

Nei, det var Uret af mig, det var Uret!
Han havde vel fortjent lidt mere Skaansel.

Rina.

Na hvad, Passiar!—

Maddalena.

Tys! hvem er det, der kommer?

Rina.

Det er Bevæbnede.

Maddalena.

Kom! bort herfra!

Det er en styg, urolig By. Man hører
Om Intet uden Overfald og Dpløb.

Jeg troer, man bliver smittet af dens Sletthed.
Nei, til vort Hjem! det er det Bedste for mig.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Lamberto, uden Raarde, ledsaget af en Vagt paa fire Mand kommer fra Baggrunden. — Siden Silverio og Luciano.

Vagtens Anfører.

Her maae vi vente noget. En af Raadet
Har sat os Stevne. Jeg skal overbringe
Forforskjellige Rapporter.

Lamberto.

Som I vil.

Mig er det lige meget hvor jeg venter.
 Forresten troer jeg, det er En af Raadet,
 Der kommer hisset.

Anførereren.

Ja, det er just ham.

(Silverio og Luciano træde ind. Førstnævnte taler affides
 med Anførereren for Vagten, der strax gaaer hen til ham.)

Luciano.

Du her, Lamberto!

Lamberto.

Som du seer, og med

En Vresvagt.

Luciano.

En Vresvagt? Du mener —?

Lamberto.

Nu, disse Folt bevise mig den Vre
 At følge mig til Stadens nye Arresthuus.

Luciano.

Hvad har du gjort?

Lamberto.

Imorges duelleret;

Og dennegang, jeg frygter, gaaer det snavs.

Luciano.

Ei, en Duel! Den straffes ei saa strengt.

Lamberto.

Dueller ere nu belagt' med Dødsstraf.

Luciano.

Din Contrapart, er han da død?

Lamberto.

Jeg troer nok,

At han kan leve.

Luciano.

Saa vær du kun rolig.

Du slipper nok.

Lamberto.

Ja, var det kun Duellen!

Men, naar man er saa vidtberømt som jeg,
Er Ophavsmand til hundrede Tumulter,
Er renommmeert ved alle Gade=Dpløb,
Ved alle Slagsmaal i Mateos Værtsuus,
Saa frygter jeg, mit vita anteacta
Vil tage Livet af mig.

Luciano (affides).

Mon ei han

Kan hjælpe mig paa Spor? Han kjender Byens
Tumultuanter, hører selv jo til dem.

Maaffee er Noget kommet til hans Kundskab.

(Svit.)

Siig mig, Lamberto — ja, du har vel hørt,

Min Svoger Amadeo er nu dømt

Som mistænkt for at have dræbt Martello.

Lamberto.

Er han din Svoger? Ja, det er jo sandt!

Og han er dømt? Det har jeg ikke vidst.
Nu godt, hvad Mære?

Luciano.

At han ei er skyldig,
Er jeg forvisset om.

Lamberto.

Nei, Amadeo
Har ikke dræbt ham.

Luciano (hurtig).

Troer du ikke? Kjære,
Har du Formodning om, hvem der er Drabsmand?

Lamberto.

Det har jeg ikke sagt.

Luciano.

Men huff dig om!
Den Sag kan være høilig til din Fordeel.
Vor Hertug ynder Amadeo, ønsker
Ham fri for den Bestyldning. Derfor har han
Udlovet en Belønning for enhver
Oplysning, der kan angaae denne Rets sag;
Og dersom Den, der melder sig, maaskee
Er impliceret med, da er jeg vis paa,
Man vil behandle ham facilt.

Lamberto.

Det troer du?

Luciano.

Man har ved denne Leilighed erfaret
Saa mange lumpne Handlinger, Martello
Har gjort sig skyldig i, at dette Drab
I al Fald ei betragtes nu med samme
Uffty som før.

Lamberto.

Du mener da, vor Hertug
Vil fare lempeligt med Gjerningsmanden?

Luciano.

Ja, paa mit Ord! — Siig nu, om du kan give
Os noget Vink.

Lamberto.

Maaskee jeg kunde — skjøndt . . .
Nu ja, mit Liv er nu engang hjemfaldet
Til Lovens Straf. Jeg vil da prøve paa,
Om jeg endnu kan stifte noget Godt.
Det gaaer ei an, at Amadeo straffes.
Kald paa Silverio!

Luciano

(gaaer hen til Silverio).

J har mig undskyldt,
Hvis jeg forstyrrer Eder, ædle Herre!
Men her er Mulighed for at faae Lys
I Amadeos Sag.

Silverio.
Hvorledes det?

Luciano.

Lamberto mener, at han nok kan lede
Os hen paa Sporet.

Silverio (stusfer).

Har Lamberto sagt det —?

Luciano.

I dette Dieblif.

Silverio.

Ja, lad os høre!

(Nærmer sig Lamberto og Bagten.)

Lamberto, veed I, hvo der her paa Torvet
Har faaret Unio Martello?

Lamberto.

Jo.

Silverio.

Og kan bevise det, i al Fald nævne
Os Gjerningsmanden?

Lamberto.

Om — ja jeg kan tvinge
Ham til Bekjendelse.

Silverio.

Var dette Drab

Forsætligt?

Lamberto.

Nei, det veed jeg med Bestemthed.
 Men, ædle Herre! er det aldrig hændt Jer,
 Naar I paa Eders Bei med Eet blev vaer
 Et skadeligt Kryb, I satte Hælen paa det,
 Som af Naturdrift, som af medfødt Affky
 Og Bæmmelse? Dmtrent paa samme Viis,
 Da han i Stimlen saae med Eet Martello,
 Der slog omkring sig med brutale Skjældsord,
 Da greb en Affky ham, og uvilkaarligt
 Stak han med sin Stilet — til Uheld stødte
 En Sværm af Hoben bagfra til hans Arm —
 Saa gif det galt. Det var hans Hensigt ei
 At dræbe ham.

Silverio.

Men, naar I nu har vidst det,
 Hvorfor har I da ikke meldt det før?

Lamberto.

Jeg har i flere Dage været bortreist,
 Kom først iafte. Om Martellos Skjebne,
 Om han var død, og hvor hans Lig var skjult,
 Jeg Intet vidste.

Silverio.

Ja, gaae nu med Bagten.
 I maa paa Stedet tages i Forhør.

(Lamberto og Bagten gaae.)

Silverio (til Luciano.)

Det er kun altfor rimeligt, at han
Kan lede os paa Spor. Ham har jeg længe
Havt mistænkt.

Luciano.

Troer I virkelig, at han
Er Gjerningsmanden?

Silverio.

Nei, nu veed jeg det.
Han har forblommet sagt det selv. Hvo veed,
Maaskee kan denne mørke Sag endnu
Gaae bedre Udfald end vi turde haabe.

Luciano.

Ja, gid det var saa vel!

Silverio.

Vil I gaae med
Og høre Resultatet?

Luciano.

O, med Glæde!

(De gaae.)

Femte Scene.

Et Fængsel, med en temmelig bred Dør omtrent midt i
Baggrunden.

Amadeo og Slutteren komme ind.

Amadeo.

Tak, kjære Ven, at I har tilladt mig

At gaae lidt op og ned i Fængsels-Gangen.
 Jeg trænger til Bevægelse, er vant til
 At røre mig. — Nu ja, jeg seer, I smaaaler.
 Maaskee I mener, jeg skal snart begynde
 Den sidste, store Vandring; saa det synes,
 Min Helbred er af ringere Betydning.
 Det er vel saa. Dog hænger man bestandig
 Ved Livets gamle Vilkaar, og kun nødig
 Man seer sig svag og kraftesløs. — Tag da
 Endnu engang min Tak!

Slutteren.

Tael ikke derom!

I har tilforn i Eders Velmagts Dage
 Rakt mig en Hjælp, da jeg var stedt i Nød.
 Saa kan jeg sagtens gjøre Jer lidt Gjengjæld.
 — Men jeg maa gaae, og see til Eders Nabo.
 (Gaaer.)

Amadeo.

Igjen en Dag, der lader mig alene
 Med mine Tankers træge Flugt! Igjen
 Siin Ensomhed, der qvæger, naar den søges,
 Men presser Brystet, naar man fængsles til den.

(Efter et Ophold.)

Altsaa — man tør ei vige blot et Skridt fra
 Den lige Vei. Af Statens strenge Love
 Som af et Edderkoppevær vi fanges

Dg spindes ind. Thi under Loven staae vi,
 Dg om vi ogsaa krumme os af Smerte,
 Den kræver Lydighed. Hvad er min Brøde?
 Jeg var ifandhed i min gode Ret;
 Jeg tog hvad der var mit. Men jeg brød ind i
 Hans Huus. Er ikke Huus og Hjem for Alle
 Et fredet Sted? Dg værner ikke Loven
 Om Husets Fred? — Jeg nægted ham en Grav,
 En Christens Grav. Kald det en Fordom,
 At lægges ned i uindviet Jord.
 Den Fordom, den er hellig og ærbørdig.
 Ustraffet overtrædes den af Ingen.
 Ja, deri ligger det. Derfor maa jeg
 Til Straf berøves nu en ærlig Grav.

(Tager et Brev frem.)

Min kjære Luciano, hvis du havde
 For fjorten Dage siden meldt mig dette,
 Da var jeg bedre faren. Han er død,
 Min ældre Broder. Nu er jeg hans Arving.
 Hvad hjælper mig hans Rigdom? Var den kommen
 For fjorten Dage siden, og hvis da
 Martello, saaret, havde søgt mit Huus,
 Selv om jeg havde seet i ham min Kansmand,
 Min blodige Fornærmer, da — (Med udbrydende Hestig-
 hed.) Nei! nei!
 Jeg havde handlet ligesuldt som nu!

Jeg havde stampet da som nu mod Braadden,
 Og vristet fra hans døde Haand det Bytte,
 Som han har ranet fra mig. Ja, ved Himlen!
 Selv om jeg forud vidste, at et Fængsels
 Dvalfulde Rum og Døden blev min Lod,
 Aldrig jeg havde taalt den lumpne Medfart!

(Slutteren kommer ind igien.)

Slutteren.

Derude venter En, der har faaet Lov til
 At tale med Jer.

Amadeo (forundret).

Hvem er det?

Slutteren.

Ih nu,
 I kjenner hende. Det er Eders Hustru.

Amadeo.

Min Hustru! Var det muligt! Jeg har søgt
 To Gange, men forgjæves, om den Gunst.

Slutteren.

Men Eders Dom var dengang ikke falden.
 Først nu kan det tillades Eder.

Amadeo.

Lad hende komme!
 Skynd Jer!

Slutteren.

Ja, men I maa huske,
 Ret længe tør hun ikke være her.

Amadeo.

Det veed jeg. Skynd Jer blot.

Slutteren (aabner Døren).

Der er hun alt.

(Gaaer, idet Beatrice træder ind).

Sjette Scene.

Amadeo. — Beatrice.

Beatrice

(gaaer et Par Skridt frem, knæler og strækker Hænderne imod ham.)

Amadeo.

Min Beatrice! Reis dig! o, staae op!

Beatrice.

Rei her, her lad mig ligge! her paa Knæ!
Som for en Martyrs Billed lad mig trygle
Med Bønner om Tilgivelse!

Amadeo (løfter hende op).

Rei her,

Her ved mit Bryst, der er din Plads, min Elskte!

Beatrice.

Kan du tilgibe?

Amadeo.

Glem det Forbigangne!

Tilgibe? jeg? Og trænger ikke jeg
Til tjærlig Overbærenhed af dig?

Beatrice.

At, grændseløs Elendighed har jeg
 Bragt over dig. At man har sat dig ind
 I dette skumle Fængsel som Forbryder,
 Det er min Synd, der ikke kan tilgives.
 Her har du været indespærret, her
 I disse lange Dage! Denne Steenbænk,
 Det var dit Hvilested. Og nu dit Leie —
 Hvor er dit Natteleie?

Amadeo.

Brixen dér.

Beatrice.

En Træbænk! intet Andet?

Amadeo.

Nu, du veed,

At jeg fra gammel Tid er vant lidt haardsør.

Beatrice.

At, haardsør! See — din Haand og Fod er lænket!
 Lad mig med mine Taarestømme væde,
 Med Kys bedække dem, de kolde Lænker.
 O, de er kolde som de Mænd, der dømmes!

Amadeo.

Vær ikke saa bedrøvet!

Beatrice.

Al den Jammer

Har jeg Usalige beredt dig.

Amadeo.

Nei —

Bebreid dig Intet! Tro mig, det er Sandhed,
 Naar jeg erkjender mig som skyldig mod dig.
 Thi mangt et Slør er faldet fra mit Dye
 I Fængslets Ensomhed, og mangt et Syn
 Blev opladt for mig. Ja, jeg seer det grant,
 At det er Ydmyghed, mit Sind har manglet;
 At jeg har sat mig selv for høit, har følt mig
 For meget i mig selv.

Beatrice.

Det har du ikke.

Skal ikke Manden vide hvad han gjælder?
 Og søge Styrke just i den Bevidsthed?

Amadeo.

At nei! Det Overmod, der rev mig hen
 Mod Pamfilo, det bærer nu sin Straf.
 Thi nu har han mit Liv i sine Hænder.
 Og nu det Smerteligste — ja, jeg glemte
 Kun altfor tidt hvad jeg besad i dig.
 Her traf mig Fristeren: den skjønne Dvinde,
 Der var forførerisk som hun var falsk,
 Af hende blev desværre jeg bedaaet.
 Men disse Lænker bandt mig atter til dig.
 Den Dag, man dømt mig til Dødens Dvide,
 Og du, kun du tog Ordet som min Talsmand,

Da lærte jeg, at Ingen er saa trofast
 I Kjærlighed, og under alle Raar;
 At Ingen voxer sammen med vor Belsærd
 Som Den, vi blev forbundet med for Guds
 Og for de Helliges Aashn. Beatrice!
 Snart maae vi skilles. Elskte, græd dog ikke!
 Erkjend med mig, Skilsmisken er Forening;
 Den giver os igjen hvad vi har mistet.

Beatrice.

Af, Intet giver mig hvad jeg har mistet!
 Ja, jeg har levet lykkelige Timer
 Med dig, min Amadeo! følt mig styrket
 Ved at see op til dig. Hvad er mit Liv,
 Naar nu jeg rives løs fra Livets Rilder

Amadeo (lyttende).

Du tør ei længer være her. Man kommer —
 Jeg hører dem.

Beatrice.

Af, maa jeg gaae saa snart!

Amadeo.

Ja, medynksløst er dette Sted. Dets Naade
 Tilmaales knapt — Det ødsler kun med Savn
 Og Lidelser. — Vi sees vel ikke mere.
 Her maae vi tage Afsked.

Beatrice.

Afsked her?

Nei, Amadeo, hør mig! Jeg har knælet
 Imorges for den hellige Jomfru's Alter,
 Og veed, at hun vil Styrke mig forunde.
 Jeg følger med dig paa din sidste Vandring.

Amadeo.

Tænk ei derpaa! Hvor kan du —

Beatrice.

O, jeg kan!

Siig ikke Nei! Du skal ei staae alene
 I denne bittre Stund, blandt Mænd, der stirre
 Saa hjerteløse paa dig. Lad et kjærligt
 Og trofast Die møde dig til Afsted.

Amadeo.

Men dette Syn — du har ei tænkt dig rigtig —
 Du veed ei . . .

Beatrice.

O, jeg veed det! Ja, maaskee
 Mit eget Die brister under Synet.
 Hvad skal jeg da, alene og forladt —?
 Jeg følger med dig, til en bedre Verden.

Amadeo.

Af, Elskede! Det er min største Smerte,
 At nu, da jeg erkjender dybt, hvor Meget
 Du er for mig, nu skal jeg stilles fra dig!

Syvende Scene.

De forrige. — Silverio. Slutteren og et Par af Rettens
Personale.

Silverio (til Slutteren).

Tag Lænken af ham.

Amadeo

(mens han befries for Lænkerne).

Hvad, alt nu? Jeg skal da
Til Døden føres. Vel, jeg er beredt.

Silverio.

Nei, I er fri! Til Frihed skal I føres.

Amadeo.

Er fri?

Beatrice.

O, Himmel!

Silverio.

Amadeo Spina!

Den sande Gjerningsmand, der gav Martello
Det dødelige Saar, er fundet ud.
Thi har vor Hertug ladet Eders Dødsdom
Cassere. I er fri.

Amadeo.

Isandhed fri?

Beatrice.

O, alle hellige Magter være lovet
I Ewighed!

Silverio.

Men, da I dog ulovlig
Har taget Eder selv tilrette, skal I
Et Aar forlade denne By, og bøde
En Sum, der nærmere maa først bestemmes,
Til Statens Fiscus.

Amadeo.

Dertil er jeg villig.

Silverio.

Jeg ønsker Jer til Lykke. Lad mig tilstaae,
At jeg i denne Retsfag første Gang
Har følt mig trykket af mit Dommer-Embed.
Thi jeg har aldrig troet, at I var skyldig.
Saa lev da vel, indtil vi sees igjen
I bedre Tider.

(Gaaer med Slutteren og Retspersonalet.)

Beatrice

(til Amadeo, ved hans Bryst).

Du er frelst, er fri!

Amadeo.

Himlen ssee Tak! — Min Hustru, lad os To
Gaae sammen i Landflygtighed. Hver Dag,
Hver Stund i denne Tid skal mig forjødtes

Bed Tanken om hvad jeg i dig besidder
Dg var saa nær ved at forlise.

(Her aabnes Fængselsdøren, og Slutteren, der træder ind, stiller sig hen ved Siden af Døren med en ærbødig Bøining.)

See kun!

See, Fængselsdøren aabnes! Liv og Frihed
Gaaer gjennem denne Dør, et Liv med dig,
Et virksomt Liv i Kjærlighed og Frihed!

Swogeren fra Californien,

Skuespil i to Acter.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 28de December 1865.

Personerne.

Mistress Ralph, Forpagterfke af en mindre Land-Eiendom.
Frederik, hendes Søn.

Betty,
Jenny, 12 Aar, } hendes Døttre.

Mary, en Slægning af hende.

Martin, Somand.

William, Mary's Forlovede.

Mr. Hunter.

En Pige hos Mrs. Ralph.

Handlingen foregaaer i en lille By, et Par Miil fra Dover.

Første Act.

Et rummeligt, men tarvelig meubleret Værelse hos Forpagterfken. Genimod Baggrunden et dækket Bord. En Dør i Baggrunden, en til Siden.

Første Scene.

Mistress Ralph, der er sydselsat ved Bordet. Jenny, Mary og Betty, der efterhaanden komme ind.

Jenny.

See her, Moder, der er de smaa Knive og Gaffler, du talte om.

Mrs. Ralph.

Godt, læg dem kun hen.

(Jenny gaaer igjen ud.)

Mary (kommer).

Hvor skal denne Kuro med Keks*) sættes hen?

*) Cakes.

Mrs. Ralph.

Her, foran hans Plads. Det er Noget, Søfolk sætte Priis paa, naar det er saa godt bagt som dette.

Betty (kommer).

Hvad er det, Moder? Skal det med?

Mrs. Ralph.

Tavist — det er en Flaske med Rom. Frederik har skaffet den; det er Jamaica-Rom og til en urimelig Priis.

Jenny (der kommer ind igjen).

Her er to Flasker Porter; og nu staaer der ikke Mere ude paa Kjøkkenbordet.

Mrs. Ralph.

Nu er vi ogsaa færdige, og han kan komme, naar det skal være.

Betty.

Det er rigtignok et Frokostbord, der kan lade sig see.

Mrs. Ralph.

Det svier til min Lomme. Naar det endda var Sager, vi havde i Huset! Men hvor Meget har jeg ikke maattet anskaffe! Og hos Gjæstgiverens, der forstaae de at lade sig betale. Alene den Postei, han har leveret os, hvad den koster, det er jo skammeligt! Jeg gruer for de følgende Dage. Frederik

figer, han maa hver Dag have Roastbeef og Porter, naar vi ville holde ham i godt Humeur. Og nu hans Bærelse deroppe, hvad har jeg ikke sat derpaa! Jeg maatte i en Hast kjøbe Sengested, Bord og Stole, og saa meget Andet, for at pynte lidt op. Dersom man ikke turde haabe, at . . . at —

Betty.

Ja, du mener, man tør haabe, at det vil komme ind igjen; og det har jeg just tænkt saa meget paa. Vi har nu gjort alle de Anstalter. Siden iforgaars har vi kun talt om, hvad man kunde hitte paa, for at gjøre denne Dag ret høitidelig. Enhver af os har givet sin Skilling med i Lauget, — og alt dette for Onkel Martin, fordi vi troe, at han kommer hjem som den rige Mand og ikke vil glemme os, der er hans nærmeste Familie —

Mrs. Ralph.

Hans eneste Familie.

Betty.

Nu godt — men hvoraf veed man egentlig, at han er saa rig?

Mrs. Ralph.

Hvoraf man veed det! Det er jo et almindeligt Rygte. Briggen Falken, som han er ombord paa, er for et Par Dage siden ankommen til Dover fra Californien, og fra alle Kanter høre vi, at han

og nogle Andre, der har været derovre i lang Tid og taget Deel i Guldbgravningen, komme hjem med en betydelig Formue. At han har været med at grave Guld, er vist; det skrev han selv til os for et halvt Aar siden.

Betty.

Nu, saa maa det vel være sandt. Men, om han ogsaa er rig, er det jo ikke sagt, at han vil dele med os Allesammen.

Mrs. Ralph.

Dele med os, skal han ikke; det kunde vi ikke forlange.

Betty.

Men — vi staae dog igrunden Alle i den Tro, at naar Onkel Martin er rig, saa er' vi ogsaa rige, som Noget, der fulgte af sig selv.

Mrs. Ralph.

Nei, Barn, vi antage, at han kan blive en Hjælper i Nøden for os Alle; og saa godt kjender jeg ham, at det tør vi vente. Svoger Martin havde ingen anden Broder og heller ingen andre Slægtninge end min salig Mand, og hang ved ham med den største Hengivenhed. — Men forresten, han har jo selv, ligesom han ankom til Dover, skrevet os til. Han længtes efter os Allesammen, skriver han; han vilde tage ind til os med hele sin Rigdom. Det

er just hans egne Ord. Kjender jeg Svoger Martin ret, saa ere disse Ord ikke uden Betydning.

Betty.

Ja, gid det var saa vel! Mit Hoved har nu i to Dage været forstyrret over al den Herlighed, der ventede os. Inat drømte jeg, at han paa sin lystige Maade, som jeg ret godt kan huske, sagde til mig: „Jeg har en Foræring til dig, min Tøs! Jeg giver dig Edmund, Nabo Hunters Søn, til Arv og Eie. See nu til, I kan forliges godt som Ægtefolk.“

Mrs. Ralph.

Sandt at sige, har ogsaa jeg det Haab, at han kan være dig til Nytte i den Sag. Mærker Nabo Hunter, at vore Omstændigheder er blevne bedre, saa vil han nok opgive sine mange Betæneligheder.

Fenny.

Jeg veed nok hvad jeg vil bede Onkel om. Kan du huske, Betty, de Fremmede, der holdt her udenfor i Søndags? Der var en Pige paa min Størrelse, hun havde en Mantille paa, saa yndig, saa mageløs yndig!

Betty.

Ja, den kan du vente længe efter. — Men du, Mary, hvad ønsker du dig?

Mary.

Det har jeg ikke tænkt paa.

Betty.

Da veed jeg nok hvad jeg i dit Sted vilde bede Onkel Martin om.

Mary (sagte til hende).

Bær nu god, og tie stille!

Mrs. Ralph.

Ja, jeg maa ud; der er dog endnu Adskilligt at varetage. Kom du med, Betty!

Fenny.

Jeg gaaer ogsaa med, Moder!

(Sun, hendes Moder og Betty gaae.)

Mary.

Jeg har seet William eengang gaae forbi. Han kommer vist herind — (glad) og der er han jo!

Anden Scene.

Mary. — William. — Siden Betty.

Mary (ved Døren i Baggrunden).

Kom kun ind! Der er Ingen herinde.

William.

Din Tante og Betty maatte gjerne være herinde. Men Frederik vil jeg helst slippe fri for.

Mary.

Han er ude, men kommer vist snart igjen.

William.

Siig mig da, fik du igaar Aftes talt alvorligt med din Tante?

Mary.

Ja, men hendes Svar er altid det Samme. Frederik er den egentlige Herre her i Huset. Hans Moder er forgabet i ham, eller, troer jeg næsten, er bange for at være ham imod.

William.

Men hun har jo i over et halvt Aar vidst, at vi havde et godt Hjertelag til hinanden, og hun har aldrig erklæret sig derimod.

Mary.

Det hjælper ikke. Tante siger, hun kan ikke forbyde Frederik at anholde om min Haand, naar han nu har Lyst dertil. Din Stilling er ikke saaledes, at du saa snart kan tænke paa at sætte Bo, og jeg kan ikke altid blive her i Huset.

William.

Det er Utsammen desværre sandt. Den lille Bestilling, jeg har i Ræmner-Comptoiret, skal vi ikke komme langt med; og endnu tør jeg ikke gjøre mig ret Haab om at blive ansat som Fuldmægtig hos den nye Godsbestyrer, Greven derovre vil antage. Dersom det skeete, kunde jeg godt, med disse to Poster i Forening, tænke paa at sætte Bo.

Mary.

Ja, Gud give, det vilde skee!

William.

Men Frederik, hvilke bedre Udsigter har da han? Han opfører sig som en fin Herre, det er vistnok. Hvorledes han kan det, maa Gud vide. Han spiller høit, tager Deel i Beddemaal, og gaaer klædt som en Landjunker. Jeg er næsten bange for, at det ikke gaaer, ikke kan gaae rigtig til. Hans Omgangsvener har ikke det bedste Rygte, han selv, naar jeg skal være oprigtig, heller ikke.

Mary.

Jeg frygter for det Samme, og Flere, der komme hos os, lade sig ganske tydelig mærke dermed. Men Tante er blind for alle hans Feil.

William.

Det kan man til Nød undskylde. Men det er uforsvarligt, at hun mod din Willie vil klappe ham sammen med dig. Og troer du, at han virkelig har Kjærlighed til dig?

Mary.

Han har kun Kjærlighed til sig selv, sit Velbefindende, sin Bequemmelighed.

William.

Ja, jeg er nu af den Mening, at hans Frieri

til dig har ingen anden Grund end at han vil
chicanere mig.

Mary (forundret).

Troer du?

William.

Jeg er overbevist derom. Uheldigviis har jeg
engang været Marsag til at han blev grebet i eller
dog beskyldt for falsk Spil.

Mary.

Har du? Det veed jeg Intet om.

William.

Jeg har aldrig havt Lyst til at tale om den ær-
gerlige Sag. Men vist er det. — Det var henne paa
Gjæstgivergaarden, en Aften silde ved et Hazardspil,
hvor han lagde Bank og havde meget Held med sig.
Jeg stod bag hans Stol og saae et Kort falde ned.
Uden at tænke noget Ondt derved tog jeg det op og
gav ham det med de Ord: du tabte et Kort. Men
i det Samme lød der et ugudeligt Skrig fra alle
de Spillende, Alle raabte, det var Filouteri, det Kort
var stukket tilside og Skyld i deres sidste Tab. Jeg
gik min Vej, og veed ikke, hvad Enden blev derpaa.
Men faa Dage efter, da jeg traf ham med nogle af
hans Kammerater, gav han mig saa længe Stikpiller
og fornærmelige Ord, at det endtes med en lille
Bønning. Og her var jeg igjen uheldig; jeg slog

ham til Jorden. Fra den Dag har han ikke kunnet taale at see mig, og lige fra samme Tid daterer sig hans Frieri til dig. Det kan gjerne være, at han aldrig vil gjøre Alvor deraf, men kun vil trodse mig.

Mary.

Efter hvad du fortæller, er det meer end rimeligt. — Men tys! der kommer Noget . . .

William.

Det er Betty.

(Betty træder ind.)

Betty.

Ja, jeg tænkte nok, at du var her, William. Du og Mary, og Edmund og jeg, vi kan synge Duetter sammen. Du maa stjele dig til Mary, og jeg tør slet ikke komme hen til Edmund, han endnu mindre til os.

William.

Ja, hvad skal det sige! Hans Fader har jo forlænge siden tilladt Ederes Kjærlighed.

Betty.

Åt ja, det er just Ulykken, at det er længe siden. Nu, da det er gaaet tilbage for Moder, og hun endog skylde ham en lille Sum, nu har han forbudt mig Huset. Hos den Mand staaer Barometret altid paa Ustabigt. Han kjender ingen anden Temperatur.

William.

Jeg kan virkelig ikke troe, at Mr. Hunter skulde gaae fra sit udtryffeliggivne Ord. Han er rigtig nok en egenfindig Krabat, men dog en honnet Mand.

Betty.

Da er dog Intet visere. Hans Raisonnement er meget simpelt. „Da jeg gav mit Samthkke, siger han, da var det i den faste Mening, at min Søn Edmund fik med Betty et godt Udstyr og en Slump Penge til Medgift. Dem kan han nu ikke faae; altsaa tager jeg mit Samthkke tilbage.“ Saaledes kan en honnet Mand meget godt raisonere. Derfor er mit eneste Haab nu, at Onkel Martin skal hjælpe os ud af Forlegenheden.

William.

Det er sandt, ham kan I jo vente hertil endnu idag.

Betty.

At vi vente ham, kan du allerbedst see af dette Frokostbord, der søger sin Mage i Overflødighed. Man skulde troe, at Onkel Martin ikke havde spist sig mæt i al den Tid, han har været i Californien, eller at dette Land ikke frembringer Andet end Guld, men ingen spiselige Sager; og nu skal han engang spise sig rigtig mæt og træt.

William.

Du er en stor Skjelmsmester.

Betty.

Men hør nu, har du isinde at træffe sammen med Frederik, mens du er her?

William.

Ikke med min gode Willie.

Betty.

Saa vil jeg raade dig at gaae. Jeg kan see ham staae derhenne paa Torvet og ivrig parlere med nogle Folk. Han er gaaet ud, for at skaffe os paa- lidelige Efterretninger, om Dufel Martins Formues- Omstændigheder; du kan da begribe, at vi Alle vente ham med Længsel.

Mary.

Saa gaae, kjære William! inden han kommer; at I ikke skal geraade i en styg Ordstrid, ligesom sidst du var her.

William.

Nu, saa Farvel, Mary! Farvel, Betty! Jeg tænker, vi kan nok sees endnu engang idag.

(Gaaer.)

Mary

(der har fulgt ham til Udgangen).

Det var den høie Tid han gik. Jeg seer, Frederik styrer sin Gang lige herhen.

Tredie Scene.

Mary. Betty. — Mrs. Ralph. Siden Frederik.

Mrs. Ralph (kommer hurtig).

Er Frederik ikke her? Der blev mig sagt, han kom nu. — Naa, der er han jo!

(Frederik, klædt i et Slags Ridedragt, med lange Gamascher paa, træder ind.)

Nu, Frederik, har du faaet Noget at vide?

Frederik.

Jo. Det har sin Rigtighed, ganske som jeg paaftod fra det første Dieblif. Jeg har talt med den halte Gregory. Han kommer lige fra Dover. Der er en Tummel og Støihøi i Havnen, som man ikke gjør sig et Begreb om. Man taler ikke om Andet end om de Guldklumper, Søfolkene føre med sig. Alle, der har forsøgt deres Lykke derovre, komme hjem som holdne Folk — ja, han sagde egentlig, som Millionairer; men Lidt maa man nok slaae af.

Mrs. Ralph.

Dg min Svoger Martin?

Frederik.

Om ham gjælder naturligviis det Samme. Gregory meente, man kunde taxere ham paa en 30,000 Pund.

Mrs. Ralph.

Det var jo mageløst!

Betty.

30,000 Pund!

Frederik.

Ja, det kan forslaae — i det Mindste for en Tid.

Mrs. Ralph.

Havde Gregory talt med ham?

Frederik.

Nei, men seet ham i nogen Fraastand.

Mrs. Ralph.

Nu seer han vel ud som en fin Mand.

Frederik.

Aldeles ikke. Han seer ud som altid; og det gjælder om dem Allesammen. Derovre har man kun een Tanke, at skrabe sammen. Om man gaaer klædt saaledes eller saaledes, det bryder Ingen sig om. For os er Hovedsagen, at han har Contanter, og at han punger godt ud. Vi kan Alle behøve det, og Gud trøste ham, hvis han ikke spæder klækkelig til.

Mrs. Ralph.

Gud trøste ham — det kan man dog ikke sige. Det beroer jo alene paa hans gode Willie.

Frederik.

Ja, hvad skal han med de mange Penge?

Hvad Forstand har han paa at bruge dem? Saadan en skimlet Patron, der er voxet op mellem Tougværk og Tjære, han maa være glad ved, at vi lære ham, hvortil Penge i vore Tider kan anvendes.

Mrs. Ralph.

Naar du taler saaledes, saa kjender du ikke Svoger Martin. Han er ingen simpel Sømand. Inden han for fem Aar siden forlod os, foer han med sit eget Fartøi og opgav det kun, fordi det var ham for eensformigt og smaaligt. Det Skib, han nu er paa, har han nok en lille Part i. Han har lært endeel og har god Forstand. Din salig Fader fulgte gjerne hans Raad, og befandt sig vel derved.

Frederik.

Ja, det kan nok være. Men derfor er det ikke sagt, at han forstaaer at anvende en stor Formue. Men vi forstaae det! Hans Penge komme mig ypperlig tilpas; de skal faae en mageløs Anvendelse — jeg har allerede over tusinde Planer. Heisa! var jeg blot først raadig over hans Guldklumper, han skulde forundres, hvorledes de kan gjøre Nytte i Verden.

Betty.

Naar de bare ikke med det Samme blive borte i Verden!

Frederik.

Men det skal de; derfor har man dem. Holder

man paa dem, saa ere de til ingen Nytte. — Men, for at tale om noget Andet, har William været her for nylig?

Mrs. Ralph.

Jeg har ikke seet ham.

Frederik (til Mary.)

Har han?

Mary.

Jo, for lidt siden gif han.

Frederik.

Men jeg taaler ikke, at han kommer her.

Mrs. Ralph.

Hvilken Snak! Kan vi forbyde ham Huset?

Frederik.

Men saa skal han komme, naar jeg er hjemme, og ikke liste sig ind ligesom jeg vender Nyggen.

Mary.

Det veed du meget vel, at det har William ikke tænkt paa. Han kom, fordi hans Bei faldt forbi.

Frederik.

Hvad vilde han da?

Betty.

Han vilde tale med Mary og mig. Skal vi spørge dig om det?

Frederik.

Vil du blot skjytte dig selv.

Mrs. Ralph.

Lad nu det fare og siig mig heller, om du var hos Kjøbmanden og fik Betaling for den sidste Leverage.

Frederik.

Jeg fik foreløbig to Fempunds Noter; men den ene er gaaet sløiten. Jeg blev paa Veien krævet for en lille Gjæld, og kunde ikke slippe.

Mrs. Ralph.

Men, Frederik, igjen fem Pund! [Hvor troer du jeg kan holde det ud, og hvor skal det komme fra?

Frederik.

I denne Tid faaer du jo ind — og desuden, nu kommer Onkel Martin med Hjælpetropper.

Mrs. Ralph.

Nei, det er for galt — det gjør jeg ikke.

Frederik (tager hende om Livet).

Na, jo vist, det kan du nok. — Men hvad er det, jeg seer! Du har det nye Hovedtøi paa — det er jo charmant; du seer ti Aar yngre ud.

Mrs. Ralph (formildet).

Ja, smigre kan du — det veed vi nok. Men du vil ikke høre din Moders Raad. Du er altid i Pengetrang, og din Stilling kunde være saa god.

Derfom du tog til Yorkfhire, til din nære Slægtning, Mr. Wardens, der har gjort dig et faa smukt Tilbud, faa var din Fremtid fiktret.

Frederik.

Na, Moder, skal jeg nu igjen plages med den Historie! Hos den alvorlige Mr. Wardens, paa et faa trist Opholdssted ftulde jeg leve Aar for Aar — eengang for alle, det gjør jeg ikke! Her i Byen kan jeg rigtignok undertiden være flemt i Knibe, fom f. Ex. nu for Diebliffet. Men jeg er min egen Herre, tumler mig efter Lyst og Behag i det Frie, lever med muntre Venner, søger deres Selskab faa længe jeg gider, og fkyer dem, naar jeg er kjed af dem. Det er noget ganske Andet!

Mrs. Ralph.

Men det Liv kan du ikke altid føre. Der kommer en Tid, da du selv vil ønske, at du havde fulgt mit Raad. Jeg stræber og arbeider herhjemme faa godt jeg kan; men jeg frygter, at mine Kræfter ikke ret længe vil strække til.

Frederik.

Det er jo det, jeg faa ofte har talt om. Lad Betty og Mary tage mere fat end hidtil.

Betty.

Mary og jeg! Gud hjælp os! Moder vil jo gjøre Alting selv.

Mrs. Ralph.

Det er man ogsaa bedst tjent med.

Frederik.

Men paa den Viis sætter du din Helbred til;
det skal du ikke.

Mary

(der har staaet ved Vinduet, kommer hurtig til).

Tante! vi faae vist Besøg af Mr. Hunter.

Betty (med et Udraab).

Kommer han til os!

Mrs. Ralph.

Det er sikkert ikke for det Gode han kommer.

Frederik.

Ja, han vil sagtens kræve dig for de Penge,
du skylder ham. Men jeg skal nok snakke ham
fra det.

Fjerde Scene.

De forrige. — Mr. Hunter. Siden Jenny.

Mr. Hunter (meget venlig).

God Morgen, Godtsfolk! Min kjære Mistress
Ralph, en god Morgen! — Ah, jeg seer, De ven-
ter Besøg; Alle i Søndags-Pynt, og vel ogsaa i
Søndags-Humeur — ikke sandt? hahaha!

Mrs. Ralph.

Ja, Mr. Hunter veed, at vi vente —

Mr. Hunter.

Deres Svoger Martin. Vor hele By taler derom. — Nu, jeg ønsker Dem til Lykke, og under Dem af Hjertet alt det Gode, der kan flyde af hans Ankomst. En saadan Mand kan blive Deres Forsyn — at sige, hvis han — hahaha — har forsynet sig selv godt derovre.

Frederik.

Om han har? Det kan De sige mig efter. Udenfor Gæstgiverens traf jeg en høi Embedsmand, der kom lige fra Dover og var her paa Gjennemreisen. Han forsikrede, man kunde taxere Onkel Martin paa 50,000 Pund.

Mr. Hunter.

Gud bevares! Saa er han jo en hovedrig Mand. — Men nei, det troer jeg ikke; det er Overdrivelse.

Frederik.

Overdrivelse! Hvad er 50,000 Pund for dem ovre i Californien? Det æstimerer man ikke saa meget som saa!

Mr. Hunter.

Alligevel! — At han kommer hjem som en holden Mand, det troer jeg, det har jeg ogsaa hørt fra flere Kanter. Han er en klog Karl, er vant til at bruge Dine og Dren, og har gode Kræfter; han

har vist været om sig. — Og det skulde ret være mig kjær, om saa var. Han kunde ogsaa være mig til Nytte — jeg er jo en gammel Bekjendt af ham.

Frederik.

Hvordan til Nytte?

Mr. Hunter.

Det er denne Fabrikbygning, Greven vil af med, og som jeg nok har Lyst at købe. Godsbestyreren gav mig engang Haab om at sætte det igjennem; men han er jo nylig kommen bort. Det handler sig om en Udbetaling af 1200 Pund, og det er mig for stivt. Det Halve kunde jeg udrede, og naar saa vor Ben Martin vilde forstrække mig den anden Halvdeel —

Frederik.

Det er en smal Sag for ham, det gjør han med Fornøielse, naar han kan tjene en brav Mand som Mr. Hunter.

Mr. Hunter.

Ja, man kan jo tale med ham derom. — Men hvad seer jeg! (Gaaer hen til det dækkede Bord.) Det er jo en nydelig Anretning! Det seer appetitlig ud. — Veed De hvad, min kjære Naboerske, jeg kunde have Lyst til at sætte mig ned og tage for mig af Retterne.

Mr. Ralph (geneert).

Ja, Gud bevares, det er Dem vel undt.

Men — ja, jeg kan ikke nægte, at jeg gjerne faae, det stod saaledes indtil min Svoger kommer.

Mr. Hunter.

De har Ret; ellers seer det ud som han sit Levninger. Er der Noget, jeg kan hjælpe Dem med? En Flaske god Viin?

Mrs. Ralph (affides).

Men hvad gaaer der af Manden!

Mr. Hunter.

Endsfjøndt en god Snaps er en Sømand kjærere.

Mrs. Ralph.

Vi har et Par Flasker Porter.

Mr. Hunter.

Saa behøver De ikke Viin.

Frederik.

Lad os kun faae Binen. Det giver altid noget Høitideligt, naar man drikker et Glas Viin paa Ankomsten.

Mr. Hunter.

Javist, især naar du drikker Flasken ud. — Naa, nu har jeg engang lovet det. Lad Jenny komme over efter den.

Mary (sagte til Betty).

Barometret staaer dog nu paa „smukt Veir“.

Betty (ligeledes sagte).

Men ikke paa „bestandigt“.

Mr. Hunter.

Ja, du er jo ogsaa her, Betty! Hvorfor har man ikke seet dig saa længe?

Betty.

Mig? — Ja — jeg vidste ikke, om jeg altid var velkommen.

Mr. Hunter.

Du? velkommen? Som om hun ikke er kommet hos os fra det hun gif i Sløikjol.

Betty.

Ja, . . . men paa den sidste Tid —

Mr. Hunter.

Sniksnak! Kom du kun. Gaae over nu med Jenny.

Betty.

Ja, jeg takker Dem. Det gjør jeg gjerne. (Til Mrs. Ralph.) Saa gaaer jeg ind, Moder, og kaster Noget over mig. — Følg ud med og hjælp mig lidt, Mary!

(Sun og Mary gaae.)

Mr. Hunter.

Nu, min kjære Naboerske, hvorledes har De det forresten? Alt efter Dnske?

Mrs. Ralph.

Det kan det vel ikke være i min Stilling, naar man sidder Enke med flere vorne Børn. De kan troe, det har gjort mig ondt, at jeg ikke i rette Tid kunde afgjøre vort Mellemværende.

Mr. Hunter.

Det haster ikke saa meget. Engang i næste Maa-
ned, før behøver De ikke at tænke derpaa.

Frederik (affibes).

Han er jo i Perle-Humeur. (Til Mr. Hunter, idet han tager ham tilside.) Mr. Hunter, De begriber vel, at min Stilling nu vil blive betydelig forbedret.

Mr. Hunter.

Det antager jeg.

Frederik.

Men i denne Tid, vil jeg oprigtig tilstaae, er jeg lidt i Forlegenhed.

Mr. Hunter.

Det antager jeg ogsaa.

Frederik.

Og man kan dog ikke strax i de første Dage henvende sig til Onkel Martin.

Mr. Hunter.

Det kommer an paa Omstændighederne. Men hvad saa?

Frederik.

Nu kunde De, Mr. Hunter, bevise mig en Tjeneste og paa kort Tid overlade mig 25 Pund.

Mr. Hunter.

Laane dig 25 Pund? For at sætte til paa Hesteveddeløb eller paa værre Sager? Saa var jeg ogsaa en god Nar.

Frederik.

Som De vil. Om saa Dage trænger De maa-
ske mere til mig end jeg til Dem.

Mr. Hunter.

Det vil jeg først see. — Men fortæl mig dog, Mistress Ralph, naar venter De egentlig Deres Svoger?

Mrs. Ralph.

Efter hvad han har skrevet til os, kommer han ganske vist i Formiddag, men naar, veed vi ikke.

Frederik.

Han kan godt blive borte endnu en Time. Det er rædsomt! Hvad skal man foretage sig i al den Tid! Ud tør jeg ikke gaae, og herhjemme er ikke meget morsomt. Har De ikke Lyst til at spille et Partie Écarté, Mr. Hunter? (Tager et Spil Kort op af Lommen og blander dem.)

Mr. Hunter.

Nei, Tak! Jeg vil helst være fri.

Frederik.

Eller skal vi slaae Plad og Krone om paa hvad Tid Onkel Martin kommer? eller om han har forandret sig, eller om hvad De vil.

Mr. Gunter.

Heller ikke. Jeg giver mig aldrig af med Hazardspil. Det er efter min Overbeviisning en Odelæggelse for Enhver, der giver sig af dermed.

Frederik.

Naar De aldrig har prøvet det, kan De ikke tale derom. De og saa Mange af Deres Lige veed ikke hvad det er at leve. Hazard er det rette Liv. Naar Terningerne rulle paa Bordet eller naar Kortene flyve fra Banquierens Haand, og jeg sætter Resten af hvad jeg har tilbage paa eet Træf, saa griber jeg Diebliffet, saa veed jeg hvad Tab og Binding vil sige. Er der ikke Hazard i hele Tilværelsen? Kjøbmanden, Agerdyrkeren, Sømanden, Alle hazardere Deres Liv paa et Træf. Er ikke Gistermaal Hazard?

Mr. Gunter.

Hold bare op! Den Philosophie passer ikke i min Kram.

Frederik (affbes).

Ja, han er en Philister.

Mr. Hunter.

Men maa jeg nu spørge dig, hvad Fordeel, eller hvad Liv, eller hvad du vil kalde det, har du haft af det sidste Veddeløb, da du veddede paa en af Grevens Heste?

Frederik.

Jeg tabte 80 Pund. Hvis der ikke var Tab, var der ingen Interesse. Men Dagen efter vandt jeg næsten det Dobbelte.

Mr. Hunter.

Godt nok; men en saadan Gynge op og ned taaler hverken jeg eller mine Indtægter. — Nu, min kjære Naboerske, jeg faaer ikke længer Tid til at blive her, saa kjært ogsaa Deres Selskab er mig. Lad mig vide, naar deres Svoger ankommer, og hvorledes det staaer sig med ham. (Sdet han gaaer forbi Dordet.) Jeg stjæler min Tro en af Deres Keks; de seer saa indbydende ud.

Mrs. Ralph.

Med Glæde, Mr. Hunter. Men vil De ikke tage Noget til? Der ligger Ost . . .

Mr. Hunter.

Nei, nei!

Mrs. Ralph.

— Og skjaaren Tunge.

Mr. Hunter.

Ja, et lille Stykke Tunge — ikke det Ringeste mere.

Mrs. Ralph.

Men vil De ikke sidde ned? Gjør os den Fornøielse!

Mr. Hunter

(med Maden i Munden).

Nei, Tak, overtal mig ikke — Deres Tunge er delicat — men nu gaaer jeg. En god Morgen! en god Morgen!

(Gaaer.)

Mrs. Ralph.

Hvad han er bleven venlig og artig!

Frederik.

Ja, den Ueilighed maae vi nu finde os i, at Folk, naar de see, vi staae os godt, overhænge os med deres Høflighed.

Mrs. Ralph.

Det er da bedre end om man er udsat for deres Uhøflighed.

Frederik.

Det Ene er som det Andet; begge Dele ere besværlige. Alt om Alt kan jeg bedst komme ud af det med uhøflige Folk. — Men hvad var det jeg saae før: Posteien, som jeg selv har bestilt hos Gjæstgiveren, staaer jo ikke paa Bordet.

Mrs. Ralph.

Den dyre Postei! det har jeg ikke stor lyst til.

Frederik.

Men nu er den jo engang anskaffet.

Mrs. Ralph.

Ja, lad os først see, om han . . . om han —

Frederik.

Naa, om han vil betale den.

Mrs. Ralph.

Nei — om der er Noget, han savner.

(Jenny kommer ind.)

Jenny.

Her er Binen, Moder, og saa har jeg saa mange Hilsener fra dem Alle.

(Mary kommer hurtig.)

Mary.

Tante, det er vist Onkel Martin, der kommer; han er fulgt af flere Folk fra Byen.

Mrs. Ralph (travl).

Saa er det vist ham. Sæt Binen paa Bordet, Jenny — nei der! — Og har vi nu ikke glemt Noget? Na nei, jeg tænker ikke. — Hør, Børn, skulde vi ikke gaae ham imøde?

Frederik.

Lad os først see, om det er ham.

Femte Scene.

De Forrige. — Martin (i simpel Sømandsdragt, dog ikke troiesklædt, men omtrent som vore ringere Coffardicaptainer eller Skipper. I en Rem om Skulderen har han en Ranbsef.)

Martin

(aabner Døren i Baggrunden).

Haløi, Manne! Er der Nogen herinde? (Træder ind.) Ja, der er De jo, min kjære, kjære Svigerinde! (Ryster hendes Haand.)

Mrs. Ralph.

Velkommen, Hr. Svoger!

Frederik.

Velkommen, kjære Onkel!

Martin.

Dg det er Frederik! Hvor han er skudt iveiret og har lagt sig ud! — Dg Mary, min kjære Mary! — Men hvor er Betty?

Mrs. Ralph.

Hun kommer strax.

Martin.

Dg der er Jenny, min Gubbatter! Ja, du er paa de fem Aar bleven dygtig stor. Dg see dér, Kanariesuglen hænger endnu dér i Buret! Er det den samme?

Mrs. Ralph.

Det er den samme. Den er nu syv Aar gammel.

Martin.

Naa, Gud været lobet, Børn, at jeg seer Jer
Allesammen igjen. Jeg har mangen god Stund
længtes efter Jer.

Frederik.

Vi har ogsaa Alle længtes efter Onkel.

Martin.

Det er mig kjært, min Dreng.

Mrs. Ralph.

Men vil De nu ikke tage Plads, Svoger! De
er kjørt en lang Vei hertil.

Martin.

Kjært? Nei, det bruger vi nok ikke. Jeg er
kommen tilfods.

Mrs. Ralph

(sagte og urolig til Frederik).

Tilfods!

Frederik (sagte til hende).

Det vidste jeg forud; han er en Original.
(Søit.) Hør, Moder, skulde vi ikke rykke Bordet
frem? Det staaer saa taasjet lige ved Døren.

Mrs. Ralph.

Ja, kom! (vil hjælpe ham.)

Martin.

Nei, Svigerinde, lad mig ta'e fat. (Rykker med
Frederik Bordet frem.)

Mrs. Ralph.

Sæt Dem nu ned, Svoger, og tag Dem en Forfriskning.

Martin.

Tak, Tak! Måen inden vi sætte os — der er Noget jeg ikke maa glemme. Da jeg tog bort, lovede jeg min lille Gubbatter, at jeg vilde bringe Noget med til hende. (Til Jenny.) Kan du huske?

Jenny.

Jo, det husker jeg godt.

Martin.

See her! Dette Guldfors — (tager det op af Brystlommen og vikler det ud af Papiret.) fik jeg i St. Francisco af en gammel Spanier — det kom nok fra et catholsk Kloster i Callao — og jeg fik det for noget Arbeid, jeg paatog mig for ham. Det skal nu være dit.

Jenny (glad).

Skal det virkelig — o, Tak, Dank!

Mrs. Ralph.

Men det er jo kostbart! Saa stort og svært det er! Og der er Perler og ægte Stene derpaa!

Martin.

Ja, derovre er Guldet ikke i saa høi Priis. Her, vil jeg nok troe, har det lidt mere Værdie.

Frederik (sagte til Moderen).

Kan du see! Det begynder allerede.

Mrs. Ralph (affedes til Mary).

Gaae ud og lad En sætte Posteien paa Bordet.

(Mary gaaer, men kommer strax igjen, hvorpaa en Pige bringer Posteien ind.)

Senny (affedes til Moderen).

Søde Mo'er, tør jeg ikke løbe over til Mr. Hunter og vise Dem Onkels smukke Foræring?

Mrs. Ralph.

Det maa du gjerne.

(Senny løber ud.)

Frederik.

Lad os nu sætte os, Onkel! Gjør endelig ingen Omstændigheder; vi er jo Alle gamle Venner.

Martin.

Na nei, at gjøre Omstændigheder, er just ikke min Maade. (Han og Mrs. Ralph satte sig midt for Bordet; Frederik ved Siden af Moderen.) Kom du paa min anden Side, Mary! — Nu, Svigerinde, jeg seer, De har beholdt Forpagtningen.

Mrs. Ralph.

Ja, men kun Stedet her og de halve Torder. Det Hele var mig for svært at drive. Og da jeg kom i Resistance til Greven med Afgiften, saa meente han, at jeg skulde opgive Markerne paa den anden

Side af Aaen. Men derved blev mine Indtægter jo igjen mindre.

Martin.

Saa? Meente Greven? — Men kunde Frederik ikke drive det Hele for Dem?

Mrs. Ralph (forlegen).

Nei, det har han aldrig været oplagt til.

Martin.

Ikke? (Til Frederik.) Hvad driver du da egentlig?

Frederik.

Jeg, Onkel? Min Stilling er god; jeg ønsker den ikke bedre. Jeg giver mig af med Heste=Opdrætning og Trainering. I den Post er der ikke Mange, der komme mig nær; det er en bekjendt Sag. Ved at kjøbe, sælge eller tuffe Heste har jeg desuden ikke tjent saa Lidt. Men jeg trænger til en god Kapital for at drive det med mere Kraft, og derfor, kjære Onkel —

Martin (afbrydende).

Ja, jeg vil gjerne troe dig. Den Bestilling kan jo være ligesaa god som hver anden.

Frederik.

Et Glas Porter, Onkel! (Stjanker for ham.) Og fortæl os saa heller Noget om hvad du har givet dig af med blandt Guldgraverne derovre. Det vil mere os Allesammen at høre.

Martin.

Ja, hvad er der at fortælle! Det er jo igrunden et Hundeliv, at opholde sig blandt en Mængde Mennesker, der ikke har anden Tanke fra Morgen til Aften og fra Aften til Morgen end at søge efter Guldet i Floderne. Man arbejder for at samle Skatte, og mister sin bedste Skat, et nøjsomt, retskaffent Sind. Man gjøres begjærlig, misundelig, hadesfuld ved Andres Held, ligesom i Spillehusene. Naar ikke jeg havde haft et ganske godt Ankerhold i mit ældre Liv, saa var det gaaet mig ligedan.

Frederik.

Det er fuldkommen sandt. Men, paa den anden Side, naar man saa har Lykken med sig —

Martin.

Lykken med sig! Der var en Irlænder derovre, der fandt en temmelig stor Guldklump. Det blev bekjendt, og han blev overfalden og dræbt. Men Guldet havde han gjemt saa vel, at det aldrig blev fundet, og Ingen fik det.

Frederik.

Ja, det var uheldigt. Men saa mange Andre — kjære Onkel, der staaer Viin paa Bordet; et Glas! Maa jeg skjænke?

Martin.

Jeg vil nok holde mig til Jeres Porter. Saa

god har jeg ikke længe druffet den. — Hør, Børn, I har det forbandet hyggeligt. Jeg er ret i mit Es hos Jer.

Mrs. Ralph.

Swoger troer ikke, hvor det glæder os Alle sammen at høre.

Frederik.

Ja, vi ansee det for en Lykke, at vi nu efter saa lang Tids Forløb igjen see en Mand i vor Midte, der ikke blot er vor nærmeste Slægtning, men en sand Ven af vort Huus.

Martin.

Det er jeg — det har du Ret i, min Dreng!

Frederik.

Men Onkel begyndte at fortælle om Livet derovre. Hvorledes hænger det egentlig sammen med denne besynderlige Undersøgen af Dyndet i Floderne, og hvad Udbytte kan det i Almindelighed give?

Martin.

Det er meget forskjelligt. Undertiden kan man uventet gjøre et stort Fund, ligesom Irlænderen, og ligesom jeg engang — ja, det skal jeg dog fortælle Jer. (Drifter et Glas Porter.)

Frederik (affides).

Naa, endelig kommer det.

Sjette Scene.

De Forrige. — William.

William.

Mistress Ralph, bliv ikke vred, at jeg forstyr-
rer Dem.

Frederik (affides).

Gid Fanden havde ham! Lige nu at afbryde
os! (Sait, i ubeslig Tone.) Har du et Ord her?

Martin.

Men det er jo William, Scoresby's Søn! Her
træffer jeg jo strax en Bekjendt.

William.

Ja, det glæder mig ret at see Dem igjen efter
saa lang Tids Forløb. Men tillad, Mistress Ralph,
jeg kunde ikke gaae forbi Deres Huus, uden at
spørge Dem, om De har hørt, hvad der er hendt
i vort Nabolag inat.

Mrs. Ralph.

Hvad er der hendt?

William.

De veed maaskee, at Greven var reist til Do-
ver og blev ventet hjem igaar Aftes. Han kom
meget sildigt, kjørende i en Kabriolet og kun ledsaget
af en halvvoxen Jockey. Ved Korsveien blev han
overfalden af nogle Stimænd og var ikke langt fra
at miste Livet.

Mrs. Ralph og Mary

(der reise sig, mens Martin og Frederik blive sidende).

Greven!

Mrs. Ralph.

Men hvordan er det gaaet til?

William.

Efter hvad man veed var det tre Personer, alle sværtede i Ansigtet, der standsede Kabrioletten og fastede Greven bagfra ned. De vilde lige til at binde og kneble ham, da hans Raab om Hjælp kaldte nogle Folk til, som Hændelsen eller Forsynet førte den Vej. Greven blev nu fri og kunde ved de Andres Bistand faae Bugt med de Glendige.

Mrs. Ralph.

Men hvorfor overfaldt de ham? En Mand, der er saa afholdt i hele Egnen.

William.

Han førte en meget stor Pengesum med sig, som han havde indkasseret i Dover.

Mrs. Ralph.

Og man har ikke faaet fat paa Nogen?

William.

Nei, de undkom Alle i Mørket.

Mrs. Ralph.

Og har ikke Mistanke om hvem det er?

William.

Man formoder, at det er nogle flette Mennener fra Dover, der havde opsmuset, at han førte Penge med sig.

Mrs. Ralph.

Det er jo skrækkeligt!

Martin.

Men kjære Venner, pleier Egnen heromkring da ikke at være sikker paa den sidste Tid?

Mrs. Ralph.

Jo, vi har aldrig hørt om noget Overfald.

Frederik

(der har skænket sig et Glas Vin og seer gjennem Glasset).

Den Historie hænger vist ikke saaledes sammen.

William.

Jeg har selv i dette Dieblif været henne hos Grevens, for at tale med ham angaaende den Post, jeg søger, men kom ikke ind. Beretningen har jeg fra hans egne Folk.

Mrs. Ralph.

Men vil du ikke sætte dig ned, William, og tage en Bid Brød —?

William.

Jeg skulde strax videre.

Mrs. Ralph.

Na, kom nu!

(William sætter sig ved Siden af Mary.)

Frederik

(sætter en Stol ved Siden af sig).

Jeg har sat en Stol hen til dig her.

William.

Tak, men jeg sidder godt her.

Martin (til William).

Deres afdøde Fader var en gammel Ven af mig. Jeg har ofte tænkt paa ham.

William.

Fader talte saa ofte om Dem, endnu kort før han døde.

Martin.

Saa? — Men nu De, hvad er det for en Post, De søger hos Greven?

William.

Der skal ansættes en ny Godsbestyrer med et eget Comptoir, og jeg havde nok Lyst til at blive Fuldmægtig paa Comptoiret.

Martin.

Den Post er vel ikke meget indbringende.

William.

Man maa begynde smaat.

Martin.

Det er et sandt Ord. — Men hvem kommer der? Det er saa min Sjæl Betty!

Syvende Scene.

De forrige. — Betty.

Betty

(fra Sidedøren, kommer hurtig ind).

O, Moder, hør hvad jeg har at fortælle dig!
— Men der er Onkel Martin — jeg maa først
hilse paa Onkel. (Omfavnar og kysser ham.)

Martin.

Min egen lille Betty! Gud velsigne dig for din
Venlighed!

Mrs. Ralph.

Men hvad er der skeet? Hvad vilde du for-
tælle?

Betty.

Hverken Meer eller Mindre end at jeg i dette
Dieblif er bleven forlovet med Edmund Hunter.

Mrs. Ralph, Mary og William.

Forlovet!

Mrs. Ralph.

Virkelig forlovet?

Betty.

Ja, det er det Forunderlige: virkelig forlovet.

Martin

(der tilligemed de Andre imidlertid har reist sig og forladt
Bordet).

Saa gratulere vi!

De Andre.

Ja, vi gratulere!

Mary (til Betty).

Hvor jeg glæder mig over din Lykke!

William.

Og jeg, Betty!

Mrs. Ralph (affides til Betty).

Men hvordan gif det til?

Betty (ligeledes affides).

Mr. Hunter — han gjør jo ikke Andet end taler om Onkel Martin — da han saae den smukke Foræring, Jenny har faaet af Onkel, Guldkorset, saa blev han saa forbausset, som jeg aldrig har seet ham; og saa kom Forlovelsen af sig selv, jeg veed ikke ret hvorledes.

Martin.

Er Mary ogsaa forlovet?

Mrs. Ralph.

Nei, endnu ikke.

Frederik.

Ja, hun er da saa godt som forlovet med mig.

Mary

(gjør en uvillig Bevægelse).

William.

Det veed Mary bestemt Intet af.

Frederik.

Men du kan alligevel stole paa det.

Martin (afstedes).

Her er nok Knuder paa Linerne. (Søit.) Naa, men med Betty er det da vist, og det glæder jeg mig ret over. Det er jo en smuk Familie hun kommer ind i.

Mrs. Ralph.

Ja, kjære Svoger, det er en stor Lykke for hende, og det er egentlig Dem vi kan takke derfor.

Martin.

Mig? Hvordan det for Pokkeren?

Mrs. Ralph.

Mr. Hunter er en honnet Mand, men lidt vanskelig. Han seer paa sin Fordeel, og det kan man jo ikke fortænke ham i. Hidtil har han ikke villet give sit endelige Samtykke, fordi mine Omstændigheder jo ikke var de bedste. Men Svogers Ankomst har givet ham ligesom os det Haab, at vi kunde vente os Hjælp og Bistand af Svoger, og vi tage vist ikke fejl, naar vi troe, at De vil ansee os for de Nærmeste til Deres Velgjerninger.

Frederik.

Naar man som Onkel kommer hjem med Rigdomme, saa er man en Frelser for Alle, og vil velignes af Alle.

Martin

(der afværlende seer paa dem Alle).

Men, Godtfolk, hvem Fanden har sat Jer de

Fluer i Hovedet? Jeg samlet Rigdomme? Ja, det er jeg den rette Mand til. Skulde det være sleet i Californien? Gud naade og bevare os! Jeg tog en kort Tid Deel i de Kunster, jeg saae, Alle gjorde. Et Par Gange var jeg heldig, men det gik som det kom; og det nedrige Liv at ligge ved Floberne og grave i Dyndet, angst for ikke at finde Noget, og endnu mere angst for at gjøre et godt Fund, der strax rygtes og vækker Alles Begjærlighed, det holdt jeg ikke ud.

Mrs. Ralph

(i det Følgende med stigende Engstlighed).

Men der er jo kommet Flere hjem dennegang med godt Udbytte.

Martin.

Na javist, en Fem, Sex har været ret heldige, men ogsaa opholdt sig et Par Aar derovre.

Mrs. Ralph.

Men — om De just ikke er bleven rig derovre, saa — er De ikke alligevel kommen hjem som en formuende Mand?

Martin.

Heller ikke. Jeg er ikke mere formuende nu end da jeg tog herfra, og knap det.

Mrs. Ralph.

Men . . . men — bliv ikke vred — De skrev

os dog til fra Deal, eller fra Dover, vil jeg sige, at De tog ind til os med al Deres Rigdom.

Martin.

Det har jeg ogsaa gjort. Alt hvad jeg eier og har, bærer jeg hos mig eller er i min Kandsel, og løber ikke op til 100 Pund.

Mrs. Ralph (affbes).

Jeg arme Menneſke! Der ligge alle mine Forhaabninger!

Betty (affbes til William).

Har det ikke anet mig hele Tiden!

Frederik (til Martin).

Hundrede Pund! Nu har jeg hørt ſaa galt før! Er det alt det Udbytte, Onkel bringer med?

Martin (fort).

Som jeg alt har ſagt.

Frederik.

Men hvorfor reiser man da til de Lande? Det er jo ikke for at komme ligesaa bar og blottet hjem ſom man tog bort?

Martin.

Hvorfor? Ja, det maa du ſpørge dem om, der reise derhen for at berige ſig; det har jeg ikke gjort.

Frederik.

Na, for at berige ſig! Naar man er paa et Sted, hvor Leiligheden er ſaa udmærket, ſkal man

faa ikke bruge sig og vente indtil Lykken fører! Der-
ovre kan man jo gribe den med begge Hænder.

Martin.

Troer du?

Frederik.

Dg naar man ikke bryder sig om det for sin
egen Person, skal man da ikke tænke paa sin Familie
i Hjemmet? Det har Andre gjort, og dem agter og
ærer man.

Martin.

Ja, det har du jo Ret i, min Dreng!

William (affides).

Det er skjændigt som Frederik taler!

Mrs. Ralph

(der er gaaet op og ned i Sindsbevægelse; affides).

Dg jeg, der har sat mig i saa mange Omkost-
ninger for hans Skyld! (Til Mary, ligeledes affides og i
Brede.) Mary, lad Pigen strax komme og tage Po-
steien ud igjen.

Mary.

Na nei, Tante! lad det vente lidt endnu!

Betty (sagte).

Søde Moder, tael et Par venlige Ord til Onkel!

Mrs. Ralph.

Nei, jeg gjør ikke! Du veed ikke, hvad det er
for mig.

Martin

(idet han tager sin Hat).

Ja, Godtsfolk, I har nok Alle forandret Jeres Kurs, som det lader; og det er vel bedst, at ogsaa jeg driver af, mens der er Tid dertil. Jeg seer desværre, hvordan det hænger sammen. Det, der har glædet mig i min inderste Sjæl, at I tog saa smukt og venligt imod mig, det er ikke skeet for min Skyld, men i den Tanke, at jeg bragte en Slump Guld eller Sølv med, som I kunde plukke mig for. Derfor denne splendide Frokost, derfor alle de Spørgsmaal paa Omveie. Men jeg vil sige Jer det glatte: I maae skamme Jer i Eders Hjerter. Naar en gammel Ven og Slægting efter fem Aars Fraværelse kommer tilbage, skal man saa allerførst spørge, om han bringer en Slump Penge med? og naar det viser sig, at han ikke bringer Andet med end sin Kjærlighed til Jer Alle, skal man saa støde ham fra sig og taale, at en Dreng overfuser ham og sætter ham tilbænks? Men agt paa mine Ord: der vil komme en Tid, da I vil fortryde Jeres ukjærlige Adfærd, og I vil da maaskee ønske den gamle, ærlige Onkel Martin tilbage. Farvel! (Gaaer.)

Mary (affides til William).

Følg med ham! See til, du kan formilde ham.

(William gaaer efter ham.)

Anden Act.

Samme Decoration; til den ene Side et Bord med nogle Aviser paa.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, kommer William fra Indgangen i Baggrunden, Mary fra Sidedøren.

Mary.

Det var velsignet, at du kom. Jeg saae dig fra Hjørnestuen.

William.

Jeg har skyndt mig alt hvad jeg kunde, for at slippe fri og komme herhen. Hvorledes staaer det sig hos Jer?

Mary.

Det kan du vel tænke dig. Middagen er gaaet fortredelig hen. Frederik brummede og bandede som

om der var skeet ham en stor Uret. Tante var i ondt Lune.

William.

Der er jo ogsaa mange Forhaabninger fuldfæste paa eengang.

Mary.

Det er sandtnok, og det er det Bedrøvelige ved Sagen. Men det var dog ikke rigtigt, at man næsten bebreidede den stakkels Martin, at han ikke kom hjem med Rigdomme.

William.

Din Tante undskylder jeg. Hendes Stilling er fortrykt, og hun ventede saa tillidsfuldt Hjælp fra den Kant. Men Frederik teede sig saaledes, at jeg havde stor Lyst til at kaste ham ud af hans egen Stue.

Mary.

Men fortæl mig nu: fik du Martin i Tale? Var han meget vred?

William.

Jeg traf sammen med ham et Stykke fra Huset. Vred kan jeg ikke sige han var, men nedslaaet eller modfalden. Derimod gjorde han mig en Mængde Spørgsmaal og, som det syntes mig, ikke uden Hensigt.

Mary.

Hvad var det?

William.

Først bad han mig om nøie Underretning angaaende din Tantes Forfatning og hendes Gjæld til Greven. Dernæst spurgte han mig om Frederik, hvad han foretog sig og levede af. Jeg svarede ham saa skaansomt jeg kunde, men ganske turde jeg ikke fortie Sandheden. Endelig vilde han vide Bessed om mig selv, hvad Bestilling jeg nu havde og — ja, han spurgte mig ligefrem, om ikke du og jeg havde et godt Die til hinanden, eller om du maaskee havde Noget tilovers for Frederik. Her fortalte jeg ham den hele Sandhed, som han forresten allerede havde gjættet sig til.

Mary.

Ja, han har det beshynderlige agtpaagivende Blik, man saa ofte træffer hos Søfolk.

William.

Ogsaa om Betty og hendes Kjæreste udspurgte han mig — men der er jo Betty.

Unden Scene.

De Forrige. — Betty.

William.

Hvorledes har du det?

Betty.

Jeg har det saaledes, at jeg med største Fornøielse gif i dette Dieblit over til Mr. Hunter og saae til Edmund, der om kort Tid maa komme fra Comptoiret. Men jeg er i stor Frygt for, at jeg vil finde alle Døre lukkede og Ingen hjemme.

Mary.

Det troer jeg dog ikke, du behøver at frygte for.

Betty.

Ikke? Pas paa! Mr. Hunters Barometer staaer nu paa Blæst og Vind og maaskee paa Storm; og han er saa afhængig af Veirliget, at han lukker sin Dør, naar det kun seer en lille Smule mørkt ud.

William (leer).

Saa, i Noget har du jo Ret. (Til Mary.) Jeg maa nu gaae. Jeg tænker at kunne træffe Greven paa denne Tid, efter hvad Tjeneren meente. Til vi sees igjen!

(Gaaer.)

Betty.

Jeg vilde ønske, at Noget rigtig kunde forklare mig den forunderlige Magt, Rigdom udøver over Folk, i det Mindste over Mandfolk. Jeg troer ikke saa meget over os Fruentimmer.

Mary.

Men din Moder tænker jo bestandig paa, hvorfra Pengene skal komme.

Betty.

Ja, Moder er nu Enke, og jeg har altid antaget, at en Enke er intet rigtigt Fruentimmer.

Mary.

Hvad er nu det!

Betty.

Hun er i det Mindste et halvt Mandfolk. Hun indgaaer en Handel, slutter Accord, holder Regnskab over Indtægt og Udgift ganske som hun var et Mandfolk, og hendes Underskrift er ligesaa god og bindende som en Mand's. Naar du og jeg underderfve en Contract, saa er der Ingen, der bryder sig om det — uden det skulde være en Ægteffabs-Contract, og den faae vi to Stakler ikke engang Lov til at underfve, eller dog ikke saa snart.

Mary.

Der kommer din Moder med Frederik; saa gaaer jeg ind.

(Gaaer gjennem Sidedøren.)

Betty.

Ja, jeg vil heller ikke blive. Jeg vil gaae op paa mit Kammer og tænke over alle Tings Ustadighed i denne Verden.

Tredie Scene.

Betty. — Mistress Ralph og Frederik (fra Døren i Baggrunden).

Mrs. Ralph (ved Indtrædelsen).

Hør, Betty, gaae ind og sørg for, at Posteien, der staaer paa Kjøkkenbordet, sættes i Spiiskammeret.

Betty.

Det skal jeg, Moder. (Affides.) Denne ulykkelige Postei, hvis Bestemmelse hvert Dieblif forandres, kan give mig en god Text til at tænke over de ustadige Ting i Verden. (Gaaer.)

Mrs. Ralph (til Frederik).

Men troer du virkelig, at der endnu kan være noget Haab?

Frederik.

Jeg tvivler næsten ikke paa det. Vi har os dumt ad i Formiddag. Onkel Martin burde tages paa en anden Maade. Det indseer jeg nu. Vi burde ageret, at vi slet ikke tænkte paa hans Ophold i Californien og den Formue, han dér kan have skaffet sig. Saa var han kommen af sig selv.

Mrs. Ralph.

Men jeg forstaaer endnu ikke, hvoraf du slutter.

Frederik.

For det Første af hans Ord, da han gif, at vi vilde fortryde vor Uhøflighed.

Mrs. Ralph.

Ja, disse Ord kan betyde saa Meget.

Frederik.

Men dernæst veed jeg fra en paalidelig Kilde, at han fra os har begivet sig lige hen til Greven, og har spist til Middag med ham alene og en Herre til, og det er hos Greven han er endnu.

Mrs. Ralph.

Han hos Greven!

Frederik.

Hvor Pokkeren skulde han komme til det Beskjendtskab, naar der ikke staar noget Andet bag ham? Ikke engang jeg har nogensinde været inviteret hos Greven, skjøndt jeg har kjendt ham saa længe, og den Slubbert godt kunde gjort det.

Mrs. Ralph.

Det er jo rigtignok en forunderlig Omstændighed. Men hvad raader du da nu til?

Frederik.

Naar han nu kommer igjen hos os — og det gjør han, da hans Kandsel endnu ligger her — saa vil jeg paany bringe den samme Sag paa Bane, men naturligviis med saa mange Omsvøb og Kruseduller som jeg formaaer, og saa tænker jeg, at vi tilsidst skal faae Sandheden lirket ud af ham. Jeg

vil vide bestemt, om jeg kan gjøre Regning paa ham eller ikke.

Mrs. Ralph.

Nu, gjør som du vil. Maaskee gaaer det an paa den Maade. Men, sandt at sige, har jeg ikke stort Haab. Vi har ikke ret Lykken med os; og vi gjorde nok allerklogest i at speculere paa andre Udveie, og fremfor Alt indskrænke os lidt mere. Jeg har tænkt paa at stille mig ved det smukke Kjøretøi, du sit mig til at kjøbe i Vinter.

Frederik.

Men det tillader jeg ikke. Du kan nok trænge til en luffet Vogn, naar du i ondt Veir vil etsteds hen. Dersom du skiller dig ved den Vogn, saa kjøber jeg den, og forærer dig den, om jeg saa skal laane mig Pengene dertil.

Mrs. Ralph.

Saa, det Kunststykke kunde nok ligne dig.

(Betty kommer hurtig.)

Betty.

Jeg saae deroppe fra Vinduet Mr. Hunter. Han kommer vist herind.

Frederik (til Moderen.)

Saa tag du imod ham. Jeg er nu ikke op= lagt dertil.

(Gaaer gjennem Sidedøren.)

Fjerde Scene.

Mistress Ralph. Betty. — Mr. Hunter.

Mr. Hunter

(Kommer fra Døren i Baggrunden med Hatten paa Hovedet og gaaer om i Værelset uden at see paa Noget).

En net Historie! Som jeg dengang er løben med Liimstangen, det er endnu ikke hendt mig. Jeg troer, at hendes Svoger Martin er en Krøfus, og saa er han en Pjalt. Og paa ham har jeg stolet, har tænkt, han kunde tage Part i en god Entreprise — det er til at ærgre sig sort over. (Til Mrs. Ralph.) Hvad siger De til alt dette? Er det ikke baade til at lee og græde over?

Mrs. Ralph.

Dem kan den Sag jo være uden Forstjæl. Det er desværre os, der lide derved.

Mr. Hunter.

Mig uden Forstjæl? Det veed jeg dog ikke. Naar min Søn Edmund skal indgaae en Forbindelse med Deres Datter, saa kan det ikke være mig uden Forstjæl.

Mrs. Ralph.

Det har været Deres egen Beslutning.

Mr. Hunter.

Fordi jeg stod i den Tanke, at nu var Alting forandret til det Bedre. Hvor kunde jeg troe Andet?

Som De og Frederik talte, som alle Menneſker talte! Troer De, jeg vil fragaae det?

Mrs. Ralph.

Ja, ønsker De, at Partiet ſkal gaae tilbage — det kan jo ſkee endnu.

Mr. Hunter.

Om jeg ønsker det? Efter min Mening var det bedſt for alle Parter, at det virkelig gif tilbage. Forſtaaer De?

Mrs. Ralph.

Jeg forſtaaer Dem meget godt, og ſkal rette mig derefter. Betty er meget for god til at vi ſkulde tvinge hende enten paa Deres Søn eller nogen Anden. Jeg haaber, De forſtaaer ogsaa mig.

(Gaaer.)

Mr. Hunter.

Det er godt — ſaa er det forbi, og det ſeer jeg helſt. (Gaaer hen til Bordet ſom om han ſøgte Noget.) Hvor er min Hat? (Søger paa en eller flere Stole.) Og ovenikjøbet kort for Hovedet! — Ja, Fattigdom og Hoffærdighed — — Men hvor Pokkeren er min Hat?

Betty

(Der ſtaaer afſides; ſagte).

Naar man bare turde tale til ham!

Mr. Hunter

(der bliver ved at søge).

Dg som jeg har havt Taalmodighed med hende — det er Taffen man har! — Men hvor har jeg lagt den Fandens Hat? (Til Betty.) Du derhenne, har du ikke seet den?

Betty.

Mr. Hunter har den paa Hovedet.

Mr. Hunter.

Paa Hovedet? (Tager den af, men sætter den strax ærgerlig paa igjen.) Ja, i dette forstyrede Huus — Adios! Hils din Moder, at jeg sætter ikke mere min Fod over hendes Dørtærffel. (Gaaer.)

Betty.

Nu veed jeg da hvad jeg har at holde mig til. Min eneste Trøst er, at hos Mr. Hunter kan Veiret forandre sig. Maafee det kan staae om til det Bedre.

(Mrs. Ralph kommer ind igjen.)

Mrs. Ralph.

Er han gaaet?

Betty.

Ja, nu gif han.

Mrs. Ralph.

Du skal ikke tage dig det nær, Betty. Af Mr. Hunter kunde man ikke vente sig Andet. Men

det er just ikke sagt, at han mener det saa slemt som han siger det.

Betty.

Det gjør mig meest ondt for Edmunds Skyld. Du skulde vide, med hvilken Kjærlighed han hænger ved sin Fader. Men da hans Kjærlighed til mig næsten er endnu større, saa forudsæer jeg, at han ikke vil vide at hjælpe sig. Jeg har dog den Fordeel, at det er kun min Kjærlighed til Edmund, der skaffer mig Sorg. Til min Skam maa jeg tilstaae, at Mr. Hunters „gode Entreprise“ ikke ligger mig nær saa meget paa Hjerte.

Femte Scene.

Mrs. Ralph. Betty. — Frederik. Siden Martin.

Frederik (kommer hurtig; til Moderen).

Kan du see, jeg havde Ret. Onkel Martin er i Farvandet. Han er paa Diebliffet her. — Men saa maa du gaae, Betty; Moder og jeg vil tale alene med ham.

(Betty gaaer.)

Lad mig begynde; det troer jeg er det Bedste.

(Martin kommer ind fra Døren i Baggrunden og kaster sin Hat paa Bordet.)

Martin.

Goddag!

Frederik.

Naa, Onkel, har vi dig endelig igjen! Vi var næsten bange for, at du vilde blive reent borte.

Martin.

Saa?

Frederik.

Og Moder ventede saa vist, at du havde spist til Middag hos os.

Martin.

hm!

Frederik.

Men nu hører jeg, at du til Middag har været hos Greven derne.

Martin.

Det har sin Rigtighed.

Frederik.

Hvad jeg vilde spurgt — har man Mistanke til Noget angaaende Overfaldet inat?

Martin.

Som William fortalte, mistænker man nogle slette Mennesker fra Dover. Men det lod ikke til, at Greven selv troede derpaa.

Frederik.

Saa? hm — troede han ikke?

Mrs. Ralph.

Har Svoger længe havt Bekjendtskab til Greven?

Martin.

Han kjender jeg egentlig slet ikke, men derimod hans ældre Broder.

Frederik.

Hans Broder? der er Commodore paa et af vore største Krigsskibe? Hvor kommer Onkel til det Bekjendtskab?

Martin.

Det er endnu fra gammel Tid. Han er Sømand ligesom jeg, kun lidt høiere paa Straa. Jeg traf ham paa Hjemreisen i en Havn i Syd-America, og der bad han mig tage en temmelig betydelig Pengesum med, der deels skulde udbetales til Greven for adskillige Udlæg, deels sættes i Londons Bank. Det var egentlig den Efterretning jeg bragte Greven — skjøndt der var ogsaa andre Sager, der førte mig til ham.

Frederik.

Saa var Onkel sikkert velkommen. Naar man bringer Contanter med —

Martin.

Tager du ikke feil af Greven? Han syntes mig ikke saa pengegridf. Jeg vilde ønske, at Alle vare lige saa lidt forhippede derpaa som han.

Mrs. Ralph.

Ja, kjære Svoger, naar man som Greven har fuldtop af Alt, saa kan man sagtens være ligegyldig ved Tab og Gevinst. Det er det Ulykkelige ved trange Kaar, at de nøde os til at være saa nøie-seende.

Martin.

Det har De vel Ret i. Men alligevel, det er ikke kjønt, at man i Pengesager lægger altfor megen Begjærlighed for Dagen.

Frederik.

Kjære Onkel, man kan dog ikke altid kalde det for Begjærlighed. For at tage et Exempel, der ligger nær, var det ikke ganske naturligt, at vi Alle saa gjerne gad vide, hvordan det var gaaet Onkel i Californien? Jeg for min Deel kan, uden al Interesse, endnu ikke undertrykke det Haab og det Ønske, at det ret maa være gaaet Onkel heldigt derovre, at Onkel er kommen hjem med et godt Udbytte.

Martin

(vred, idet han tager sin Hat).

Men det er jeg ikke, det har jeg allerede sagt Jer — og nu er jeg kjed af den Snak.

(Vil gaae.)

Mrs. Ralph.

De maa ikke gaae, kjære Svoger! Vi vil ikke

tale mere om den Sag. Men paa den anden Side, vær billig og sæt Dem i vort Sted. De veed, at det er gaaet tilbage for os. Mine Udgifter bleve daglig større og mine Indtægter mindre. Havde nu vor Herre hjulpet Dem, saa kunde vi stole paa, at ogsaa vi vare hjulpsne. Det var vort Haab, og vi lod os nu bedaaere af de Rhygter, der gik. Da vi fandt os skuffede, saa bar vi os det første Dieblif — jeg maa desværre bekjende det — ikke smukt ad. Det maa De tilgive — og lad saa den hele taasfede Sag være glemt.

Martin.

Jeg har let ved at tilgive, kjære Svigerinde! Der kan Ingen mere end jeg ønske at staae paa en god Fod med Dem og Deres, der jo er min eneste Familie. — Forresten, da jeg vidste, det ikke gik Dem saa godt, saa benyttede jeg Leiligheden nu, da jeg var hos Greven, og talte med ham, om der ikke kunde gjøres Noget for Dem. Han er en honnet Mand, han gik strax ind derpaa og bad mig sige Dem, at han for Fremtiden vilde nøies med den halve Sum i Afgift af Forpagtningen.

Mrs. Ralph.

Den halve Sum! Det er jo store Ting! — Hørte du, Frederik?

Frederik.

Det er meget smukt af Greven. (Affides.) Jeg vil betragte det som et godt Omen for mig selv.

Mrs. Ralph.

Og det skylder jeg Dem, Svoger! Vær ret hjertelig takket!

Frederik (affides).

Nei, jeg behøver ikke længer at tvivle. Onkel har Ingenting. Af ham er der ingen Hjælp at vente. Det er ogsaa fordømt! Alle mine Speculationer i den sidste Tid gaae i Vasken. (Gæit.) Hør, Moder, naar du gaaer ovenpaa, saa beed Mary eller Betty om at komme herind.

Mrs. Ralph (til Martin).

Den Efterretning, De der bragte mig, har taget en stor Steen fra mit Hjerte. Med en saa betydelig Lettelse i Udgift troer jeg nok, at jeg kan frie mig for den Gjæld, der trykker mig. Endnu engang vær takket! og tilgiv os den Uret, vi har gjort Dem. Jeg føler mig besejret ved, at jeg et Die-blik kunde nære andre end venlige Følelser mod Dem, kjære Svoger, De, som altid har været saa venlig-sindet mod os. (I det hun vil gaae, træder Mary ind.) Der er jo Mary! (Til Mary.) Frederik vil dig Noget.

(Gaaer.)

Sjette Scene.

Martin. Frederik. — Mary.

Mary (fly, til Frederik).

Hvad er det du vil mig?

Frederik.

Har du eller Betty ikke seet det røde Silke-Halstørklæde, jeg nylig har kjøbt? Jeg kunde ikke finde det imorges, og nu skal jeg ud og maa klæde mig om.

Mary.

Jo, det Tørklæde har jeg seet. Bigen fandt det i en Krog af dit Kammer. Men nu skal jeg vise dig hvordan det seer ud.

(Gaaer ind.)

Frederik (affides).

Jeg tør ikke forsømme Greven; jeg maa endnu idag gjøre ham min Opvartning. Det er i al Fald det Klogeste. Men — jeg vilde dog ønske, jeg kunde slippe for det. Na, det gaaer nok.

(Mary kommer ind igjen.)

Mary.

Vil du see! Det ene Hjørne er heelt revet af.

Frederik.

Hvad er det! Et dyrt Tørklæde, jeg igaar første Gang havde paa! Hvem har nu der været paa Spil!

Mary.

Men vi maae have Taalmodighed og vente til Williams Udsigter blive lysere.

Martin.

Maaskee. Men i al Fald lover jeg dig, at Frederik skal ikke være Jer iveien. Han skal endnu idag frivillig træde tilbage og opgive al Fordring paa dig.

Mary.

Na Gud nei, Martin! saa kjender De ham ikke, det faaer De ham aldrig til — ingenlunde fordi den Sag er ham saa magtpaaliggende, men fordi han er stolt og ikke kan taale den Tanke, at han har maattet vige for en Anden.

Martin.

Stolt? Ja, mange Folk ere jo rigtignok stolte, uagtet de kan nedlade sig til Ting, vi Andre holde os for gode til. Men hans Stolthed skal jeg dog nok faae kjørt afveien. Du har nu mit Løfte, og du skal see, jeg holder det. Gaae nu kun ind, min Pige! Din Tante kommer; med hende har jeg et Ord at tale.

Mary.

Ja, jeg veed ikke hvad De sigter til, kjære Martin! Men jeg overlader med Glæde min Sag til Dem.

(Gaaer, idet Mrs. Ralph træder ind.)

Mary.

Det var smukt af Dem, Martin, at De saae ind til os igjen.

Martin.

Min kjære Pige! der er intet Sted jeg heller kommer end her. — Men det er mig ellers ret tilpas, at vi To just nu træffe sammen. Jeg har nok Lyst til en lille Passiar med dig. Siig mig, hvad meente Frederik imorges med, at han var forlovet med dig?

Mary.

Det maa han vide; jeg veed Intet deraf.

Martin.

Altsaa, hvis han for Alvor friede til dig —

Mary.

Kjære Martin, Frederik og jeg passer ikke i mindste Maade sammen. Det veed han, og han veed tillige, at jeg aldrig giver ham mit Ja, om jeg ogsaa skulde nødes til af den Grund at forlade Tantes Huus.

Martin.

Men, hvis det ikke er ham du tænker paa, er der saa ikke en anden lille Fyr — Naa, naa! du behøver ikke at blive rød; William har allerede fortalt mig, hvorledes I To har det, og jeg kan ikke nægte, at den Forbindelse hover mig meget bedre.

gang med en Mængde Folk, der ere baade fornemmere og rigere end han; saa at han nu ikke kan finde sig i en underordnet og temmelig bunden Stilling.

Martin.

Men De kan troe mig, Svigerinde, at en ubunden Stilling vil for et ungt Menneske som han tidlig eller sildt ende paa en bedrøvelig Maade. Mr. Wardens er just den rette Mand til at holde ham i Ase og vænne ham til et arbeidsomt og nyttigt Liv; og hos ham er han ikke udsat for de Fristelser, som han her — det maa jeg næsten formode — er udsat for. Lad De ham komme til Mr. Wardens; det er mit alvorlige, velmeente Raad.

Mrs. Ralph.

Kjære Svoger, jeg beder til Gud i min Morgen- og Aftenbøn, at han vil bøie hans Stivsind; men hidtil har Frederik ikke villet give efter. Var han forsørget, da havde jeg selv meget lettere ved at slaae mig igjennem; thi han koster mig Meget.

Martin (leende).

Ja, hans Heste-Oppdrætning, hans Tuffen og Sælgen kaster nok ikke Meget af sig.

Mrs. Ralph.

Na, det er Noget, han bilder sig selv ind. De Forretninger har han saa godt som slet ikke.

Martin.

Nu, dersom De vil overlade den Sag til mig, saa giver jeg Dem mit Ord paa, at han endnu den Dag imorgen skal tage til Mr. Wardens.

Mrs. Ralph.

Men hvor vil De tænke paa at kunne sætte det igjennem? naar vi nu i al den Tid Intet har kunnet udrette.

Martin.

Jeg har saa mine aparte Grunde. Som sagt, lad kun mig raade. Han kommer vel ret snart her-
ned — ?

Mrs. Ralph.

Ja, jeg kan allerede høre ham.

Martin.

Nu godt — lad mig saa tale i Centrum med ham.

Mrs. Ralph.

Give Gud, kjære Svoger, at det maatte lykkes Dem at bringe ham paa en bedre Vej. Jeg skulde da velsigne af mit inderste Hjerte den Time, da De igjen betraadte vort Huus.

(Gaaer ind.)

Martin.

Ja, hvis jeg aldrig før har havt en Klemme paa en saadan Regle, saa skulde jeg troe, at jeg nu har det.

Ttende Scene.

Martin. — Frederik (omklædt).

Frederik.

Hør, Onkel, der falder mig Noget ind: du talte i Formiddag om, at du havde omtrent et Hundrede Pund hos dig. Mens du opholder dig hos os, faaer du ikke stor Brug for Penge. Men hvis jeg i dette Dieblik havde en Sum at raade over, kunde jeg gjøre en overmaade fordeelagtig Handel, et sandt Coup.

Martin.

Hvad er det for en Handel?

Frederik.

Der er en Fuldblodshest at faae tilkjøbs for 140 Pund, et fortræffeligt Dyr og allerede nu, skjøndt den ikke er traineret, en udmærket Kender. Naar den kommer til den rette Mand, er den godt det Dobbelte værd. Men jeg mangler et halvt Hundrede Pund i Summen. Kan du overlade mig dem paa en fjorten Dage?

Martin.

Nei, hellig Tak, det har jeg ikke Lyst til. Naar jeg satte mine Penge i en saa god Kender, kunde Pengene rende med.

Frederik.

Som du vil. Det er mig ikke saa Meget om at gjøre. Jeg kan nok blive hjulpen paa anden Maade.

Martin.

Men du har jo virkelig pyntet dig; hvor agter du dig hen?

Frederik.

Jeg vil gjøre Greven min Opvartning.

Martin.

Saa? (Forstønde.) Maaskee du vil condolere ham i Anledning af Overfaldet inat?

Frederik.

Ja — ogsaa derfor. Men forresten, jeg har længe været ham en Visit skyldig.

Martin.

Sm! Naa! — Men, hvad jeg vilde sagt, har du ifinde at gaae op til Greven med det Halstørklæde paa?

Frederik.

Ja, hvorfor ikke? Der er intet Menneske, der kan see, det er itu.

Martin (alvorlig).

Det skal du ikke sige. Man troer ofte, at en Brøst kan skjules, og saa er der dog En, der faaer

Die derpaa. — Vil du ikke tage det af og lade mig see det endnu engang?

Frederik.

Tage det af? Naar jeg har havt den Uleilighed med at faae det til at sidde! Ja, det gjør jeg en god Dag!

Martin.

Men sæt, at Greven beder dig om at tage det af?

Frederik.

Greven? Hvor skulde han falde paa de Narrestreger?

Martin.

Og sæt, han faae, der var revet et Stykke af det ene Hjørne, og saa traf det Manglende op og viste dig det? (Han tager af en Brevtaske i Brystlommen det manglende Stykke af Tørklædet op.) Som for Exempel dette her.

Frederik.

Hvad Fanden er det? Hvor kommer du til det?

Martin.

Du har en tort Hukommelse. Har du allerede glemt den Næve, der inat havde et ganske godt Tag om din Hals? Har du glemt, at du af al Magt rev dig løs, og saa beholdt jeg Stumpen af dit Tørklæde i Haanden, men du selv undslap.

Frederik (affbes; tilintetgjort).

Ham var det!

Martin.

En af dine Kammerater slog jeg til Jorden, og Greven fik Bugt med den Anden, men Ratten hjalp Jer Alle til Flugt. Har du nu forstaaet mig?

Frederik (trodsig).

Den Sag vedkommer ikke mig.

Martin.

Ikke? Læg Mærke til, at derude ved Gadeposten staaer en Konstabel. Hvis jeg nu kalder paa ham og lader dig sætte ved Bingebenet? Hvad troer du saa Dyrigheden vil dømme om det Beviis, jeg kan føre? Greven paastaer, at han med sin Stok har slaaet En af Jer et Hul i Hovedet. Skulde det ikke være En af dine gode Venner, enten Tom Griffith eller Robin Stuff? Hvis man nu kom paa Spor efter ham — du mener vel, at han længe vilde holde dit Navn skjult?

Frederik (affbes).

Fordømt! Gid ogsaa Fanden havde baade Griffith og Robin!

Martin.

Uslinger, som I ere! Ikke nok med, at I har trukket Greven op i Spil og Beddemaal, nu har I lagt Jer paa Luur for at plyndre ham, har benyttet

den Kundskab, I skyldte hans Tillid til Jer, hans aabne Character, og villet berøve ham de Penge, han førte med sig. Hvis ikke jeg, der vilde overraske Jer igaar Aftes, var faret vild i de nye Anlæg og havde taasjet om til det blev mørkt, hvis ikke jeg var kommen ham til Hjælp, saa var han nu plyndret ud og maaskee slaaet tilskamme.

Frederik.

Nei, han skulde ingen Overlast ssee — det var min bestemte Aftale.

Martin.

Ja, var du Herre over det, naar en Personnage som Griffith var med i Legen? Og selv om vi antage det, rider da Djævelen dig, Menneſke? Hvor kunde du falde paa at spille Greven denne Streg, en Mand, der nok har viist dig ikke saa saa Tjenester?

Frederik.

Aa, hvor jeg faldt paa! Man er i Knibe paa alle Kanter, veed hverken ud eller ind. Det Tab, Greven havde lidt, vilde han ikke engang have mærket; han har nok af det. Og Noget i Hovedet havde jeg — hele Aftenen havde vi siddet og pøtuleret. Saa fik Griffith og Robin mig overtalt. De bestyldte mig for Sujoneri — det gad jeg ikke høre paa — og saa gif jeg med dem, vor Herre

veed, ikke med let Hjerte. Jeg vil ikke gjøre mig bedre end jeg er, men fra dem gif det Hele ud, det er vist og sandt. — Men tael ikke mere om den Sag. Var jeg med, saa maa jeg staae til Ansvar; det er jeg beredt paa.

Martin.

Ja, saa hør hvad jeg har at sige dig: Efter hvad Greven under fire Dine har tilstaaet mig, antager han, at Gjerningsmændene ere her fra Egnen. Til dig troer jeg ikke han saa lige har nogen Mistanke, men til Griffith og Robin; disse To var de Æneste, der var tilstede, da han ved Spillebordet omtalte sin Reise til Dover for at hæve Penge. Han vil dog ikke fare strengt imod dem, ja, han seer endog helst, at hele Sagen bliver neddysset, men kun paa det Vilkaar, at de forlade Egnen, og det strax. Blev nu du her, saa var du let udsat for, at En af disse Cumpaner vilde synes, at det ikke burde gaae dig bedre end dem, og saa kunde de nok angive dig til Greven. Det maa du forhindre, det er Pligt mod din Familie. Men der er kun eet Sted du kan tage til uden at mistænkes for, at du er reist bort af Frygt, og det er til Mr. Wardens i York-Shire; thi hele Byen veed, det er en gammel Bestemmelse, at du skal til ham.

Frederik.

Hersfra vil jeg tage, men ikke til Mr. Wardens.

Martin (streng).

Men det er just min og din Moders faste Beslutning, at du skal begive dig til ham, som det eneste Sted, hvor du endnu kan skaffe dig en bedre Fremtid. Herhjemme har du ikke taget dig noget Retskaffent for. At leve af Spil og Beddemaal, det duer ikke — ja, see kun paa mig; jeg er ganske godt underrettet. Et saadant Liv, som du kunde fortsætte mangt andet Sted, vil føre dig lige ind i Vandens Kløer. Du maa til et Sted, hvor du er fri for det Slags Fristelser; du maa til Mr. Wardens.

Frederik.

Nu godt, men min Moder, mine Sødsfende og Mary skal tage med.

Martin.

Hvad din Moder vil eller kan, veed jeg ikke. Men Mary maa du slet ikke tænke paa. Hun er forlovet med William.

Frederik (heftig).

Det er hun ikke! Det har hun aldrig været! Hun er lovet til mig.

Martin.

Saa? Har du da isinde at tvinge hende? eller bilder du dig ind, at du kan tvinge hende? Hun

er bleven forlovet med William en god Stund før du tænkte paa hende; og derved bliver det. Det har jeg givet mit Ord paa.

Frederik.

Om! ja, forlegen for hende er jeg ikke. Lad hende gjøre hvad hun vil. — Er der saa Mere?

Martin.

Nei — kun, at du erklærer din Moder, at alt dette er din fri Billie; og dersom hun foretrækker at blive her, saa —

Frederik.

Naar Mary ikke tager med, seer jeg helst, at Moder bliver. Hendes Helbred er ikke altid saa god. Maaskee hun ikke taaler, at komme til et foldere og raaere Opholdssted. Lad det da blive derved.

(Bil gaar.)

Martin.

Vent, jeg har endnu et Ord at sige dig. Naar du kommer til Mr. Wardens, saa begynd dit Liv forfra. Husk paa, at den Fred, der er givet dig og dine Kammerater, kan brydes, naar I vise, at I ikke vare værdige dertil. Vil du?

Frederik.

Jeg skal prøve paa det.

Martin (rækker ham Haanden).

Nu, saa tag da mit velmeente Onske for at det

maa lykkes dig. Det er ikke saa svært som du maaskee troer. Gaae den lige Bei; og kan du en enkelt Gang ikke finde den, saa hold kun fast ved at være oprigtig og sanddru i dine Ord og Handlinger, og du vil see, at Beien ligger lige for dig. Tro en jevn og simpel Mands Forsikkring: det er Sanddruhed, der i hele mit Liv har hindret mig i at fare vild, det er dette Ord, der har været Lygten for min Fod og Lyset paa min Sti. — Stille! der kommer Nogen.

(Gaaer hen imod Indgangen i Baggrunden, hvorfra de følgende Personer komme ind.)

Niende Scene.

De Forrige. — Mrs. Ralph. Mr. Hunter og Betty. — Siden William og Mary.

Mrs. Ralph.

Men hvad er det De fortæller! Kan det være muligt?

Mr. Hunter.

Man maa jo troe det. Det er Grevens egen Kammertjener jeg har det fra.

Frederik (affides).

Nu skal man see, at der bliver Brøvl herhjemme om den lumpne Historie.

Mrs. Ralph (til Mr. Hunter).

Men har De ikke misforstaaet ham?

Mr. Hunter.

Misforstaaet? Er jeg da et Barn? Kan jeg ikke forstaae hvad man siger til mig? Jeg spurgte Kammertjeneren tre Gange, før jeg vilde troe det.

Mrs. Ralph.

Naa, der kommer William selv!

(William og Mary træde ind fra Indgangen i Daggrunden.)

Mary.

Tante, har du hørt —?

Mrs. Ralph.

Ja, fortæl! eller lad William fortælle! Er det virkelig sandt?

William.

Beed De det allerede? Greven har udnævnt mig til Bestyrer af de store Godser, han besidder her i Egnen.

Frederik (affides).

Naa, Gudskeelov! Er det ikke Andet!

William.

Men der er jo den Mand, jeg skylder min Lykke! (Til Martin.) Lad mig takke Dem! Det er Dem, der har anbefalet mig til Greven; det erklærede han selv.

Martin.

Ja, stop! jeg anbefalede Dem kun til Fuldmægtig-Posten, som De søgte, men søiede rigtignok til, at det var forbandet smaat. Saa svarede Greven strax,

at han allerede havde hørt Dem omtale fordeelagtigt, og antog Dem for en rebelig og paalidelig ung Mand. Han vilde derfor helst ansætte Dem til Gudsbestyrer. Det er Deres eget gode Navn og Rygte, der har skaffet Dem denne Post.

William.

Nei, uden Deres Indflydelse hos Greven var det aldrig skeet.

Martin.

Na ja, Tidt har jeg vel skudt til.

Mr. Hunter

(til William, tagende ham noget tilside).

Utsaa — sandt er det?

William.

Det taaler ingen Tvivl.

Mr. Hunter.

Men saa kan du jo være mig til stor Nytte — du veed, den Sag med Fabriken. Mener du, den kan sættes igjennem?

William.

Det troer jeg ganske vist.

Mr. Hunter.

Og du vil virke til Bedste for mig?

William.

Det skal jeg gjerne.

Mr. Hunter.

Det er smukt, men ikke Andet end hvad jeg kunde vente.

Martin

(der imidlertid har talt med Mary).

Nu, kjære Svigerinde, naar William har saa gode Udsigter, saa har De vel Intet imod, at jeg paa hans Begne anholder om Marys Haand til ham.

Mrs. Ralph (betænkelig).

Mary? Ja, jeg veed ikke rigtigt —

Mr. Hunter.

Slaae til! Slaae til! De er dog vel ikke gal? Et saadant Partie melder sig ikke hver Dag.

Mrs. Ralph.

Hvad siger du, Frederik?

Martin.

Frederik har ganske opgivet Det, De tænker paa. Han har betroet mig, at han nu indseer, han bør give efter for Deres gamle Dnske. I en af disse Dage reiser han til Yorkshire til Mr. Wardens.

Mrs. Ralph (glad).

Er det sandt, Frederik? Kan jeg virkelig troe det?

Frederik.

Det er som Onkel siger — jeg reiser — og til Mr. Wardens.

Mrs. Ralph.

Det er en god Beslutning. En bedre Efterretning kunde du ikke bringe mig.

Frederik.

Det veed jeg, og det er maaskee det Bedste ved Sagen.

Mr. Hunter.

Det Bedste ved Sagen er, at du nu kommer i Birkshoved og hos en solid, vederheftig Mand.

Frederik.

Ja, det Bedste er vel, at jeg nu gaaer op og seer efter hvad der maa ordnes til Reisen. (Til sin Moder.) Jeg vil tage bort imorgen, og helst tidlig paa Dagen.

Mrs. Ralph.

Allerede imorgen? Hvorfor saa snart?

Frederik (lidt besværlig).

Fordi — nu ja, du har hidtil ikke havt saa megen Glæde af mig. Maaskee det nu kan gaae bedre. Lad mig da ei opsætte det. — Du kommer vel siden op.

(Gaaer ind.)

Mr. Hunter.

Altsaa nu har vi to Forlovelser i Huset. — Hvor er Betty?

Betty

(træder hen til ham, med militair Hilsen).

Her!

Mr. Gunter.

Hvorfor er du ikke hjemme hos os? Edmund
gjør mig Hovedet kruset med sine Spørgsmaal.

Betty.

Hos Dem? Ja, Moder meente . . .

Mrs. Ralph (til Mr. Gunter).

Det forekommer mig, at De for lidt siden ikke
var meget for hendes Komme.

Mr. Gunter.

Seg? Hun er jo Edmunds Forlovede!

Mrs. Ralph.

Men Deres egne Ord til mig —

Mr. Gunter.

Na, hvem bryder sig om mine egne Ord! De
er' forlovede; det er en afgjort Sag.

Mrs. Ralph.

Ja, fra vor Side er der vist Intet iveien.

Betty (affides til Mary).

Denne gang, vil jeg haabe, er Veiret bestandigt.

Mrs. Ralph (til Martin).

Der er skeet en stor Forandring hos os til det
Bedre, og det er virkelig Dem, kjære Svoger, vi
kan takke derfor.

Martin.

Ja, mine Venner, rig er jeg ikke kommen hjem, som I havde sat Jer det i Hovedet; men jeg er kommen med oprigtig Billie til at være Jer Alle til Gavn, og vor Herre har været saa god imod mig, at det er blevet mig nogenledes muligt.

William.

De er kommen rig hjem. Deres Godhed og Kjærlighed til Deres Nærmeste, det er det Guld, De har bragt hjem, og hvormed De har beriget os Alle.

Mrs. Ralph.

Ja, det var et sandt Ord! — Og hør, Børn, nu vil vi ovenpaa denne forstyrrede Dag gjøre os en glad Aften; og saa skal vi min Tro ogsaa spise vor Postei.

Alle.

Ja, en glad Aften!

Tordenskjold i Dynekilen,

Syngestykke i tre Acter.

Dyfort første Gang paa det fgl. Theater den 23de Mai 1844.

Personerne.

Cordenskjold, Commandeur over en Flotille i Nordsoen.

Lieutenant Grib.

Asmus Knudsen, Baadsmand.

Lieutenant Lagerhjelm, Batterichef og Kystbefalingsmand ved
Dynekilen.

Jacob Lerja, Gæstgiver.

Anna, hans Datter.

Gitta, hans Broderdatter.

Jeremias Arvidson, rig Kjøbmand.

Nils Pettersen, en ung Landmand.

En Underofficer.

En Kone fra Fiskerleiet.

En Soldat i anden Act.

En Soldat i tredie Act.

En Matros i tredie Act.

Danske Matroses. Svenske Soldater. Bønder og Fiskerfolk.
Spillemand.

Handlingen, der begynder henimod Aften og vedvarer til næste Dags Formiddag, foregaaer i Sverrig paa Kysten ved Indløbet til Dynekilens Havn. Tiden den 7de og 8de Juli 1716.

Første Act.

Landlig Egn ved Gæstgiver Jacob Lerjas Huus.
I Baggrunden sees Søen. Paa Huset er ophængt Guir-
lander af Blomster og Granqviste. Det er henimod Aften.

Første Scene.

Jacob Lerja. Anna. Gitta. Bønder og Fiskerfolk af begge
Kjøn. Nogle Spillemand.

Chor.

Drif og syng en munter Sang!
Klang! vi Glasfæt hæve!
Denne Skaal vi bringer ud:
Held for Brudgom og for Brud!
Klinker, drifter end engang!
Brudeparret leve!

Jacob.

Recitativ.

Saa ret! Kun munter og lystig!
Lad Eders Glæde frit sit Løb!

Thi vel min Datter tale kan om Held.

— Dands og syng af Hjertens Lyst!

I Spillemænd, spiller op!

(Endeel af de Tilstedeværende marschere op, for at ordne sig til Dands, mens de Andre dreier sig til Siderne og drikke og synge.)

Chor til Dandsen.

Glæden, Glæden den varer kun kort!

Nyd den, inden den flygtet er bort!

See paa den unge Brud!

Hvor hun seer deilig ud!

Hun tænker med Behag

Vist paa sin Bryllupsdag.

Drik nu af Hjertens Lyst!

Munter Sang!

Glassets Klang!

Synger af det fulde Bryst!

Mand og Viv!

Glade Liv!

— End dette Glas

For vor Collas!

Glæden, Glæden den varer kun kort o. s. v.

(Choret nærmer sig Baggrunden for at gaae, men da et Uveir begynder, vende de strax om.)

Hør! Det er et rædsomt Veir!

See, Lynet glimter os nær!

Stille, stille lad os gaae.

Dette Huus skal Lynet ikke naae!

(Uveiret sagtnes noget. Choret henvender sig til Jacob.)

Vi takke nu for denne Dag,

Vi takke for det muntre Lag.

Imorgen tidlig skal vi atter
 Indfinde os hos Eders Datter,
 Og smykket hver som Bryllupsgjæst.

(Til Anna.)

Vi ønske Held til denne Fest.

Jacob.

Jeg seer med Glæde Jer imorgen,
 Og byder hvad mit Huus formaaer.

Anna (affides).

Af, i mit Hjerter sidder Sorgen!
 Den næste Dag min Død mig spaaer.

Gitta.

Kun Mod! Der er en Dag imorgen!
 Og Haabet op med Solen staaer.
 En Dag kan veie meer end Aar.

Choret.

Vi takke nu for denne Dag o. s. v.

(Choret marscherer bort parviis med Spillemandene foran. Jacob,
 Anna og Gitta gaac ind i Huset.)

Anden Scene.

Gjæsteværelse hos Jacob Lerja. Vinduer ved
 Siderne og i Baggrunden. En Dør i Baggrunden og ved den
 ene Side.

Jacob Lerja, Anna og Gitta træde ind.

Lerjet med Chor bag Scenen.

Jacob.

Himlen truer os med Uveir.

Puffet har jeg Huus og Gaard.
— Men hvi tøver end vor Brudgom?

Anna og Gitta
(affbes).

O, gid han blot aldrig kom!

(Tiltagende Lyn og Lorden.)

Jacob
(seende ud af Vinduet).

Lynet glimter, Lord'nen gjalder,
Regn i store Draaber falder,
Havet rundt er hvidt af Skum,
Varsler Storm med dyben Brum.

Jacob, Anna, Gitta og Chor bag Scenen.

Skjærm, o naaderige Gud,
Dem, der færdes hist paa Sø,
Alle, der inat maa ud!
Lad dem, hvis det er dit Bud,
Naaude let den sidste Stund!
— Gud er stor og Gud er god!

(En stærk Banken paa Huusdøren høres.)

Gitta.

Hør, Farbro'er, hvor der bankes paa Døren
derude.

Anna
(der har stillet sig hen ved Vinduet, udstøder et Skrig).

Jacob.

Nu, Barn, hvorfor sfriger du?

Anna.

Åk, Fader, der stod En udenfor og saae ind gennem Vinduet, En med et saa affhyeligt Ansigt —

Jacob.

Du er en Taabenakke! (Det banker igjen.) Det er formodentlig Hr. Jeremias Arvidson, din Tilkomme.

Gitta.

Ja, Farbro'er har Ret. Det er vist Hr. Arvidson. Hans Ansigt passer accurat.

Jacob.

Vil du tie stille, Næsviis! (Til Anna.) Og du, naar Hr. Arvidson kommer, saa tag godt imod ham, og gjør mig ingen Dumheder. (Han tager en Lampe fra Bordet og gaaer ud for at luffe op.)

Gitta.

Naar Farbro'er blot vilde tillade, at jeg turde tage mod Hr. Arvidson. Han skulde saae en saadan Velkomst, at Lyften nok skulde forgaae ham til at komme igjen.

Anna.

Havde jeg blot dit muntre Humeur, Gitta!

Gitta.

Fat du kun Mod. Det er først imorgen Aften du skal gistes med Arvidson. Det har alt eengang før været næsten ligesaa nær, og det blev opsat. —

Hjælper intet Andet, saa skal du rende din Bei. Det gjorde jeg i dit Sted. For at slippe for Hr. Arvidson tog jeg gjerne til Tyrkerne, som vor Konge har gjort.

(Uveiret hører efterhaanden op.)

Tredie Scene.

De forrige. — Jacob Lerja. Tordenskjold (i Styrmandsdragt; over den en Piækkert eller anden grov Dverkfjole, og med bredskygget Hat).

Jacob

(gnaven, som i stuffet Forventning).

Naa, træd ind!

Tordenskjold.

J lader Folk staae forbandet længe udenfor og banke.

Jacob.

Synes J? Ja, vær J glad ved, at J paa den Kant af Fjorden kan komme under Tag i et Veir som dette.

Tordenskjold.

Ja, det er et Hundeveir — det er sandt. Men nu sagtnes det dog lidt. (Til Anna og Gitta.) God Aften, Smaapiger!

Anna.

God Aften!

Gitta.

Læg fra Jer og tag Plads.

Lordenstjold
(tager Overstolen af).

Tak. (Til Jacob.) Jeg synes, at et af Pige-
børnene skreg herinde, da jeg stod udenfor.

Jacob.

Åa, det var hende dér — (peger paa Anna.) Hun
saae Jer lige gennem Ruderne og blev forskrækket
over Jeres Ansigt.

Lordenstjold.

Over mit Ansigt? (Tager sin bredskyggede Hat af.)
Er mit Ansigt da saa hæsligt?

Gitta (affides).

Åh, hvor han er vakker!

Anna (undsæelig).

Det var ikke Jeres Ansigt, jeg saa. Der
stod en Anden udenfor.

Lordenstjold (affides).

Det har nok været Asmus med sit Uglegejæs.
(Høit.) Nei, det var mig. Der var ikke et Menneske
udenfor undtagen jeg.

Jacob.

Åa, det er lutter Indbildninger og dumme
Streger!

Gitta.

Vi troede, det var Annas Tilkommende, som vi just vente iaften.

Lordenskjold.

Hvad? Har han et Ansigt, som hun bliver bange for?

Gitta.

Ja, fornøiet kan man ikke blive derover.

Lordenskjold.

Hahaha! Er det saadanne fat!

Jacob (til Gitta).

Du skal tie, har jeg sagt. (Til Lordenskjold.) Et saa glat Ansigt som Jeres har han sagtens ikke. Men han er en brav Mand og anseet her i Egnen. Han har Formue, eier en prægtig Gaard et Stykke Bei-herfra, og har flere Skibe i Søen. Selv vor Konge, da han nylig var her og tog Skjærflaaden i Diesyn —

Lordenskjold
(afbrydende ham hurtigt).

Har Kongen været her?

Jacob.

Ja.

Lordenskjold.

Naa — men han er tagen bort igjen?

Jacob.

Vist er han. Han har aldrig længe No paa sig.

Lordenstjold.

Men han har vel efterladt frist Mandskab her?

Jacob.

Det behøves ikke. Her ligge nok en fire, fem Tusinde Mand rundt omkring vor Havn, hvis de Danske skulde faae ifinde at besøge os.

Lordenstjold.

Nu, det har vel ingen Fare.

Jacob.

Hahaha — nei, det har I saa min Sjæl Ret i. I ondt Veir er det Alt, at Skibene kunne komme herind med det Gode, naar vi gjøre os al Umag for at hale dem ind, og i Magsveir er det heller ikke nemt for dem — saa farligt og smalt er Indløbet.

Lordenstjold.

Saa? Hvor bredt kan det være paa det Smalleste?

Jacob.

Na, Hundrede eller et Par Hundrede Skridt i det Høieste.

Lordenstjold (affedes).

Jeg tænker ikke, jeg behøver Mere. (Gøit.) Nu, hvad vilde I da sagt om Kongen?

Jacob.

Jeg vilde sagt, at selv han omtalte min Datters Tilkommende med Berømmelse. Han har nemlig været med at skaffe Leverancer til Transportffibene, som ere bestemte til at forsyne vor Armee oppe i Norge.

Lordenstjold (affbes).

Og som jeg haaber at kapre.

Jacob.

Hr. Arvidson har drevet den Sag med stor Iver — og Carl den Tolote forstaaer sig paa sine Folk.

Lordenstjold.

J har Net — det maa man lade ham.

Jacob.

Nu, og derfor mener jeg, at Anna ikke kunde ønske sig en bedre Mand, hvis hun ikke havde Fluer i Hovedet. Men nu har jeg slaaet en Bom for alle disse Griller. Imorgen Aften skal hun have Bryllup med Hr. Arvidson. Bliver J saa længe her med Jeres Fartøi, saa skal J som enhver Anden være mig en velkommen Gæst.

Lordenstjold
(med Hentydning).

Jeg vil haabe, jeg kan være Jeres Gæst imorgen.

Jacob.

Men hvad staaer til Tjeneste i aften? En Bid Brød? en Dram?

Lordenskjold.

Jo før jo heller.

Jacob

(til Anna og Gitta).

Gaaer ud og bringer det ind.

(Anna og Gitta gaae ind.)

Lordenskjold.

Feres Huus ligger eensomt her. Der er nok intet andet før oppe i Havnen.

Jacob.

Nei. Jeg har sat mig ned udenfor Indløbet. Jeg skal sige Jer, i min Ungdom har jeg selv faret tilføes; derfor tog jeg helst mit Ophold paa et Sted, hvor man har Udfig til den aabne Sø, og kan tage Kjende paa ethvert Fartøi, der krydser herudendfor.

Lordenskjold.

Ja, dette Huus her maa være det eneste, hvorfra man kan see ud i den aabne Sø.

Jacob.

Justement. Ved de andre Huse længere inde dæktes Udsigten af Bakker, Træer og Buske.

Lordenskjold (affides).

Ja, jeg tænkte nok, dette Punkt kunde blive mig farligt. (Søit.) Nu da?

Jacob.

Ja, see derfor slog jeg min Bo op her. Og jeg er tjent dermed, da Skipperne ofte ere nødte til at lægge bi her i Nærheden, naar Strøm eller Vind hindrer dem i at løbe ind.

Lordenskjold.

Ja, vort Fartøi ligger just og slingrer derude. Ogsaa vi vente paa at komme ind. — Men, hvad jeg vilde sagt, er det da to Coffardimænd, jeg skimtede i Mørkningen? De ligge strax ved Indløbet.

Jacob.

Oh nei! Det er vore to Bagtskibe, Fregatterne Breden og Bellona.

Lordenskjold.

Saa? (Affbes.) Gid Satan havde dem begge To!

Jacob.

Hvad sagde I?

Lordenskjold.

Na, Intet! — Men hvoraf kommer det, at I slet ingen Gæster har iaften?

Jacob.

Det kommer af, at der er Gilde og Gæstebud paa flere Steder her i Egnen. Schoutbynacht Knappe har stor Collas paa Flotillen idag, og dér ere vore fleste Officerer og blive der sagtens til langt ud paa Natten.

Lordenskjold.

Saa? Har han Collas? og paa Flotillen?

Jacob.

Ja — og saa er der et stort Bryllup oppe i Landet. Der ere Mange af Garnisonen budne til.

Lordenskjold.

Ei, ei! — Men, naar Eders Gaard ligger saa affides, frygter I da ikke for Natte=Indbrud og Tyveri? I Krigstider er der jo sammenløbet Paf overalt.

Jacob.

Na nei — vi lukke Huset godt; og saa desuden har vi et Par Hundrede Skridt herfra en Bastion med opplantede Kanoner og et Vagtmandskab, og det har de Godtsfolk dog lidt Respect for.

Lordenskjold
(glemmende sig).

En Bastion? Det har jeg ikke vidst.

Jacob.

Ja, hvorfra skulde I vide det? I er jo knap ankommen. Det er forresten Havnebatteriet, jeg mener.

Lordenskjold.

Naa — ja, saa veed jeg Bessed.

Anna og Gitta bringe Brød og Ost og Brændeviin ind.)

Jacob.

Her har I hvad I har forlangt. Sæt Jer nu ned.

(Efterat Lordenstjold har taget Plads ved Bordet.)

Er I fra Gothenborg?

Lordenstjold.

Jo. (Drifter.) Eders Skaal!

Jacob.

Tak. Hvad hedder Jeres Skib?

Lordenstjold.

Ornen.

Jacob.

Og I er nok Styrmand derpaa?

Lordenstjold.

Ganske rigtig. Jeg er Styrmand.

Gitta.

Jeg har en Møster i Gothenborg, Enke efter Toldinspecteur Pennquist. Kjender I hende?

Lordenstjold.

Nei, mit smukke Barn, jeg har ikke den Ære. Jeg har paa det Sidste kun opholdt mig lidt hjemme, men faret omkring. Nu kommer jeg fra Amsterdam.

Jacob.

Ei, saa kan I tale om Lykke, at I er sluppen heelt skindet gjennem de danske Krydsere og Raperbaade.

Lordenskjold.

Ere de saa flemme at komme i Kast med?

Jacob.

Ja, hvis Lordenskjold med sine fordømte hurtigseilende Skibe fik Die paa Jer, saa slap I nok ikke.

Lordenskjold.

Na, han gjør mig ikke Noget.

Gitta.

Han ikke? Ja, Gud naade Den, der falder i hans Hænder! Det er jo et Umenneske.

Lordenskjold.

Hahaha! Hvem har sagt Jer det?

Gitta.

Kors, det siger alle Mennesker. Hr. Arvidson, der har seet ham engang, jeg veed ikke hvor, har beskrevet os, hvordan han seer ud. Det skal være et skrækkelig høit og svært Menneske, med et Ansigt som en Bulbider.

Lordenskjold.

Hahaha — ja, jeg mærker, han er godt anskreven her.

Gitta.

Godt anskreven? Vi ønske ham ti Mile herfra i vor Morgen- og vor Aftenbøn.

Jacob.

Det er sandt hvad hun siger. Han er den

Æneste, vi have Frygt for her. Han er ligesaa dristig som han er tapper.

Gitta.

Ja, en tapper Mand er det — bevares! Vi har ogsaa en Vise om ham, som vi ofte synge her i Egnen.

Lordenstjold.

En Vise? Den maa jeg høre.

Jacob.

Ja, syng den kun, Børn! Jeg skal hjælpe til.

Gitta.

Begynd du, Anna!

Anna.

1.

Der seiler en Snekke ved Nat, ved Dag
 Over de skummende Bøer.
 Og vel er det ret efter Skipperens Smag,
 Naar Søen styrter derover.
 Hvo er den Sømand under D,
 Der seiler i den høie Sø?
 — Den Kjække trodser Havets Bold,
 Og kjæk, det er han, Lordenstjold!

Jacob Anna. Gitta.

Den Kjække trodser o. s. v.

Lordenstjold.

Den Sang er prægtig! Bliv I kun ved.

Jacob.

2.

Dg var han end tidt med Fjenden i Kamp,
 Aldrig hans Skibe blev tagne.
 Han iler til Seiren i Røg og Damp
 Alt over de Faldne, de Slagne.
 Saa heiser han Flaget Dannebrog
 Paa det Skib, han selv fra Fjenderne tog.
 — Den Tappre har saa godt et Skjold,
 Dg tapper er han, Tordenskjold!

Jacob. Anna. Gitta.

Den Tappre har o. s. v.

Tordenskjold.

Haha! O herligt! Det er brødt!
 Bliv I kun ved! Jeg hører til.

Gitta.

3.

Den listige Krydser som Pilen gaaer,
 Bimplen for Bindene vaier.
 Saa hastig hans Die dit Fartøi naer.
 Bee dig, ifald han dig praier!
 Omsonst er Modstand da og Flugt;
 Saa let med dig han da faaer Bugt.
 Med List han har dig i sin Vold,
 Dg listig er han, Tordenskjold!

Jacob. Anna. Gitta.

Med List han har dig o. s. v.

(Der bankes stærkt udenfor paa Huusbøren.)

Gitta.

Nu banker det igjen!

Jeremias Arvidson

(udenfor).

Luf op, Børn, luf op! og skynd Jer!

Jacob.

Ei, det er Hr. Arvidson! — Nu kommer jeg.

(Gaaer ud.)

Lordenskjold.

Jeg vilde ønske, Smaapiger, at jeg til Tak for Eders smukke Bise kunde gøre Jer en bedre Present, end den, der nu ret strax kommer ind ad Døren.

Gitta.

Ja, har I ikke noget Bedre at give end Hr. Arvidson, saa kan I selv blive udenfor.

Lordenskjold.

Min smukke Anna! hvad giver I mig, naar jeg stiller Jer af med Eders besværlige Brudgom?

Anna.

O, hvor kan I tænke paa Sligt!

Lordenskjold.

Det skal I ikke sige. Sæt, at jeg tog ham ved Bingebenet i aften, bragte ham ombord paa vort Fartøi, og seilede med ham til Amsterdam?

Gitta.

Sahaha — ja, gjør det! Hollænderne have Brug for Alting.

Lordenskjold.

Godt; saa bliver det derved.

Gitta.

Men glem ikke, hvad Ordsproget siger: Loven er ærlig, men Holden er —

Lordenskjold.

Ja, den er besværlig — det er sandt. Men en brav Karl bryder sig ikke om lidt Besværlighed, naar han kan sætte noget Godt igjennem. (Til Anna.) Jeg giver Jer mit Ord: denne Kludefræmmer skal faae Fødder at gaae paa. Men — ja, min smukke Anna, det kan hende, at den Tuur, jeg maa anvende, bliver lidt drøi. Saa maa I ikke blive vred. Det vil gjøre mig ondt — men det kan ikke være anderledes. (Tabt i sine Tanker.) Nei, det maa være! Her staaer for Meget paa Spil!

Gitta.

Hvor han taler! Man skulde ordentlig troe, han kunde gjøre Noget for os.

Lordenskjold.

Nu, nu, lille Jomfru! I skal ikke skue Hunden paa Haarene. Anna troer mig; ikke sandt?

Anna.

Lie blot stille. Der kommer han.

(Lordenskjold sætter sig igjen hen ved Bordet, Anna og Gitta ved et Haandarbejde.)

Fjerde Scene.

De forrige. — Jacob Lerja, der træder ind med
Jeremias Arvidson.

Jeremias
(ved Indtrædelsen).

Men, naar jeg nu siger Eder, at jeg har min
visse Efterretning . . .

Jacob.

Men det er jo Noget, vi herude allerførst
maatte blive vaer.

Gitta.

Er der noget Nyt, Farbro'er?

Jacob.

Hr. Arvidson fortæller, at man har seet en
danst Flotille paa flere Skibe krydse Norden for
Bugten, og at den lader til at ville gaae indenfor
Skjærene. Det er jo en farlig Sag for Transport-
flaaden, der ligger her i Havnen, og just i disse
Dage skulde liste sig op mellem Skjærene.

Jeremias.

Og en farlig Sag for min skønne Brig Anna
Margrethe, der er opkaldt efter Eder, elskværdige
Anna; og efter min første salig Kone. Den skulde
ogsaa liste sig ud i disse Dage.

Jacob.

Men hør, lad os spørge den unge Mand, hvis
Fartøi er ankommet idag.

Jeremias.

Hvad er det for en ung Mand?

Jacob.

Det er ham, der sidder dér.

Jeremias

(i befalende Tone).

Hør, Han derhenne! Vil Han reise sig og komme hen til mig.

Lordenstjold.

Er det absolut nødvendigt, at jeg reiser mig?

Jeremias (ærgelig).

Ja, naar Han skal komme hen til mig . . .

Lordenstjold.

Na, lad gaae! (Nærmer sig.) Hvad vil I mig?

Jeremias.

Har Han ikke, da hans Fartøi var udenfor Bugten, seet noget til en Flotille høiere oppe ved Rysterne?

Lordenstjold.

En Flotille? Hvordan skulde den see ud?

Jeremias.

Hvordan den skulde see ud! Nu har jeg hørt det med! Den skulde see ud som en malet Dragkiste.

Lordenstjold.

Ja, saa har jeg ikke seet den.

(Vil igjen sætte sig.)

Jeremias.

Nei, vil Han blive her og svare mig alvorligt. Den Sag er ikke Spøg. Her staaer Meget paa Spil, og deriblandt ogsaa min Eiendom. Troer Han, at en Brig med kostbar Ladning er Børneleg?

Lordenstjold.

Har I en Brig her i Havnen?

Jeremias.

Det har jeg.

Lordenstjold.

Med en kostbar Ladning?

Jeremias.

Netop.

Lordenstjold.

Hvad hedder den?

Jeremias.

Den hedder Anna Margrethe, naar det kan fornøie Ham at vide det.

Lordenstjold.

Jo, det fornøier mig meget.

Jeremias.

Den er min Diesteen. Den har hidtil snoet sig fra alle de danske Krydsere og Kapere.

Lordenstjold.

Ja, den kan jo blive taget endnu.

Jeremias.

Na, jeg vil ikke snakke med Ham mere. — Hør, Svigerfader, jeg maa strax have Bud hen saavel til Schoutbynachten som til andre Bedkommende, og give dem Underretning om denne vigtige Sag.

Jacob.

Ja, nu skal jeg ret strax lade en af mine Folt gaae til ham.

Lordenskjold

(affides).

Nei, det maa jeg nok frabede mig.

Jeremias.

Godt — naar jeg bare faaer Bud til Schoutbynachten. Med Lieutenant Lagerhjelms taler jeg selv endnu iaften.

Lordenskjold.

Lieutenant Lagerhjelms?

Jeremias.

Ja. Hvad saa Mere?

Lordenskjold.

Er det ham, der er Chef for Havnebatteriet?

Jeremias.

Justement. Kjender Han ham?

Lordenskjold.

Om — nei. Men jeg skulde gjøre Betjendtskab med ham. Jeg har en gammel Hilsen til ham fra

en Mand i Gothenborg. — Og Lieutenanten kommer til Jer i aften?

Jeremias.

Det gjør han, for han er min specielle Ven, der gjerne et Par Aftener om Ugen spiller et Slag Kort eller et Partie Schach med mig.

Jacob.

Er han ikke ved Collasen hos Schoutbynachten?

Jeremias.

Jo, derfor kommer han silde i aften; det lod han mig vide.

Gitta

(reiser sig og kommer til).

Men hør, Farbro'er, veed du, hvad jeg sidder og tænker paa? Vare det ikke er Tordenstjold, der er kommen med den Flotille, Hr. Arvidson taler om.

Jeremias.

Ja, gid det var ham! Veed I, Svigerfader, at der i Gothenborg er sat en Priis af Tusinde Rigsdaler paa Tordenstjolds Hoved?

Jacob.

Ih nei!

Jeremias.

Og jeg erklærer, at jeg fordobler denne Sum hvis En kan bringe ham ind til os enten død eller levende.

Lordenstjold.

En Priis af Tusinde Rigsdaler? Og I vil give ligesaa Meget? Top! de Penge vil jeg see til at fortjene.

Jeremias.

Han ... Han ... Han er mig en dristig lille Krabat, der blander sig i Alting. See til, Han stjætter sig selv.

(Der bankes paa udenfor.)

Jacob.

Maa, der banker det igjen. Ja, saa maa jeg gaae ud.

(Gaaer.)

Jeremias.

Elfværdige Anna! I sidder der saa stille, og imorgen forestaaer der Eder en saa glædelig Begivenhed.

Lordenstjold.

Med Forlov, hvad er det for en glædelig Begivenhed?

Jeremias.

Hun skal giftes med mig — (spottende.) hvis Han ellers ikke har Noget derimod.

Lordenstjold.

Jo, det har jeg Meget imod. Hun og I passe ikke for hinanden.

Jeremias.

Seer man! Hun skulde nok tage saadan en ung Spirrevip som I er! Men vi har allerede jaget een saadan Personnage her fra Huset, og han tør ikke sætte sine Fødder — (bliver den indtrædende Nils vaer.) Men er han ikke igjen dér!

Femte Scene.

De forrige. — Jacob Kerja. Nils Pettersen.

Sertet.

Jacob (til Nils).

Nei hör, det er ei smukt, at I
 Jer trenger ind paa Andres Bei.
 Som Frier har I faaet mit Nei,
 Og dermed er den Sag forbi.

Nils.

Ei, Nabo Jacob! lad mig tale!

Jeremias.

Netsaa! Han skal sig anbefale!

Anna (affides).

See mig! Mit sidste Haab maa bale!

Gitta (affides).

Vi af vort Held skal ikke prale.

Lordenstjold (affides).

Naa, Elskeren! Man kjender de Ka'le!

Nils (til Jacob).

Lad mig tale!

Jacob og Jeremias.

Nei!

Nils.

Skjænt mig kun et Ord!

Jacob og Jeremias.

Nei, nei!

Nils.

Saa hør mig dog! Jer truer en Fare!

Lordenskjold.

Ha, ha, ha! den Sag, jeg seer, er svær at klare.

(Til Jacob og Jeremias.)

Saa tillad dog, han taler,
Før han sig anbefaler,
Dg firer før I haler!
Hvis saa han er en Praler,
Han Gildet selv betaler —
Saa kaste vi ham ud!

Jacob og Jeremias

(til Nils).

Pak dig ud! Pak dig ud!

Anna og Gitta

(med et Blik paa Lordenskjold).

Hvilken Pøtsind! Hvilken Skam!

Nils

(bliver Lordenskjold vaer).

Ha!

Alle

(undtagen Lordenstjold).

Hvad er det?

Nils.

Er denne Sømand Jer bekendt?

Jacob.

En Landsmand — ja!

Han kommer med et Skib fra Amsterdam;

Der er han Styrmand paa.

Nils.

Og hvoraf veed I det?

Jacob.

Nu, af ham selv.

Nils.

Han lyver — han er en Stimand!

Anna.

Uf!

Gitta.

Den smukke Sømand!

Jacob.

Hahaha! Det er taasjet Sladder!

Nils.

O, I kan troe mig, Fader Jacob!

En Stimand, en af vore Fjender!

Mistænkelige Folk sig liste

Om Eders Huus, har jeg bemærket,

I Sømandsklæder, og med Vaaben.

Man har jo seet den hele Dag

Et fjendtligt Skib paa Høiden hist.
 Jeg tvivler ei, at Skibets Mandskab
 Er landet i en Bugt etsteds.

Jacob.

J er en Nar! Seer han ud som en Fjende?

(Til Lordenffjold.)

Vær J kun rolig!

Lordenffjold.

Sa, J seer, jeg er det.

Jeremias (til Jacob).

Men dog man være bør forsigtig,
 Og jeg — jeg bør det dobbelt være.

Nils

(Springer ind paa Lordenffjold og tager ham i Kraven. Lordenffjold bliver rolig staaende).

Befal! Til Bagten skal han gaae!

Jacob (opbragt).

Vil du fornærme mig min Gæst?

Jeremias (til Nils).

Holdt! Vent et Dieblif endnu!

Anna og Gitta

(affides).

Hvad er dog dette? Det gjør mig angst!

Jeremias

(til Lordenffjold).

Svar mig! og strax!

Lordenffjold.

Heelt vel.

(Til Nils.)

Dog allerførst, min Søn, Hans Haand fra mine Klæder!

(Ruster med en let Bevægelse Nils fra sig.)

Nu, Herre, tael!

(Rørmer sig Jeremias).

Jeremias

(viger tilbage).

Er ... er I Sømand?

Lordenstjold.

Som I seer.

Jeremias.

I kommer med et Skib fra Amsterdam?

Lordenstjold.

Nei.

Jeremias (med et Udbrud).

Nei? Er I da ikke Styrmand?

Lordenstjold.

Nei,

Jeg er lidt Meer.

Jeremias.

Saa svar! Hvad er I da?

Lordenstjold.

Nu, Commandeur.

Jeremias.

Hvordan? I svensk Marine?

Lordenstjold.

Na nei, i Danmarks.

Jeremias.

Hvad? Og Eders Navn?

Tordenstjold.

Er Peder Bessel.

Alle de Andre.

Tordenstjold!

Tordenstjold.

Sam selv.

Jeremias.

Seg døer af Skræk!

Tordenstjold.

Har I betænkt Jert Løfte?

Og husker I vor Handel?

En Mand, et Ord! Betal nu!

Thi Tordenstjold jeg bringer.

Belønningen er min — ja, den er min med Ret.

Alle de Andre.

Umuligt! Denne Yngling

Er Tordenstjold, den Vilde,

En Skræk for sine Fjender!

Nei, det er blot hans Spøg.

Jeremias.

I alle mine Lemmer

Seg denne Skræk fornemmer.

Men Angsten kun mig skræmmer —

Det er en taasset Spøg!

(Til Tordenstjold.)

I maa nu med det Gode

Gaae med til Commandanten

Og Flaadens Officerer,
Hvis Tordenstjold I er.

Tordenstjold.

Jeg heller med det Gode
Vil kapre Commandanten
Samt Flaadens Officerer.
Ei sandt? den Spas var god.
Hahaha!

Jeremias.

Ha, hold paa ham, den Frække,
Der vover mig at haane!

Tordenstjold

(tager en Pistol frem, da Nils igjen vil gribe ham, og holder
den mod ham).

Herfra! Thi ellers er dig
En Kugle vis, Krabat!

Anna

(til Tordenstjold).

O, staa hans Liv! Tilgiv ham!

Tordenstjold.

Har jeg da ikke lovet
At frie dig for din Kummer,
At give dig den Brudgom,
Som du har valgt dig selv?
Fat Mod! Jeg holder Ord.

(Til de Andre, pegende paa Nils.)

Han dér, han har talt Sandhed,
Thi hele Huset her
Af mine Folk omringes.

At undflye, er umuligt.
 Saa find Jer da deri!
 Hvis Een herfra vil flygte,
 Hvis Een om Hjælp vil raabe,
 Da træffer ham paa Stedet min Kugle — agt derpaa!
 (Han gaaer hen til Vinduet, støder det op og giver et Signal
 med en Vaadsmandspibe. Strax derpaa høres et
 stærkt Slag, som om den ydre Huusdør sloges ind,
 og en Mængde Matroser, bevæbnede med Pistoler og
 Sabler, styrte ind ad Døren og gennem Vinduerne.)

Sjette Scene.

De forrige. — Asmus Knudsen. Matroser.

Finale.

Chor af Matroserne.

Signalet klang!
 Her er vi alt,
 Siig hvad du vil os!
 Vi lystre dig.
 Siig til — og Huset flammer op!
 Et Vink — vi trodse Fjendens Magt!
 Befal! Vi veed, du fører os til Seier.

Lordenskjold.

Stille!

(Peger paa Jacob, Nils, Anna og Gitta.)

Den Gamle dér, og Knøsen og de Tvende,
 Dem skal I tage med i Eders Baad.
 Roe med dem hen i Bugten; vent saa paa mig!

(Til en Afdeling af Matroserne.)

Jer er' de anbetroet; I svarer til dem!
Strengt skal det straffes, dersom En vil dem fornærme.

(Til Jacob, Anna, Gitta og Nils.)

I skal for Intet frygte,
Hvis I Jer roligt føie.
Dog — kun et Strig, et Raab kun
Er Eders visse Død.

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Forbarm Jer! af, forbarm Jer!
Vi vil os gjerne føie.
Vi agte skal paa Alting,
Som Jer Befaling løb.

Matroserne.

I skal for Intet frygte,
Naar I Jer roligt føie.
Men prøver En at flygte,
Ham naaer den visse Død.

Lordenskjold
(til Matroserne).

Dg I — bestandigt agter
Paa det Signal, jeg giver!
Naar Havnen høit er opløst,
Er alle Mand parat!

(Jeremias lister sig hen til Vinduet og vil, ved Hjælp af en Stol,
springe ud.)

Aamus
(griber ham).

Holdt!

Matroserne.

Hug ham sammen!

Jeremias.

Naade! Naade!

Tordenskjold

(til Asmus).

Slip ham! Han skal mig føre.

Men pas kun nøie paa ham,

Indtil vi atter træffes

Hvor Bagten har sin Post.

(Til Jeremias, i skjemtende Tone.)

Vi To vil Arm i Arm

I denne Nat spadser.

I skal mig vise Havnen,

Og Huset, hvor I boer.

(Til Matroserne.)

Velan, til Bugten ned!

Her tør I ei længer løve.

Før Dagen igjen nedrinder,

Er Seiren i vor Magt.

Matroserne.

Saa skal det skee,

Som du har sagt!

Ei Een skal undgaae

Bort Angrebs Magt.

Før os kun an! og vi kjende ei Skræk.

Blodet skal flyde paa Fjendernes Dæk!

Giv os Signalet!

Alt skal skee som du har befalet!

Før os til Kamp, til Hæder, til Seir!

Tordenskjold.

Lykkelig er denne Nat!
 Vi skal den hilse brat
 Med Torden af Kanoner —
 For os en Seiers Nat!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

O rædsfulde Nat!
 Bee, Alt har os forladt!
 Hans Harm jeg ei forsoner,
 Ham værner Mulm og Nat.

Jeremia s.

Fordømt er denne Nat!
 Ha, fik jeg kun ham fat!
 Bee mig! hos de Patroner
 Min Død er vis inat!

(Jacob, Anna, Gitta og Nils føres bort af en Afdeling Ma-
 troser: Jeremia s af Nsmus. Alle forlade Scenen.

Anden Act.

En Part af Kysten ved Dyrhøjens Havn. I Baggrunden en Fløi af et Baghuus og en Bastion med opplantede Kanoner, der vende udad. Bag Bastionen sees Toppene af nogle Skibsmaster. Det er ud paa Aftenen, men ikke dunklere end Midsommerstid tillader.

Første Scene.

En Underofficer og en Mængde Soldater, der deels ere grupperede ved Siderne eller paa en Bænk ved Baghuset, deels opholde sig i Forgrunden.

Chor.

1.

Ved Trommernes Hvirvel, ved Hornenes Klang
 Vi drage mod Fjendernes Skare.
 Lad Kuglerne regne — saa fast er vor Gang,
 Og Kuglerne fjækt vi besvare.

Hurra!

I sluttede Rækker mod Fjenden vi gaae,
 I sluttede Rækker paa Flugt vi ham slaae.

2.

Med Guldet Soldaten ei række kan vidt,
 Det løber saa glat som det kommer.
 Men Jernet, det bruger han til det er slidt,
 Med Jernet i Haanden han kommer.

Hurra!

Af Jernet han smedder, i frigerist Færd,
 For Frihed en Bøsse, for Vren et Sværd.

3.

Dg hvis end i Slaget hans Hjerteblod flød,
 Dg brast under Kampen hans Dø:
 For Landet, ham fødte, han vinder sin Død,
 Dg hviler paa Fædrenes Høie.

Hurra!

Han lever i Rngtet, hans Død er ham let.
 Han segned' for Landet, for Frihed og Ret.

Underofficeren.

Det er et Snavs Liv man fører her. Ingen
 Ting at bestille uden at trække paa Bagt eller sove
 i Bagtstuen. Hm! hvor længe er der til Afsløs-
 ningen?

En Soldat.

En lille halv Time.

Underofficeren.

De stakkels Karle, der ere posterede nede ved
 Stranden, kjede sig nok ihjæl.

Soldaten.

Beed man da ikke, hvor længe vi skal ligge i Garnison her?

Underofficeren.

Jeg haaber, det skal ikke vare længe. Vor Konge pleier at have bedre Brug for sine Folk end at lade dem ligge og skimle i en Udkant som denne.

Soldaten.

Nu er han jo oppe i Norge.

Underofficeren.

Ja. Med Guds Hjælp lader han os hente op til sig. Her kommer en brav Karl aldrig i Bløden. Det er knap, at en Fisserbaad tør vove sig ind mellem disse bandsatte Klipper. Nei, Børn, saa var det anderledes, da jeg i mine yngre Aar var med imod Russerne ved Narva. Der var Arbeid, Ære og Bytte, og Alt hvad en raff Soldat kunde ønske sig.

Soldaten.

Den Vise, du sang igaar for os — du kaldte den for Kammerat-Visen — var den fra Campagnen i Rusland?

Underofficeren.

Nei, den blev digtet længere hen, da vi tumlede os omkring med Polakker og Sachser.

Soldaten.

Vil du ikke synge den for os? Vi høre den gjerne nok engang.

Flere Soldater.

Ja, syng den for os!

Underofficeren.

Na ja, vi har jo ikke bedre at gjøre. Pas saa paa og syng I Andre Omqvædet med! (Alle Soldaterne nærme sig.) Men nu er det et Spørgsmaal, om jeg kan komme paa den. Lad see — vent lidt — naar jeg bare først har Begyndelsen. (Begynder, som om han søgte at komme paa Melodien og Ordene.)

1.

Heisa, lystig! Altid lystig
 Leve vi Soldater.
 Andre Steder andre Glæder!
 Overalt Kamm'rater!
 Kammerat i muntert Lag!
 Kammerat ved Nat og Dag!
 Kammerat ved Spil og Sang!
 Kammerat i Slagets Gang!

Chor.

Kammerat i muntert Lag o. s. v.

2.

Heisa, lystig! Altid lystig!
 Fædrelandet leve!
 Hvis os Fjenden kom imøde,

Vi paa Flugt ham dreve!
Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Chor.

Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

3.

Heisa, lystig! Altid lystig!
Bivat, Kammerater!
Bivat Kongen, Carl den Tolvte!
Kongen for Soldater!
Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Chor.

Kammerat i muntert Lag! o. s. v.

Underofficeren.

Ja, det er en lystig Vise! — Men, Børn, slog ikke Klokken? Saa er det paa Tid, at vi tænke paa Afløsningen.

En Soldat.

Kommer ikke Hr. Lieutenant Lagerhjelms iasten og efterseer Bagten?

Underofficeren.

Derpaa tvivler jeg. Han er til Gilde, og naar han kommer dertil, pleier han ikke altid at kunne see lige ud af Dinene. — Naar, flink, Børn! En Gefreider og otte Mand frem! Stiller Jer op, og saa Marsch, paa Post!

(Under Choret stiller Afløsningen sig op og marscherer bort.)

Chor.

Pas din Post!
 Staae som Mand!
 Nat og Dag, i Regn og Frost!
 Agt paa Alting og hold Stand!
 Kommer Fjenden til vort Land,
 Grib ham an!
 Staae som Mand!
 Vær parat
 Som hjæk Soldat!

(Underofficeren og Resten af Soldaterne gaar ind i Vagthuset.)

Anden Scene.

Et Fjeldpartie ved Havnen med enkelte Træer; i Baggrunden Søen. Ved Stranden tilhøre en Brændestabel; paa den anden Side i Baggrunden en Fiskerhytte.

Lorden skjold og Lieutenant Grib, begge klædte som simple Søfolk, komme ind, forsigtigt speidende.

Lorden skjold.

Guds Død, Lieutenant Grib, dette Havnebatterie, med den Beliggenhed, kunde let blive os farligt. Det var godt, vi fik det undersøgt. Men det var ikke langt fra, at man fik Die paa os. Der var nok Afløsning ved Posterne.

Grib.

Ja, det var det, der hjalp os. Men har I

lagt Mærke til, at de Poster, der ere udstillede paa Klipperne, have Udsigt over hele Indløbet?

Lordenskjold.

Det er Ulykken — det har de; og det frydser ikke saa lidet min Beregning. Men jeg vil haabe, at de Godtsfolk ere ikke meget aarvaagne. Skal vor Dessein med at trænge ind i denne snævre Havn lykkes os, saa maa man ikke for tidligt mærke, at vi ere i Opseiling. Der er kun to Punkter, hvorfra man kunde observere vor Ankomst. Det ene er et Gæstgiversted heroppe. Det har jeg allerede bemægtiget mig og ført Folkene bort. Jeg har faaet dem ned i en Baad, vi har snappet. Tag Jer af dem, kjære Ven, og lad dem strax føres ud til Skibene. Giv Ordre til at de behandles godt og ere udenfor al Fare. Jeg tænker, de kan opholde sig paa den Galei, der posteres ved Indløbet.

Grib.

Skal efterkommes.

Lordenskjold.

Det andet Punkt, der er os iveien, er, som I kan tænke Jer, Batteriet histhenne. Ellers er Alting os favorabelt. Saavel Marine- som Landofficererne ere deels til Bryllup deels hos Admiralen, der gjæsterer paa sit Skib i Havnen. Det var jo prægtigt, om vi kunde være med ved al den Herlighed.

Grib (leende).

Ja vel ja! I Krigstider har man jo en almindelig Invitation ved en saadan Veilighed. — I frygter altsaa ikke for, at Indløbet er vel snævert?

Lordenskjold.

Na nei, naar vi blot uden at beskydes for grovt kan komme gjennem den forreste Passage. Der ligge rigtignok to Bagtskibe ved Indløbet; men da Officererne neppe ere ombord, skal vi snart kjøre dem afveien. Med den Vind, vi har, vil det ikke falde saa svært at komme hellsindet og temmelig ubemærket ind — ja, et Par Kugler i Stroget maa man finde sig i. Men, naar vi skal ud igjen af Havnen og føre de Skibe med os, jeg har stærkt ifinde at faae Fingre paa, saa vilde det geraade os til stor Advantage, om vi forinden kunde blive Herrer over Havnebatteriet. Det maatte da stormes og Kanonerne fornagles.

Grib.

Ja, det kunde jo nok lade sig gjøre. Vil I overlade mig dette Stykke Arbeid?

Lordenskjold.

Med Glæde! Ingen heller end Eder. Jeg stoler paa Jer som paa mig selv. — Men, kjære Ven, husk nu allerførst vor Aftale: I tager et Par Mand og undersøger i en Baad hele Indløbet, især om

der er Tegn til at Bagtsfibene lugte Luntten. I kan gjøre det uden Fare, da man vil antage Jer for Fiskere. Saasnart jeg faaer en Melding fra Jer, at Alting gaaer efter Dnske, saa skal jeg liste mig til at tænde et Baal her paa Kysten som Tegn, at Indseilingen kan begynde; og med Guds Hjælp skal jeg da strax efter komme ombord. Grib! min Hjerteven! Lad os ved denne Leilighed vise, at vi mene det ærligt i Kongens og Landets Tjeneste. Lykkes det os at kapre Transportflaaden, der skal forsyne Kong Carls Armeé, saa er Norge frelst. Man maa tentere Noget, man maa finde sig i Travail og Fare, man maa sætte sit Liv i Bove, naar man vil tjene sit Fædreland, og agter at gjøre Flaget Ære.

Duet.

Lordenskjold.

Snart rinder op den Dag,
Der høit til Kamp os kalder.
Min Lykke med vor Sag!
Hvis ei, for den jeg falder!

Grib.

Med dig tilføes i Kamp
Mit Liv jeg glad vil vove.
Til Seir i Røg og Damp!
Bort Mod os Held skal love.

Begge.

Som Vaabenkammerater
 Forbundet i Liv og Død,
 Vi faaes i Sogang og Dravater.
 I Stormens Brag,
 I blodigt Slag
 Os straaled' Vrens Morgenrød.
 For Danmarks Hæder drag dit Sværd,
 Og brug det kjæft i mandig Færd!
 Uvisnelig en Krands skal gives Den,
 Der Livet gav for Fædrelandet hen.

Lordenstjold

(da Grib vil gaae).

Vent endnu et Dieblif, kjære Ven! Jeg maa
 blive her i Nærheden og oppebie Asmus og denne
 Hr. Arvidson, jeg fortalte Jer om.

Grib.

Men tag Jer dog iagt —

Lordenstjold.

Ei hvad, Folkene her omkring er nok allerede
 tilkøis. Skulde En see mig, saa holder han mig
 for en Sømand fra Havnen.

Grib.

Hvor agter I da at tilbringe Natten?

Lordenstjold.

Hos Hr. Arvidson, med Ebers Tilladelse, og i
 Selskab med Chefen for Havnebatteriet, Hr. Lieute-
 nant Lagerhjelm.

Grib.

En af de svenske Officerer? Men frygter I ikke for at exponere Jer for meget? at Arvidson skal røbe Jer?

Lordenskjold.

Hvis han gjør mig Knuder, saa har jeg lovet ham en Kugle i hans tykke Hjernefiste, og den er ham vis. Men det har ingen Nød.

Grib.

Men trænger I da ikke til Hvile?

Lordenskjold.

Nei. Vil man have Lykken med sig i denne Verden, saa maa man vaage, mens Andre sove. — Men hør nu! Naar jeg har bragt Lieutenanten i Sikkerhed — thi det har jeg stærkt ifinde, hvis det ellers kunde lykkes mig — saa kan jeg maaskee nok lette Jer lidt Eders Arbeid med at overrumple Batteriet. Der er en Militairpost længere nede, hvor jeg tænker at gjøre et Skin=Angreb eller ogsaa virkelig attackere det. Lykkes det, saa kan vi mødes dér og tage bort sammen. Og hermed Farvel! Gud give Jer Lykke!

(Grib gaaer.)

Lordenskjold (ene).

1.

Som Dreng og i mit Fædrethjem
Det drev mig ud tilføes at færdes.

Jeg tænkte, bedst man kommer frem
 Hvor Drengen rask til Mand kan hærdes.
 For dig, mit Fædreland, at slaae,
 Det var min Lyst at tænke paa.

2.

Vel er en Sømands Levnet strengt,
 Naar Stormen slaaer de brustne Klude.
 Dog Held ham, er hans Land betrængt,
 Og han det Frelsen kan bebude.
 Hans Navn skal gaae fra Strand til Strand,
 Thi han var Frelser for sit Land.

3.

Saa lad med alle Seil da gaae
 Min Lykkes Fartoi! Medbør følge!
 Med Kjæthed kan jeg Maalet naae,
 Mig lystre skal den vrede Bølge.
 Og følger Fred paa blodig Strid,
 Gav jeg min Skjærv til Fredens Tid.

Tredie Scene.

Lordenskjold. — Asmus Knudsen, der kommer trækkende med
 Jeremias Arvidson.

Lordenskjold.

Na, der har vi endelig Hr. Arvidson! (Til
 Asmus) Har han fulgt ordentlig med dig?

Asmus.

Ja, i Begyndelsen var han lidt halsthyrig. Men

siden tog han mod Raison. Man kan tale ganske fornuftig med Hr. Arvidson, naar man viser ham en ladet Pistol.

Jeremias.

Gunstige Hr. Capitain! Lad mig slippe for dette Menneske. Han tager Livet af mig.

Lordenskjold.

Bær I kun uden Frygt. Der skal ikke krummes et Haar paa Eders Hoved, naar I tager mod Raison, som han siger.

Jeremias.

Men hvad forlanges der af mig?

Lordenskjold.

En Bagatel. Men siig mig først, ligger det Huus, I beboer, langt herfra?

Jeremias.

Lige heromme, kun ti Skridt herfra. Som Kjøbmand maa jeg boe ved Havnen.

Lordenskjold.

Godt. I skal give mig Nattequarteer i Jert Huus. Det er Alt hvad jeg forlanger.

Jeremias.

Med Glæde. Jeg har et Dvistskammer med en opredt Seng —

Lordenskjold.

Nei, Tak! I denne smukke Sommernat er det

Synd at sove. Jeg har desuden andre Ting i Hovedet. I Krigstider, veed I, gjælder alle Kneb. Nu fortalte I før, at Lieutenant Lagerhjelm besøger Jer i aften. Jeg har Lyst at lære den Mand at kjende og med det Samme faae mig en lille Lystighed i hans og Jeres Selskab.

Jeremias (affbes).

En Lystighed! Gud bedre det for os Alle!

Lordenstjold.

Naar han nu kommer, skal I sige, at jeg er Styrmand paa et Skib, I har faaet hjem idag, og han dér (peger paa Asmus.) Baadsmand paa Skibet. Det er jo en ringe Uleilighed.

Jeremias.

Men Lieutenant Lagerhjelm hugger mig i tusinde Stykker, naar han engang kommer efter Sandheden.

Lordenstjold.

Saa kan I skyde al Skylden paa mig. Kom saa! giv mig Eders Arm.

Jeremias.

Men det er en altfor stor Ære.

Lordenstjold.

Ja, vil I heller tage Asmus under Armen?

Jeremias.

Nei — saa foretrækker jeg dog Hr. Capitainen.

Tordenskjold
(leende).

Meget forbunden.

(De gaae, fulgt af Asmus.)

Fjerde Scene.

Bærelse hos Jeremias Arvidson, med to Døre, den ene til Siden, den anden i Baggrunden. Et Bord med Schachbrædt.

Tordenskjold og Jeremias Arvidson træde ind. — Siden
Asmus Knudsen.

Tordenskjold.

Naa, saa langt kom vi da! — Hør nu, min kjære Hr. Arvidson, lad os To, inden Lieutenanten indfinder sig, tale et Ord med hinanden. Jeg tænker, vi skal snart blive enige. Jeg anseer Jer for en forstandig Mand.

Jeremias.

Ja — jeg har hidtil været anseet derfor. Men skal alt dette staae længe paa, saa tør jeg ikke cavere for min Forstand.

Tordenskjold.

Nu, saa saml de Stumper deraf, I har tilovers, og hør mig. — Ikke sandt, I er vis paa, at Lieutenanten kommer i aften?

Jeremias.

Ja, det er jeg ganske vis paa.

Lordenskjold.

Har I Forretninger med ham?

Jeremias.

hm!

Lordenskjold.

I maa tale oprigtig. Jeg kan ikke troe, at han paa denne Tid og lige fra et Gilde skulde besøge Jer, ene og alene for at spille et Partie Schach med Jer.

Jeremias.

Nu ja — Officererne her paa Stedet trænge jo altid til Penge.

Lordenskjold.

Maa, og saa laaner I dem som en medlidende Sjæl.

Jeremias.

hm ja — man skal hjælpe sin Næste.

Lordenskjold.

Og søge Regres i forsvarlige Renter. Nu, det er en Sag, der ikke vedkommer mig; det maa I afgjøre med Jeres Samvittighed. Men een Ting maa jeg venligst persuadere Jer: skal Lieutenanten have Penge af Jer iasten, saa afgjør det hurtig og uden Omsvøb. Derimod skal I som en god Vært sætte Viin frem og bringe ham i godt Humeur.

Jeremias.

Jeg forstaaer. (Affides.) Han vil have Lieutenanten fuld. Det er lutter Rænker og Trækter.

Lordenskjold.

Har I en god Viin i Huset?

Jeremias.

Lieutenanten drikker som oftest Brændeviin.

Lordenskjold.

Men jeg drikker ikke som oftest Brændeviin.

Jeremias.

Ikke? Ja . . . der staaer rigtig nok et Par Glasfer spansk Viin i det andet Bærelse.

Lordenskjold.

Godt; Asmus finder dem nok. — Og saa er der endnu en Ting. I har jo en Brig her i Havnen; hvor Meget er den værd?

Jeremias.

Fartøiet alene har kostet mig fem Tusinde Rigsdaler.

Lordenskjold.

Foruden den kostbare Ladning. Ja, saa vil jeg foreslaae Jer en Handel. I skulder mig eet Tusinde Rigsdaler; thi jeg har, som I ønskede, skaffet Lordenskjold her til Byen. Har jeg ikke?

Jeremias (sukkende).

Jo, det har I.

Lordenstjold.

Disse tusinde Rigsdaler skal I give den smutte Anna, Jacob Verjas Datter, i Medgift.

Jeremias.

Men, naar hun ægter mig, saa behøves det jo ikke.

Lordenstjold.

Men hun skal ikke ægte Jer. Jeg kan godt lide den Pige.

Jeremias (forbausset).

Hvad behager?

Lordenstjold.

Lad mig tale ud. Jeg kan ogsaa godt lide den gamle Gjæstgiver, og vilde gjerne erstatte disse Folt noget af den Calamitet, der inat overgaaer dem. Jeg tænker at kunne gjøre selv Noget for dem; men I skal hjælpe til. Nu mener jeg, at Jacob Verja nok gav sin Datter til den unge Fyr, vi traf hos ham, hvis han ikke havde givet Jer sit Ord og saae lidt paa Skillingen; og derfor skal nu I, som en ædelmodig Mand, frivillig afstaae Pigen og give hende de omtalte tusinde Rigsdaler i Medgift.

Jeremias.

Men, gunstige Herre —

Lordenstjold.

Hvad Fanden! En saadan ung Pige er ikke for Jer. I skal see til at faae en Enke, en med Contanter.

Jeremias.

Men at jeg skal opgive Anna, er det ikke at forlange for Meget af mig?

Lordenskjold.

Ja, det veed jeg nu ikke. Det skal komme an paa Jer selv. Er I saa charmeret i Pigen, saa — lad gaae! Men mine Skibe ligge udenfor Indløbet, Hr. Arvidson! Imorgen er jeg Mester af Havnen, og saa snapper jeg Eders Brig.

Jeremias.

Min Brig! Min deilige Brig!

Lordenskjold.

Ja, nu kan I vælge.

Jeremias.

Gunstige Hr. Admiral . . . Er I ikke Admiral?

Lordenskjold.

Nei, men det kan komme.

Jeremias (affides).

Ja, som han tager affted, kommer det nok.

Lordenskjold.

Nu, hvad vil I?

Jeremias.

Kan jeg ikke affinde mig med Eder med . . . med en lille Sum?

Lordenskjold.

Nei, for Satan, nei! Troer I, jeg er en Kræm-

mer? Jeg har givet Anna mit Ord. I skal afstaae hende; hvis ikke, er Tert Fartøi leveret.

Jeremias.

Men et Skib, der med Ladning er ni Tusinde Rigsdaler værd!

Lordenskjold.

Ja, Fartøiet ligger i den ene Vægtstaa, og en ung, smuk Pige i den anden. Bestem Jer nu.

Jeremias.

Men kan jeg da ganske tilforladelig stole paa, at mit Fartøi skaanes?

Lordenskjold

(affides).

Naa, han giver Kjøb. (Høit.) Jo, det kan I stole paa.

(Asmus kommer ind.)

Asmus.

Capitain, hvis jeg ikke tager meget fejl, saa har vi ret nu denne hersens Lieutenant. Jeg saa En slingre henimod Huset, som om han ledte efter det. Jeg troer, han er lidt prikket paa Dinene.

Lordenskjold.

Saa meget desto bedre. (Til Jeremias.) Det er formodentlig ham.

Jeremias.

Det er det vist — efter den Beskrivelse. Nu skal jeg gaae ud og lukke ham ind.

Lordenskjold.

Nei, stop! det kan Asmus. (Aasmus gaaer.)
 Husk nu vel paa, hvad jeg har sagt Jer. Forløb
 Jer ikke, og tænk endnu mindre paa at røbe mig;
 den Spas vilde komme Jer dyrt at staae.

Femte Scene.

De Forrige. — Lieutenant Lagerhjelm. Asmus.

Lagerhjelm

(endnu i Døren, med en let Perial).

Ei! Ei! Er du der, Bruder Arvidson! Her
 har du mig. (Kommer frem.) Naa? Hvad staaer du
 der og hænger med Hovedet? Er jeg ikke vel-
 kommen?

Jeremias

(hvem Lordenskjold støder i Siden).

Jo, Hr. Lieutenanten er mig meget velkommen.

Lagerhjelm.

For Fanden, det skulde jeg troe. Vi har jo en
 lille Affaire at afgjøre. Nu, hvad bliver saa Enden
 derpaa? Ti Procent eller tolv Procent eller hvor
 Meget vil du have, din gamle Blodsuer? Saaer jeg
 dem, eller saaer jeg dem ikke?

Lordenskjold

(sagte til Jeremias).

Han saaer dem — strax!

Jeremias.

Jo, Hr. Lieutenant . . . I faaer dem . . . jeg har dem her til Jer. (Tager nogle Bancosedler op af en Brevtaske.) De ligge her aftalte.

Lagerhjelms.

Was? Und das ohne weitere Umstände? Du er jo et capitalt Menneſſe. Ja, det forſtaaer ſig, du er ellers en Hund, en Carnaille. Men das kann man nicht rechnen auf. Du er dog en honnet Karl.

Lordenskjold
(ſagte til Jeremias).

Ja, han har nok Lidt paa Skallen.

Jeremias.

Han taler Tydſk; ſaa har han gjerne Noget i Hovedet. (Affibes.) Den Ulykke kommer ogsaa til. Nu kan jeg ikke engang give ham et Bink.

Lagerhjelms
(bemærker Lordenskjold).

Was? Har du Fremmede?

Jeremias.

Ja, . . det er . . . denne her —

Lordenskjold.

Jeg er Styrmand paa et Skib, Hr. Arvidſon har faaet hjem idag.

Lagerhjelms.

Saa du er Styrmand? En smuk Karl at ſee

til! Men en Snavs Levevei, du har valgt dig. Er det for dig, min Søn, at fare med Smørsskibe? Bliv du Soldat. Jeg gjør dig strax til Underofficer; og da vi nu Gud skee Lov have Krig, kan du snart avancere. Hvad siger du dertil?

Lordenskjold.

Jeg vil betænke mig derpaa. Men, om jeg turde spørge, er I ansat her paa Stedet?

Lagerhjelm.

Ja, min Søn, saadan som du her seer mig, er jeg Kystbefalingsmand og Chef for Havnebatteriet.

Lordenskjold.

Saa? Det er nok et stort Batteri?

Lagerhjelm.

Om det er? Det er besat med 24 tolvpundige Kanoner.

Lordenskjold.

Det var som Fanden! Fire og tyve Kanoner! (Affbes.) Saa maae vi praktisere Chefen bort fra Batteriet; der hjælper Intet for.

Jeremias (affbes).

Nu pumper han ham. Jeg tænkte det nok.

Lagerhjelm.

Hvad seer du saa suurt for, gamle Arvidson? Er du bange, jeg skal tage din Styrmand fra dig?

Jeremias.

Nei, langt fra . . . tag I ham kun!

Lagerhjelms.

Nei, i Alvor! Lad ham komme til mig. Han vil ikke fortryde det. Du har ikke Forstand paa Krigshaandværket.

Jeremias (affides).

Ja, du vil faae at føle, hvad Forstand du selv har derpaa.

Lagerhjelms.

Jeg seer, her staaer et Schachbrædt. Styrmænd, skal vi To faae os et Partie?

Lordenstjold.

Na ja, hvorfor ikke!

Lagerhjelms.

Hvad vedder I, at jeg skal gjøre Jer mat i tre Træk?

Lordenstjold
(affides).

Jeg faaer nok føie ham. (Søit.) Ja vel, Hr. Lieutenant, lad os prøve derpaa. (Vinker ad Alms, mens Lagerhjelm sætter sig og stiller Brifterne op.) Lad Arvidson vise dig, hvor Binen staaer, men hold Die med ham.

Lagerhjelms.

See, nu trækker jeg først min Springer.

Asmus

(sagte til Jeremias).

Der har nok været Tale om nogle Flasker Viin.

Jeremias (hastig).

Ja, bliv du her — jeg skal bringe dem.

Asmus.

Ja, helles Tak! Men jeg skulde nok følge med, min Fa'er.

Jeremias (affedes).

Den Boffel!

(De gaae ind i Sideværelset.)

Lagerhjelms

(til Lordenstjold).

Du traf en Bonde, min Søn? Godt, nu kommer jeg. Saa! Nu kan du trække. Men vogt dit Taarn. Du seer, Taarnet er i Fare. For Himlens Skyld, vær forsigtig — ja, betænk dig kun. (Asmus, der lader Jeremias gaae foran, kommer ind med et Par Flasker Viin.) Hvad, Arvidson? Er du spendabel i aften? Du har nok gjort en god Gevinst med det Skib, du har faaet hjem. Din Styrmand har nok bragt dig prægtige Efterretninger.

Jeremias.

Jo — han har bragt mig prægtige Efterretninger!

Lagerbjelm
(til Lordenstjold).

Naa, altsaa nu er Træffet til mig. Pas nu paa. Springereren herhen — Schach for Kongen — du kan ingen Bei komme, du er mat! Hahaha!

Lordenstjold.

J har Net. Men J maa give mig Revanche en anden Gang.

Lagerbjelm.

Med Fornøielse. Men, Styrmand — aa, et Glas Biin, Arvidson! (Drifter.) Men, Styrmand, mod mig kan du ikke staae dig. Seer du, Schachspillet er i det Smaa det Samme som Krigshaandværket tillands er i det Store. — Na, stjænk i, Arvidson! (Drifter.) Men at lægge fiffige Planer, bruge Krigslist, det forstaaer Søfolk sig ikke paa. Hvorfor vandt jeg Spillet? Hvad gjorde jeg i dette Dieblit, Arvidson?

Jeremias.

J brak to Glas Biin.

Lagerbjelm.

Na —! Jeg taler om Schachspillet. Hvorfor vandt jeg fra dig, Styrmand? Fordi jeg brugte et Krigspuds, fordi jeg gjorde et blindt Angreb paa dit Taarn, men jeg havde et ganske andet Punkt i Rifferten. Hahaha! — Naa, lad os nu begynde

at drikke. (De tage hver et Glas.) Jeg vil foreslaae en Skaal. (Tager hatten af.) Vor Konge, Hans Majestæt, Kong Carl den Tolvte!

Lordenskjold

(levende).

Ja, det er en Skaal, jeg drikker med. Den tappre Konges Skaal, Sverrigs Stolthed og Ære, der skal beundres selv af dem, der ikke frygte ham!

(Alle tomme Glassene.)

Lagerhjelm.

Hør, Sthyrmand, du er af mine Folk! Du er en prægtig Karl. Du skal min Salighed blive Underofficeer. Vi To vil kjæmpe under den store Konge; og nu, vi har Krig med de Danske, saa vil vi plasse dem herunter — pif! paf!

Lordenskjold.

Hahaha! ja pif! paf! herunter med dem!

Lagerhjelm.

Men hør, Arvidson, jeg kan ikke drikke Vinen saa tør. Har du ikke Noget til?

Jeremias.

Hvad har jeg paa denne Tid —

Lagerhjelm.

Har du ikke Andet, saa giv mig en Snaps til.

Lordenskjold.

Ei, Hr. Lieutenant, I skal drikke et Glas

Viin til. Det Middel er probat, naar man tørster.

Lagerhjelm.

Hvad? du har paa min Sjæl Ret. (Til Asmus.)
 Skjænt i mit Glas, din Hallunk derhenne! (Drifter.)
 Sacre Clement! jeg er kommen i et brillant Hu-
 meur! En lystig Vise, Børn! Styrmand, kan du
 synge os en lystig Vise?

Lordenskjold.

Na ja, saamænd kan jeg saa. Men naar det
 kniber, maa jeg have Secours.

Lagerhjelm.

Jeg og Arvidson skal nok hjælpe til. Begynd.

Lordenskjold.

Saa vil jeg synge en Sang til Vinens Priis.
 (Sagte til Jeremias.) Men I skal smukt stemme
 i med.

Lagerhjelm.

Til Vinens Priis? Bravo, lad os faae den.

Quartet.

Lordenskjold.

Med Viin, med Viin man Griller jager bort.

Dg banker Sorgen paa din Dør,

Dg sætter dig i slet Humeur,

Saa drik kun til du er lidt ør,

Dg Sorgen drager bort!

Lordenstjold. Lagerhjelm. Jeremias.

Ja Viin, ja Viin, den er vor Trøst!
 Ja, Vinen gjør vort Hjerte glad;
 Og Sorgerne, dem leer man ad!
 Med Viin vort Liv er Lyft!

Lordenstjold

(hemmeligt til Jeremias).

Drik mere, og stem i med mig!
 Forglem ei, I skal fylde Glasset.

Jeremias (angstlig).

Ja ja — jeg skal ... (Affides.) O, hvilken Nød!
 (Høit, med et Sideblik til Lordenstjold.)
 Høit leve alle vore Venner!

Lagerhjelm.

Ja, prægtig sagt! Ja, vore Venner!

Lordenstjold

(sagte til Jeremias).

Nu, syng!

Jeremias.

Men jeg har ingen Stemme!

Lordenstjold.

Lad gaae! Begynd!

Jeremias.

Ja ja — giv Tid!

Jeg skal saa godt jeg kan.

(Sait, med tvungen Lystighed.)

Med Viin, med Viin man Grillen jager bort!
 Naar ei man Amor er tilpas,
 Skal man hos Bacchus tage Plads.
 Er Amor bøs, saa drik et Glas,
 Saa har man glemt den Tort!

Tordenskjold. Lagerhjelm. Jeremias.

Hahaha! med Binen, ja!
 Med Binen er man vel tilpas.
 Er Amor bøs, saa drik et Glas,
 Saa har man glemt den Tort.

Lagerhjelm
 (stigende beruset).

En lystig Sang! Hahaha!

(Til Jeremias.)

Men Stemmen, Fa'er, den klinger sprukken.

Jeremias (affbes).

Fordømt! han mærker Snaren ei!

Tordenskjold
 (affbes til Jeremias).

Ageer kun, at I selv er drukken!

Jeremias.

Gud staae mig bi!

Tordenskjold.

Lad hente Viin!

Jeremias.

Meer Viin? Hvordan, meer Viin?

Lordenstjold.

Som jeg har sagt.

Jeremias.

Ja ja — (Høit.) Hei, bring os Viin!

Vær glad som jeg!

Med Sorg man kommer ingen Hei.

See kun paa mig, vær glad som jeg!

(A s m u s, der er gaaet ind efter Vinen og kommet tilbage med
et Par Flasker, skænker i Glasene.)

A s m u s (til Jeremias).

Gid Vinen Eder smage maa!

Jeremias (affides).

Ak, var jeg vel fra denne Satan!

Lordenstjold

(sagte til Jeremias).

Ageer dog drukken! Syng!

Jeremias (affides).

Fordømt!

(Høit.)

Med Viin, med Viin man mig til Alt kan faae!

Dg naar jeg knap kan staae og gaae,

Dg Vinen kun tør smage paa,

Saa skal I see, at jeg kan staae!

Ja, kom og prøv derpaa!

Lordenstjold. Lagerhjelms.

Hahaha!

Alle Fire.

Ja, kom med Vin, og prøv derpaa!

Som ægte, brave Mænd vi staae.

Læg Mærke da til Bacchus' Værk,

At Vinen gjør den Svage stærk.

Shaha! Som ægte, brave Mænd vi staae!

(Under den sidste Dyrtet har Lagerhjelm, der ikke længer kunde holde sig opreist, søgt til en Lænestol, og falder nu isøvn paa denne.)

Lordenskjold. Asmus.

Nu forsigtig! Varsom, varsom!

Bind ham, før han falder ned!

Lad ham i det andet Kammer

Sove Matten bort i Fred.

Ja, forsigtig! Varsom, varsom!

(Under den sidste Strophe vil Lordenskjold og Asmus bære Lagerhjelm ind i Sideværelset; men da han, idet de løste Stolen, er nærved at falde ned, tager Asmus hurtig et tyndt Red op og binder ham til Stolen; hvorpaa de bære ham ind. Efter Strophens Slutning tager Asmus Jeremias under Armen, og forlader tilligemed Lordenskjold Værelset ad Døved-Indgangen.)

Sjette Scene.

Samme Decoration som i anden Scene.

Chor

af Fruentimmer fra Fiskerleiet, der komme i to Afdelinger fra begge Sider af Scenens Forgrund.

Snart over Hav og Strand

Breder sig Solens Brand.

See, røde Skyer drage
 Med Budskab alt foran!
 Op! hav Nettet og Garnet istand!
 Flink med Baadene glider fra Land!
 Vær taus, naar du roer!
 Dig røber et Ord.
 Er Baaden i Gang,
 Da forstumme din Sang!

(De gaae ud tilvenstre i Baggrunden.)

Syvende Scene.

Lordenskjold

(kommer ind fra Baggrunden tilhøire).

Recitativ.

Hvi tøver han? Hvi er han ikke her?
 Med Mod jeg slap, med Mod jeg vandt herhid,
 Og kun ved List jeg har formaaet
 At trænge frem blandt Poster af Soldater.
 Nu veed jeg ei, om Grib har været heldig,
 Om Intet er iveien for min Plan.
 Hvor er da Grib? Snart er det altfor seent!
 Kun faa Minutter til, og Dagen bryder frem,
 — Hvad nu? Har jeg da tabt mit Mod?
 Seir eller Død mit Løsen altid var!
 Med Haab til Gud, med Mod og List
 Jeg ogsaa denne Gang vil naae mit Maal!

Som Havets Storme fare frem,
 Og Bølger høit foran sig jage,
 Saa drev mig under Slagets Gang
 En Kraft, der ei mig vil forfage.

Ja, er et Slag nær,
 Da klar til at flaae!
 Vi kan os ei forbarme!
 Vi kjæmpe med Harmel!
 Og vee, og da vee hvem vi naae!
 Lad ham kun komme, der med os
 En Dyst tør vove, naar vi kjæmpe!
 Kom an! vi skal ham byde Trods!
 Kom an! vi fare ei med Lempe!
 Ja, er et Slag nær, o. s. v.

(Gaaer hen til Baggrunden og seer ud.)

Men kommer der da Ingen? Hvor længe skal
 jeg vente? — Ah, der er Asmus!

Ottende Scene.

Lordenskjold. Asmus.

Lordenskjold.

Skynd dig! Hvad Efterretninger bringer du mig
 fra Lieutenant Grib?

A s m u s.

Gode Efterretninger, Hr. Capitain! Han har
 undersøgt hele Indløbet og roet om begge Bagtsfi-

bene, og efter alle Tulemærker at dømmе har de ikke den ringeste Mistanke.

Lordenskjold.

Herligt! Nu staaer altsaa kun tilbage, at vi give vore Skibe Signalet, at Indseilingen kan begynde, og saa roe vi dem imøde. Har du en Lygte med.

Asmus

(tager en Gaandlygte frem).

Her, Capitain!

Lordenskjold.

Giv mig den; jeg vil see til at faae den tændt. Og gaae saa ned til den gamle Kønne, der ligger histnede bag Brændestablen; den er ubeboet. Saml Dvas og Grene sammen, at vi hurtig kan faae den i Brand, og den kan blusse høit iveiret som Signal. (Da Asmus vil gaae.) Vent! Naar vi roe herfra, saa lad kun alle Baadene stikke dansk Flag op.

Asmus.

Men saa lugte de strax Luntten her.

Lordenskjold.

Ja, lad dem nu kun mærke, af hvem de faae en Visit. De kan desuden strax see vore Skibe, naar de komme frem bag Klippen. — Naa, rap dig nu!

(Asmus gaaer ud bag Brændestablen. Lordenskjold banker paa Gisserhytten. En Kone kommer ud.)

Niende Scene.

Tordenskjold. — En Kone fra Fisterleiet.

Konen
(i Døren).

Hvad Godt vil Han?

Tordenskjold.

Na, lille Madam, tjen mig i at tænde min Lygte. Ilden er gaaet ud for os paa vort Fartøi, og nu kunde jeg ikke hitte Fyrtønden, alt hvad jeg saa robede derefter.

Konen.

Kom med Lygten. (Gaaer ind og kommer strax ud med den tændte Lygte.) Der! Hvor ligger Hans Fartøi?

Tordenskjold.

Omme ved Teglværket.

Konen.

Hvad hedder Skipperen?

Tordenskjold.

Ham — mener Hun, hvad Skipperen paa vort Fartøi hedder?

Konen.

Ja, for jeg skal sige Ham, Skipper Lasse Eriksen, der ligger ved Teglværket, har lovet min Mand, at han idag vilde tage en Kuro Helleflyndere med, der skulde ned til Schoutbynachtens Frue. Vil Han ikke tage dem med sig?

Lordenstjold.

Ja, Kasse Erikson, det er ganske rigtig Skipperen paa vort Fartoi. Kom kun med Flynderne.

Konen.

Tak skal Han have. Jeg skal give Ham et Par Stilling.

(Gaaer ind.)

Lordenstjold.

Nei, min rare Madam! Schoutbynachtens Skibe vil jeg nok slæbe med mig, og det gratis. Men Fanden skulde slæbe paa hans Frues Helleflyndere.

(Skynder sig ned til Stranden og forsvinder bag Brandestablen.)

Konen

(Kommer ud med en stor Kurv, som hun sætter fra sig og spjæler med, uden strax at bemærke Lordenstjolds Gravarelse).

See, her har jeg Kurven. Den er rigtignok lovlig stor. Men jeg skal give Ham et Toug, saa kan Han bære den paa Ryggen. (Seer, at han er gaaet.) Men han er her jo ikke; han er rendt sin Vej. Hvad var det for en ung Daare, der har Folk tilbødste! — Men er han ogsaa gaaet? (Sun nærmer sig Strandbredden.) Na, der staaer han jo ved den gamle, forladte Hytte. Nu skal jeg kalde paa ham. — Men Kors, hvad gjør han der ved Hytten? See, hvor Røgen vælter frem! Og der er En med ham . . . Hvad kan alt dette betyde?

(Det Følgende til Orkestrets Forpil.)

Hjælp Gud! han tænder Hytten i Brand! See,
 hvor Flammerne stige iveiret!

(Den gamle Kone, der antages at ligge bag Brændestablen,
 brænder med høie Flammer. Strax efter høres et Kanonstød.)

Hør kun! et Stød! Forræderi! Til Hjælp!

(Fruentimmerne fra Fiskerleiet, der før drog bort,
 komme hastigt og forfærdede tilbage fra venstre Side
 i Baggrunden.)

Tiende Scene.

Konen. — Fiskerfolk af begge Rion. Soldater.

Chor af Dvinderne.

Vaagn op! kom ud! til Hjælp!

Thi Fienden er der! Der er' de Danske!

Vor Havn er fuld af dem — vaagn op! Til Hjælp!

(Fra begge Sider i Forgrunden styrte Folk fra Fiskerleiet ind.)

Chor af de Sidstankomne.

Hvad er der skeet?

Hvad har I seet?

Hvad skal det bange Smertens Skrig?

(Et Kanonstød høres.)

Hør kun! (Ilgjen et Stød.) Hør, hvilke svære Stød!

(Der skydes igjen. Alle ile hen til Strandbredden og pege ud
 over Søen tilvenstre.)

Hvo kommer der fra Bugten ud?

Fiskerkonerne.

De Danske!

Det andet Chor.

I vor Havn!

Chor af Dvinderne.

See paa Flaaden, Stavn ved Stavn!

See, de drage frem mod os!

Almindeligt Chor.

Ha, de komme! Bee os Arme!

Til Hjælp! De hærges vil vor Havn!

Hvor er Frelse? Hvo gjør Modstand?

(Trommer bag Scenen, Allarmskud fra Kysten. En Skare svenske
Soldater styrter ind.)

Chor af Fiskerfolk og Soldater.

Til Kamp! Til Kamp! Landet at skjærme!

Vor Fjende vover sig at nærme,

I Havnen selv de drage frem.

Til Kamp! Til Seir!

Høit over faldne Lig af dem

Gaae Sverrigs Banner frem!

Samtidigt Chor

(udenfor Scenen af de Matroser, der tænkes at roe bort med
Lordenstjold i Chalupperne).

Vor gamle Bei til Roes og Magt,

O Hav og Bugt!

Lad os som altid usofagt

I Slaget møde Fjendens Magt,

Og trodse Faren med Foragt

I Hav og Bugt!

Med Hurra ind i Fjendens Havn!
Med Tordenskjold, hans Ry og Navn,
Med Skud paa Skud hver fjendtlig Stavn
Vi slaae paa Flugt!

(Umiddelbart efter Tøppets Fald en musikalisk Mellemact i Dr.
hestret, der skildrer det begyndte Søslag.)

Tredie Act.

En Militair-Post ved Indlobet til Dynetilens Søhavn, med Telte o. s. v. I Baggrunden Sø med Landingsplads. Paa begge Sider fremspringende Klipper, der tildeels gaar ud i Seen; og til hver Side henimod Forgrunden desuden en Klippeopgang, af hvilke den paa høire Side (for Skuespillerne) antages at gaar ud til Havnebatteriet, den anden (paa venstre Side) at føre til det Indre af Havnen.

Første Scene.

Lieutenant Lagerhjelm. En Underofficer. Svenske Soldater.

Chor

af Underofficeren og endeel Soldater, der Alle staae i en Klynge paa Opgangen til venstre og see ud.

Han er vor Fange!

Han slipper aldrig ud!

Med Skud paa Skud

Fra vore Bøsser vi ham lange!

Lagerhjelm
(nede paa Scenen).

Gjør han ei Mine til at gaae forbi
Bort Batteri?

Underofficeren.
Nei, man kan mærke, han er bange.

Chor af Alle.

Ja, han er bange!
Han seer, han slipper ei forbi.
Han selv er løbet i en Snare,
Der truer ham med Død og Fare!

(Soldaterne komme ned paa Scenen.)

Chor.

Her fra vore faste Klipper
Skal en Kugleregner ham naae!
Ei forbi vor Post han slipper,
Ei til Hjemmet skal han gaae!
Fandt han en Bei
Sid til vor Bugt,
Tro han dog ei,
At vi lette hans Flugt!
Bøssen med Knald
Varsle hans Fald!
Haaned han os,
Nu skal vi byde ham Trods!
Lad ham da med Angst kun vente,
Inden han tør gaae forbi;

Her han Undergang skal hente!

Lykken er paa vort Partie!

Hurra!

(Soldaterne trække sig tilbage, paa Underofficeren nær.)

Lagerhjelm.

Jøran, saa du troer, han kan ikke slippe forbi?

Underofficeren.

Det er umuligt; Indløbet er smalt. Med Kartætser fra Batteriet kan vi pille hver Mand fra Dækket af hans Skibe.

Lagerhjelm.

Med Kartætser, siger du? Godt, han skal lære de svenske Kartætser at kjende! Ind i Havnen er han kommen, det er sandt. Vi sov, dengang den Satan stjal sig ind. Men lad ham nu see til, hvordan han kommer ud! — Hør, lad nu strax alle Følgerne trække hen til Batteriet; vi have desværre kun saa Mand derhenne. Men et Par Karle skal blive her i Nærheden. De skal holde skarpt Udkig med de Chalupper, der have krydset saa længe her udenfor. De see mig mistænkelige ud. (Underofficeren lader Soldaterne bortfjerne sig over Klippeopgangen tilhøire.) Det var en bandsat Affaire! Saadan at have mig tilbedste! Og den Sturk, Jeremias Arvidson! (Til Underofficeren, der kommer frem igjen.) Du har slet

Intet seet til Hr. Arvidson og Styrmanden og Matrosen?

Underofficeren.

Nei, Hr. Lieutenant! Arvidsons Huus var tomt, dengang vi kom forbi der imorges og hørte Eder raabe om Hjælp.

Lagerhjelms.

Faaer jeg Arvidson fat, han skal flæde Steile og Hjul, den Forræder! Han staaer i Forbund med de danske Hunde, det vil jeg gjøre min Sed paa. Tordenskjold og hans Escadre var aldrig kommet ind i Havnen, naar den Malheur ikke var hendet mig. Surre mig fast til en Stol — spærre mig inde i Huset — lumpent! skjændigt! — Hør du, hvor mange Skibe har han ødelagt i Havnen?

Underofficeren.

Et Par er boret i Sænk, og To staae endnu og brænde.

Lagerhjelms.

Fanden til Malheur!

Underofficeren.

En af vore Galeier fik vi sprængt i Luften; men paa de andre gif de danske Officerer ombord og — hvad synes Hr. Lieutenanten? — og snappede de brændende Lunter fra Krudttønderne.

Lagerhjelm.

Om — ja, det er tappre Folk! — Og Transportskibene?

Underofficeren.

Dem har han alle paa Slæbetoug og vil varpe dem ud. Fregatten Steenbukken er de nu ilav med.

Lagerhjelm.

Han skal lade den ligge! Hans Møie skal være omsonst, saasandt mit Navn er Lagerhjelm. — Følg nu med mig op til Batteriet. Som sagt, han skal huske mig.

(Gaaer med Underofficeren over Dypgangen tilhøire)

Anden Scene.

Jeremias Arvidson, med en dansk Militairdragt over sine andre Klæder, Gehæng, Hat med Fjeder og en Trompet i Haanden, viser sig tilligemed Asmus Knudsen paa Klippe-Dypgangen tilvenstre.

Jeremias

(paa Klippen, angstlig).

Det gaaer aldrig godt! Man seer os!

Asmus.

Vær kun rolig; her er Ingen. Vi kan nok stige ned. Kom!

Jeremias.

Men, min kjæreste Hr. Baadsmand —

Asmus.

Ingen Fadderfladder! Følg med!

(De stige Begge ned paa Scenen.)

Jeremias.

Men skal vi da absolut tages til Fange?

Asmus (affbes).

Ja, det var jo rigtignok Det, vi skulde. (Sitt.)
 Ei, Hr. Arvidson, naar vi skal spionere Leiligheden
 her paa Kysten, som I jo godvillig har paataget Jer —

Jeremias (affbes).

Ja, i den Tanke, at kunne slippe fra Jer.

Asmus.

— Saa maae vi dog for Fanden see os om-
 fring. Capitainen vil, som I veed, gjøre Landgang
 her, just her paa dette Sted, med Chalupperne; og
 nu skal I, som en brav Mand, der er bekjendt med
 Stedet, give os lidt Underretning om, hvor Veien
 gaaer. For vi har isinde at falde i Ryggen paa
 Batteriet, da det er for svært at komme derop der-
 henne. Siig mig nu Beseb. Hvor gaaer den Bei op?

(Veger paa Dvgangen tilhoire.)

Jeremias (angst).

Gaae ikke derop! Saa sees vi paa Diebliffet.

Asmus (affbes).

Det er forbandet — der kommer Ingen. Naar

man vil tages til Fange, saa har man ikke engang Lov dertil. (Vilt.) Ja, derop maa jeg. (Vil gaae.)

Jeremias

(holder ham tilbage).

Gjør mig dog ikke uheldig, kjære Hr. Baadsmand! Naar man seer mig i denne Mundering, saa troer man, jeg hører til Fjenden, og saa skydes der paa mig.

Asmus.

Ja, hvad gjør det!

Jeremias.

Hvad det gjør?

Asmus.

J maa desuden huske paa, at om vi skulde opdages, saa skal jeg agere Parlementair og J er min Trompeter. Saadanne Personer respecterer man altid i Krigstider.

Jeremias.

Men jeg kan ikke trompete, jeg kan ikke faae en Tone ud.

Asmus.

Det gaaer nok. Kom, lille Papa, og følg med.

Jeremias.

Ik, tør jeg ikke hellere blive her?

Asmus.

Saa bliv da her; jeg kan gaae alene derop. (Vil gaae.) Stop, det er sandt! Jeg har jo endnu

Noget at sige Jer fra Capitainen. Han har nok truffet en Aftale med Jer — har han ikke?

Jeremias.

Om — en Aftale? Hvorom, min kjære Baadsmand?

Asmus.

Naa, saa gid den Onde da Har I nu glemt —?

Jeremias.

Nei, nu husker jeg.

Asmus.

Ja, det var angaaende Jacob Verjas Datter, som I skal lade fare, vil Capitainen; og hun er jo ogsaa meget for god til Jer. Og hvis I ikke gjør det, saa snappe vi Jeres Brig, der ligger ladet her i Havnen.

Jeremias.

Jeg veed det, jeg veed det. Men hvad saa Mere?

Asmus.

Nu ja, Capitainen vil, at hendes Bryllup med den unge Patron, vi fik fat paa — hvad er det han hedder?

Jeremias (suffende).

Nils Pettersen.

Asmus.

Ja — at hendes Bryllup med ham skal staae

iaften, istedenfor Jeres, Hr. Arvidson! Men for nu at være sikker i sin Sag — for Capitain Tordenskjold er en huul Mad, skal jeg sige Jer — saa vil han slæbe Jeres Brig med sig til Havneløbet, og hvis han iaften faaer Signal fra Nils, at Bielsen er gaaet for sig, saa la'er han Briggen ganske pænt løbe paa Grund, og saa kan I nok siden faae den. Men seer han ikke Signalet, saa faaer I heller ikke Jeres Brig tilbage. Har I nu forstaaet ham?

Jeremias.

Gud hjælpe mig! det er saa klart som Dagen.

Asmus.

Godt; saa bliv da her, mens jeg stiger op. Men hust paa, min Fa'er, jeg holder Die med Jer.

(Bestiger Opgangen tilhoire.)

Jeremias.

Jeg elendige Menneſke! Naar jeg tænker paa det Liv, jeg har ført siden iaftes! Hele Bataillen har jeg været i — det forstaaer sig, i Skibsrummet. Men hvor let kunde en Kanonkugle ikke trænge ind! Man behøver kun en eneste, saa er man leveret.

Asmus

(paa Klippen).

Der kommer en Slump Soldater, seer jeg.

Jeremias.

Komme de? Herre Gud, kan jeg ikke salvere mig?

Asmus.

Bliv, siger jeg. (Kommer ned.) Vi maae vente paa dem, der er ingen Hjælp for. — Huff nu paa, hvad Capitainen indsfjærpede Jer, at I ikke taler om hans Plan med at gjøre Landgang her paa dette Punkt. (Affides.) Jeg haaber, det vil han snart bralle ud med. (Hvit.) Og glem saa ikke at trompete, naar Soldaterne komme; for ellers skyde de paa Jer.

Jeremias (hastig).

Er det ikke bedst, jeg trompeter strax?

(Gjør nogle falske Stød i Trompeten.)

Asmus.

Naa, naa, giv Tid! Man kan jo faae Ondt i Maven af Hans Trompet. Lad os i det mindste vente dermed.

Tredie Scene.

De Forrige. — Lieutenant Lagerhjelm, Underofficeren og nogle Soldater komme frem paa Klippen tilhøire.

Terzet og Chor.

Recitativ.

Lagerhjelm

(oppe paa Klippen).

Hvad vil I her? Hvo er I? Svar mig flux!

Hvis ei, skal vore Bøsser Eder naae!

Asmus

(affides til Jeremias).

Trompet!

(Høit, mens Jeremias gjør nogle Stød i Trompeten.

Jeg har et Bud fra Commandeuren,
Der ligger her i Havnen med Escadren.

Lagerhjelm.

Fra Tordensfjold?

Asmus.

Fra ham. (Til Jeremias.) Trompet! trompet!
(Lagerhjelm og hans Folk komme ned paa Scenen.)

Lagerhjelm.

Hvor tør I vove Jer i Land?

Asmus.

Jeg gjorde Tegnet, men Ingen mærked' Tegnet.

Lagerhjelm

(træder nærmere hen til Asmus).

Hvad seer jeg! Ham jeg kjender!

Det er den ene Skalk, der kom inat!

Saa fik jeg dig da fat!

Og Himlen til din Straf dig sender!

Asmus.

Ja vel, Hr. Lieut'nant! I mig kjender.

Jeg druffet har med Jer inat.

Lagerhjelm

(til Soldaterne).

Tag fat paa ham, og paa den Anden!

Jeremias.

Af, spar mit Liv, og see paa mig!

Hr. Lieutenant, ogsaa mig I kjender.

Lagerhjelm
(forbausset).

Hr. Arvidson! Der har vi Manden!
Førræder! du tør nærme dig?
— Soldater! griber Begge!
I skal i Lænker dem paa Stedet lægge!

Jeremias.
O, Naade, Naade! Spar mit Liv!

Asmus
(affides til Jeremias).
Han er en Kjærling! Hold sig stiv!

Lagerhjelm.
Det er en Landsförræder! Han skal bindes
Og føres til sin Død!

Soldaterne
Det er en Landsförræder! o. s. v.

Asmus
(affides til Jeremias).
Vær ei forknytt! Det har ei Nød!

Lagerhjelm og Chor.
Det er en Landsförræder! Han skal bindes!

Jeremias.
Kan ingen Naade for mig Arme findes!

Asmus.
Vær ei forknytt! Det har ei Nød!

Jeremias.
Hr. Lieutenant, huff paa vort gamle Venfkab!

Lagerhjelm.

Benskab? Med en Mand, der forraader sit Fædreland? der løber over til Fjenderne og drifter sig til at komme her i deres Uniform?

Seremias.

Men, hjertenskjære Hr. Lieutenant! hvad kan jeg for, at de har tvunget mig denne Uniform paa? Er jeg ikke uskyldig?

Lagerhjelm.

Uskyldig? At hylle Benskab for mig, drikke mig fuld — for det er sandt, fuld var jeg igaar Aftes — og binde mig til en Stol, er det at være uskyldig?

Seremias.

Men hvad skulde jeg uhykkelige Menneſte gjøre? Jeg gjorde et Par Gange Forsøg paa at advare Hr. Lieutenanten; men saa truede han derhenne og Capitainen mig, at de vilde skyde mig for Panden, hvis jeg mukkede.

Lagerhjelm.

Capitainen? Hvad for en Capitain?

Seremias.

Oh, Tordenskjold. Han var jo den Anden, der drak med os.

Lagerhjelm.

Tordenskjold? Var det ham? Ham selv?

Jeremias.

Vist var det ham.

Lagerhjelm.

Nei, hør, Arvidson, staae ikke der og fortæl Ammestue-Historier. Var det Commandeuren over den danske Escadre, vi drak med?

Jeremias.

Saa sandt jeg ønsker aldrig mere at drikke med ham, var det ham selv.

Lagerhjelm.

Fanden til Karl!

Jeremias.

Det var ham, der overfaldt os hos Jacob Lerja og førte os Alle bort. Hvor de Andre ere bleve af, veed jeg ikke. Men mig tog han ombord med sig. I Bataillen har jeg været, Hr. Lieutenant. Kuglerne har suset mig om Ørerne. Troer I da, at det er skeet med min gode Willie?

Lagerhjelm.

Men hvorfor har han da nu sendt Jer herhid som Trompeter?

Jeremias.

Ja, hvorfor troer Hr. Lieutenanten? (Lagende ham affides.) Jeg skal sige det, men jeg er bange for det Afftum derhenne.

Lagerhjelm.

Hvad, bange? Naar jeg er her?

Jeremias.

Saa hør da! Det er Altsammen lutter Rneb, som det Menneſſe jo er fuld af. Vi ſkal ſpionere Leiligheden. Han vil gjøre Landgang, og det her, her, hvor vi ſtaaer.

Lagerhjelm.

Landgang? her?

Jeremias.

Ja, det er ham ſelv, der frydſer her udenfor med Chalupperne. Han vil herfra falde Batteriet i Ryggen.

Lagerhjelm.

Guds Død! Nu gaae Dinene op for mig. Dette Punkt er det enefte ſvage ſaa nær ved Batteriet, og han kan lande her. Men vi ſkal forpurre det. (Kalder.) Jøran! — Han ſelv, ſiger I? Og med Chalupperne? Ja, I kan troe, jeg har allerede lagt Mærke til dem. (Underofficeren nærmer ſig.) Hør, Jøran, jeg har i dette Dieblik faaet en forbandet vigtig Efterretning. Vi kan vente en Landgang her, og ſaa maae vi være paa vor Poſt. Begiv dig nu op til Batteriet og lad alt det Mandſkab, der blot kan undværes, trække herhen. Lad endeel af dem ſkjule ſig mellem de nærmefte Klipper.

Underofficeren.

Men, Hr. Lieutenant, tør vi blotte Batteriet?
Der er allerede Faa nok.

Lagerhjelms.

Bah! Et Batteri vover man sig ikke nær —
Kanonerne indgøde Respekt. Men her derimod har
jeg Haab at fange Manden for det Hele; — og har vi
ham, kan vi skyde Victoria. Vær derfor snar, Jøran,
og gjør som jeg har sagt. (Underofficeren gaaer over Klippe-
opgangen tilhøire.) Og nu, Arvidson, skal jeg snakke
med Krabaten derhenne.

Jeremias.

Men lad mig være udenfor.

Lagerhjelms

(til Asmus, der imidlertid er bleven bevogtet af et Par Soldater).

Kom herhid og svar paa mine Spørgsmaal.
Men husk paa, det gjælder dit Liv, hvis du ikke kan
rede for dig. — Altsaa først, i hvad Hensigt er du
landet med denne Mand?

Asmus.

Ja — allerførst vilde jeg hilse paa Hr. Lieu-
tenanten og spørge, hvorledes I har sovet inat?

Lagerhjelms.

Uforskammede! Naar du ikke giver mig nøi-
agtige Svar, bliver du ffudt, og det strax. Alt-
saa —

Asmus.

Et godt Ord igjen, Hr. Lieutenant! Men jeg synes, jeg har allerede eengang sagt, at Capitain Tordenskjold sender mig herop som Parlementair.

Lagerhjelm.

Sender han dig som Parlementair? Pleier man at tage en Baadsmand til en saadan Post?

Asmus.

Ja, undskyld — det er saa knapt med Folk for os idag. Vi har Brug for dem Alle. Men Capitainen meente, at hvad der gif af paa mig som Parlementair, det vandt Lieutenanten igjen paa Hr. Arvidson som Trompeter.

Lagerhjelm.

Ja, det er en god Snak. Nu, hvad vil da Capitainen?

Asmus.

Han bad mig hilse saa flittig og sige, han var kommen tilkørt med Krudtet paa sit Skib, Hjælperen, og da vi nu skal forbi dette hersens Batteri herhenne, og sagtens maae skyde lidt fra os, for at komme igjennem, saa vilde Capitainen i al Venfka- belighed bede Hr. Lieutenanten om at laane ham et Fad Krudt af Jeres.

Lagerhjelm.

Et Fad Krudt? Er han gal?

Åsmus.

Naar vi lange Batteriet, skal det Altsammen komme uskadt tilbage.

Lagerhjelms.

Hold Han sin Mund! Jeg vil ikke høre Mere! Et Fad Krudt! Hvilken Hardiesse! — Du troer nok, Krabat, at du kan narre mig med dine Udflugter. Men Lagerhjelms er en klog Karl, der har Been i Panden. Ja, Krudt skal du faae, og det en heel Ladning i Livet.

Åsmus

(trækker paa Skulderen).

Det vil ikke forslaae. Jeg skulde have et Fad.

Lagerhjelms.

En Spion er du, det kan jeg fortælle dig at jeg veed. Og jeg har min visse Underretning om, at din Capitain er i dette Dieblif herude i Farvandet.

Åsmus.

Under Bataillen var han jo overalt paafærde, saa kan det nok hende, at han ogsaa nu er etsteds i Nærheden.

Lagerhjelms.

Kan hende? Saa du har Intet hørt tale om en Landgang?

Asmus

(lader forstræffet).

En Landgang?

Lagerhjelms (affides).

Han bliver forvirret. (Seit.) Ja, huff dig kun om. Er det ikke derfor du er kommen, go' Karl?

Asmus.

For at gjøre Landgang? Men spørg Hr. Arvidson, saa skal I høre —

Jeremias.

Bliv mig fra Livet! Jeg veed Ingenting!

Lagerhjelms.

Jeg behøver ikke Mere. Du bliver her, Krabat! (Til Soldaterne.) Pas I godt paa ham!

Asmus

(til Soldaterne, der tage fat paa ham).

Naa, I Skabhalse! riv ikke Kraven itu paa mig.

(Han føres bort tilhoire.)

Lagerhjelms.

Kan der Ingen see Noget til Jøran og Mandskabet?

En Soldat.

Jo, de ere i Anmarsch.

Lagerhjelms.

Godt, saa kan vi træffe vore Anstalter. Hør, Arvidson, blev der ikke aftalt Noget med Jer som Tegn, at han kunde lande?

Jeremias.

Jo, vi skulde kaste tre store Stene i Vandet fra Klippen deroppe.

Lagerhjelm

(til en Soldat, der staaer i Nærheden).

Det skal du gjøre. Læg dig plat ned deroppe, at Ingen seer dig, og saa bliv dér med det Samme, for at melde, naar du mærker Uraad. (Soldaten gaaer op paa Klippen tilvenstre.) Det bliver en vigtig Dag i mit Liv. Men jeg haaber, jeg skal vise mig den værdig. — Ah, det var bra! Der har vi Jøran og Mandskabet!

(Underofficeren og en Afdeling Soldater ankomme over Klippeopgangen tilhoire.)

Nu, Jøran, har du nu ogsaa udført mine Ordre?

Underofficeren.

Ja, Hr. Lieutenant! paa alle Hovedpunkter ligge smaa Afdelinger i Skjul. Men vi har maattet trække meer end Halvdelen bort af Batteriets Besætning.

Lagerhjelm.

Det er meer end nok til at betjene Kanonerne. — Posteer nu Folkene og siig dem, naar de høre et Skud, skal de styrte frem. (Soldaterne fordele sig i Skjul paa begge Sider, saaledes at Nogle sees af Tilskuerne foran

Klippeopgangen.) Hr. Arvidson, kom I med mig. I skal dele Vren med mig for denne Dag.

Jeremias.

Tør jeg ikke hellere retirere lidt længere herfra?

Lagerhjelm.

Nei, bliv kun! Her er ingen Fare. Men tag denne Kjole af.

Jeremias.

Men, naar jeg har den paa, saa skyde de Danske ikke paa mig.

Lagerhjelm.

Men saa skyde mine Folk paa Jer.

Jeremias.

Af, det er ogsaa sandt. (Tager Kjolen af.)
(Soldaten, der var sendt op paa Klippen, kommer ned.)

Soldaten.

Hr. Lieutenant! Kort efterat jeg havde givet Signalet, kunde jeg høre, der nærmede sig en Baad med stærke Mareslag, men see den kunde jeg ikke. Den maa nu være lige herved.

Lagerhjelm.

Saa er det dem. Tilside alle Mand!

(Han og de Andre, der ere paa Scenen, skjule sig foran Klippestykkerne, saaledes at de sees af Tilskuerne. Jeremias, der antages at echappere, sees ikke.)

Fjerde Scene.

Lagerhjelm, Underofficieren og Soldater, skjulte. — Siden Jacob
Kerja, Anna, Gitta og Nils Pettersen.

Dæmpet Chor

af Lagerhjelm og hans Folk.

Lys! der er' de! Hold Jer stille!
Lad dem komme rigtig nær.
Er de først i Land, da ville
Vi dem fange, En og Hver.

(En Baad lægger bi ved Strandbredden. Jacob, Anna, Gitta
og Nils stige ud. Fruentimmerne have store Klædes- (Mili-
tair-) Kapper paa. Naar de ere i Land, skyder Nils Baaden
tilbage, saa den ikke sees mere.)

Jacob. Anna. Gitta. Nils.

Vi er' frelst! Vi skal atter
See vor Arne, see vort Hjem!

Lagerhjelm og Soldaterne.
Hold Jer stille!

Anna.

O, jeg fatter
Ei min Lykke ved at see mit Hjem!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
Gud har frelst os! Han har atter
Givet os til Slægt og Hjem!

Lagerhjelm og Soldaterne.
Lad dem komme rigtig nær!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
 Takker Gud, at vi kan samles her!
 (Lagerhjelm skyder en Pistol af.)

Soldaterne.
 Fremad! Frem!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
 Hjælp! et Skud! Vi overfaldes!

Soldaterne.
 Overgiv Jer!

Anna. Gitta
 (idet deres Kapper falde fra dem).
 Vær barmhjertig!

Lagerhjelm.
 Ha! hvad seer jeg!

Anna. Gitta.
 Skaan den Svage!

Lagerhjelm. Soldaterne.
 Det er Folk fra Egnen her!

Jacob. Anna. Gitta. Nils.
 Skaan os! og barmhjertig vær!

Lagerhjelm.
 Ha! jeg er bedragen her!

Soldaterne.
 Hahaha! Det er Folk fra Egnen her!
 Skal vi dem tilfange tage?

(Soldaterne trække sig tilbage.)

Lagerhjelm.

Men er jeg da solgt og forraadt? Hvor er han, der bragte mig den falske Efterretning? Hvor er Arvidson? Hent mig ham, og Baadsmanden med! (Et Par Soldater gaar.) Og I — (til Jacob, Nils og Pigerne.) hvor kommer I fra? Hvad vil I her? Er I ogsaa i Ledtog med den Forræder?

Jacob.

Gunstige Hr. Lieutenant! vi har været i Fangenskab siden igaar Aftes. Dengang bleve vi overfaldne, slæbte bort og bragte til et Skib udenfor Havnen. Godt ere vi blevne behandlede — det var Synd at sige Andet; da vi toge fra dem, gav de endog Pigebørnene Kapper at svøbe sig ind i mod Morgenfulden. Og udenfor al Fare vare vi. Men det er dog en Begivenhed, jeg og Mine aldrig ville glemme.

Lagerhjelm.

Men Guds Død! hvad vil det da sige, at Tordenstjold skal ligge herudenfor og vil gjøre Landgang?

Jacob.

Om han vil gjøre Landgang, veed jeg ikke. Men han ligger herude, og sex svært bemandede Baade ere med ham. Da vi roede forbi dem, løb han paa Siden af os, og hilste paa mig og Pigebørnene.

Lagerhjelm.

Om! altsaa maa det dog være sandt! Sex bemandede Baade, siger I? Hør, Jøran, gaae du med mig. Vi vil stige op paa Stjernebastionen, om vi maaskee derfra kan faae Die paa Baadene.

Jacob.

Jeg tvivler næsten paa det. - Han holder sig vist tæt under Klippen, for at ligge udenfor Sigtet af Kanonerne.

Lagerhjelm.

Ja, vi maae nu prøve derpaa. Kom, Jøran! (Han og Underofficeren gaae ud tilvenstre (ikke over Klippedgangen); nogle Soldater følge med dem. Saasnart de ere gaaede, træde Anna, Gitte og Nils hurtig frem i Forgrunden hen til Jacob Lerja.

Gitte.

Farbro'er, see nu til at faae Underretning om Det, du veed nok —

Jacob.

Ja, Børn, hvad er det for Historier? Kan man slaae Lid til hvad Capitain Tordenskjold i dette Dieblif sagde os —

Gitte.

Jo, det kan Farbro'er troe, naar han har sagt en Ting, saa er det sikkert.

Jacob.

Na Snak! Skulde Arvidson gaae fra sit Ord og afstaae Anna til . . . til —

Nils.

Jeg kan selv ikke troe paa, at Lykken skulde komme saa pludselig, uagtet jeg altid har havt godt Mod.

Jacob.

Ja, Nils Pettersen, jeg vil ogsaa sige Jer reent ud, at jeg gaaer ikke fra mit Ord. Hr. Arvidson maa derfor selv udtrykkelig give os sin Erklæring, at han vil træde tilbage — og det gjør han aldrig.

Gitta

(affædes til Nils).

Jeg er selv bange for det.

Anna.

Men, Fa'er, Capitainen paastod . . .

Jacob.

Hvad paastod han? Hvad kan han paastaae i denne Sag, som han slet ikke kjender til?

Anna (frygtfom).

Han paastod . . . han hvissede til mig, da han saae mig saa forknytt, at han nok mærkede, jeg troede ham ikke paa hans Ord, men jeg skulde fatte godt Mod; Hr. Arvidson var nødt til at opgive mig, enten han vilde eller ikke.

Jacob.

Na Snak! Nu har jeg hørt det med! —

Men hvor er Hr. Arvidson? Vi skulde jo træffe ham her.

Nils

(idet han vil gaae).

Skal jeg forhøre mig?

Jacob.

Nei, det behøves ikke. Jeg kan selv . . . Og I skal holde Jer fra min Datter. Der er endnu slet Intet afgjort — og jeg troer ikke et Ord af den hele Historie.

Gitta.

Men Farbro'er —

Jacob.

Lie du bare stille! Dig rager den Sag slet ikke.

Nils.

Naa, Gudskeelov, der kommer Hr. Arvidson.

Femte Scene.

Jacob. Anna. Gitta. Nils. — Jeremias Arvidson og Asmus, fulgte af et Par Soldater, der trække sig tilbage, dog ikke længere end at de kunne holde Die med dem.

Jeremias.

Hvad vil Lieutenanten mig! Jeg har jo allerede forklaret ham . . . (bliver forbausset Anna vaer.) Anna!

Jacob.

Ja, Hr. Arvidson, her har I os Alle igjen.

Jeremias.

Dg Nils Pettersen! Har han den Driftighed
at være sammen med Jer!

Nils.

Hr. Arvidson glemmer nok —

Jeremias.

Bort fra mine Dine, siger jeg.

Jacob.

Vær dog fornuftig, Hr. Arvidson! Nils blev
jo ført bort med os Andre, saa han er for saavidt
undskyldt. — Men hør os nu. Vi har et Grinde
til Jer, ja sandt at sige, det er et besynderligt
Grinde, men vi maae udrette det. Det er fra
Capitain Tordenskjold —

Jeremias (spagere).

Fra Tordenskjold? Hm! Saa? Dg til mig?

Jacob.

Ja, Hr. Arvidson. Capitainen forsikkrede os
nu, da vi skiltes fra ham, at I aldeles havde op-
givet min Datter. Er det sandt, Hr. Arvidson?

Jeremias.

Hm — har han sagt det?

Gitta.

Ja, han lagde endogsaa til, at I nu meente,
Nils passede bedre for hende.

Jeremias.

Nei, det har jeg ikke sagt.

Åsmus

(der efterhaanden har nærmet sig).

Jo, Hr. Arvidson, det skal jeg bevidne, I har sagt. (Affides til ham.) Gjør nu ingen Knuder.

Jeremias.

Om — ja vist . . . efter nøiere Betænkning — Anna og Nils har jo længe holdt af hinanden — er jeg kommen til den Overbeviisning, at de passe bedst sammen.

Nils (affides).

O, Gud være lovet!

Jacob.

Er det muligt, Hr. Arvidson? Er det virkelig Eders Alvor?

Åsmus.

Det er hans Alvor. Jeg stod hos, da den Sag blev klaret mellem ham og vor Capitain. Hr. Arvidson var saa honnet, at han absolut vilde, Brylluppet skulde staae iaften.

De Andre

(med Undtagelse af Jeremias).

Iaften? Virkelig iaften?

Jeremias.

Na ja — det har jeg sagt saadanne af Spøg.

Abmus.

Nei, det blev sagt for fuld Alvor. (Affides til ham.)
Huff paa Jeres Fartøi.

Anna

(affides til Nils og Gitta).

Det er jo utroligt!

Gitta

(ligeledes affides).

Ja, med sin gode Willie har han vist ikke sagt det. See kun paa det Ansigt, han sætter op.

Jeremias.

Ja, hør veed I hvad, Jacob Verja, det var kanskee dog bedst, det blev ved den Bestemmelse. Lad kun Brylluppet holdes iaften.

Jacob.

Ei, det har jo slet ikke saa stor Hast.

Jeremias (hurtig).

Jo, det har Hast — det vil sige, jeg har nu engang givet mit Ord. (Affides.) Mit Fartøi vil jeg i det mindste salvere. (Høit.) Seer I, det har sine Aarsager — og desuden var jo mit Bryllup bestemt til iaften, I har jo gjort Alting istand dertil — og jeg vil have den Sag ud af Hovedet — og fort og godt, det er min bestemte Willie.

Jacob.

Ja, som I synes. Jeg har hidtil som redelig

Mand holdt fast ved det Løfte, jeg har givet Jer. Men naar I selv træder tilbage, saa er det en anden Sag.

Nils.

Hr. Arvidson, I er en herlig Mand! Jeg har miskjendt Jer. Men for Fremtiden skal vi være Venner.

Jeremias.

Nei, Tak! Jeg har ikke Raad til flere Venner end dem jeg har.

Jacob.

Men bliv ikke vred, at jeg bringer endnu en Sag paa Bane. Capitain Tordenskjold paastod endvidere — men jeg synes selv, det har ingen ret Rimelighed — at I af Eders gode Billie har besluttet, at give Nils og Anna tusinde Rgd. i Medgift.

Jeremias (affides).

Jeg gav dem heller tusind Ulykker i Medgift. (Svitt.) Hm — har jeg besluttet det? — jeg husker dog ikke.

Jacob.

Ja, Nils Pettersen, saa maae I og Anna vente til I faaer Mere at sætte Bo for.

Gitta.

Men hvor kunde Capitainen falde paa at sige

det, naar det ikke var saa i sig selv? Veed Vaadsmanden ikke Noget derom?

Asmus.

Jo, jeg veed, lille Tomfru. Det har sin Rigtighed. Naar Hr. Arvidson husker sig om, saa kommer han nok ogsaa paa det. (Afsides til ham.) Gjør I Jer nu udtilbeens, saa ta'er vi Barer ud af Jeres Brig for det Dobbelte.

Jeremias

(Støder til ham).

Lie stille! (Svit.) Naa! Capitainen meente mit Beddemaal med ham igaar Aftes. I husker, jeg lovede ham tusinde Rgd., hvis han kunde skaffe Torbenskjold hertil Byen — og det har han jo rigtignok gjort, og saaledes, at det svier til os Alle.

Jacob.

Nu ja, Eders Beddemaal! De Penge har I tabt til ham.

Jeremias.

Men nu har han bestemt, at jeg skal give Eders Datter denne Sum i Medgift.

Gitta.

Saa er det egentlig Capitainen, der giver den.

Jeremias.

Men den gaaer af min Lomme, saa jeg skulde troe, det var mig.

Jacob.

Vist er det; af den Mening er vi ogsaa. Ja, jeg takker Eder ret af Hjertet paa min Datters Begne.

Anna.

Modtag ogsaa min Tak, Hr. Arvidson.

Jacob (til Nils).

Og under de Omstændigheder kan der jo Intet være iveien for Eders Forbindelse med Anna, om det saa skal være iaften.

Nils.

Hurra! Anna, kan du see, mit gode Mod har ikke bedraget mig.

Sjette Scene.

De Forrige. — Lagerhjem, Underofficeren og en Afdeling Soldater komme ind fra venstre Side (ikke over Klipperne).

Lagerhjem

(der kommer hastig ind).

Nu har vi ham! Himlen være lovet! Han har allerede forsøgt at lande, men er slaaet tilbage. (Man hører en fjern Geværild i enkelte Salver.) Hører I? Det er vore Folk, der fyre paa Baadene. Jeg tænker, de skal plaffe mig En og Anden ned, inden han naaer svenskt Grund.

Anna

(ængstlig til Nils).

Om hvem troer du de tale?

Nils.

Det er vist om Tordenskjold.

Gitta (til Jeremias).

Er det Capitainen, de vil tage tilfange?

Jeremias.

Vær kun rolig. Han hytter sig nok, den Karl. Lieutenanten kan spare sin Meilighed.

Lagerhjelm

(der imidlertid tilligemed Underofficeren har truffet adskillige Dispositioner, fordeelt Mandskabet mellem Klipperne etc. kommer frem).

Her vil jeg oppebie ham; thi her er det eneste Punkt, han kan lande. Lad dem kun komme! Vi skal klemme dem inde mellem disse Klipper, saa de skal tabe Lysten til at trække Beiret. Guds Død! det skal blive en brillant Affaire! — Og nu maae Fruentimmerne afveien. Fader Jacob, tag Jer af Pigebørnene.

Jeremias

(der har trippet angstlig om).

Jeg skal ogsaa tage mig af Pigebørnene.

Asmus (affedes).

Her kan man maaskee slumpe til at liste sig bort.
(Søger hemmelig at komme bort.)

Lagerhjelm.

Holdt! hvor vil du hen?

Asmus.

Jeg vilde ogsaa tage mig af Pigebørnene.

Lagerhjelm (til et Par Mand).

Fører ham tilside og passer godt paa ham!

Anna (til Nils).

Du maa ikke forlade os.

(Jacob, Anna, Gitta, Nils og Jeremias gaar ud tilhøire; Asmus ligeledes, fulgt af et Par Mand.)

Underofficeren

(kommer fra Strandbredden).

Hr. Lieutenant! en af Chalupperne lister sig frem langs Skjærene.

Lagerhjelm.

Godt, saa har vi dem strax her. Hør nu, Jøran, huff nu paa: saasnart de ere i Land, rykke vi forsigtig frem og affjære dem fra Stranden. Paa den Viis har vi dem Alle i Fælden. — Ha, der er' de! Kom!

(De skjule sig hver til sin Side.)

Syvende Scene.

Lagerhjelm og hans Folk, skjulte saaledes at de ikke sees af Tilskuerne. — Tordenskjold og en halv Snes Matroser, alle bevæbnede med Sabler, Piser og Pistoler, lande i en Chalup. —

Siden Lieutenant Grib og en Afdeling Matroser.

Matroserne (inden de stige i Land).

Her kan vi lande!

Pladsen er fri!

Lordenskjold.

Rapper Jer, Manne!

Ser lægger bi!

(Han og Matroserne stige i Land og komme frem.)

Matroserne.

Pladsen er fri!

Posten er væk og har kastet Musketten!

(Under dette Chor løste Lagerhjelms og hans Folk sig i buffet Stilling frem, besatte Strandbredden, for at affjære de Randede Tilbagetoget, og lægge nu Geværerne an paa dem.)

Lagerhjelms.

(træder noget frem).

Stand! og rør Jer ei fra Pletten!

Soldaterne.

Ei fra Pletten!

Lordenskjold

(viger med sine Folk tilbage til høire Side).

Hold Jer sammen, Manne!

Lagerhjelms.

Stand!

J er' Alle mine Fanger!

Lordenskjold.

Stop, Hr. Lieutenant! See lidt paa mig!

Vi er' nok bekendt' fra før.

Lagerhjelms.

Vel vi er', Hr. Commandeur!

Ederes Raarde!

Lordenskjold.

Serviteur!

Saa J troer, at J kan faae mig?

Matroser

(udenfor Scenen, temmelig langt borte).

Hurra!

Lorden skjold

(til sine Folk).

Det er Grib fra Batteriet.

Svar ham, Manne!

Matroserne

(paa Scenen).

Hurra! Hurra!

Lagerhjelms.

Hvad er det?

Lorden skjold.

Vi er' befriet.

Nu er I min Fange!

Lagerhjelms.

Seg?

Fra Klippe-Opgangen tilhøre myldre en Mængde danske Matroser ned, anførte af Lieutenant Grib. Et Par Skud falde.

Alle Matroserne

(angribende Soldaterne).

Hurra!

Giver Jer, Ka'le! Vaabnene strækker!

(Soldaterne afvæbnes og føres bort eller flygte.)

Lorden skjold. Grib. Matroserne.

Seiren er med os! Veien er fri!

Snart vore Snekker

Havet bedækker!

Ingen os hindrer at slippe forbi!

Seiren er med os! Veien er fri!

Lordenskjold.

Hvor er Lieutenanten?

Lagerhjelm

(træder frem, spænder Kaarden af og rækker ham den).

Hr. Commandeur! jeg er Eders Fange.

Lordenskjold.

Ei hvad, Hr. Lieutenant! I harcellerer! Troer I, jeg vil tage min lystige Kammerat tilfange? Behold Eders Kaarde. Jeg skal give Jer det Bidnesbyrd, at I, fra Det jeg kom ind i Havnen, har passet paa mig som en Smed, for at hindre mig Tilbagegangen, og har pillet en Slump af mine Folk bort. Ja, hvis jeg i dette Dieblif har nogen Avantage over Jer, da er det Eders egen Fortjeneste.

Lagerhjelm.

Hvorledes? min Fortjeneste?

Lordenskjold.

Har I glemt vort Schachpartie fra igaar Aftes? I gjorde mig mat i tre Træk. I lærte mig, at man skal gjøre et blindt Angreb paa eet Sted, naar man har et andet Punkt i Rifferten. Nu, det er dette Træk, jeg har gjort. I har derhenne et for-dømt Havnebatteri, som jeg absolut skal forbi med mine Skibe. Mens I nu har passet paa mig og Chalupperne her, har Lieutenant Grib været oppe paa Batteriet. Derfra kom det Hurra, I hørte.

Batteriet er i dette Dieblig taget og Kanonerne fornaglede.

Lagerhjelms.

Batteriet taget?

Tordenskjold.

Ja, Hr. Lieutenant! Da jeg for lidt siden saae Jer trække over Klipperne med en Høben Soldater, da var jeg bange for, I havde lugtet Lunten, og see derfor gif jeg i Land, for at erfare, hvorledes Sagerne stod sig. Men nu — (man hører endel svære Kanonstød.) hører I Skuddene? Det er mine Skibe, der ere i Opseiling. Passagen er nu fri, og jeg maa ombord. — Lev da vel! (Trykker ham i Haanden.) Og vil I som jeg, da sees vi engang i Fredstid, og har som gode Naboer igjen en lystig Aften sammen. Lev vel!

(Lagerhjelms gaaer ud tilvenstre, ledsaget af nogle af hans egne Folk.)

Og nu, alle Mand i Baadene!

(I det han nærmer sig Strandbredden, sees Jacob, Anna, Gitta, Nils og Jeremias ind af nogle Matroser. Med dem følger Asmus.)

En Matros.

Hr. Capitain! vi har her udenfor gjort nogle Fanger.

Tordenskjold.

Fanger? Ei, det er jo mine gamle Venner! Lad dem Fred.

Matrosen.

Og saa bringe vi tillige Nsmus Knudsen.

Lordenskjold.

Det var bra'. (Til Nsmus.) Ja, jeg lovede dig jo, at vi nok skulde befrie dig fra dit Parlementair=skab. (Til Jacob, Anna, Nils og Gitta.) Naa, gode Venner! det er mig kjært, at vi endnu engang træffes. (Affides til Anna.) Har Hr. Arvidson gjort hvad jeg har paalagt ham?

Anna.

Jo, Hr. Capitain.

Lordenskjold.

Saa seer I, at jeg har holdt mit Løfte fra igaar Aftes.

Anna.

O, jeg skylder Eder hele min Fremtids Lykke!

Lordenskjold

(til Jacob, der nærmer sig).

Min kjære Jacob Verja! Eders Datter fortæller mig, at hendes Bryllup med denne unge Mand skal staae iaften.

Jacob.

Ja, det er ganske rigtig bleven bestemt saaledes efter Hr. Arvidsons Ønske. Denne brave Mand giver hende tusinde Rigsdaler i Medgift.

Lordenskjold.

Ja, han er en brav Mand. Men jeg vil ikke

staae tilbage for ham. I har udstaaet megen Angst inat for min Skyld. Det er vel Noget, Enhver kan hazardere i Krigstider. Men jeg vilde dog gjerne erstatte Jer Noget af al denne Ulempe. Tillad nu, at ogsaa jeg giver Eders Datter et tusinde Rigsdaler i Medgift. Saasnart jeg kommer til Kjøbenhavn, skal det prompt blive sendt Eder.

Jacob. Anna. Nils
(med et Udtryk af Erkjendtlighed).

Hr. Capitain —

Lordenskjold.

Og I, Hr. Arvidson. — (affædes til ham.) I husker vor Aftale!

Jeremias
(med et Suk).

Jo, den vil jeg huske hele mit Liv.

(Lieutenant Grib nærmer sig.)

Grib.

Capitain! Det er paa Tid vi tage herfra. Der trække Soldater ned fra alle Høiene.

Lordenskjold.

Velan da! Lægger til med Baadene og saa ombord! Lad dem kun samles paa Høiene! Om Lidt skal vi stryge forbi dem med hele vort kostbare Bytte. Veien tilbage staaer os aaben, vort Fore-

tagende er faldet vel ud, til Være for Danmark, for os og for Marinen.

Finale.

Alle Matroser.

Ombord! Sæt af med raske Slag!

Lordenskjold

(til Anna, Nils og Gitta).

Farvel til Eder!

Anna. Nils. Gitta.

O, Farvel!

(Affbes.)

O, at den Dag, der gav os Held,

Er for vort Land en Smertens Dag!

Jeremias (affbes).

Han er min Skræk!

Jeg har ei No, før han er væk.

(Paa dette Sted viser sig fra begge Sider af de fremspringende Klipper flere Chalupper med dansk Flag og med opreiste Mærker. Under det følgende Chor nærmer sig Lordenskjold og hans Folk efterhaanden Strandbredden, han hilsende Anna, Nils og Gitta med Haanden. Tæppet falder, inden han stiger i Baaden.)

Slutnings-Chor

(med Anvendelse af Melodien til Ewalds „Kong Christian stod ved høien Mast“.)

Lordenskjold. Grib. Asmus. Matroserne.

Sæt ud fra Land med raske Tag!

Ombord! ombord!

Med Jubel efter vundet Slag,
Med Seiersraab fra Kampens Dag,
Sæt ud fra Land med raske Tag!
Ombord! ombord!
O Dnyefilen! Danmarks Navn
Skal længe lyde fra din Havn!
Ja, tale skal om Danmarks Navn
Din dybe Havn!

Anmærkninger.

Jubeelstrinet. — Midtpunktet af dette Skuespil er med betydelige Modificationer, som man ret strax vil see, taget af en Novelle af Italieneren Grazzini. Hos ham fortælles, at en Alchymist, der ved frugtesløse Bestræbelser for at frembringe Guld, aldeles var sat tilbage, seent en Aften hørte en stærk Bankten paa Gadedøren. Da han lukkede op, traadte en i Byen bekjendt Agerkarl ind til ham, livsfarlig saaret, og opgav Manden efter kort Tids Forløb. Alchymisten havde aldrig staaet i noget Forhold til denne Mand, men vidste, at han var ligesaa gjerrig som rig, og af Mistænelighed ganske alene beboede et Huus i et affides Dvarteer. Og nu opstod hos ham den forbrøderiske Tanke, at han jo med største Lethed kunde benytte Leiligheden, ved Hjælp af Agerkarlens Nøgler skaffe sig Udgang til hans Huus og — bestjæle ham. Dette udførte han virkelig

samme Nat ved at begive sig to Gange hen til hans Bolig og belæse sig med saa Meget i Guld og andre Kostbarheder som han kunde bære. Lige begrov han i sit Huus, og søgte nu med den tilbørlige Forsigtighed at gjøre Brug af de ranede Skatte. Hans Hustru, hvem han betroede hvorledes han var kommen til sin Rigdom, var langt fra, som Beatrice i mit Skuespil, at finde Betæneligheder ved den Sag, men glædede sig med ham, og antog, for at gjøre sig Livet bekvemmere, et Fruentimmer, der skulde bestyre Huset. Denne Kone havde en Datter paa 16 Aar, der var af en saa blændende Skjønhed, at Alchymisten, uden at kunne skjule det, forelskede sig heftig i hende. Sin Hustrus Skinsyge og Bebreidelser undgik han ved at kjøbe et Huus udenfor Byen og flytte derhen med den unge Pige. Men dette gav saa Anledning til, at hans Hustru, opbragt herover, indfandt sig en Dag hos En af Raadet og angav Mandens Forbrydelse. Han blev sat fast, alle hans Eiendomme inddragne, og hun altfaa bragt i Fattigdom og Elendighed. Af Fortvivlelse over Det, hun havde gjort, og med en haabløs Fremtid for Die, indfandt hun sig den Dag, da hans Dødsdom blev exsequeret, paa Ketterstedet med sine to smaa Børn, dræbte der for Alles Dine først disse og dernæst sig selv.

I dette Sujet var der Meget, der fængslede mig og gav mig Lyft til at forsøge en dramatisk Behandling; men der var endnu Mere, der stødte mig fra sig og viste sig umuligt i et Drama. Et Indbrud af Havesyge, et simpelt Tyveri var revolterende, og alene af den Grund havde jeg Sujettet liggende i flere Aar, inden jeg, ved oftere at vende tilbage dertil, formaaede at overvinde dette Udgangspunkt for Handlingen. Alchymistens hurtig opblussende Kjærlighed til den unge Pige, og hans Ophold med hende udenfor Byen, var heller ikke gunstig for Scenen; og endnu mindre turde jeg vente, at hans Hustru, saaledes som hun i Novellen er skildret, vilde interessere. Især var det mig stødende, at hendes Angivelse til Dyrigheden ikke var en Følge af et lidenskabeligt Dieblis Indskydelse, men en med Overlæg fattet Beslutning. Hvorledes nu alt dette har formet sig anderledes i mit Skuespil, med en i hele Æmnet indgribende ny Motivering, vil man erfare ved at gøre sig bekendt med Stykket. Man vil bl. A. see, at Beatrices Angivelse til Dyrigheden, Stykkets vanskeligste Punkt, er hos mig udført ganske anderledes dramatisk end Novellen gav Anledning til. Den er ikke blot en Følge af en bestandig stigende Sindsyge, men denne er skjærpet og bragt til det Yderste ved Harme over Maddalenas

Anmasselser, og ved det Medhold, disse, som hun maa antage, finde hos hendes Egtefælle.

Dette Skuespil blev opført første Gang ved en Søndags-Forestilling den 9de Decbr. f. A., og med et Bifald under og efter Stykket, en Forfatter ikke kunde ønske sig bedre. Saavel Skuespillerne som jeg antog og da for velforvarede. Men Guderne vilde det anderledes. Endnu inden Stykket kunde faae Tid til at gaae anden Gang, blev det anmeldt i 6 à 7 af vore Dagblade, og flere af disse gav det ingenlunde det bedste Studsmaal.

Det maa meget beklages, at Dagbladenes Theater-Referenter tiltroe sig Evne til efter den første Forestilling at bedømme ikke blot mindre Stykker af lettere Gehalt, men udsørlige, complicerede Arbejder, hvis Bedømmelse man dog ikke saa let kan løbe til. Hvor betænkkelig denne almindelige Skik er, har, som mig synes, tydelig viist sig ved Domme over Juveelskrinet. Man har saaledes anket over Stykkets hyppige Scene-Bytel. I første og anden Act skifter Scenen i hver een Gang; i tredje Act slet ikke; i fjerde og femte Act to Gange i hver. Dette kan dog ikke siges at være for meget, mindst i Sammenligning med saa mange andre Skuespil. — Man har dadel, at der gaaer en vis Uro gjennem flere Scener af Stykket. Rigstidenden bemærker i

den Anledning meget rigtigt, at den Uro, der findes, er kunstnerisk, at den antyder Byens urolige Liv, dens natlige Tumulter. I Forbindelse hermed har man meent, at en Mængde Scener ere enestaaende, at Personerne i disse komme og gaae, uden at man veed, hvorfor. Men dersom man havde givet sig Tid til at lære Stykket nøiere at kjende, vilde man have lært bedre at vurdere disse Sceners Nødvendighed. Bemærkningen gjælder forøvrigt kun om første Act. De Scener, der her kaldes enestaaende, ere det kun tilsyneladende. De staae i Virkeligheden alle i indbyrdes Forbindelse, og tjene alle til at forberede den følgende Udvikling af Handlingen. De to Adelsmænds Komme, deres Scener med Maddalena og Martello, Sidstnævntes med Pisardo, alt dette tilligemed Raadsherrernes Scene udgjøre nødvendige Led, der organisk samle sig i det Følgende. — Naar man fremdeles har sagt, at der er overflødige Personer i Stykket, da veed jeg ikke, hvo det skulde være. Saavidt jeg kan see, er der end ikke Een, der kunde tages bort uden at forstyrre Stykkets Structur.

En af vore mange Theater-Referenter har meent, at Hovedpersonen i mit Skuespil er meest i en lidende Tilstand, mens man venter, at han skal handle. Dette Raab paa Handling er meget almindeligt i

Theater-Critiker; men jeg tvivler meget paa, at man altid har gjort sig tydeligt, hvad der skal forstaaes derved. At der kræves af Hovedpersonen en Handling, der har Indflydelse paa hans Skjebne og paa hele Dramaets Gang og Følge, forstaaer sig selv. Men Handlingen er meget ofte af den Art, at der affjæres ham enhver Modstand, saa at han, saaledes som Tilfældet er med Kong Lear, befinder sig i en bestandig lidende Tilstand, et Offer for den ene Handling, og Interessesen søges da enten i den sjælelige, skjøndt asmeegtige Modstand, han viser, eller, naar Handlingen er brødefuld, i den Strid, han søger at kjæmpe ud mod sin egen, bedre Bevidsthed. Amadeo befinder sig i begge disse Tilfælde. Ved hans første Fremtræden og til Actens Slutning sees han i harmfuld Sindslidelse over en Uret, der for længere Tid tilbage er tilføiet ham af Martello, en Uret, han ved sin egen letsindige Handling har paaført sig. Men da Martello, ved Forsynets Beslutning, bliver sin egen Angiver og paa en Maade selv giver ham Midlerne ihænde til Erstatning, da ledes han til den Handling, der i de følgende Acter (2den og 3die) er bestemt til at sætte ham i en lidende, en Selvbebreidelses-Tilstand, der end mere skjærpes ved hans veltænkende Hustrus uforbeholdne Dom over denne Handling, mens paa samme Tid

hans Uro i Sindet end mere forøges ved Frygt for Opdagelse. Den Brøde, han bebreider sig, afficerer midlertid mere hans bedre Følelse end Retsbevidstheden. Det blev da muligt for mig at holde ham oppe ved to Momenter, der begge gribe ind i Handlingens Gang: ved hans Forhold til Maddalena, der ved sit livlige Temperament og ved at fornøye Ungdoms=Erindringer hos ham forstaaer at opmuntre hans nedtrykte Sind; og dernæst ved den Udsigt, der viser sig for ham, at faae overdraget af Regjeringen et betydeligt Arbeid, som han sætter sin Stolt=hed i at udføre, et Arbeid, „der skal bringe hans Navn til fjerne Tider“, og, hvad der heller ikke er uden Betydning, lade ham triumphere over sin Uven, Pamfilo. Den Strid, han havde at kjæmpe ud med sig selv, turde, efter min bestemteste Overbeviisning, hos en Character som Amadeo ikke træde stærkere frem end skeet er; og jeg mener derfor, det er af god Virkning, at hine nedtrykkende Indtryk bryde sig mod andre.

I tredie Acts Slutning træffer ham den Nemesis, han har frygtet for. Fjerde og femte Act søge deres Betydning deels ved at vise Beatrices grændseløse Anger, deels ved at gjennemføre Rets=spørgsmaalet. Dette sidste kunde ikke undgaaes, da Amadeos Skjebne beroede derpaa. Var det skeet

alene i Retsalen og under Forhøret, da havde neppe Noget været tilfreds dermed. Jeg har derfor benyttet Scenerne hos Hertugen til yderligere at fremsætte det, og hertil tjene hans Scener med Luciano i fjerde Act og med Pamfilo og Silverio i femte. Man vil, haaber jeg, heri erkjende en dramatisk Udvei, hvorved de forffjellige Characterer have faaet Leilighed til at fremstille sig nøiere.

Hvad man forresten har indvendt mod Stykket skal jeg ikke opholde mig ved. Da det nu foreligger trykt, tør jeg maaskee vente, at endeel af de gjorte Indvendinger, ved det nærmere Bekjendtskab, Læsningen tillader, ville falde bort af sig selv.

Lordenskjold i Dynekilen. Den oprindelige Text til dette Syngestykke, forfattet i det tydske Sprog af en hos os ikke meget bekjendt Forfatter, blev mig i Sommeren 1843 af Directionen for de fgl. Skuespil overgivet, for at jeg, om muligt, ved en Omarbeidelse kunde gjøre den skikket til Opførelse; hvorhos jeg tillige saavel af Componisten, der havde bragt Manuscriptet med fra Tydskland, som af Theatrets daværende Chef erholdt en skriftlig Erklæring, der indrømmede mig den frieste Dispositionsret over Stykket.

Af de to første Acter var jeg under min Omarbeidelse nødt til at beholde, men i en fri Behandling, Syngenummerne, der allerede vare componerede; fremdeles Handlingens omtrentlige Gang og Scenefølge, dog saaledes, at jeg overalt maatte søge at give Charactererne mere Consistens og motivere den løse Forbindelse i Handlingen. Forf. havde bl. A. slet ingen Grund angivet til at Tordenskjold bortfører Folkene fra Jacob Verjas Huus, heller ikke forstaaet at udhæve, hvorpaa det overhovedet ved Angrebet paa Dyrnefilen kom an; hans Skildring af Tordenskjold, Lagerhjelms, Arvidsons og Asmus var betydningløs og unational. Dialogen, der var ganske ubrugelig, maatte jeg fra Først til Sidst omskrive og give et nyt, for Situationerne mere characteristisk Indhold; jeg erindrer i dette Dieblit ikke Andet, der er bleven staaende end Jacob Verjas Spørgsmaal til Tordenskjold, om han vil have en Dram, og dennes Svar: Jo, Tak. — Men Hoved-Banffeligheden laae i den tredie Act, hvis Scener vare af Forf. henlagte midt ude paa Søen, og bl. A. fremstillede en Kamp mellem to store Krigsskibe. Da dette ansaaes for upraktikabelt paa vort Theater, og Actens Indhold desforuden ikke var at billige, havde jeg ingen anden Udvei end at skrive en ny tredie Act, i hvilken jeg søgte at vise Be-

tydningen af Tordensfjolds Bravour ved at skildre dens Indtryk paa den svenske Besætning.

Med det her Anførte troer jeg at have godtgjort min Ret til at optage dette Stykke blandt mine samlede Skuespil. Endnu skal jeg kun tilføie, at til de mindre Friheder, jeg har taget mig, hører, at Lieutenant Grib antages at erobre Havnebatteriet, mens det egentlig var Capitain Tønder. Den tydske Forfatters Fiction, at Tordensfjold opholdt sig i en Forklædning paa den svenske Kyst, udsat for at opdages, kunde jeg ikke forandre; men den retfærdiggjøres jo ogsaa ved denne Søhelts bekjendte Dristighed. Ved Marstrands Erobring gif han saaledes, for at spionere Leiligheden, forklædt som Fisser ind i Byen og endog ombord paa de svenske Krigsskibe, og faldt sine Varer.

Dette Skuespil er, paa et Par uvæsentlige Forfortninger nær, aftrykt uforandret som det blev opført.

